

DIGITALE BIJLAGE 1: DOCUMENTEN - TEKSTEN MET ANALYSES

Inhoudsopgave

Brochure Stadsschouwborg Nijmegen & De Vereeniging september - november	2
Brochure Lindenberg & LUX 2015/2016, september – november	14
Facebookberichten Stadsschouwborg & de Vereeniging september – november 2015.....	25
Facebookberichten LUX september – november 2015	29
Facebookberichten De Lindenberg september – november 2015	30
Twitterberichten Stadsschouwborg september – november 2015	31
Twitterberichten De Vereeniging september – november 2015.....	35
Twitterberichten LUX september – november 2015.....	37
Twitterberichten De Lindenberg september – november 2015	39

Uitleg kleurcodes markeringen:

- **Rood** = attribuutframe (inhoud)
- **Blauw** = handelingsframe (ervaring)
- **Groen** = attribuut- en handelingsframe
- **Geel** = geen frame

Brochure Stadsschouwburg Nijmegen & De Vereeniging september - november

Claudia de Breij – Teerling

Cabaret - Vrijdag 18 september 2015 - Stadsschouwburg

Durf te durven! Dat is wat Claudia de Breij predikt in 'Teerling'. Scherpe observaties, gevatte kwinkslagen en maatschappijkritische spijkers op hun kop. Na het winnen van de Poelifinario voor meest indrukwekkende cabaretprogramma voor haar vorige voorstelling 'Hete Vrede' zijn de recensies wederom lovend: Een veelzijdig programma waarmee ze hoge ogen gooit. (Volkskrant). Terug van weggeweest: Claudia de Breij. Scherper dan ooit!

Huub Stapel – MV² (reprise)

Toneel - Zaterdag 19 september 2015 - Stadsschouwburg

De nieuwste onemanshow van Huub Stapel over relaties en liefde. Vol praktische tips, herkenbare verhalen, mooie gedichten en melancholische liedjes. Het wordt een kleine leerschool, een avond vol herkenning maar vooral een voorstelling vol geestige en ontroerende momenten. Peter de Baan schreef de tekst en Huub Stapel zocht de gedichten en liedjes uit. Zo ontstond een voorstelling die Huub op het lijf geschreven is. 'MV²' is zijn persoonlijke verhaal.

Toneelgroep Oostpool – Richard III (try-out)

Toneel - Dinsdag 22 september 2015 - Stadsschouwburg

Omdat Richard er van overtuigd is dat hij niet kan liefhebben, besluit hij te gaan haten. Hij voert een bloeddorstig gevecht om een plek in de wereld te veroveren. Joeri Vos maakt samen met muzikant Bastiaan Woltjer een radicale bewerking van Shakespeares politieke tragedie Richard III. Seizoensopening waarbij je als publiek op het toneel kunt dineren en figureren!

Het Zandkasteel – Op de Boerderij

Familie - Zondag 27 september 2015 - Stadsschouwburg

De populaire Z@ppelin televisieserie 'Het Zandkasteel' reist al jaren met veel succes langs de theaters. Koning Koos, Prinses Sassa en Toto beleven telkens heel veel avonturen. Dit keer zijn ze op de boerderij, tussen koeien, kippen en andere dieren. Sassa en Toto mogen een koe en een varken van stal halen en Toto speelt met een tractor. En wie komen ze tegen in de hooiberg? Natuurlijk komt ook de 'Neuzenkriebeldans' voorbij en worden er heel veel liedjes gezongen!

Het Gelders Orkest – Mahlers Das Lied von der Erde

Klassieke muziek - Zondag 4 oktober – De Vereeniging

Met Mahlers spirituele 'Das Lied von der Erde' zet Het Gelders Orkest meteen stevig de toon. De symfonische liederencyclus is gebaseerd op Chinese gedichten uit de 7de en 8ste eeuw. Ze inspireren Mahler - op dat moment diep geraakt door de dood van zijn dochttertje, zijn ontslag in Wenen en zijn hartziekte - tot deze prachtige compositie. Inleiding om 13.15 uur.

De Bourgondische Belgen III – De beste stand-up van Vlaamse bodem

Cabaret - Woensdag 7 oktober - Stadsschouwburg

Tijdens deze allernieuwste editie van de succesproductie 'De Bourgondische Belgen' zie en proef je het beste dat Vlaanderen te bieden heeft op comedy-gebied. Eén voor één vuren de mannen scherpe observaties, bijzondere gedachtecronkels en rake grappen op je af. Comedian en kok Joost van Hyfte komt deze keer graag mee. Want ook op het gebied van eten valt er nog veel te leren van de Belgen. Al kokend kondigt hij de stand-uppers aan tijdens een avond onvervalst bourgondisch genieten!

ISH & Junior Co. Het Nationale Ballet – Narnia: de leeuw, de heks en de klerkast

Familie - Vrijdag 9 oktober 2015 - Stadsschouwburg

Reis met de hiphoppers van ISH en de jonge balletdansers uit Junior Company van Het Nationale Ballet mee naar de betoverende fantasiewereld van Narnia. Vier kids komen tijdens verstoppertje spelen in een wel heel spannende klerkast terecht. Ze belanden in een spannend bos vol pratende dieren en mysterieuze gebeurtenissen. Een energieke combinatie van hiphop en ballet. Narnia is geschikt voor het hele gezin.

Orkest van de Achttiende Eeuw – Le Nozze di Figaro

Klassieke muziek - Vrijdag 9 oktober 2015 – De Vereeniging

Een semi-geënceneerde versie van Mozarts sprankelende opera 'Le nozze di Figaro' door één van Nederlands toporkesten met een absolute topcast.

The Stones – The Early Years

Concert - Zaterdag 10 oktober 2015 - Stadsschouwburg

Ga mee terug naar de opwindende beginperiode van The Rolling Stones. De Britse tributeband The Stones brengt een energieke show met al hun grote hits uit de jaren zestig. Deze band wordt gezien als de allerbeste Britse tributeband van The Rolling Stones. Hits en tijdloze Rolling Stones-songs als 'I Can't Get No (Satisfaction)', 'Start Me Up', 'Honky Tonk Woman' en 'Jumpin' Jack Flash' knallen op het theaterpodium.

Randy Newman

Concert - Zondag 11 oktober 2015 – De Vereeniging

In de afgelopen 40 jaar bracht de singer-songwriter tig albums uit en won hij Oscars en Awards, voor onder meer 'We Belong Together', de soundtrack van 'Toy Story 3'. In 2003 verscheen 'Songbook Vol. 1', met 18 heropgenomen songs en soundtracks uit zijn carrière. Lovende reacties smaken naar meer en zo verscheen 'Songbook Vol. 2'. Ga zitten en luister naar bijzondere herinterpretaties van o.a. 'Laugh and Be Happy' en 'Losing You'. Nobody writes songs like Randy Newman (daily newspaper The Christian Science Monitor). I.s.m. Doornroosje

Jett Rebel

Concert - Woensdag 14 oktober 2015 – Stadsschouwburg

Jett Rebel veroverde Nederland in recordtijd. Hij won een Edison voor Beste Nieuwkomer, speelde op Lowlands en Pinkpop en verkocht moeiteloos de Heineken Music Hall uit. Uitbundig, energiek, onvoorspelbaar. Die eigenschappen neemt hij mee naar het theater maar hij zal ook zijn kwetsbare kant laten zien. Altijd op de grens. Ook in zijn eentje. Juist in zijn eentje. Achter de piano, met een gitaar, desnoods a-capella. Jett Rebel solo is Jett Rebel op z'n puurst, muzikaal vuurwerk gegarandeerd. **I.s.m. Doornroosje.**

Staatsopera van Tatarstan – Aïda

Opera - Donderdag 15 oktober 2015 - Stadsschouwburg

'Aïda' is de populairste opera uit het geliefde oeuvre van Giuseppe Verdi. Schitterende melodieën, vele hartverscheurende solo's en duetten en een overweldigende 'Triomfmars' vertellen het fascinerende verhaal over liefde, macht en verraad in het oude Egypte. Liefde die uiteindelijk leidt tot de ultieme opoffering. **De schitterende muziek, gebracht door een groot orkest, koor en de beste solisten van Rusland, verovert je hart. Inleiding om 19.00 uur.**

Holland Baroque Society – Sounds & Clouds

Klassieke muziek - Vrijdag 16 oktober 2015 – De Vereeniging

Musici en publiek, componisten Vivaldi en Toshio Hosokawa, traditie en vernieuwing: alles komt samen in 'Sounds & Clouds'. De concertzaal wordt omgetoverd tot een singing garden waarin uitvoerenden én luisteraars plaatsnemen. De bijzondere opstelling van de musici, geraffineerde belichting, videoprojectie en elektronica maakt 'Sounds & Clouds' tot een onvergetelijke muzikale ervaring.

Het Nationale Toneel – Solness

Toneel - Vrijdag 16 oktober 2015 - Stadsschouwburg

In 1892, als de Noorse toneelschrijver Henrik Ibsen 64 jaar oud en op de toppen van zijn kunnen is, krijgt hij een korte maar heftige relatie met een achttienjarige studente. Datzelfde jaar verschijnt zijn autobiografische 'Bouwmeester Solness'. Halvard Solness is een succesvol architect en projectontwikkelaar. Lang was hij tevreden, maar nu slaat de twijfel toe: heeft hij de juiste keuzes gemaakt? **Inleiding om 19.00 uur**

Bart van Loo & Eddy et les Vedettes – Chanson. Une Belle Histoire.

Concert - Zaterdag 17 oktober 2015 - Stadsschouwburg

Schrijver Bart Van Loo, de francofiele spraakwerval uit DWDD, ging in 2014 voor het eerst op tournee met Eddy et les Vedettes. Hun voorstelling over het Franse chanson werd een doorslaand succes. **Van Loo een charismatisch podiumbeest en Eddy et les Vedettes een goddelijke vijfmansband (De Volkskrant). Woord en muziek gaan hand in hand en ontroering, nostalgie en goede verhalen komen op de eerste plaats. De leukste geschiedenisles die je ooit zult krijgen (Trouw).**

Nijmeegs Kinderboekenfeest met o.a. Pudding Tarzan

Familie - Zondag 18 oktober 2015 - Stadsschouwburg

Een dag vol activiteiten met onder meer 'Pudding Tarzan', een vrolijke voorstelling gebaseerd op het beroemde gelijknamige boek van Ole Lund Kirkegaard. Iwan Olsen wordt door zijn klasgenootjes gepest en Pudding Tarzan genoemd. Ondanks het getreiter put hij kracht uit zijn grote gevoel voor humor en zijn rijke verbeeldingskracht. I.s.m. de Lindenberg, Stichting Literaire Activiteiten Nijmegen en m.m.v. Dekker van de Vegt.

Percossa – The Real Deal

Show - Woensdag 21 oktober 2015 - Stadsschouwburg

De vier percussionisten van slagwerkteam Percossa putten voor hun achtste theatervoorstelling inspiratie uit hun vaderschap. De hartslag van een ongeborn kind, ritmisch puffende mannen bij de bevalling, stoere kerels achter buggies en dochters die het huis verlaten. Het levert een rauwe, goudeerlijke en knettergekke show op, vol bizarre acts en steengoede muziek. Een frisse combinatie van hogeschoolmuziek en variété (Volkskrant).

Noord Nederlands Toneel en Club Guy & Roni – Sneeuwvitje (anti-sprookje)

Toneel - Donderdag 22 oktober 2015 - Stadsschouwburg

Wat als Sneeuwvitje in onze tijd uit haar slaap ontwaakt? In een groot, overdekt winkelcentrum en absoluut niet weet wat ze daar doet? Haar stiefmoeder wil nog steeds vooral van haar af. De Dweren zijn dwangneuroten die willen dat Sneeuwvitje zich klakkeloos aan hen aanpast en de Prins wil Sneeuwvitje omdat ze de sympathie van het publiek heeft. Maar wat wil Sneeuwvitje zelf? Inleiding om 19.00 uur.

Richard Groenendijk – Met de Mantel der Liefde

Cabaret - Vrijdag 23 oktober 2015 - Stadsschouwburg

Niemand vertelt een intiem persoonlijk verhaal met zoveel hilarisch vermogen als multi-talent Richard Groenendijk. Cabaret, muziek, de lach en een traan nauw met elkaar verbonden. In een komische wirwar van oprechte emotie en ontzuclterende humor schetst hij zijn eigen leven en het leven van zijn typetjes in een doldwaze rit die stuitert van onmogelijk absurd naar pijnlijk intiem. Met zijn vorige show 'Alle Dagen' won Groenendijk de Poelifinario 2012, de prijs voor de meest indrukwekkende cabaretvoorstelling van het seizoen.

Introdans – Something Old Something New

Dans - Zaterdag 24 oktober 2015 - Stadsschouwburg

Historisch belangwekkende werken en nieuwe creaties door Introdans. 'La Cathédrale Engloutie' van Jiří Kylián op een soundtrack van zeegeluiden en pianomuziek van Claude Debussy. Nils Christe maakt voor zijn vijftiengste creatie voor Introdans een onnavolgbaar nieuw werk. Niemand minder dan Sidi Larbi Cherkaoui liet zich inspireren door de ambivalente gevoelens die New York bij hem oproepen. Fascinerend uitgevoerd. Inleiding om 19.00 uur.

Het Gelders Orkest – Zuidelijke klanken met Pascal Rogé

Klassieke muziek - Zondag 25 oktober 2015 - De Vereeniging

De succesvolle samenwerking met de getalenteerde dirigent Ramón Tebar vorig jaar smaakte naar meer. Daarom keert de Valenciaan terug bij Het Gelders Orkest. Solist in Ravels gloedvolle 'Pianoconcert' is Pascal Rogé. Ik ken geen pianist met zo'n overtuigende mengeling van extreem raffinement en naïeve onschuld (Piano Magazine). Inleiding om 13.15 uur.

Sita Vermeulen, Michael van Hoorne, Esther van Santen e.a. – Rapunzel

Familie - Zondag 25 oktober 2015 - Stadsschouwburg

Het mooie prinsesje Rapunzel wordt door een gemeen tovenaarsduo, dat uit is op haar magische haren, opgesloten in een hoge toren. Elke dag hangt de prinses haar vlecht uit het torenraam, zodat de tovenaars naar boven kunnen klimmen. Zal ze ooit gered worden? De aanstekelijke humor, de vrolijke muziek en het knappe acteerwerk maken 'Rapunzel De Musical' tot een heerlijk familiesprookje.

The Umbilical Brothers – KiDSHoW (not suitable for children)

Cabaret - Dinsdag 27 oktober 2015 - Stadsschouwburg

The Umbilical Brothers denderen al ruim vijftientig jaar over de wereld met hun mix van absurde humor, spitsvondige sketches, slapstick en andere prettig gestoorde zaken. De Australische 'broers' komen naar Nederland met een kindershow die vanwege het geweld, de seks, drugs en het grove taalgebruik ongeschikt is voor kinderen. Voor volwassenen echter, is het fucking hilarious. Engels gesproken.

Rood Adeo & Nighthawks at the Diner – In Concert

Concert - Woensdag 28 oktober 2015 – De Vereeniging

Singer-songwriter en multiinstrumentalist Rood Adeo is eindelijk weer in zijn geboortestad te beluisteren. Zijn laatste optreden in De Vereeniging ging de boeken in als een pareltje. Jazz, blues, rock, klassiek en folk vormen de bouwstenen van zijn muziek. Adeo's herkenbare teksten en warme stem kneden de invloeden tot een ongrijpbare film noir. Kom in de state of mind van weemoed en verlangen en laat je meevoeren langs de zielenroerselen en hersenkronkels van de Nijmegenaar.

Karin Bloemen en Wêreldbänd – Cirque Stiletto

Show - Woensdag 28 & donderdag 29 oktober 2015 - Stadsschouwburg

Karin Bloemen weet als geen ander een hoge C te combineren met circus, cabaret, chansons en comedy. De diva van het Nederlandse cabaret staat dan ook te trappelen als een circuspaard om de piste in te gaan. Vergezeld door internationaal bekroonde circusacts. In 'Cirque Stiletto 3' wordt ze begeleid door de zes muzikale alleskunnens van de Wêreldbänd en de opmerkelijke Lady LaLa McCallan. La Bloemen in de circuspiste? Onbetaalbaar.

Nikolai Lugansky, piano

Klassieke muziek - Donderdag 29 oktober 2015 – De Vereeniging

Meesterpianist Nikolai Lugansky keert terug naar Nijmegen en daar zijn we maar wat blij mee, want hij heeft een volle concertagenda. De Rus won zowel het Tsjaikovskiconcours als de All-union Rachmaninov Competitie. Al zijn opnames, ook die met muziek van Rachmaninov en Tsjaikovski, zijn bekroond. Lugansky speelt in De Vereeniging werken van beide componisten. Dat is genieten! I.s.m. NSvK.

Hanne Arendzen, Oda Spelbos, Marc Klein Essink e.a. – Eline Vere

Toneel - Vrijdag 30 oktober 2015 - Stadsschouwburg

Spanning en intrige! Laat dat maar aan Louis Couperus over. Zijn literair meesterwerk, 'Eline Vere', verscheen in 1889 en de inhoud is nog steeds relevant. Het tragische verhaal van Eline is prachtig bewerkt door regisseur Ger Thijs, die het boek beloont met de toneelopvoering die het verdient. Ger Thijs is eerder geprezen voor zijn bewerking van 'Heren van de thee'.
Inleiding om 19.00 uur.

Asko | Schönberg – Near East Up North

Klassieke muziek - Vrijdag 30 oktober 2015 – De Vereeniging

Componist Martin Fondse vertoeft graag op het breukvlak van uiteenlopende muzikale werelden. 'Near East Up North' is een avontuurlijke muzikale zoektocht naar nieuwe klanken op de grens van improvisatie en compositie, jazzy ritmiek en traditionele Turkse melodieën.

Blue Technology – Another Kind of Blue

Dans - Zaterdag 31 oktober 2015 - Stadsschouwburg

Moderne dans gecombineerd met de nieuwste technologie en moderne media. David Middendorp werd wereldberoemd met zijn choreografie 'Blue Journey' en haalde de halve finale van het programma 'America's Got Talent'. In deze show maakt Middendorp opnieuw gebruik van de verbluffende mogelijkheden van videotechiek. Het resultaat is een intense dansvoorstelling vol spanning en fantasie, schitterende projecties en muziek van onder meer Radiohead en Nina Simone.

Marco Bakker – Muziek uit Duizenden

Concert - Zondag 1 november 2015 - Stadsschouwburg

Marco Bakker en mezzosopraan Esther Pierweijer nemen je mee op een reis langs de mooiste melodieën ooit geschreven. Chansons uit Frankrijk, Keltische muziek uit Ierland, Weense klassiekers, de allermooiste filmmuziek en de fraaiste musicalsongs van de West End en Broadway. Het ontstaan van deze bekende melodieën wordt op meeslepende en anekdotische wijze verteld in duetten die gegarandeerd scoren op deze fijne lazy zondagmiddag.

Sophiko Simsive, Piano – Dutch Classical Talent

Klassieke muziek - Zondag 1 november 2015 – De Vereeniging

Haar wieg stond in Tblisi, ze was de jongste student ooit aan het Sweelinck Conservatorium Amsterdam en heeft inmiddels een volle concertagenda. De 23-jarige pianiste Sophiko Simshvili timmert stevig aan de weg. Een rasmusicus die met haar rafelige interpretaties de structuur van de muziek weet te verhelderen (jury Dutch Classical Talent). Intrigerende uitgangspunten voor een programma met Bachs 'Zesde Partita', werk van Kantsjeli en de 'Sonate in b' van Franz Liszt.

Javier Guzman – Sinterklaasconference 2015 Lief & Laf

Cabaret - Dinsdag 3 november 2015 - Stadsschouwburg

Slechts in enkele steden in Nederland te zien. Sinds 2002 heeft de Oudejaarsconference er een broertje bij, namelijk de Sinterklaasconference. Javier Guzman nam er tot nu toe vier voor zijn rekening. In 2015 is het tijd voor de wervelende vijfde en neemt hij op verfijnde wijze het jaar door. Hij toont een wereld vol tegenstrijdigheden, misverstanden en onbegrip, is scherp, hard, zacht, lief en soms ook laf. Grof? Welnee. Hard lachen? Jazeker.

Peter Tuinman, Beau Schneider, Peter Römer e.a. - Baantjer LIVE!

Toneel - Donderdag 5 & Vrijdag 6 november 2015 Stadsschouwburg

Een nieuw, spannend en interactief stuk met een prachtige cast. Het theater wordt vanavond een heuse crimescene. Nadat er een dode valt gaan inspecteur De Cock, assistent Vledder en commissaris Buitendam op onderzoek uit. Ze roepen daarbij de hulp in van het publiek. Dus wie zich eerst nog bezoeker waande op een feestje, kan zomaar ineens worden opgeroepen als getuige in een moordzaak. Gezellig avondje uit? Nee, spannend avondje uit!

The Generating Company (UK) – No Sweat

Show - Zaterdag 7 november 2015 - Stadsschouwburg

Grenzen tussen dans, acrobatiek en theater vervagen in deze adembenemende voorstelling over het leven van de vrouw. Multi-getalenteerde vrouwen dansen en bewegen op opzwepende muziek over het podium én ver daarboven. Met behulp van palen, touwen en trapezes tarten zij brutaal maar altijd elegant de zwaartekracht. 'No Sweat is female power: passie, lef en samenwerking.' (Volkskrant)

Theater Terra – Raad eens hoeveel ik van je hou

Familie - Zondag 8 november 2015 - Stadsschouwburg

Het gevierde en gelouterde Theater Terra zet de bekende 'Raad eens hoeveel ik van je hou'-boekjes in de schijnwerpers. Hazeltje en Grote Haas houden vreselijk veel van elkaar. Maar hoeveel precies, dat is niet makkelijk te meten! Tijdens de lente, zomer, herfst en winter probeert Hazeltje iets héél belangrijks te vertellen aan Grote Haas: 'Raad eens hoeveel ik van je hou?'

Symfonieorkest Nijmegen – Lustrumconcert

Klassieke muziek - Maandag 9 november 2015 – De Vereeniging

Symfonieorkest Nijmegen viert haar dertiende lustrum groots met Mahlers 'Eerste Symfonie', bijgenaamd 'Der Titan'. Niemand minder dan Liza Ferschtman is eregast bij dit jubileumconcert. Ze vertolkt het 'Eerste Vioolconcert' van de Pool Karol Szymanovski. Een prachtig werk dat onterecht maar zelden wordt uitgevoerd. Als appetizer een vrolijk, uitbundig stuk van John Adams.

Wim T. Schippers e.a. – HOOGWATER voorheen LAAGWATER

Muziektheater Dinsdag 10 november 2015 - Stadsschouwburg

Een unieke kans om Wim T. Schippers weer op toneel te zien. Sinds de jaren tachtig staat Schippers al garant voor prettig gestoorde chaos. Na afgelopen jaren grote bijdragen te hebben geleverd achter de schermen, betreedt hijzelf weer het podium! Zijn muziektheatervoorstelling 'HOOGWATER voorheen LAAGWATER' voldoet geheel aan die verwachting. Beleef Schippers in het middelpunt van een avond vol ongeregelheden, muziek, zang, sketches en vreemde taferelen.

Maurice Hermans e.a. – Zo'n Toon

Show - Woensdag 11 november 2015 - Stadsschouwburg

Een heerlijke avond met liedjes van en verhalen over Toon Hermans. Samen met twee geweldige zangeressen en een live-band neemt Toons zoon Maurice Hermans je mee achter de coulissen van het bonte leven van zijn vader. Zing mee met de bekende hits én geniet ook van minder bekende pareltjes uit Toons rijke repertoire. Inclusief smakelijke anekdotes en ontroerende verhalen uit zijn privéleven. Zo dichtbij Toon kwam je nog nooit!

Harriet Krijgh cello & Magda Amara, Piano

Klassieke muziek - Woensdag 11 november 2015 – De Vereeniging

De pas 23-jarige Harriet Krijgh maakt pijlsnel carrière. Ze neemt dit seizoen deel aan de prestigieuze Europese concertreeks Rising Star, maakte al verschillende cd's en heeft haar eigen festival in Oostenrijk. Samen met pianiste Magda Amara, soliste bij het vermaarde Moscow Philharmonic Soloists, speelt Krijgh onder meer Rachmaninovs laatste kamermuziekwerk. I.s.m. NSvK

Derek de Lint, Tanja Jess, Henriëtte Tol & Saskia Temmink – Bloedverwanten

Toneel - Donderdag 12 november 2015 - Stadsschouwburg

Gebaseerd op de gelijknamige tv-serie komen de intriges ten tonele van een familie die niet met én niet zonder elkaar kan. Anton de Winter heeft zich verschanst in het vakantiehuis. Schrijft hij een roman, of is hij aan het dementeren? Dan verschijnt zijn echtgenote Esther ten tonele. Zij torst ook flinke zorgen met zich mee. Wanneer er vooroorlogse familiefoto's op tafel komen, waarop vaak een overleden oom te zien is in gezelschap van Esthers moeder, slaat de vlam in de pan.

OPERA2DAY i.s.m. Het Nationale Toneel – Mariken in De Tuin der Lusten

Opera - Vrijdag 13 november 2015 - Stadsschouwburg

Na haar overdonderende debuut in de Stadsschouwburg met 'Médée', vorig seizoen, brengt OPERA2DAY een gloednieuwe voorstelling met een Nijmeegse hoofdpersoon. We volgen de naïeve en nieuwsgierige Mariken in een duistere wereld vol duivelse karakters. **Inleiding om 18.30 uur.**

De Dijk – Staconcert

Concert - Vrijdag 13 november 2015 – De Vereeniging

De Dijk is weer op pad! Na een lange reeks muzikale hoogtepunten is de Amsterdamse band onder leiding van Huub van der Lubbe op weg naar nieuw avontuur. Wars van trends zet de band haar onverzettelijke Nederlandstalige koers verder. Het unieke geluid van De Dijk galmt na in het hoofd van alle Nederlanders en een avondje meezingen op oude hits is sowieso een garantie tijdens deze gloednieuwe theatertour.

Scapino Ballet Rotterdam – Henry

Dans - Zaterdag 14 november 2015 - Stadsschouwburg

Na Itamar Serussi's sensationele doorbraak met het overdonderende 'Wolf' zijn alle ogen gericht op de nieuwe huischoreograaf van Scapino. In zijn nieuwe avondvullende voorstelling 'Henry' zien we de energieke bewegingsstijl die hem zo bijzonder maakt: speels, licht, elegant, brutaal, humoristisch, gek, vlijmscherp en dat allemaal tegelijk. De inventiviteit aan bewegingen lijkt bij Serussi onuitputtelijk. De opzweepende soundscape van Richard van Kruysdijk is de brandstof die de voorstelling in gang zet en niet meer laat stoppen. **Met inleiding om 19.00 uur.**

Het Gelders Orkest & HET Symfonieorkest – Mahlers Zesde symfonie

Klassieke muziek - Zaterdag 14 november 2015 – De Vereeniging

Zijn allerpersoonlijkste symfonie. Zo noemde Alma Mahler de 'Zesde symfonie' van haar geliefde. Het aangrijpende orkestwerk wordt zelden uitgevoerd, maar met reden, er zijn maar liefst 120 musici nodig. Het Gelders Orkest slaat daarom de handen ineen met HET Symfonieorkest voor deze grootse uitvoering van dit laat-romantische meesterstuk. **Inleiding om 19.15 uur.**

Dick Swaab – Breinvriendelijk Theatercollege

Theatercollege - Dinsdag 17 november 2015 - Stadsschouwburg

Hersenprofessor Dick Swaab vertelt op onnavolgbare wijze over het brein van de mens. Hoe zit dat nou met de hersenen van pubers, wat gebeurt er als je verliefd bent, valt homoseksualiteit te verklaren en wat gebeurt er wanneer alzheimer toeslaat? Dick Swaab is hoogleraar, schrijver, neurobioloog en een grote naam in de wetenschap. Van zijn boek 'Wij zijn ons brein' zijn er inmiddels bijna 400.000 exemplaren verkocht. Een kijkje in je brein, na afloop begrijp je beter waarom je bent wie je bent.

Cabarestafette

Cabaret - Woensdag 18 november 2015 - Stadsschouwburg

Welke cabaretiërs je te zien krijgt, blijft nog een verrassing maar de deelnemers uit het verleden geven het niveau weer: Hans Teeuwen, Bert Visscher, Sanne Wallis de Vries. Dat zegt genoeg. Laat je verrassen door kakelverse cabarettalenten. Wie weet zie je dé cabaretsensatie van morgen. Met drie uiteenlopende acts, virtuoze presentatie en lekkere plaatjes van Pica DJ wordt het sowieso een enerverende avond.

Tangarine – In Stereo

Singer-songwriter - Woensdag 18 november 2015 – De Vereeniging

Ze maakten furore als huisband bij DWDD, braken door en toerden langs vele clubs en festivals. Nu staat het duo live en intiem in de kleine zaal van Concertgebouw De Vereeniging. Sander en Arnout Brinks wisselen in hun theaterconcert 'In Stereo' anekdotes af over het leven als tweeling en combineren dat met zowel intieme als uitbundige liedjes. Fragiel, intiem maar bovenal bloedmooie kippenvelmuziek. **Voel het zelf. Geniet ervan.**

Matteo van der Grijn, Loes Haverkort & Sytske van der Ster – Fatal Attraction

Toneel - Donderdag 19 november 2015 - Stadsschouwburg

Bloedstollende thriller over lust, obsessie en wraak naar de wereldberoemde film met Michael Douglas en Glenn Close. Een toevallige ontmoeting verandert het droomleven van een geslaagde advocaat en zijn gezin in een levende nachtmerrie. De spannendste avond uit sinds tijden. Je bent gewaarschuwd!

Veldhuis & Kemper – Of de Gladiolen (reprise)

Cabaret - Vrijdag 20 november 2015 - Stadsschouwburg

Er zijn momenten in je leven dat het er op aankomt: hobbel je verder over het veilige pad of neem je een onverwachte afslag? Veldhuis & Kemper zijn bij dat keuzemoment aangeland, maar trekken in 'Of de gladiolen' totaal verschillende conclusies. Veldhuis & Kemper trekken al jaren volle zalen met scherpe cabaretprogramma's die het hart van de tijdgeest raken. **Wat NRC Handelsblad betreft mag "relatieleed" na deze show zelfs definitief het specialisme van het duo worden genoemd.**

The Analogues – Beatles Tribute

Concert - Zaterdag 21 november 2015 - Stadsschouwburg

Leo Blokhuis op Twitter: Goeie help! The Analogues spelen The Beatles, onwaarschijnlijk goed! The Beatles hebben de laatste jaren van hun bestaan niet meer live opgetreden. The Analogues maken dat helemaal goed en zetten een grandioze Magical Mystery Tour neer. De virtuoze multiinstrumentalisten/vocalisten worden ondersteund door een zevental strijkers en blazers, om zo het origineel in al zijn glorie te herbeleven.

Nieuw Amsterdams Peil – Gezien Giacometti

Klassieke muziek - Zaterdag 21 november 2015 – De Vereeniging

Het zou prachtig zijn als iemand kon schilderen wat ik zie. Dan kon ik er voorgoed mee ophouden, aldus schilder en beeldhouwer Alberto Giacometti. Toch ging hij door, tegen de

klippen op. Componist Elmer Schönberger en choreografe Beppie Blankert, grote bewonderaars van Giacometti, maakten een dansconcert over 'scheppen-gaat-vanau', over de kunstenaar en zijn model, over kijken en bekeken worden.

Conny Janssen Danst – I'M HERE & Álbum Familiar

Dans - Dinsdag 24 november 2015 - Stadsschouwburg

In 'I'M HERE' (2005) zien we tien personages die op zoek zijn naar menselijk contact in een metropool die telkens verandert. 'Álbum Familiar' is een dans voor drie vrouwen en vier mannen, die elkaar ontmoeten voor een portrettengalerij. Flarden van persoonlijke kwesties en delicate familiegesciedenis borrelen naar boven. **Inleiding om 19.00 uur.**

RO Theater – Van Waveren: de ondergang van een Hollandse familie

Toneel - Woensdag 25 november 2015 - Stadsschouwburg

Een familiekroniek over de opkomst en ondergang van de rijke Hollandse ondernemersfamilie Van Waveren. Een tragisch verhaal over verraad, grootheidswaan, gekte, onmacht en tulpenbollen in het licht van honderd jaar Nederlandse geschiedenis. Gespeeld door enkele van de beste toneelacteurs die Nederland te bieden heeft. 'Van Waveren' is tragisch, fascinerend en meeslepend! **Inleiding om 19.00 uur.**

Reinbert de Leeuw, piano – Satie

Klassieke muziek - Donderdag 26 november 2015 – De Vereeniging

Legendarisch! Een krachtige en terechte kwalificatie van de opnames die Reinbert de Leeuw in de jaren '80 en '90' maakte van pianowerken van Erik Satie. Met zijn extreme interpretaties met soms ultra-trage tempi zette hij de vergeten en excentrieke componist in Nederland en ver daarbuiten op de muzikale kaart. De Leeuw reist dit seizoen met Satie langs de Nederlandse concertzalen. Een recital om naar uit te kijken.

Bachkoor Nijmegen & Het Gelders Orkest – Mozart & Beethoven

Klassieke muziek - Vrijdag 27 november 2015 – De Vereeniging

Bachkoor Nijmegen brengt koorparels van twee klassieke meesters. Mozarts 'Requiem' behoeft geen introductie, het geliefde werk staat hoog in de klassieke top 100. Beethoven componeerde zijn 'Mis in C' in opdracht van prins Nikolaus Esterházy II die elk jaar een nieuwe mis liet uitvoeren op de verjaardag van zijn overleden vrouw. Het expressieve werk toont Beethovens symfonische en vocale kwaliteiten.

Woezel en Pip – Overall vriendjes (Sinterklaasvoorstelling)

Familie - Zondag 29 november 2015 - Stadsschouwburg

In deze speciale Sinterklaasvoorstelling keren de leukste hondjes van Nederland terug naar het theater als SinterWoezel & Pietje Pip. Ze beleven allerlei avonturen tijdens de lente, de zomer, de herfst en... de winter, de tijd van pepernoten en cadeautjes. En natuurlijk hoor je de allervrolijkste sinterklaasliedjes, gezongen door Woezel & Pip en hun vriendjes.

Het Gelders Orkest – Blik op Vivaldi

Klassieke muziek - Zondag 29 november 2015 – De Vereniging

Maestro Jules van Hessen onthult en werpt een inspirerende blik op Vivaldi's beroemdste compositie 'Vier Jaargetijden'. Voor de pauze deelt dirigent Jules van Hessen opmerkelijke anekdotes en boeiende wetenswaardigheden met het publiek. Na de pauze: ogen dicht en genieten van de complete uitvoering van het meesterwerk!

Brochure Lindenberg & LUX 2015/2016, september – november

Theater Utrecht i.s.m. Rosa Ensemble – Crave

Toneel – Zaterdag 12 september 2015- LUX

Na de successen 'Blasted' en '4.48 Psychosis' regisseert Thibaud Delpout opnieuw een scenario van de Britse toneelschrijfster Sarah Kane. Vier acteurs zoeken in de woestenij van de moderne samenleving naar verbintenis, betekenis en liefde. Kane verweeft fraai bijna dromerige poëzie met oneliners en gedachten. Het Rosa Ensemble voorziet de acteurs van spannend muzikaal tegenspel.

Joshua Redman Trio Met Ole Morten Vågan & Jorge Rossy

Muziek – Woensdag 16 september 2015 - LUX

Saxofonist Joshua Redman is een van de meest geprezen en charismatische jazzartiesten. Met dit gloednieuwe trio met de Noorse bassist Ole Morten Vågan en drummer Jorge Rossy benadert Redman het pianoloostrio vanuit een andere hoek. Ze spelen in september voor het eerst in Nederland, en exclusief in LUX! Het trio speelt een mix can standards, stukken uit Redman's repertoire en nieuwe stukken speciaal voor deze line-up geschreven.

East Side Comedy Night

Stand Up – Vrijdag 18 september 2015 – Lindenberg

De East Side Comedy Night is dé verzamelplaats voor de comedians van het moment. De gevestigde artiest maar ook aanstormend talent test hier zijn vondsten uit op het publiek. Droog of sappig, intelligent of plat: alle soorten humor komen voorbij. Host van de avond is de rasechte Nijmenaar Samir Fighil. En als vanouds zorgt DJ Syrano voor de swingende begeleiding. Verder blijft de line-up tot het laatste moment een verrassing. Hoe dan ook: het wordt een hilarisch avondje uit met comedy om je vingers bij af te likken.

Jan Rot – Jong & Veelbelovend

Muziek – Vrijdag 18 september 2015 – LUX

Met een serie nieuwe liedjes keert Jan Rot terug naar zijn jeugd en de beslissende wendingen in zijn leven. Ah, de jaren 70! Het decennium van Toppop, ABBA, en de dood van Elvis, en de tijd dat Rot voor het eerst verliefd werd. Rot levert nieuwe vertalingen van een stel hits uit die tijd, zoals 'Golden Years', 'Rock Your Baby' en zijn haatplaat 'Living Next Door To Alice'. Mooi liedjes, sterke verhalen en droge humor van een rasartiest die zich op het podium nog altijd voelt als een veulen in de wei.

Hermine Deurloo Invites Zapp4

Concert – Zaterdag 19 september 2015 – Lindenberg

Wie na dit concert de zaal verlaat doet dat met een big smile en vers gewassen oren. Dat Hermine Deurloo haar eigen weg bewandelt is evident: ze toont aan dat zelfs de mondharmonica een volwaardig jazzinstrument is. Nog ongebruikelijker is de combinatie die ze aangaat met strijkkwartet Zapp4, dat zij sporen verdiend heeft in de hedendaagse muziek.

De muziek wisselt tussen melancholie en verrassing, tussen Jaco Pastorius, Jobim, Carla Bley, Ali Farka Toure en eigen composities. Boordevol grooves, improvisaties en interactie.

Via Berlin & Ragazze Quartet – Comfortzone

Muziektheater – Donderdag 24 september – LUX

Een aantal welgestelde vrouwen komt bijeen voor een keurig liefdadigheidsetentje, waar een uitgeprocedeerde asielzoeker voor hen kookt. De vrouwen proberen vurig om de verschillen tussen henzelf en de man weg te werken. Dat loopt echter volledig uit de hand wanneer hun denkbeelden niet blijken te stroken met de realiteit en zij zich verliezen in pogingen de ongelijkheid op te lossen.

Jeroen Leenders – Pagliacci (try-out)

Cabaret – Vrijdag 25 september – Lindenberg

De Vlaamse stand-up comedian Jeroen Leenders laat je nadenken over het leven, jouw leven. Dat is gevaarlijk voor jou, maar ook voor Jeroen. Hij brengt een hoofd vol denkbeelden en verhalen mee, maar het is het moment zelf dat beslist wat er verteld wordt en hoe. Of dat elk optreden zal lukken weet niemand, want het is en blijft gevaarlijk. As such is life. "Jeroen Leenders is wat je noemt een natural" (Het Parool over zijn voorstelling 'Geen idee').

Goed Is Goed / Bodies Anonymous – Seksstress

Theater – Zaterdag 26 september 2015 – LUX

Deze samenwerking van internationaal topchoreograaf Miotto en toneelschrijver en regisseur Jonkergouw resulteert in een wervelwind van tekst en beweging. Een theatergenre dat zo nieuw is, dat de naam ervoor nog moet worden uitgevonden. 'Seksstress' is een – letterlijk – poedelnaakt familiedrama. Denk 'Virginia Woolf' meets 'Festen', in blote kont. Alle familieleden vechten tegen hun onvermogen seks met intimiteit te verbinden.

Lankmoed – Onvergetelijk

Cabaret – Woensdag 30 september 2015 – Lindenberg

Lankmoed was in 2011 de onbetwiste publieksfavoriet op Cameretten. Een goed op elkaar ingespeeld muzikaal theatraal duo met liedjes die lief en teder beginnen en gaandeweg een grimmige twist krijgen. De Vlamingen – Jan Geubbelmans en Peter van Ewijk – gaan niet voor de snelle grap, maar keizen voor subtiele humor, inhoud en originaliteit. Met hun vorige voorstelling 'Stilt' riepen ze vergelijkingen op met Kommil Foo. In 'Onvergetelijk' wordt Lankmoed persoonlijker dan ooit.

De Châtel Sur Place – Waltz & Infinite

Dans – Donderdag 1 oktober 2015 – LUX

Krisztina de Châtel keert terug naar LUX met twee ijzersterke choreografieën. In 'Waltz' (2010) probeert een groep mensen de schone schijn op te houden. Zelfs in tijden van crisis walsen ze door, als een menselijke machine. Maar het individu komt in opstand. In 'Infinite'

(2011) doorbreken onverwachte, heftige ingrepen de sensuele melancholie van de tango. De dansers worden bruusk gedwongen nieuwe wegen te banen.

Maaïke Ouboter – En Hoe het dan ook weer dag wordt

Muziek – Vrijdag 2 oktober 2015 – LUX

Als uit het niets scoorde Maaïke Ouboter een enorme hit met 'Dat ik je mis', na haar succesvolle audities voor 'de Beste Singer-Songwriter van Nederland'. Hieraan gingen echter jaren vooraf van observeren en alles noteren in haar vele notitieboekjes. Maaïke doet van vond haar boekjes open en zingt en vertelt over haar leven in bijzondere verhalen, gênante anekdotes en natuurlijk heel veel mooie liedjes.

Ida van Dril & Michiel Schreuders – Joris en de draak

Jeugd – Zondag 4 oktober 2015 – Lindenberg

Er was eens een rijk en blij volk met een machtige koning. Maar op een dag maakte een draak een einde aan al het geluk. en de koning riep: 'Wie redt mijn volk? Wie verslaat de draak?' Laat je meeslepen in deze spannende, interactieve familievoorstelling, waarmee de makers een Gouden Ei in de wacht sleepten. Met live muziek, zang, poppenspel, veel humor en een vlijmscherp randje.

Doug Macleod

Muziek – Zondag 4 oktober 2015 – LUX

Doug Macleod (67) staat al bijna dertig jaar voor ijzersterke, akoestische bluesmuziek. De woede van een turbulente jeugd is verwerkt in zijn gitaarspel. Deze is onorthodox en zeer krachtig, waarbij hij zijn rechterhand gebruikt om een beat te creëren die zijn bottleneck-slide techniek complementeert. Met zijn rijke, soulvolle zangstijl worden zijn sterk geschreven teksten nog krachtiger. Onlangs verscheen zijn nieuwe album 'There's a Time'. Prachtige bluesnummers waarbij hij zich aan zijn credo houdt: "Never play a note you don't believe". Een inspirerende man met een hartverwarmende kijk op het leven en de blues.

Erik van Muiswinkel – De Olieworstelaar

Cabaret – Woensdag 7 & Donderdag 8 oktober 2015 – Lindenberg

Met zijn vorige voorstelling 'Schettino!' won Erik van Muiswinkel de Poelifinario 2014, de cabaretprijs voor het meest indrukwekkende programma van het seizoen. In zijn nieuwe programma 'De Olieworstelaar' worstelt Erik zichzelf door de eenentwintigste eeuw heen met gespierde grappen, rake typering, relativeringen en mopperige terzijdes.

TG Oostpool – De Onrendabelen

Toneel – Donderdag 8 & Vrijdag 9 oktober 2015 – LUX

Onrendabelen: mensen die niet mee kunnen in onze prestatie maatschappij, en alleen maar geld kosten en overlast bezorgen. Een probleemgezin – alcoholisme, geweld, werkloosheid – woont in een container naast een Rotterdams terrein van Shell. Ze staan op het punt om

uitgezet te worden, maar zelf denken ze dat het beter zou gaan als de buitenlanders het land uitgezet zouden worden. Deel 1 in het satirische drieluik 'Goede Bedoelingen' van Joeri Vos.

Peter Pannekoek – Zacht van binnen

Cabaret – Zaterdag 10 oktober 2015 – Lindenberg

'Ik herinner me meer dan ik heb meegemaakt' is een citaat van Benjamin Disraeli waarin Peter Pannekoek zichzelf herkent. Zijn leven bestaat volgens zijn vrienden uit waar verzonden verhalen. Peter Pannekoek is bekend van zijn wekelijkse conferentie in 'De Wereld Draait Door'. Zijn persoonlijke verhalen zijn actueel geraffineerd en op het randje. Hij brengt 'pittige humor als medicijn tegen alle kwalen', schreef de Volkskrant. Soms hard, maar vergeet daarbij niet: die jongen is zacht van binnen.

Laura van Dolron – Liefhebben

Toneel – Zaterdag 10 oktober 2015 – LUX

Stand-up filosoof Laura van Dolron is terug! Dit keer filosofeert ze over het menselijk vermogen om lief te hebben. Wat is liefhebben? Hoe werkt het? Wat leer je daarvan? Laura ging op zoek naar wat écht liefhebben is en kwam op haar tocht langs voorbeelden als Nelson Mandela, haar vader, een groep Poolse priesters, Yoko Ono en haar baby neefje. Persoonlijke, grappige, diepgravende, doordachte en doorleefde levenslessen. 'Liefhebben' is een oproep om met humor en mildheid de wereld mooier te maken.

Eric Vloeimans & Egbert Derix – In het hier en nu

Muziek – Zondag 11 oktober 2015 – LUX

Een van 's werelds beste trompettisten komt samen met die heerlijke pianist opnieuw naar LUX. Eric Vloeimans en Egbert Derix zetten alle clichés die aan jazzmuzikanten kleven overboord. Er ontspint zich een weergaloos dialoog tussen piano en trompet. Teder, verstild, dan weer uitbundig, maar altijd intens. In 2015 gaven ze in LUX een adembenemend concert met prachtige nummers (en) vol humor. Reden genoeg om te terug te halen!

Architectuur Centrum Nijmegen – Laboratorium van de Stad

Lezing – Dinsdag 13 oktober 2015 – Lindenberg

De reeks 'Laboratorium van de Stad' besteedt aandacht aan bijzondere architectuur en stedenbouw en bestaat uit 8 avonden. Elke avond wordt ingeleid door een deskundige spreker en vervolgens wordt er een documentaire vertoond. De avond wordt afgesloten met een nagesprek.

Cabocubajazz – A Tribute in Jazz of the Golden Voices of Cape Verde

Concert – Woensdag 14 oktober 2015 – Lindenberg

CaboCubaJazz mixt de melancholische muziek van de Kaapverdische eilanden met de ritmes van Cuba. De in Kaapverdië razend populaire zangeres Dina Medina laat tropische classics tot leven komen, daarbij begeleid door een internationale groep jazz-virtuozen. Een tribute aan de grand old glory van de Kaapverdische Eilanden.

Droog Brood – Kissy Kissy

Cabaret - Donderdag 15 oktober 2015 – Lindenberg

'Kissy Kissy' is het achtste theaterprogramma van Droog Brood. Sinds de mannen hun vorige voorstelling schreven zijn de heren vader geworden. Dit bleek een rijke bron van inspiratie. 'Kissy Kissy' gaat namelijk over vermoeidheid en de staat waarin je gaat verkeren als je zo lang moe bent dat je eraan gewend bent geraakt en het vergeet. Kaartjes kopen dus, voor het te laat is. Want de mannen kunnen dan moe zijn, ze houden je "anderhalf uur gebiologeerd en geamuseerd op het puntje van de stoel" (Theaterkrant).

Emilio Guzman – Alle mensen verzamelen! (try-out)

Cabaret – vrijdag 16 oktober 2015 – Lindenberg

Emilio Guzman won in 2014 de Neerlands Hoop, de cabaretprijs voor de meest veelbelovende theatermaker. Een geweldige prestatie voor iemand die van kleins af aan een dromer is. Ook nu verdwijnt hij soms nog in zijn fantasie en stapt hij in de verkeerde trein of loopt tegen een lantarenpaal. Het podium is natuurlijk de ideale omgeving voor zo'n fantast. Daar kan hij los en met een beetje fantasie lost hij daarbij alle wereldproblematiek in één keer op. Dus: Alle mensen verzamelen!

Fahd Larhzaoui & Likeminds – Schijn

Toneel – Vrijdag 16 oktober 2015 - LUX

'Schijn' is een verhaal over identiteit, geweten en liefde. Acteur Fahd Larhzaoui vertelt zijn eigen verhaal: het coming-out proces van een jongen die zoekt naar een manier om zichzelf te kunnen zijn, zonder zijn Marokkaanse familie te verliezen. Soms moet je liegen om bij de mensen te kunnen zijn van wie je houdt, maar hoe lang kun je leven als iemand die je niet bent? Ontroerend en eerlijk, maar ook luchtig en speels. Tijdens het Nederlands Theater Festival 2014 waren publiek en pers laaiend enthousiast.

Walt Wilkins

Muziek – Zondag 18 oktober 2015 – LUX

Walt Wilkins is een man met een verhaal. Hij werkte in Nashville en Austin, schreef honderden nummers voor andere artiesten en produceerde talloze albums, waaronder de eerste twee cd's van Sam Baker. Maar bovenal is hij een innemende performer die moeiteloos zijn publiek raakt met zijn unieke stemgeluid en eerlijke teksten vol humor en ontroering. Nu introduceert hij zijn vrouw Tina Wilkins aan het Nederlandse publiek. Het duo bracht onlangs een americana duo-cd uit die lovend ontvangen is. Logisch dat het accent bij de samenzang van Walt en Tina ligt.

Kamagurka – Vlieg angst op de pechstrook (try-out)

Cabaret – Donderdag 22 oktober 2015 – Lindenberg

Voor Kamagurka is het menselijk tekort een onuitputtelijke inspiratiebron. Hij rekt je voorstellingsvermogen op en zaait verwarring met zijn overtreffende trap van absurditeit. Uit angst om te vliegen neemt Kamagurka de auto. Hij belandt echter in een monsterfile, waar hij

de meest bizarre situaties in meemaakt. En net op het ogenblik dat je denkt dat het echt niet erger kan, beginnen de problemen pas echt. ‘Vliegangst op de Pechstrook’ is een voorstelling over eenzaamheid en overbevolking. Natuurlijk mag er gelachen worden.

T.R.A.S.H. – Auf Wiedersehen

Dans – Donderdag 22 oktober 2015 – LUX

T.R.A.S.H. wordt wel de punkrock van de dans genoemd. De groep maakt compromisloze voorstellingen, waarin voortdurend grenzen worden opgezocht en overschreven. In ‘Auf Wiedersehen’ bewegen de dansers als marionetten: de ledematen bewegen alleen door impulsen van buitenaf. Hun lichamen lijken door onzichtbare draden met elkaar verbonden. Tot het afscheid komt en ze worden doorgesneden: ‘Auf Wiedersehen’. Een dans- en performancevoorstelling op akelig vrolijke livemuziek, over verbondenheid, verlatingsangst en afhankelijkheid.

Martijn Koning – Koning van de Lach (try-out)

Cabaret – Vrijdag 23 oktober 2015- Lindenberg

Martijn Koning is hilarisch, absurd, rauw, brutaal, politiek volkomen incorrect en zit bovenop de actualiteit. Niet voor niets riep Algemeen Dagblad hem in 2014 uit tot een van de grootste beloftes van het cabaret. Hij doet het op zijn eigen manier: ‘Ik kom gewoon langs. En ik doe sowieso iedere avond iets anders. Een rode draad? Dat kan ik helemaal niet. Ik word gek als ik elke avond hetzelfde doe.’ Satire op het serp van de snede, dat kan er maar één zijn: ‘De Koning van de Lach’

Mugmetdegoudentand – Sinaasappelstraat

Toneel – Vrijdag 23 oktober 2015 – LUX

Persoonlijk theater over de huidige samenleving. dit credo van Mugmetdegoudentand komt sterk naar voren in ‘Sinaasappelstraat’. Joan Nederlof liet zich inspireren door de Franse filosoof Alexis de Tocqueville en zijn uitspraken over de democratie, en door haar oma Mien van Dam, een sociaal-democrate uit de Haagse Sinaasappelstraat. Nederlof roept haar oma terug van gene zijde en doet samen met haar onderzoek naar de huidige staat van de democratie: wantrouwen in de politiek enerzijds, apathie bij de burger anderzijds.

Yuri Honing Acoustic Quartet – Desire

Concert – Zaterdag 24 oktober 2015 – Lindenberg

Saxofonist Yuri Honing staat al jaren aan de internationale top door samenwerkingen met o.a. Pat Metheny, Charlie Haden en Ibrahim Maalouf. Zijn meest recente album ‘Desire’ staat in het teken van verlangen. Honing zorgt voor een muzikale ervaring vol verleidelijke grooves en spirituele uithalen, met typische sound van de saxofonist die zo dicht op de menselijke stem staat. Yuri Honing won in 2012 de Boy Edgar prijs, de belangrijkste Nederlandse prijs voor jazz en geïmproviseerde muziek.

Theatergroep Fien – Hoeveel zou de wereld wegen?

Jeugd – Zondag 25 oktober 2015 – Lindenberg

Kan een zeepaard galopperen? Wie zijn toch die meneer en mevrouw die hun theepot uitlaten? En waarom is het zo verdrietig als moeders huilen? Theatergroep Fien stelt vragen en filosofeert erop los. Want er valt zoveel te ontdekken en er is altijd meer te vragen dat te vertellen. Weet niemand het antwoord, dan verzin je dat toch gewoon zelf? Een muzikale voorstelling, speels, grappig en associatief. Kortom: Fien op haar best!

Pepijn Schoneveld – Morgen klaart het op (try-out)

Cabaret – Woensdag 4 november 2015 – Lindenberg

Na zijn goed ontvangen debuut 'Meneer Jongetje' keert Schoneveld terug op de podia. Pepijn voelt zich niet thuis in de eenentwintigste eeuw. Hij is gemaakt om in een berenvel in zijn grot boegoeboegoe te roepen maar zit thuis op de bank met al zijn opgekropte oerinstincten en overlevingsmechanismen. Hij moet een nieuwe manier vinden om in deze jungle van auto's telefoons en boze mensen te overleven.

Lebbis – De paardenpoetser (try-out)

Cabaret – Zaterdag 7 november 2015 – Lindenberg

Zijn laatste voorstelling 'Het Grijze Gebied' liet Lebbis in topvorm zien: 'Een fantastische serie verhalen, waarin eigenlijk geen enkele zwakke plek zit. Lebbis is als cabaretier volledig af. Je hangt vanaf de eerste minuut aan zijn lippen, hij legt intelligente verbanden en stelt interessante vragen', schreef het Parool. Ook in zijn nieuwe programma maakt de man van de scherpzinnige ideeën, wijsheid en te veel energie voor iemand van zijn leeftijd, er weer een heerlijke avond van.

Hippe gasten – Anders

Jeugd – Zondag 8 november 2015 – Lindenberg

Bah, alles hetzelfde? Mag het ook een beetje anders? Ja graag! Pippie Langkous, Tonnie van Tegenover, het verliefde kassameisje: ze zijn allemaal anders! Jij toch ook?! De theatershow 'Anders' begint intiem om vervolgens groots uit te pakken. In de aanstekelijke liedjes passeren bonte personages die kinderen een frisse kijk op hun eigen leven geven. Hippe Gasten zingt, speelt, vertelt, beroert, laat lachen en nadenken. Een middagje rocken met de hele familie: hoe cool is dat?!

Over the Rhine

Muziek – Zondag 8 november 2015 - LUX

Over the Rhine is een Amerikaanse alternatieve pop/rockband uit Ohio. Hun muziek bevat invloeden uit de blues, country en vooral folk, die op behoorlijk gevarieerde wijze worden ingezet. Hun nieuwste album 'Meet me at the Edge of the World' is net als al zijn voorgangers een plaat die een bijna rustgevendende werking heeft. Met muziek van Over the Rhine op de speakers draait de wereld net even wat langzamer en wordt het eeuwige takenlijstje even vergeten.

Korzo: Marina Mascarell – It Is Like a Large Animal Deep in Sleep

Dans – Donderdag 12 november 2015 – LUX

Mascarell komt met betoverende beelden, lome poëzie en een krachtige nuance over basale, dagelijkse activiteiten en grote filosofische kwesties. In een simpel en geniaal decor van vijftig kartonnen dozen, stellen drie dansers de vraag wat wij zelf kunnen doen om invloed uit te oefenen op de hedendaagse samenleving.

TG Oostpool – Fresh Young Gods

Toneel – Vrijdag 13 november 2015 - LUX

Bij een Shellproject in Rotterdam dreigt een totale ‘clusterfuck’, met mogelijk miljardenverlies, reputatieschade en zelfs oorlog tot gevolg. De managers zitten aan het zwembad in Dubai en moeten nu laten zien dat ze hun megalomane inkomens waard zijn. Maar hebben ze de ernst van de situatie wel door? Lukt het ze om oorlog te voorkomen? En, nog belangrijker: blijven ze maken? Deel 2 in het satirische drieluik ‘Goede Bedoelingen’ van Joeri Vos.

Rayen Panday – Niet verder vertellen

Cabaret – Zaterdag 14 november 2015 – Lindenberg

In zijn derde avondvullende voorstelling neemt Rayen Panday geen blad meer voor de mond. Hij durft alles te vertellen. Maar wat valt er eigenlijk nog te vertellen, als iedereen altijd maar een mening klaar heeft? Juist dat wat niet verder verteld mag worden! ‘Niet verder vertellen’ blijft tussen jou en hem, want hij gaat er vanuit dat je wel een geheimje kunt bewaren. Want van New York tot Bangkok merkte Rayen dat de vragen overal hetzelfde zijn. Het antwoord verschilt echter per land. Dat maakt deze show elke keer anders.

American Aquarium

Muziek – Zondag 15 november 2015 – LUX

American Aquarium bestaat uit vijf jonge muzikanten uit North Carolina. Hun fraaie altcountry is doorspekt met huilende pedal steel gitaren. De muziek, de stem en ook de teksten van frontman BJ Barham klinken gerijpt en zeker niet als die van de standaard twintigers. De vaak biografische teksten zijn volkomen eerlijk. Ze gaan over beide kanten van de medaille. Bij elke gezellige dronken avond hoort een kater, bij elke nieuwe relatie de kans op een gebroken hart. Een aanrader voor iedere liefhebber van opwindende plattelandsromantiek.

Kommil Foo – Schoft (try-out)

Cabaret – Woensdag 18 november 2015 – Lindenberg

‘Schoft’ is een splinternieuwe voorstelling van Kommil Foo. De Vlaamse broers Walschaerts maken al ruim een kwart eeuw cabaret, zoals niemand anders dat doet: shows van wereldniveau met zwarte romantiek van het hoogste kaliber en maximale ontroering met minimale middelen. Het is moeilijk om onberoerd de zaal te verlaten. Door de mooie mix van verhalen, liedjes en visueel spektakel word je op alle fronten bediend en is er ook nog wat om thuis over na te denken.

Orkater / De nieuwkomers: Lars Doberman – De familie Mansøn

Muziektheater – Vrijdag 20 november 2015 – LUX

Het gezelschap Lars Doberman doet een poging Het Kwaad te vangen, vorm te geven en Het te tonen in een live-demonstratie. Waarom is Het Kwaad zo ver-schrik-ke-lijk aantrekkelijk? Inspiratiebron is de beruchte Charles Manson, die in de gevangenis uitgegroeid is tot een waar cultfiguur. Een voorstelling vol absurdisme en jazz.

Katinka Polderman – Polderman tiert welig (try-out)

Cabaret – Vrijdag 20 november 2015 – Lindenberg

Droogkloot Katinka Polderman maakte al vier shows vol vrolijk cynisme, subtiele lomtheid, doortimmerde liedjes en hilarische oneliners. Haar laatste show ‘Polderman baart zorgen’ werd genomineerd voor de Neerlands Hoop 2014. In programma nummer vijf opnieuw geen stemverheffingen en schreeuwerij maar goed gerijmde liedjes en vakkundig afgewogen woorden. Want als Polderman tiert, dan tiert ze welig.

WArd / waRD: Ann van den Broek – The Black Piece

Dans – Zaterdag 21 november 2015 – LUX

Choreografe Ann van den Broek neemt het publiek mee op een ontdekkingsreis door verschillende betekenissen van de kleur zwart: van aantrekking tot rouw, van opstand tot toewijding. Een groep dansers en een cameraman nemen de toeschouwer mee het donker in. De camera legt bloot wat anders ongezien en ongehoord blijft. Een surrealistische voorstelling die de zintuigen op scherp zet en verwachtingen onderuit haalt.

Lindai Boogerman – Ijsbeer in de tropen

Jeugd – Zondag 22 november 2015 – Lindenberg

Lars, de kleine ijsbeer, drijft op een ijsschots steeds verder van de noordpool, naar de tropen. Lars geniet van zijn ontdekkingsstocht maar mist zijn papa en mama. Gelukkig krijgt hij hulp van zijn vrienden. Een voorstelling naar het gelijknamige prentenboek van Hans de Beer, waarin verschillende poppen de prenten tot leven brengen. Met eenvoudig spel maakt Lindai Boogerman bewust ruimte voor de fantasiewereld van peuters.

Louise Korthals – Zonder voorbehoud

Cabaret – Woensdag 25 november 2015 – Lindenberg

Dat Louise Korthals in haar tweede voorstelling wat meer ballen wilde laten zien heeft goed uitgekapt. Een ware sterrenregen daalde vanuit de dagbladen op haar neer. ‘Korthals is een megatalent’, schreef de Volkskrant. Lovend is de pers onder meer over hoe de allround cabaretière maatschappelijk engagement mixt met pret. Won Korthals in 2013 al de Neerlands Hoopprijs, inmiddels is ze niet meer te stuiten. Met haar kraakheldere stem en niet aflatende energie houdt ze het publiek klaarwakker.

De Bloem van de Natie – No Future Show

Toneel – Donderdag 26 november 2015 – LUX

Drie theatertechnici belanden op het podium. Eindelijk is het hun beurt. Het moet anders en dit is het moment! Alles is voorhanden: licht, rookmachines en een flinke dosis

betrokkenheid. Nu moeten ze nog zichzelf overwinnen en het publiek meetrokken in het verzet. De Bloem van de Natie, publiekslieveling op festival Boulevard (Den Bosch), rekent af met cynisme in een frisse eigenzinnige mix van comedy, toneel en satire.

Pieter Bast E.S.P. Quintet – Midnight Song

Concert – Vrijdag 27 november 2015- Lindenberg

Pieter Bast werkte samen met Paul van Kemenade, Eric Vloeimans, Martin Fondse en nog vele anderen. Het viel Bast op dat er nauwelijks Europees materiaal in het Real Book – de bijbel van de jazz – te vinden is, terwijl in Europa veel mooie muziek met een eheel eigen kleur wordt geschreven. Dit idee vormt de basis voor het ontstaan van het E.S.P. Quintet. De CD 'Midnight Song' is een reis door muzikale continenten met invloeden van vroeger en nu, waar de energie vanaf spat.

Golden Palace – SEKSBOM

Toneel – Vrijdag 27 november 2015 – LUX

Hoe bereik je als vrouw je doel? Met je erotische kwaliteiten natuurlijk. In 'SEKSBOM' wordt de pornificatie van het vrouwbeeld op hilarische wijze op de korrel genomen. In een laboratorium onderwerpt cabaretière Ingrid Wender (de Bloeiende Maagden) een groep gegijzelde vrouwen aan een radicaal ontseksualiseringsprogramma. De brainwash veroorzaakt echter onverwachte bijwerkingen. Golden Palace fileert met visueel fysiek theater menselijk gedrag op vlijmscherpe wijze, zeer humoristisch en met het oog van een uitstekende antropoloog.

Pepernotencircus

Jeugd – Zaterdag 28 & Zondag 29 november 2015 – Lindenberg

Het Pepernotencircus is een Sinterklaasspektakel voor het hele gezin met lenige Pieten en een spannend verhaal. De Lindenberg wordt omgetoverd tot een heus circus, geheel in 'pepernotenstijl'. Zal dit jaar de voorbereiding voor het grote Sinterklaasfeest vlekkeloos verlopen? Maak het allemaal van dichtbij mee want er is van alles te doen en te beleven. Je komt ogen en oren te kort!

Het Nationale Toneel – De gouden draak

Toneel – Zaterdag 28 november 2015 – LUX

De tragikomedie 'De goudendraak' van Ronald Schimmelpfennig (1967) geeft een gezicht aan de mensen die we nauwelijks zien, maar in heel Europa aanwezig zijn: economische vluchtelingen en illegalen. Schimmelpfennig, Duitslands meest geprezen acteur, verbindt een dramatisch voorval rond een Aziatische immigrant die in een wokrestaurant werkt, met de levens van zes vaste gasten. Hij laat zien dat mensen, ook al zijn ze vreemden voor elkaar, in een geglobaliseerde samenleving toch met elkaar verbonden zijn.

Jo Harman

Muziek – Zondag 29 november 2015 – LUX

Ze wordt door de Britse pers lovend omschreven als ‘het beste blues talent uit het Verenigd Koninkrijk’. Jo Harman komt pas net kijken, maar mag al openen voor de groten. Zo verzorgde ze al voorprogramma’s voor The Cranberries en Simply Red-zanger Mick Hucknall, en deelde ze het podium met levende gitaarlegende Johnny Winter. Haar (zang)stijl doet denken aan Joss Stone, maar dan rauwer. Samen pianist Carl Hudson komt ze naar LUX voor een intiem akoestisch concert.

Facebookberichten Stadsschouwburg & de Vereeniging september – november 2015

30 november

Bryan Ferry komt op 1 oktober 2016 naar Nijmegen! In zijn concert brengt hij hits en onbekendere parels uit zijn omvangrijke oeuvre ten gehore. Ticketverkoop start woensdag 2 december om 10.00 uur.

27 november

De ticketverkoop voor het concert van Joe Jackson op donderdag 25 februari is reeds gestart!

27 november

Jan Hendriks was voor het programma Gelderse Koppen weer even terug in De Vereeniging. Hij denkt terug aan zijn leven als jazzpianist in oorlogstijd.

24 november

Harpist Remy van Kesteren doet mee aan Wie is de Mol! Op zaterdag 19 december staat hij samen met Eric Vloeimans bij ons in De Vereeniging. Mocht je Remy nog niet kennen, in dit filmpje stelt hij zich voor.

24 november

Woezel en Pip zijn langs geweest. De twee vriendjes hebben cadeautjes achtergelaten, waaronder twee tickets voor de voorstelling aanstaande zondag. Met wie zou jij willen gaan? De gelukkige krijgt vrijdag bericht!

23 november

Een doos vol geluidsbanden wordt in 1996 gevonden door Wim van der Aar. Op basis van deze tapes en interviews maakt hij de indrukwekkende documentaire: 'De Van Waveren Tapes'. Kom woensdag naar de veel geprezen voorstelling van Ro Theater:<http://bit.ly/1HhFxzP>

23 november

De Engelse muzikant, singer-songwriter en zanger Joe Jackson komt 25 februari naar Nijmegen! Tickets zijn verkrijgbaar vanaf vrijdag 27 november 12.00 uur

20 november

Waarom werd Vivaldi de 'Rode Priester' genoemd en wat is de rol van het klavecimbel in zijn 'Vier Jaargetijden'? Je hoort het allemaal tijdens 'Blik op Vivaldi' door Het Gelders Orkest op 29 november <https://youtu.be/ZykmPzeZ9SM>

19 november

Het boek 'Horen, Zien, Beleven' maakt De 100-jarige Vereeniging als cultureel icoon zichtbaar, aan de hand van tientallen bijzondere optredens: van Arthur Rubinstein tot Philip

Glass, van Nina Hagen tot André Rieu. Zondag 22 november ontvangt Burgemeester Bruls het eerste exemplaar tijdens een feestelijk concert

13 november

Nog een laatste repetitie voor de figuranten bij Mariken in de Tuin der Lusten. Toi, toi, toi!

10 november

Vandaag is het de Nationale Dag van de Mantelzorg! Iedere mantelzorger is bijzonder. Wie verdient volgens jou wat extra aandacht? Wie verdient een bezoek aan Op bezoek bij meneer Green?

2 november

SIRENE SALE! De komende 24 uur krijg je 50% korting op de voorstelling No Sweat van Stufish. Bestel snel op <http://bit.ly/1N7rkli>

29 oktober

Van wie houd jij heel veel en gun jij dit 'Raad eens hoeveel ik van je hou'-pakket (incl. 2 tickets voor de voorstelling op zondag 8 november van Theater Terra!)? Wij kiezen de gelukkige op zaterdag 31 oktober om 13.00u.

26 oktober

A personal message to Nijmegen from The Umbilical Brothers. MORGEN! 20.00 UUR: <http://bit.ly/1Wd8N1f>

24 oktober

Morgen om 10.30 uur is Askol|Schönberg bij Vrije Geluiden op NPO1. Met saxofonist Mete Erker, pianist Jeroen van Vliet en Eric van der Westen op de bas en virtueel aanwezig kemençe-speler Derya Türkan. Aanstaande vrijdag zijn ze bij ons in De Vereniging <http://bit.ly/1NXiX1z>

22 oktober

Vanavond, morgenavond én overmorgenavond ga je gezellig naar muziektheatergezelschap Circus Treurdier in Cultuurspinnerij De Vasim Nijmegen. Tickets: <http://bit.ly/1HIvVHg>

16 oktober

Percossa was gister in Nijmegen. Heb jij de mannen en hun 'kinderen' ook voorbij zien komen? Woensdag zijn ze weer in Nijmegen, dan staan ze in de Stadsschouwburg. Tickets zijn nog verkrijgbaar <http://bit.ly/1G8VKGW>

14 oktober

Roel van Velzen komt op zondag 24 april, tickets zijn nu verkrijgbaar! Kijk op www.stadsschouwburgendevereniging.nl/roelvanvelzen

5 oktober

Het all-star ensemble van Near East Up North (met o.a. Martin Fondse, Askø|Schönberg & Derya Türkan) ontketent een broeierige smeltkroes aan muzikale rijkdom. Een muzikale reis, een zeldzaam gehoorde combinatie van klassieke Anatolische muziek, Noord-Europese moderne jazz en hedendaagse gecomponeerde muziek. Muzikale globetrotters kunnen hun hart ophalen. Vrijdag 30 oktober in De Vereeniging <http://tinyurl.com/qfgf157>

5 oktober

SIRENE SALE: 50% korting op het anti-sprookje voor volwassenen: 'Sneeuwwitje' van NNT - Noord Nederlands Toneel en Club Guy & Roni. Bestel snel je tickets, want de actie duurt maar 24 uur: <http://bit.ly/1VWs980>

1 oktober

De mooiste opera van allemaal! Uitgebreid verhaal in De Gelderlander over Le nozze di Figaro door het Orkest van de Achttiende Eeuw, op 9 okt a.s. in De Vereeniging <http://bit.ly/1L71zVt>

24 september

Reis met de hiphoppers van ISH en de jonge balletdansers uit Junior Company van Het Nationale Ballet mee naar de betoverende fantasiewereld van Narnia. 9 oktober in de Stadsschouwburg! Meer info op <http://bit.ly/1Pw7wuA>

22 september

Vanavond dineren en figureren tijdens Toneelgroep Oostpool met RICHARDIII

20 september

Het was genieten vanmiddag in Brebl bij het optreden van de 90-jarige jazzpianist Jan Hendriks. 'Mood indigo' speelde hij 71 jaar geleden ook voor de geallieerde troepen in De Vereeniging die toen 'Wintergarden' werd genoemd.

17 september

Het theaterseizoen gaat beginnen! Kies je voor een verrijker, een aanstormer, een lazy sunday, of iets anders? www.stadsschouwburgdevereniging.nl/labels

13 september

Wie kan volgens jou nog wel wat danstips gebruiken? Wij geven 2 tickets weg voor Grease. Update: Inmiddels heeft de winnaar een berichtje gehad!

11 september

Dankzij Oscar Leeuw, Henri Leeuw jr. en Jean Henri Leeuw is 'Gesamtkunstwerk' Concertgebouw De Vereeniging na 100 jaar nog steeds een gebouw om trots op te zijn. Kom meer te weten over het werk van dit drietal in de lezing op 15 september van kunsthistoricus Willem Jan Pantus <http://bit.ly/1LnDZjh>

4 september

Ga jij morgen ook naar De Letterbrouwerij? Voordeel met je Biebpas heb je ook bij ons!
Brouw een zin van onderstaande lettermix, stuur je zin in via een privéberichtje en maak kans
op vrijkaarten! 'Lauteruit ni the harttee'

1 september

De speellocatie is bekend: Circus Treurdier staat met haar absurdistische voorstelling De
Zwarte Doos van 21 t/m 24 oktober in De Vasim<http://bit.ly/1HivVHg>

Facebookberichten LUX september – november 2015

26 november

De nieuwe clip van Clean Pete al gezien? 24 januari komen ze naar LUX met prachtige nieuwe songs... bit.ly/LUXCleanPete

24 november

Een staande ovatie voor The Bad Plus en een "wervelende Wende" in onze zaal volgens De Gelderlander. Music Meeting xs afgelopen zondag was zeker geen kleintje!

23 november

Wie naar verandering verlangt, zal in actie moeten komen. Kom ook in actie, want wij verloten 2x 2 kaarten voor De No Future Show van Bloem van de Natie! Tag de persoon met wie jij wil genieten van deze humoristische voorstelling die afrekenet met cynisme. De winnaars krijgen woensdag bericht.

16 november

Het concert van Over The Rhine werd wegens succes verplaatst naar Lindenberg Nijmegen. En dat leverde mooie plaatjes op... Een concert in de reeks 'De Ontmoeting'.

27 oktober

Ze hangen overal in de stad als voorprogramma van De Dijk, en lanceren zondag hun cd 'Moths' bij ons. "What you see is what you get, vol in je bakkes". 3voor12 Gelderland

17 september

In 'Infinite' (2011) doorbreken onverwachte, heftige ingrepen de sensuele melancholie van de tango. Donderdag 1 oktober in LUX. bit.ly/KrisztinadeChâtel

11 september

Voor het eerst ook de Popronde Nijmegen in ons café. Lekker luisteren naar heerlijke liedjes van opkomend talent.

21:45 Kira KIRA is een altijd vrolijke, enthousiaste en dromerige muzikante die haar publiek weet in te pakken met haar mooie luisterliedjes.

23:15 Vince Irie Roots, rock, reggae! Songwriter Vince Irie vertrok van Aruba om zijn muzikale dromen na te jagen, nu, in Nederland komen deze dromen uit!...

Facebookberichten De Lindenberg september – november 2015

22 november

Nog een week te gaan en dan is het zover! De pieten en Sint zijn het volgend weekend op bezoek bij de Lindenberg met het Pepernotencircus. Ze geven een vrolijke familievoorstelling, vol met lenige pieten en een spannend verhaal. De pieten uit het filmpje zijn er natuurlijk ook bij! Zaterdag 28 en zondag 29 november 11.30 en 14.30 uur. Informatie en kaartjes: <https://www.delindenberg.com/zoeken?search=pepernotencircus>

13 oktober

Alweer een afwijzing in je mailbox? YES, want op die baan zat je toch niet te wachten! Hoe je wél een leuke baan krijgt? Dat hoor je van Ralph Kolen op di 27 oktober in zijn nieuwe theatershow: 'Stop met solliciteren, ga werken!'. Aansluitend is er een netwerkborrel. Kaartjes zijn online te bestellen via www.delindenberg.com

9 oktober

Naast cabaretier is KAMAGURKA ook een zeer gewaardeerde cartoonist. Zo heeft hij onder andere voor Vrij Nederland en het NRC Handelsblad gewerkt. Kamagurka staat in Nijmegen op de pechstrook! In ons theater met 'Vliegangst, donderdag 22 oktober!

5 oktober

De sirenes loeien: het is tijd voor de Sirene Sale! Deze maand in de sale... Droog Brood. Dit Slowmotionslapstick-duo van wereldniveau staat op donderdag 15 oktober in de Lindenbergzaal. En houden je daar "anderhalf uur gebiologeerd en geamuseerd op het puntje van de stoel". (Theaterkrant) <http://www.delindenberg.com/theater/droog-brood>

5 oktober

Over 2 uur is het zover: de Sirene Sale van oktober! Welke voorstelling hoop jij dat in de uitverkoop gaat? <http://www.delindenberg.com/theater?searchmonth=10-2015> Om 12 uur hoor je het!

11 september

Odd Talks met Studio Roosegaarde in de Lindenberg De 3e Odd Talks, een samenwerking tussen Oddstream en het Nijmeegs Ontwerpers Platform, vindt plaats op 20 september om 20:00 uur in de Lindenberg. Odd Talks is een gevarieerd programma bestaande met presentaties, lezingen en gesprekken waarin toonaangevende makers van technologische kunst aan het woord komen.

Twitterberichten Stadsschouwburg september – november 2015

18 nov.

Mooie recensie! Op zaterdag 19 december is @jonvaneerd bij ons!

17 nov.

Mooie woorden voor de dansers van @NDTdance van @telegraaf. 16 december dansen ze bij ons <http://bit.ly/shearingthewolves> ...

12 nov.

Het decor staat klaar voor @bloedverwanten DE VOORSTELLING met @tanjajess, Derek de Lint, Henriëtte Tol e.a.

9 nov.

Zaterdag stond er een mooi interview met Bram van der Vlugt in @ADnl. 20 dec is hij samen met @oschrijver bij ons

9 nov.

Laat je verleiden door deze spannende trailer van @ConnyJanssen. Dinsdag 24 november @SchouwburgNMGN <https://youtu.be/oXcjlRbJOuk>

9 nov.

Het verhaal van Mariken wordt dit theaterseizoen maar liefst 3 keer in Nijmegen vertolkt. Zaterdag stond er een mooi artikel @DeGelderlander

5 nov.

Bijgeboekt! @GreaseDeMusical is ook op woensdag 30 maart bij ons te bewonderen! Kom jij ook? Tickets: <http://bit.ly/1QzMYIG>

5 nov.

Support van @joshuaradin is @rachaelyamagata! De Amerikaanse singer-songwriters staan op 6 februari @SchouwburgNMGN <https://youtu.be/4ERmCz3Q3ew>

4 nov.

Vanavond maakt @ferrydoedens zijn debuut als Danny Zuko in Grease, toitoitoi! @GreaseDeMusical is op 31/3, 1/4, 2/4 en 3/4 bij ons te zien!

4 nov.

Gister was de repetitie van Mariken in de Tuin der Lusten. Dit zijn de figuranten die volgende week vrijdag meedoen!

28 okt.

Een dansfeest vol clowneske humor en jolige gekkigheid. @introdans beweegt je! Zondag 13 december @SchouwburgNMGN <https://youtu.be/L4knC0EDCmk>

27 okt.

Vanavond: @umbilicals met KiDSHoW (niet geschikt voor kinderen)! Speciaal voor jullie een berichtje van de broers <http://on.fb.me/1ickUJ9>

26 okt.

Wie o wie is de dader? Ben jij een goede speurneus? Kom dan op 5 of 6 november naar Baantjer LIVE-2 https://youtu.be/9HqSTW_NddY

25 okt.

Vanavond, 22.30u, NPO3. @E_R_Guzman met zijn cabaretshow 'Een dunne dekmantel'. Wil je alvast een voorproefje? <http://bit.ly/1W8drbv>

19 okt.

Absurde humor, spitsvondige sketches en slapstick: typisch voor @umbilicals. 27/10 is dit hilarische duo bij ons <http://youtu.be/rb-pbGvFITo>

19 okt.

Za 24 okt staat @introdans @SchouwburgNMG. @NijmegenCultuur schreef een preview over Something Old Something New <http://bit.ly/1jwKv0R>

15 okt.

In de herfstvakantie komt Rapunzel bij ons op bezoek. Kom jij ook? <https://youtu.be/6o7wzjUoy7o>

8 okt.

Luister over een uur naar @NPORadio1. Componiste Calliope Tsoupanaki van Mariken in de Tuin der Lusten is te gast bij Radio Kunststof!

8 okt.

Het verhaal van Mariken van Nijmegen wordt dit seizoen drie keer vertolkt Lees hier meer <http://bit.ly/1Onvs6f> @NijmegenCultuur

7 okt.

Vanavond, 20.00 uur: De Bourgondische Belgen. Koop hier je kaartje om een avond bourgondisch te genieten: <http://bit.ly/1JREJvw>

6 okt.

Hoe ziet een dag @Veldhuis_Kemper eruit? @CvOFotografie mocht een dagje meelopen met de heren <http://bit.ly/1RsfOoN> 20/11 zijn ze bij ons

30 sep.

Volgende week is kok en comedian @joostvanhyfte met andere Vlaamse Bourgondiërs bij ons! Heb jij al tickets? Nee? <http://bit.ly/1j0lknf>

28 sep.

'Henry' van @ScapinoBallet is op 14 november bij ons te zien. Neem hier alvast een kijkje achter de schermen <http://t.co/i1ZHCLxuFv>

28 sep.

Mooi recensies voor Sneeuwwitje (anti-sprookje)! 22 oktober bij ons te zien <http://bit.ly/1KK4n64>

24 sep.

Zondag gaat Sneeuwwitje in première en 22 oktober is @nntgroningen bij ons! Bekijk hier alvast de openbare repetitie <http://bit.ly/1PwGS4W>

18 sep.

'Ik hoop het publiek te ontroeren, soms te laten lachen, maar ook boos te krijgen', vertelt Joeri Vos #DG @Oostpool

17 sep.

Na de voorstelling van Huub Stapel a.s. zaterdag kun je genieten van muziek, kazen en wijn. Boek nu het arrangement!

16 sep.

Vanavond in @eenvandaag (18.15 uur NPO1): Johan Derksen en de Pioniers van de Nederpop. 12 december bij ons! <http://bit.ly/1YbZ5KO>

15 sep.

Bekijk nu de troonrede van Richard III op <https://vimeo.com/139319081> @Oostpool

14 sep.

16 theaterproducties in 30 sec. #sneakpreview #dwdd <http://ow.ly/SbLcv>

14 sep.

Grease ging gisteravond in première! Op 31 maart en 1, 2 en 3 april staat de musical bij ons in de Stadsschouwburg, kom je ook?

14 sep.

Vanavond zijn Buurman & Buurman aanwezig bij @dwdd om over hun voorstelling 'Worden beroemd' te praten. Zondag 20 maart zie je ze bij ons!

10 sep.

Kijkje achter de schermen? Meld je dan nu aan als lid van @yourbackstageNL. Mail dan naar: yourbackstage@stadsschouwburgendeveereniging.nl

7 sep.

Het is weer de eerste maandag van de maand, dat betekent Sirene Sale! Om 12:00 maken wij op onze website de Sirene-voorstelling bekend!

4 sep.

Vanavond is Halina Reijn te gast bij @NTRcollegetour (20.30u NPO3). Op 11 december is ze bij ons te zien in La voix humaine van [@tgamsterdam](#)

4 sep.

Van der Laan en Woe zijn vanavond te zien bij @pauwnl, ze zullen o.a. vertellen over 'Alles Eromheen'. 19 mei staan ze bij ons in 't theater

Twitterberichten De Vereeniging september – november 2015

27 nov.

Tickets voor @JoeJacksonMusic zijn vanaf nu verkrijgbaar! <http://bit.ly/joejacksonmgn>

22 nov.

Vanavond presentatie boek Horen, Zien, Beleven over 100 jaar @De_Vereeniging en concert @CamerataRCO , tevens live @Avondconcert @NPORadio4

19 nov.

Rukwinden, regenbuien: op en top herfst! Beluister 29 nov Vivaldi's herfst en andere drie seizoenen

9 nov.

'Reinberts platen worden gedraaid bij de kapper, in de sauna, in massagesalons en zelfs in de supermarkt.' Lees: <http://bit.ly/1NE9vz1>

27 okt.

'Muziek bewijst: culturen naast en met elkaar, dat kán' lees @nrc <http://bit.ly/1KCLcLa> Vr 30 okt staat Near East Up North @De_Vereeniging

27 okt.

Woensdag 28 oktober, Rood Adeo & Nighthawks at the Diner. <http://bit.ly/1MgaoZ3>

15 okt.

Een tuin in de concertzaal? Genieten van de muziek op een kleedje in het gras of onder een boom? Nieuwsgierig? <http://bit.ly/1QvFnEz>

14 okt.

Vrijdag na het concert @HollandBaroque is er een afterparty met dj Fant in het Grand Café Restaurant. Kom jij ook? <http://bit.ly/1WWRK06>

13 okt.

Wegens productionele redenen is het concert van @Finkmusic op 20 oktober verplaatst naar @doornroosjenl

12 okt.

Vrijdag is de feestelijke opening van het Concertgebouw met een unieke muzikale ervaring @HollandBaroque. Meer info: <http://bit.ly/1WWRK06>

8 okt.

Mooi artikel in @telegraaf over Le Nozze di Figaro. Het Orkest van de Achttiende Eeuw staat morgen in De Vereeniging <http://bit.ly/1LALzgv>

25 sep.

Het nieuwe album van @CommonLinnets is vandaag gereleased. 28 november staan ze bij ons! Hier alvast een voorproefje <http://bit.ly/1G6kJVG>

Twitterberichten LUX september – november 2015

28 nov.

Zaal 7 is veranderd in een wokrestaurant... Met illegale immigranten in de restaurantkeuken @nationaletoneel

26 nov.

Nieuwe boeking! Clean Pete & Suzanne Jarvie. Een heerlijke zondagmiddag vol mooie songs, 24/01. @doornroosjenl <http://bit.ly/LUXCleanPete>

21 nov.

Alvast doorlopen en opwarmen met dans & videobeelden in The Black Piece. Vanavond, laatste kans!

17 nov.

Rapper Typhoon sluit goed aan bij de ritmische en bevlogen danstaal van Alida Dors, Volkskrant *** <http://bit.ly/AlidaDors> 28/01 bij LUX.

13 nov.

Fresh Young Gods gaan los! @Oostpool

10 nov.

Donderdag allerlaatste kans: betoverende dansvoorstelling van choreografe Marina Mascarell (Excellent Talent 2015). <http://bit.ly/MarinaMascarell>

2 nov.

Het is 12.00 uur! De #SireneSale gaat van start! Koop nu kaarten met 50% korting voor De Bloem van de Natie <http://bit.ly/1OYh30P> op=op!

29 okt.

Met je #PattiSmith ticket korting op They Are Just Kids van @Oostpool op 13/02 <http://bit.ly/1MhPdpz>

27 okt.

"Dat kan toch niet de bedoeling zijn van toneel maken" @telegraaf over Fresh Young Gods @Oostpool. Oordeel zelf... <http://bit.ly/FreshYoungGods>

12 okt.

We kregen ineens een cadeautje met de post: gelukskoekjes! @nationaletoneel <http://bit.ly/LUXDraak>

11 okt.

Lekker een voorproefje luisteren van @ShaiMaestro <https://youtu.be/xjSuVyf7S5Y> Maandag in LUX!

9 okt.

Zaterdag komt stand-up filosofe @LauravanDolron en vertelt dichter @wwaanders over #liefhebben

8 okt.

"Weet je hoe het voelt om gehaat te worden door de maatschappij?" Preview van @NijmegenCultuur bij @Oostpool <http://bit.ly/Onrendabelen>

5 okt.

Het is 12 uur! De #SireneSale gaat van start! Koop nu kaarten met 50% korting voor T.r.a.s.h.-Auf Wiedersehen <http://bit.ly/LUXtrash> op=op!

2 okt.

De extra kaarten voor Maaïke Ouboter vanavond zijn nu ook online te koop <http://bit.ly/1YUzQNH> Wederom: haast je.

1 okt.

GEWELDIGE aftrap van het nieuwe dansseizoen met De Châtel sur place: 2 prachtige antioorlogschoreografieën.

16 sep.

Joshua Redman Trio in bomvolle theaterzaal. "Are we in Holland or the Netherlands? So this is the oldest city?" :)

16 sep.

Over een paar uur gaat dan echt ons podiumseizoen van start, met een uitverkocht concert van Joshua Redman! Wij hebben er zin in!

12 sep.

Back to the 70s! Toen we nog jong en veelbelovend waren... @janrot <https://www.youtube.com/watch?v=QTAJd5YupM> ... <http://bit.ly/1H6x>

12 sep.

Zin in heerlijke jazz van een steengoed trio? Dan zien we je vast volgende week... <http://bit.ly/redmantrio>

10 sep.

Er zijn nog maar enkele kaarten voor @MaaïkeOuboter op 2 oktober! <http://bit.ly/1KFYgWE>

7 sep.

Het is 12.00 uur! De #SireneSale gaat van start! Koop nu kaarten met 50% korting voor Jan Rot <http://bit.ly/LUXJanRot> op=op

Twitterberichten De Lindenberg september – november 2015

29 nov.

Er ook 2 recensiepietjes van de #Clubvan140 bij het Pepernotencircus. Lees wat zij van Sinterklaaspektakel vonden.

29 nov.

En weer een gezellige drukte bij 2 uitverkochte voorstellingen van het #Pepernotencircus vandaag!

28 nov.

Bonte Avond van @KaspervanKooten, vrijdag 11 december bij de Lindenberg. Dat ziet er ongeveer zo uit: <https://youtu.be/3VevrLLtblw>

28 nov.

Supersfeertje in theatercafé No 23 voor en na de voorstellingen v/h #Pepernotencircus! #sinterklaas #nijmegen

27 nov.

Vanavond zijn de finalisten van #Cameretten bekend! We wachten in spanning af wie ons op 20 januari komen bezoeken! <http://www.delindenberg.com/theater/cameretten-finalistentournee-2015> ...

27 nov.

#Clubvan140 recensent @moniqueveldhoen gaf 5***** voor cabaretvoorstelling van @LouiseKorthals #destemvanonspubliek

27 nov.

Pi, pa pepernoot! Morgen en overmorgen gaat het #Pepernotencircus weer lossss in #Nijmegen. <http://bit.ly/1QrRc0w>

26 nov.

"Buurman in de winter is een supermiddag voor 5 tot 85+" zei @Theaterkrant Binnenkort hier!

25 nov.

@KaspervanKooten vertelt vandaag in het @Parool over #BonteAvond: "Alles kan. Alles mag". Binnenkort bij ons! <http://bit.ly/1EW43PM>

25 nov.

Meer zien? Vanavond staat @LouiseKorthals met haar nieuwste show #ZonderVoorbehoud in de Lindenberg! <https://youtu.be/lk21MePfpOc>

25 nov.

Vanavond de eerste halve finale van @CAMERETTEN. Wij zijn benieuwd wie bij ons in de finalistentournee zullen staan! <http://bit.ly/1OrC80P>

22 nov.

Het volgend weekend zijn de #sint en pieten bij ons op bezoek! Kom je ook naar het #Pepernotencircus? <https://m.youtube.com/watch?v=2qZKr8WU>

22 nov.

Poppentheater voor de allerkleinsten (2+) vanmiddag, over Lars, de kleine ijsbeer. <http://www.delindenberg.com/theater/lindai>

20 nov.

Naast kaartje gegrepen voor Katinka Polderman? Geen nood. Ga naar Kasper van Kooten, Oeloek of Kirsten van Teijn <http://www.delindenberg.com>

20 nov.

We wensen iedereen die een kaartje heeft voor Katinka Polderman een hele leuke avond! Katinka is helaas uitverkocht

19 nov.

De muziek van Pink Floyd bezit, decennia later, ook nu nog de kracht om nieuwe generaties aan te spreken <http://www.delindenberg.com/theater/absolutely-floy>

18 nov.

Vanavond hebben we cabaret van wereldniveau @Kommilfoo. Als je slim bent bedenk je je geen 2 seconden. Jas aan, op de fiets en genieten!

17 nov.

Steffie van den Oord vertelt vanavond over bloedstollende procesdossier dat zij vond in Regionaal Archief Nijmegen <https://www.delindenberg.com/theater/numaga-1>

14 nov.

Onze pietjes v/h #Pepernotencircus waren er ook! #intocht #sinterklaas. Tot 28 of 29 nov?! <http://bit.ly/1QrRc0w>

10 nov.

Wat zou je doen als alles mogelijk was? Wat je leuk vindt natuurlijk! Rayen Panday maakt er een show over <https://www.delindenberg.com/theater/rayen-panday>

10 nov.

Daar is ie weer: 't Pepernotencircus! 28 & 29 nov. Hop, hop, hop naar de kaartjes in galop: [#sinterklaas #Nijmegen](https://www.delindenberg.com/zoeken)

10 nov.

Vanavond is er weer een boeiende avond over Laboratorium de Stad van het @ACNijmegen in de Lindenberg. <http://www.delindenberg.com/theater/architectuur-centrum-n>

9 nov.

Hatsikidee! Kommil Foo met super opbeurend liedje. 18 nov @delindenberg Laat je ontroeren door deze prachtige mannen <https://www.youtube.com/watch?v=35Agy4FSyeE> ...

9 nov.

Is Kasper van Kooten weer 5 sterren waard? Kasper houdt een Bonte Avond en werkt op de lachspieren en traanzakjes

8 nov.

Hippe Gasten zorgt voor frisse kijk op het leven van kinderen met rockconcert Anders (6+) <http://www.delindenberg.com/theater/hippe-ast>

7 nov.

De show van Lebbis vanavond is uitverkocht. Goede alternatieven zijn Kommil Foo, Kasper van Kooten en Andre Manuel. <http://www.delindenberg.com>

5 nov.

Vanavond tussen 19.15 en 22.00 uur is cabaretier Jochen Otten (Scherpschutters) te horen op Radio6

5 nov.

Kommil Foo komt naar de Lindenberg! <http://www.gelderlander.nl/gemeenten/kommil-foo-treedt-op->

3 nov.

Concert Over the Rhine is 8 nov. te zien @deLindenberg. Wegens succes verplaatst van @LUX_Nijmegen naar ons.

2 nov.

Er zijn weer kaarten beschikbaar voor Tim Fransen. We hebben de voorstelling verplaatst naar een grotere zaal. <http://www.delindenberg.com/theater/tim-fransen-1> ...

30 okt.

Geef je oerinstinct de vrije baan! Kom in je berenvel naar Pepijn Schoneveld, Hij weet er ook wel raad mee namelijk

27 okt.

#Clubvan140 @jobvandijk bezocht het concert van @YuriHoning1. Lees zijn bijzondere ervaring

27 okt.

vanavond: interactieve show Stop met solliciteren: Ga werken! doorloopt vol humor en muziek het sollicitatieproces: <https://www.delindenberg.com/theater/ralph-kolen>

25 okt.

Theatergroep Fien filosofeert er op los vanmiddag. Hoeveel zou de wereld wegen? Weet jij het antwoord? Kom kijken!

24 okt.

Vanavond staat Yuri Honing Acoustic Quartet met zijn concert 'Desire' op de planken. Geniet van verleidelijke grooves en spirituele uithalen!

23 okt.

Martijn Koning is De Koning van de Lach vanavond in ons theater. Hilarisch, rauw, brutaal, politiek incorrect.

22 okt.

Pepijn Schoneveld in gesprek met Michiel Huisman. Of niet? Pepijn spreekt wel live op 4 nov in de Lindenberg

22 okt.

Tim Fransen is @deLindenberg te zien op donderdag 3 mrt. Kaartverkoop gaat hard - wees er snel bij!

22 okt.

Tim Fransen vanavond bij DWDD! Hij is filosoof, psycholoog +cabaretier in één. Wat kunnen we leren van zijn vernieuwende kijk op onze tijd?

22 okt.

Bijna uitverkocht alert: Er zijn nog een paar kaartjes voor Theatergroep Fien (kind 6+) a.s. zondag <http://www.delindenberg.com/theater/theatergroep-f>

21 okt.

'Yuri Honing verlangt naar meer' Vrije Geluiden over CD Acoustic Quartet: Desire. Luister naar Lasciate Mi Morire. <http://www.vpro.nl/vrije-geluiden/vg-t pt/2015/F ua /7.ht l ...>

21 okt.

Je moeder is een TomTom :) Rayen Panday in de bocht. Hij komt op 14 nov naar Nijmegen. https://www.youtube.com/watch?v=P8Qs_B11vI

21 okt.

Bijna uitverkocht alert: nog enkele kaarten voor de show van cabaretière Louise Korthals op 25 nov. <http://www.delindenberg.com/theater/louise-korthals>

21 okt.

Poppenspeelster #Sesamstraat komt @delindenberg met voorstelling over Ijsbeer met heimwee

21 okt.

Saxofonist Yuri Honing deze week @deLindenberg Geniet van de typische sound die zo dicht op de menselijke stem staat <https://www.delindenberg.com/theater/yuri-honing-acoustic>

19 okt.

Theatershow voor werkzoekenden o.a. te zien in de Lindenberg:

<http://www.gelderlander.nl/gemeenten/lindenberg-nijmegen-biedt-theatershow-voor-werkzoekenden1.5335141>

19 okt.

Gasten 5 nov. East Side Comedy Night zijn: Bram van der Velde, Vanessa Jorissen, Wilko Terwijn en Marlon Kicken! Host is Farbod Frappant!

19 okt.

Kanjers van Kommil Fo winnen Dirk Witte Prijs 2015, de landelijke kleinkunst-oeuvreprijs

https://www.zaantheater.nl/nieuws/425/Kommil_Foo_wint_Dirk_Witte_Prijs_2015/

19 okt.

Acht niet te missen nieuwe frisse cabaretiers strijken neer @delindenberg:

<http://eepurl.com/bC00kD>

17 okt.

Gisteren bezocht @jolandepudon de try-out van Emilio Guzman @deLindenberg. Lees haar beleving van de voorstelling <https://www.facebook.com/clubvan140/?f=ts...>

16 okt.

Eindelijk is het zover: Emilio Guzman staat in ons theater met zn show 'Alle Mensen verzamelen. Vanavond komen dus! <http://www.delindenberg.com/theater/emilio-uz-a...>

15 okt.

Kissy Kissy met Droog Brood vanavond! Koop je laatste kaartjes:

<https://www.delindenberg.com/theater/droog-oo...>

15 okt.

#Clubvan140 recensent @wilgervanaalst bezocht concert CaboCubaJazz. Lees meer recensies op <https://www.facebook.com/clubvan140>

14 okt.

De Vlaamse broers Walschaerts maken al ruim 25 jaar cabaret, zoals niemand anders dat doet <http://www.delindenberg.com/theater/kommil-foo...>

14 okt.

De grand old glory van de Kaapverdische muziek. CaboCubaJazz vanavond in de Steigerzaal!
Laatste kaartjes:<http://www.delindenberg.com/theater/cabocubajazz-a-tribute-in-azz> ...

14 okt.

Wat staat er deze week zoal op stapel in het Lindenberg Theater? Bekijk de agenda op:
<http://www.delindenberg.com/theater>

14 okt.

Persoonlijk bericht van Kamagurka over zijn nieuwe voorstelling - live te zien op 22 okt
@deLindenberg - <https://www.youtube.com/watch?v=uZoCRQlx6yU&feature=youtu.be> ...

13 okt.

Hoe krijg je een leuke baan? Dat hoor je van Ralph Kolen in zijn nieuwe show: 'Stop met solliciteren, ga werken!' <http://www.delindenberg.com> .

12 okt.

Winnaar Neerlands Hoop 2014 @E_R_Guzman staat vrijdag bij ons op de planken met z'n
nieuwste show 'Alle Mensen Verzamelen'. Dat belooft wat!

10 okt.

Vanavond een uitverkochte Peter Pannekoek in onze Karolingenzaal!

9 okt.

Naast caberetier is @LucZeebroek ook cartoonist (o.a VrijNederland & NRC). In ons theater
met Vliegangst, do 22 okt!

8 okt.

Voor Kamagurka is het menselijk tekort zijn onuitputtelijke inspiratiebron.

8 okt.

Gister achter t net gevist bij uitverkochte Erik van Muiswinkel? Vanavond zijn er nog kaarten
voor snelle beslissers <http://www.delindenberg.com/theater/erik-van-muiswinkel-1> ...

8 okt.

Saxofonist Yuri Honing is volgens The Times 'One of the most creative and fearless
saxophonists of the moment' http://www.youtube.com/watch?v=fcpX4YX2_tk#t=39

7 okt.

We wensen @erikvmuiswinkel veel plezier vanavond @deLindenberg ! Het is volle bak
vandaag.

7 okt.

Erik worstelt zich vanavond én morgenavond door de 21e eeuw heen. Om 20:30 in de Steigerzaal. Laatste kaartjes via: <http://www.delindenberg.com/theater/erik->

7 okt.

Kom genieten in ons theater. Het complete programmaoverzicht lees je op <http://t.co/SN5yv7D8qD>

5 okt.

Ben jij een Humo lezer? En dol op Kamagurka? Bekijk zijn cartoons en kom 22 okt naar zijn voorstelling @deLindenberg <http://www.humo.be/kamagurka>

5 okt.

Hoeveel weegt de wereld? Theatergroep Fien gaat op zoek naar het antwoord. Je leest het in onze Lindenberg Post!

5 okt.

Sirene Sale! Kissy Kissy van @lachformatieDB staat 24 uur lang in de uitverkoop. Koop kaarten voor slechts 10,- op <http://bit.ly/1M5RRDj>

4 okt.

Wie verslaat de Draak? Vanmiddag Ida van Dril en Michiel Scheuders met Joris en de draak. Koop je kaartje via: <https://www.delindenberg.com/theater/ida-van-dril-michiel->

1 okt.

Zin in een tropische avond met jazz-virtuozen? Reis 14 okt mee naar de Kaapverdische eilanden met de ritmes van Cuba!<https://youtu.be/WGcJIQWYycI>

29 sep.

Stijgend Applaus Stipendium voor eigenzinnig theatermaker Peter van Rooijen en @oeloek (bij ons te zien in december) <http://www.theaterkrant.nl/nieuws/stijgend-applaus->

29 sep.

CaboCubaJazz verkozen tot beste jazz/wereldmuziek van Nederland. Lees het in onze [nieuwsbrief](#)

27 sep.

Wat te doen met de kids op die zondagmiddag? Kom de draak verslaan met Ida van Dril. Joris en de Draak, volgende week zondag om 3 uur!

25 sep.

Vanavond speelt deze Belgische comedian kanjer @deLindenberg <http://www.delindenberg.com/theater/jeroen-1>

23 sep.

Theatergroep Droog Brood staat 15 oktober bij ons. Nu in de Gelderlander:
<http://www.gelderlander.nl/gemeenten/mannen-van-droog-brood-zijn-vader->

22 sep.

Extra kaarten vrijgekomen voor Martijn Koning in Nijmegen! @deLindenberg verplaatst voorstelling naar grotere zaal. <http://www.delindenberg.com/theater/martijn-koning>

21 sep.

Comedian Jeroen Leenders legt België uit aan Nederlanders. Vrijdag a.s. kun je hem live bewonderen @deLindenberg

19 sep.

Vanavond spelen Hermine Deurloo en strijkkwartet Zapp4 samen @deLindenberg
<http://www.delindenberg.com/theater/hermine-deurloo-invites-zapp4>

18 sep.

Vanavond is het zover! East Side Comedy Night, dé standup comedy show van het Oosten. De aftrap van het nieuwe cabaretseizoen kan beginnen.

15 sep.

Aanstaande vrijdag is het tijd voor East Side Comedy Night met o.a. Bob Maclaren, Fuad Hassen en Howard Komproe.

15 sep.

Ontdek deze 10 niet te missen frisse cabaretkanjers! Want nieuwe cabaretiers ontdek je @deLindenberg in Nijmegen <http://www.delindenberg.com/nieuwe-cabaretiers-ontdek-je->

7 sep.

Amai! De meest komische Belg van België komt vrijdag 25 september naar Nijmegen. Jeroen Leenders

DIGITALE BIJLAGE 2: **INTERVIEWS - TRANSCRIPTIES MET ANALYSES**

Inhoudsopgave

Interview 1.....	48
Interview 2.....	58
Interview 3.....	66
Interview 4.....	79
Interview 5.....	92
Interview 6.....	107
Interview 7.....	119
Interview 8.....	129
Interview 9.....	139
Interview 10.....	152

Uitleg kleurcodes markeringen:

- **Rood** = attribuutframe (inhoud)
- **Blauw** = handelingsframe (ervaring)
- **Groen** = attribuut- en handelingsframe
- **Geel** = geen frame: het fragment gaat wel over theaterbezoek maar duidt niet op de inhoud of ervaring van het theaterbezoek van de respondent.
- **Paars** = geen frame, het fragment gaat niet over theaterervaringen van de respondent.

Interview 1

Datum: 11 februari 2016

Locatie: Koffiecorner universiteitsbibliotheek Nijmegen

Duur: 49 minuten en 30 seconden

Gegevens respondent

Geslacht: vrouw

Leeftijd: 26 jaar

Hoogst genoten opleiding: universiteit, niet aan theater gerelateerd

Woonplaats: nu Hengelo; was tot en met januari 2016 Nijmegen

Uitwerking interview 1

Interviewer (I): Heb je afgelopen tijd nog een theater, Nijmeegs theater bezocht?

Respondent (R): Ik ben afgelopen weekend nog in de schouwburg geweest vanwege een concert van Joshua Radin en dat is eigenlijk de meest recente denk ik.

I: Kun je daar iets over vertellen?

R: Het was eigenlijk heel bijzonder dat concert, want het was gepromoot via Doornroosje en toen we de tickets kochten bleek het in de schouwburg te zijn. Dus het was een theaterbezoek maar meer een onverwachts theaterbezoek, in de zin dat ik dacht naar een poppodium zou gaan. Ik weet niet of poppodium ook telt als theaterbezoek trouwens. En daarvoor, moet ik even graven wat de laatste keer geweest is. Eigenlijk ga ik ieder jaar een of twee keer naar het theater en dat wordt meestal door mijn moeder geënthousiasmeerd. Zij krijgt zo'n gids van verschillende theaters. Dat is dan niet in Nijmegen, maar in Hengelo krijgt ze die en die bladert ze door en dan boekt ze meteen voor het hele jaar een aantal dingen die ze leuk vindt. En als ik op dat moment thuis ben, dan krijg ik ook de kans om mee te kijken. Het gaat meestal over cabaret of muziek, zoals de Edwin Evers Band die dan een theatertour heeft of Karin Bloemen, daar ben ik wel eens geweest, die dan met een aantal meiden een show (wat combinatie van cabaret, grappig en zingen is). En terugkomend op Nijmegen trouwens, ik ben vorig jaar ook in de stadsschouwburg geweest in Nijmegen en dat was voor Dreamgirls. Dat was ook via een vriendin dus eigenlijk word ik vaak meegevraagd.

I: Kun je wat meer vertellen over je ervaringen?

R: Met de Stadsschouwburg zelf?

I: Over voorstellingen die jou nog goed bijstaan?

R: Over de Stadsschouwburg in Nijmegen weet ik in ieder geval dat ik dat een hele prettige plek vind. Als je binnenkomt, stroomt het allemaal lekker door en de sfeer is goed. Dus als je dan ziet dat iets in de Stadsschouwburg is, dan denk je in ieder geval dat is een fijne en bekende plek om naartoe te gaan. Ik denk dat dat ook wel meespeelt dat ik in Nijmegen door de jaren heen, ik ben bijvoorbeeld ook wel eens in de Lindenberg geweest omdat ik daar ook een cursus had en op een gegeven moment ook een toneelvoorstelling van een studentenvereniging in de Lindenberg dus dan ga je ook sneller dat als je ziet dat iets in de Lindenberg is, ga ik sneller. Dat is hetzelfde met LUX of ik heb weleens een rondleiding gehad bij de Vereniging om de zaal te zien. Ik heb er nooit een voorstelling gehad maar een vriendin heeft me daar rondgeleid en denk ik o ja, als daar dan iets is dan ga ik daar toch sneller heen dan als ik zie dat een bepaalde voorstelling in een andere stad is ofzo. Dat speelt voor mij wel mee. Als ik er over nadenk dan ben nog nooit.. Ik denk weleens ik wil naar Soldaat van Oranje, maar dat is dan in Scheveningen of ergens in een van die vaste theaters in het westen en dan komt het toch niet. Het is misschien heel raar. Hetzelfde als in Hengelo, daar ken ik die theaters ook, of in Almelo of Enschede. Als ik zo nadenk, ga ik steeds naar het theater in plaatsen waar ik al langere tijd woon.

I: Wat je dus zegt is dat je graag kiest voor iets waar je je vertrouwd bij voelt en waarbij je denkt hier ben ik op mijn plek. Dat klopt?

R: Ja.

I: En als je dan teruggaat naar je ervaringen met voorstellingen heb je daar dan nog specifiek iets..

R: Ik vind het altijd wel, ik heb niet zoveel zalen of voorstellingen gezien.

I: Ik bedoel meer over de inhoud.

R: De inhoud van de voorstellingen zelf, ja ik ben eigenlijk nog nooit snel teleurgesteld geweest over een voorstelling. Als ik ergens naartoe ga, dan heb ik het eigenlijk ook altijd wel leuk omdat ik het gewoon speciaal vind om iets live te zien überhaupt al. Muziek live heeft vaak een sfeertje en als de artiest kan connecten met het publiek dan is dat heel erg leuk. Dat zie je ook bij andere theatertours. Venice ben ik weleens geweest en Edwin Evers Band. In een theater is dat toch een soort van, hoe groot de zaal ook is, knussere setting want je zit allemaal en je kan echt allemaal gefocust zijn op dat nummer. Er is geen bar, je kan niet staan. Er zijn geen, nou ja er zijn wel telefoons in de zaal dat zie je steeds meer, maar toch minder dan bij een concert. Je kan het ook altijd goed zien vind ik doordat de rijen zo aflopen dan kan je het altijd beter zien dan bij een popconcert als je staat. Dus dat vind ik altijd wel een groot voordeel van het theater. Helemaal leuk als de artiesten vragen in het theater om te gaan staan, dan merk je dat dat altijd zo'n drempel is voor mensen om uit hun stoelen te komen. Maar je merkt als de mensen eenmaal staan dan is het toch van wauw we staan hier in het theater lekker voor deze band te dansen. Wat voor mij heel raar voelt om te dansen in een theater. Maar ook met optredens, zoals Dreamgirls of ik ben ook weleens naar Amadeus Mozart geweest en je ziet hoe die mensen dansen, zingen en al die teksten uit hun hoofd leren. Ik krijg daar altijd bewondering voor ook al mocht ik over de verhaallijn weleens denken van het

is nou niet dat ik verpletterd ben maar door de hele beleving: zien hoe het in elkaar gezet is en hoe ze dat met de lichten alles zo samen als een groot kunst ding, dat vind ik wel gaaf. Dat is wel een beetje de magie van het theater ook. In plaats van als je bijvoorbeeld buiten op straat iets hebt dan is dat ook knap, maar gewoon echt merken van alles is echt rond en achter de schermen is nog zoveel.

I: Dus als ik het goed begrijp ga je meer voor de beleving, voor wat op je afkomt naar het theater dan voor specifiek een verhaal.

R: Ja eigenlijk vaak wel. Daarom word ik ook meegevraagd. Ik kijk ook wel eens zelf hoor, maar word ik meegevraagd en dan zeg ik eigenlijk nooit nee. Om die reden ook. Als ik al denk mwah ik weet niet of het wel iets voor mij is, dan laat ik me graag verrassen. En omdat het theater is, dan kan dat voor mij.

I: Dan ben ik eigenlijk wel heel benieuwd, je gaf al kort aan dat je bekend bent met Nijmeegse theaters, kun je me daar iets over vertellen? Je ervaringen, hoe je ze ziet?

R: Ja, nou ja de Stadsschouwburg en de Vereeniging zijn voor mij toch wel de grootste. Misschien ook omdat ze het duidelijkst in het straatbeeld zichtbaar zijn zo op de rotonde samen. Die komen voor mij ook echt het meest over als wauw ik ben hier in een theater en de Stadsschouwburg is dan iets moderner en in de Vereeniging is het gewoon de hele sfeer. In de Vereeniging zou ik nog eerder, nou ik heb dan alleen de zaal gezien, maar ook eerder voor klassiek of ballet ofzo iets zie ik ook wel in dat gebouw dan weer meer tot zijn recht komen dan in de schouwburg of helemaal dan in de Lindenberg. De Lindenberg heeft voor mij een mooie zaal maar toch zie ik de Lindenberg meer als een locatie waar je dus ook al cursussen hebt voor zang en dans en dat soort dingen. En als ze dan een uitvoering hebben dat dat daar dan ook is. Of iets meer voor kindertheater, ik weet het niet. ik ben er maar een paar keer geweest, maar dat is mijn associatie daarmee. En LUX ken ik eigenlijk voornamelijk, ik weet niet eens of ze daar echt theater hebben. Ik kom daar vooral voor de filmhuis films. Dus mijn associatie met LUX is dan ook een beetje dat meer het alternatief is of kleinere dingetjes. Dat het onbekendere groepjes zijn en niet de grote artiesten die je in de Stadsschouwburg en de Vereeniging verwacht. Maar goed dat is echt puur op gevoel en er een paar keer geweest zijn. Ik weet niet of dat echt zo is.

I: Dus eigenlijk is het dat je de Schouwburg en de Vereeniging ziet als duidelijk aanwezig, de Lindenberg wat kleiner, kinderen en cursussen en dat LUX zich in jouw ogen vooral op film richt?

R: Ja eigenlijk op film en als ze er dan iets zouden hebben, dan zie ik daar nog wel er een nog onbekendere comedian die dan net beginnen met touren of nog de underdog zijn in de scene. Zo zie ik LUX eigenlijk.

I: En je gaf al aan dat je geïnteresseerd bent in cabaret, in muziek. Kun je daar ook wat meer over vertellen? Over hoe je dat ervaart? Wat dat voor je betekent? Of over misschien ook andere genres?

R: Ja ik ben eigenlijk voornamelijk naar cabaret en muziek geweest. En bij cabaret is dat meestal toch wel naar de bekendere van tv. Dus ik ben naar Dolf Jansen geweest, Claudia de Breij. En Niet uit het raam, NUHR. Dat is van Viggo Waas en Peter Heerschop en Najib Amhali zat er ook bij. Dat was een clubje. En die hebben een paar jaar een tour gemaakt. Ik denk toch dat ik wel naar die, wat cabaret betreft, toch wel ga naar de artiesten die ik toch op tv gezien heb, die ik wel ken. Want cabaret is best wel persoonlijk, van die grappen, vind je dat leuk. En als het gratis zou zijn bijvoorbeeld ergens een comedynight. En er zijn wat die comedytrainachtige dingen doen dan ga ik wel, maar ik ga niet een kaartje betalen voor een aantal tientjes voor cabaret dat ik niet ken. Toch niet, ik denk dat daar een verschil in zit. Als ik weet Hans Teeuwen is niet mijn humor, dan ga ik niet naar Hans Teeuwen, dus daar ben ik wel wat meer in. Maar als het gaat om een musical, dan zou er denk ik geen musical zijn waarvan ik zou zeggen nou nee daar hoeft ik echt niet naartoe. Daar zou ik toch meer voor openstaan. Aan de andere kant als ik zelf zou moeten bladeren in een boekje, een theaterboekje dan zou mijn keus toch eerder gaan voor cabaret dan voor een musical. Of de Edwin Evers Band ken ik dan al, dus als ik dat zou zien dan zou ik tegen mijn moeder zeggen ze komen weer, gaan we? Zij is me altijd voor maar dat terzijde. Bij mij gaat het dan toch om kiezen voor de verhalen die ik dan ken. Ik heb ooit Amadeus Mozart zelf uitgekozen. Mijn moeder zei kies eens uit en ik zag Amadeus. Omdat ik die film altijd geweldig vond toen ik jong was, wilde ik ook graag naar dat stuk. Dus als ik echt puur zelf moet kiezen en het moet aandragen dan ga ik wel in een blad en gaan voor datgene dat me aanspreekt of iets wat ik ken. Dan ga ik toch niet voor wat abstracters. En doordat er nu heel veel dans op tv is, al die tv programma's met dat dansen. Had ik het er laatst met een vriend over, waarom gaan we niet een keer naar een ballet of naar een dansvoorstelling, omdat je ziet op tv hoe gaaf dat kan zijn van moderne dans. Dus als ik dat in een gids zou zien, moderne dansers een bekende club, dan zou ik daar nu wel naar toe gaan terwijl een paar jaar terug niet.

I: Dus het is eigenlijk ook wel waar je al een beetje mee in aanraking komt, dat je denkt dit kan ik waarderen. En dat je dan sneller geneigd bent om te kijken en er sneller een theateravond aan te besteden?

R: Ja precies. Ik denk als ik puur zelf de keus maak wel. Bijvoorbeeld nou zag ik ook voor cabaretiers de Gabbers op tv. Dan denk ik toch even googlen hoeveel zo'n show dan kost. Dan is het wel zo dat, wat zag ik nou, rond €50 voor zo'n kaartje, wel in het Ziggo Dome: een hele gave locatie voor zoiets dus kost het snel wat meer, maar als het richting de vijftig gaat is het voor mij wel heel duur. Prijs speelt voor mij ook wel mee. Voor de Lion King ofzo, zoiets klassieks, wat altijd nog in mijn hoofd zit: ik wil naar de Lion King. Dan ga je ervanuit dat je eventjes wat meer moet betalen dan je zou willen. Maar kom op het is de Lion King. Maar ook voor een paar tientjes. Laat maar zeggen dertig, vijfendertig is voor mij wel een grens ofzo, voor een avondje en als het daarboven is moet ik bijna fan zijn. Dus prijs speelt eigenlijk ook wel mee.

I: Heb je nog iets wat je hieraan toe wilt voegen? Theaterervaringen? Andere dingen die je nog had willen zeggen?

R: Nee voor nu even niet. Misschien straks wel door de vragen!

I: Oke, dan sluiten we nu het eerste deel van het interview af. En we gaan er eigenlijk op verder. Je hebt net ervaringen gedeeld over theaters, theaters in Nijmegen, verschillende genres binnen theaters. Ik ben benieuwd hoe je denkt over de communicatie met theaters. Communicatie is heel breed, maar je kunt denken aan de momenten dat je op zoek gaat naar voorstellingen die je wilt bekijken, het kaartjes kopen, naar het theater toegaan, al die contactmomenten.

R: Communicatie met theater is voor mij heel erg via internet. Ik ben eigenlijk niet lid van een nieuwsbrief. Alleen van Doornroosje, dat is een poppodium. Omdat ik denk ik net iets meer op de hoogte wil blijven van muziek dan van voorstellingen. Maar eigenlijk als ik er nu over nadenk is het ook wel interessant. Er zullen vast wel ook nieuwsbrieven zijn van de stadsschouwburg, en om gewoon in je mailbox wat voorstellingen binnen te krijgen. Want dat is toch wel de manier voor mij, omdat ik in het dagelijks leven niet zo bezig ben met theater. Dat het eigenlijk in mijn mailbox moet belanden, dat ik klik en dan een paar grote namen zie en dat ik dan denk wauw dit is wat. Zo doe ik het in ieder geval met muziek. Dan zou ik meteen kijken of er iemand bij zou kunnen vinden en zo niet dan boek ik zelf alleen. Maar het gaat allemaal online voor mij eigenlijk. En als mijn moeder thuis de theatergids heeft liggen dan ga ik ook wel kijken maar dan wordt het weer eigenlijk naar mij toegebracht in plaats van dat ik het zelf ga zoeken. Nu we het er zo over hebben ga ik vanmiddag waarschijnlijk wel even op een theatersite kijken. Maar eigenlijk is het lui hè, het moet naar mij toekomen. Of als ik een billboard zou zien, dat werkt voor mij ook wel. Als er in Nijmegen in de stad, dat zie je bij een poppodium ook. Gewoon iets van dan en dan en dan komen die, die en die. En als je dan een naam ziet dat je dan denkt hé dat ken ik of hé dat zou gaaf zijn en dat je dan zelf gaat zoeken. Maar het moet wel ergens in mijn omgeving naar mij toekomen, want ik ben er niet zo mee bezig. Dus dat vooraf eigenlijk.

I: Ja oke, en los van het feit wat jij nu zegt dat het naar jou toe moet komen, dat je zelf niet echt aan denkt om het op te pakken, als je teruggaat naar het moment dat je zoiets ziet hoe ervaar je dat?

R: Zo'n mail of zo'n poster...?

I: Ja een mail of zo'n poster.

R: Als ik zo'n mail zie dan ga ik daar heel snel doorheen. Die scan ik puur op bekende dingen. Ik ben niet het type die van de onbekende dingen de stukjes gaat lezen als ik het niet ken. Dat is dan ook wel zo. Juist omdat het ook wel iets kost. Als ik dan ga, wil ik dan ook voor iets kiezen waarvan ik denk volgens mij ligt dat wel bij mij. Ik ga niet die hele dingen uitpluizen. Ook hetzelfde voor een billboard, als er alleen maar namen op staan en ik scan er doorheen en ik zie binnen 10 seconden ken ik niet ken ik niet dan is het weer weg. Op het moment dat ik er een paar namen zie staan of iets waarvan ik niet eens denk oh daar wil ik altijd al naartoe maar meer dat is interessant dan ga ik wel even kijken. En dan speelt prijs bij mij wel een grote rol uiteindelijk. Als ik dan denk oh er komt iemand en het is maar twee tientjes, nou waarom niet. Gewoon een beetje gaan onderzoeken dan en afwegen. Maar als ik zie wat ik ken dan word ik wel getriggerd om ernaar te klikken. Ook al om het verhaaltje erbij te lezen. Een ticket boeken, ja ik weet niet of dat nog los van online gebeurt moet ik je eerlijk

zeggen. Ik weet niet of je nog steeds kan bellen naar een instantie of theater van hé ik wil graag twee kaartjes voor.. Ik vind dat het online is dat zo snel gedaan. Je spreekt met iemand af dat je gaat en ik zeg ik boek te tickets wel. Dan heb je de servicekosten die eroverheen komen en het boekje hoppa. En dan heb je ze zo in je mail ook. Dan kan je ze uitprinten, soms hoeft dat niet eens want dan kan je het laten scannen op je mobiel. Ik weet niet of dat overal kan. Ik print ze wel altijd uit, want ik laat het er niet op aankomen. Dat is zo gemakkelijk dat online. Dat is wel een drempel weg. Stel je voor ik zou wel moeten bellen of ik zou echt een mail moeten sturen ofzo, naar het theater gaan en aan de balie vragen voor kaartjes dat zou voor mij een hele drempel zijn. Dan zou ik dat een hele week op mijn to do lijstje hebben staan mij kennende. Ooit toen ik nog naar Pinkpop ging, moesten we in de rij bij het postkantoor staan voor een kaartje. Toen wilde ik wel heel graag. En op een moment dat je weet dat je gaat, je hebt wel eens met events of met festivals dat je dan nog een mail krijgt een dag van tevoren van hé wat leuk je gaat naar ons toe, hier kan je parkeren, hier kan je dit, hier kan je dat of zorg dat je dan aanwezig bent of iets extra's met welkominfo. Van theaters kan ik me dat eigenlijk niet herinneren. Misschien omdat ik het ook niet altijd zelf geboekt heb. Voorafgaand, voorbereidend om naar het theater te gaan of ik weet gewoon waar het theater is. Als ik het niet helemaal weet waar dat theater is, dan ga ik zelf nog wel even wat research doen op de website vooraf als ik die dingen niet helemaal zeker weet. Over de auto's, waar je de auto kwijt moet of hoe en wat als dat natuurlijk niet meegeleverd wordt dan ga je er zelf naar op zoek. Maar ik weet niet of theaters dat doen, maar bij events weet ik dat wel en op zich zouden theaters dat ook kunnen doen. Als een soort extra service vooraf. Ondanks dat als je er bekend bent, weet je het wel. Ik vind het altijd wel leuk. Het heeft wel iets attents. En eenmaal in het theater zelf is het gewoon fijn als je weet waar je dat instroomrichting gewoon duidelijk is. Toen ik in de stadsschouwburg was afgelopen weekend had je twee rijen waarvan een lang en een waar wel iemand stond om kaartjes te scannen of iets te doen, maar er stond eigenlijk bijna niemand en toen keken we zo naar die twee rijen. Toen zei er al een man als je via Doornroosje bent, moet je gewoon daar gaan staan. Dat was goed dat hij dat zei, want dat was niet helemaal duidelijk ofzo. Ik denk dat dat ook wel belangrijk is, dat als je een theater binnenkomt en vooral als je er voor het eerst bent dat je je er fijn voelt en dat je meteen opgevangen wordt. Of dat het heel duidelijk is van hier moet ik gaan staan of hier is het ticketloket en je hoeft hier alleen heen als je geen kaartje hebt. Maar als je al wel een ticket hebt dat dit de way to go is laat maar zeggen. Dat heeft wel een stukje met warmte en dat je je thuis voelt ofzo. Ik weet niet, ik denk dat dat ook wel belangrijk is bij een theater. Dat je een soort van huiselijk of welkom gevoel, niet dat je naar binnenloopt en denkt help, het is zo groot. Waar moet ik naar toe? Moet ik een trap op? Naar beneden? Ik denk dat dat qua communicatie ook wel belangrijk is.

I: Dus dan dat naast jouw keuze voor een voorstelling dat het ook meeweegt dat het menselijk contact dat je hebt nog goed is?

R: Ja, dat erover dingen is nagedacht. Ik blijf er ook wel bij met garderobes en of theaters wel ingericht zijn op grote massa's. Bij de Stadsschouwburg: ze hebben best wel wat toiletten, maar ze hadden alleen de onderverdieping over en dat was heel apart want we waren best wel vroeg maar voor de vrouwentoilet stond er een rij van hier tot Tokio. Van binnen helemaal tot

aan buiten en dat iedereen naar elkaar keek van huh, we zijn op tijd. Is er maar een toilet binnen? Want we wisten allemaal niet hoe groot het daar was en binnen waren er echt een stuk of acht à tien toiletten. Dus dat was op zich wel aardig. Maar dat je denkt van oh ja als de bovenverdieping niet open is en dit is het enige voor de vrouwen dan is dat eigenlijk te weinig naar grote van de onderzaal. Dat soort dingen zijn voor de ervaring ook wel fijn. Bijvoorbeeld bij bioscopen heb je van die mega grote toiletten die de helft van de tijd niet nodig zijn, maar als het nodig is dan hoef je bijna niet te wachten. Dat soort dingen, die ga je wel toch vertellen ofzo. Ja hoor dames, mega rij, nou we hebben lol gemaakt. Bij de garderobe dat je denkt he jongens jullie weten dat er zoveel mensen in het gebouw passen dus als het niet loopt of het is klunzig, dan is het wel een verhaal of iets wat je meeneemt. Als iets heel smooth gaat dan denk je echt van wauw. Bij het Ziggodome is dat daar een voorbeeld van. Ik ging altijd naar de Heineken. Daar was het allemaal veel meer propen en in rijen en wachten en wachten. En de Ziggo is zo groot en zo breed. Er zijn zoveel kluisjes. Het is gewoon echt dat je denkt wauw, hier hebben ze overnagedacht. Dit werkt. Voor theaters is dat ook wel belangrijk voor mij. Nu we het er zo over hebben. Raar hè. Of als je dan de zaal in wil, dat is ook een dingetje natuurlijk. Dan heb je een kaartje met vaak een plek waar je moet gaan zitten. Dat hadden mijn moeder en ik in het Rabotheater. Dat het ons even niet duidelijk was of we nou boven ergens op een balkon zaten of nou een beetje in de onderzaal zaten, want je kon de zaal van twee kanten van links en recht in, maar ook nou weer een aantal trappen omhoog of juist op de begane grond blijven. Dat wij echt met ons kaartje stonden: welke trap en welke deur moeten we nou nemen om het makkelijkste op deze plek te komen. En meestal staan er wel veel mensen rondom de zaal om inderdaad de rijen en je stoelnummer te checken en vervolgens te zeggen je moet daarheen en daarheen. Maar op dat moment, ik weet niet, toen was het even iets minder georganiseerd. Toen waren we eigenlijk al de hele verkeerde kant op. Toen waren we twee trappen omhoog gelopen en we moesten eigenlijk weer helemaal naar beneden. We voelden ons een beetje klunzig, maar ja hoe kan je het anders weten.

I: In die zin is de service dus..

R: Service en dat soort communicatie is ook fijn. En ook wel relevant, want je wil mensen wel in de juiste kant van de rij laten instappen omdat je dan zo min mogelijk hebt dat je elkaar moet kruisen. Wat natuurlijk alsnog wel gebeurt want de ene zit eerder dan de ander. Maar omdat het al zo krap is, wil je dat zoveel mogelijk voorkomen. Zodat alles lekker doorloopt. Dat is ook belangrijk. Dat helpt wel mee aan de beleving. Uiteindelijk is de show wel wat het maakt, maar je gaat wel krijgen denk ik dat als de show, volgens mij hebben we die luxe niet in Nijmegen, maar ik kan me voorstellen dat als je in Nijmegen twee gebouwen hebt met dezelfde show en je hebt een voorkeur voor de service in een bepaald gebouw wat je prettig vindt, dan ga ik wel zeggen oh dan speelt het ook nog in dat gebouw en ga ik liever daar naartoe. Als het gaat om dezelfde show. Maar als alleen die show daar is, natuurlijk ik ga wel voor de show.

I: En als we dan even teruggaan naar het moment dat je gaat kijken waar je naartoe wilt, dan hebben theaters boekjes. Op papier nog en ook meestal online. Dan ben ik heel benieuwd als je deze boekjes rustig doorbladert wat je dan denkt? Blader ze eens rustig door en zeg vooral hardop wat er in je hoofd omgaat bij het zien.

R: Ja, dit is die van de Lindenberg en LUX. De voorkant vind ik in ieder geval heel aansprekend met dat brons en die tattoo's op de hand denk je van jeetje. Het prikkelt in ieder geval wel om te gaan kijken. Het ziet er heel kunstig, wat alternatief vind ik ook uit. Maar dat kan ook aan mij liggen. Dan denk ik wel van waar te beginnen? Want er staat heel veel in zo'n boekje. Dus dan ja, zie ik hier wel eerst alle maanden staan maar voor mij is dat nu niet relevant. Maar bijvoorbeeld als je weet dat je in een bepaalde maand wel heel druk bent dan kan je wel een selectie maken op de tijd. Als ik in zo'n boekje ga kijken, als ik weet dat er geen tijdslimiet is. Als ik de hele maand september in het buitenland ben, dan ga ik niet die shows in september bekijken. Dan denk ik alleen maar oh ik kan niet gaan. Ik vind het best wel veel informatie in het jaaroverzicht. Ik kan toch niet helemaal denken van oh ik ga dit hele rijtje even rustig af. Ik ga dan toch liever op genre kijken denk ik. Oh dat hebben we hier. Cabaret en kleinkunst, ja dat vind ik dus wel interessant. Daar scan ik dan al doorheen. Zie ik daar zo, dan kijk ik eigenlijk naar namen en van ken ik wat van de namen die hier staan. Dat is eigenlijk wat ik doe. Nou dans, daar ben ik dus nu door tv ook in geïnteresseerd dus dat ik alle dansvoorstellingen zou kijken. Want op namen ken ik eigenlijk niets van deze dansgroepen. Dus dan zou ik echt bij de dansgroep moeten gaan kijken van oh is dit modern, wat voor een stijl is dit en wat vond ik van tv leuk? Lezingen... Daar had ik niet aan gedacht aan lezingen. Ik vind het wel leuk om er doorheen te kijken. Dit gaat meer over de LUX denk ik, september: oh per maand staat het erin. Deze vormgeving is wel, ja heel spontaan. Hoe moet ik het zeggen, vroeger de blaadjes die mijn moeder had die zagen er wat saaier uit met meer informatie op een pagina. Het spreekt wel aan qua plaatje, qua vormgeving en qua apartheid van de informatie. Dat wel. Oh die heeft een hele pagina gekregen. Ik ken hem helemaal niet. Het is wel druk. Hier dit is dan cabaret, die Erik van Muiswinkel herken je meteen op zo'n foto. Peter Pannenkoek heeft gewoon een aparte naam. Ik denk als ik hier doorheen scroll dan vallen mijn ogen het meest op de opvallende namen en de opvallende plaatjes. Genre staat toch wel dikgedrukt, maar ik dacht wel waar staat dat genre nou en dat is wel waarop ik zou scannen. Op het genre en dan kijk je wie het is en de beschrijving lezen. En het is wel echt een hele pil. Ik zou niet op een avond zo'n heel boek doornemen. Dat vind ik te veel informatie. Oh kijk Frank Groothof van Sesamstraat. Maar die zag ik toch eerder door zijn foto dan dat ik zijn naam zag staan. Ik denk dat plaatjes in deze de aandachttrekkers zijn voor mij. Ja hier weer. En dan zie ik dat het cabaret is, oke. En toch zou ik doordat ik hem niet ken, maar ook echt helemaal niet ken, zou ik nou niet echt gaan lezen of gaan uitzoeken op internet wie die man is. Tenzij iemand heeft gezegd, hé ik ben naar Piepschuim van Karel de Rooij geweest en dat was zo'n show, dan wel. Dan zou ik zeggen, hé daar staat hij weer en daar heb ik volgens mij iemand over horen praten. Maar zoals dit dan nee. Ik speur alleen maar op iets waar ik iets van gehoord heb bij De wereld draait door, op tv of via via. Wow, dat valt ook op. Dus tot zover deze. Ik vind hem wel mooi. Ik zou hem dan thuis bewaren en dan op zo'n moment dat ik me verveel het erbij pakken en eens kijken van misschien is er iets leuks om weer eens te doen. Want als je je verveelt dan denk ik je ik zou wat moeten doen.

Deze is groter. Deze is van de Stadsschouwburg en de Vereniging. Oh wat grappig dat die ook zo samen communiceren. Dat wist ik eigenlijk niet eens. Dit is meer een boekje zoals ik hem ken, qua grootte. Reiswijzer, wat is dat dan? Kom reis mee.. ik vind het heel apart, reiswijzer. Verschillende soorten reizen, oh zo. Wat voor een reiziger ben jij eigenlijk? Ah

oke, dus hier proberen ze dan denk ik het wat makkelijker voor mij te maken. Dan denk ik, ik wil naar nieuwe dingen dan heb je de aanstormers. Lazy Sundays. Ze hebben het eigenlijk voor mij gecategoriseerd. Wel grappig want ik moest wel echt de eerste paar regels lezen om te snappen wat dit moest zijn. Ik was er bijna voorbij en toen dacht ik hé wat is dit. Verrijkers. Ik vind het wel grappig hoe ze die categorieën zo gekozen hebben. Het puntje van je stoel optimaal benut. Premières. Clash of arts. Wat is dat dan? Zeer bijzondere combinaties. Wel grappig, ik ben dan vooral heel benieuwd hoe ze tot deze categorisering gekomen zijn. Dat zal dan misschien wel de wetenschapper in mij zijn. Dan denk ik, is daar onderzoek naar geweest? Dat je bepaalde typen theatermensen in een soort van smaakprofielen onderzocht zijn en die dan hier toegepast zijn? Dat vraag ik me echt af. Dit is september, oh was hier eigenlijk een.. Hier wel een soort overzicht van de maanden, maar ik zie hier geen overzicht van genres in het begin. Het begint hier eigenlijk met september. Oktober zit ik al. Nee dit betekent niet echt persé iets. Klassiek, dans, genre staat er wel overal bij. Ik miste wel een overzicht in het begin van genre of een soort van inhoudsopgave. Dat wel. Aan de andere kant was die inhoudsopgave in de andere brochure zo overweldigend dat ik er niet heel veel mee gedaan heb. Maar ik kan me voorstellen dat als je wel puur op genre of op een maand, nou op een maand is makkelijk, maar echt puur op een genre of je wil gewoon weten of Claudia de Breij speelt want je bent Claudia de Breij fan. Als ik fan was zou ik meteen scannen op Claudia de Breij. Nu zie ik haar wel snel in september maar dat is meer toeval laat maar zeggen. Of misschien zit daarachter nog een inhoudsopgave. Waarom vind ik een inhoudsopgave belangrijk? Oh dit vind ik wel leuk. Een impressie van de zaal enzo. Kassainformatie. Dat stond volgens mij daar niet in hè. Kies je ticket, kies je stoel. Ik vind zo'n boek als dit toch wel prettiger moet ik zeggen. Dat komt omdat er meer wit is. Deze was best wel druk en wel stylish en wel ja ik vind het wel mooi, maar ik vind dit gewoon prettiger. Ook dat de plaatjes gewoon een beetje op een vaste plek zijn. Dit overprikkelt niet zo. Bij die andere waren het echt puur de plaatjes die mijn aandacht trokken en nu is het meer de titel die dat doet. Nou leuk! Ik heb het idee dat ik hier wat makkelijker doorheen blader. Oh kijk, zo zie je een Erik van Muiswinkel die komt ook. Waar komt hij dan? Kan ik dat ergens zien of hij dan optreedt in de Vereeniging of juist in de schouwburg? Oh ja, door de kleuren. Dan moeten deze de Stadsschouwburg zijn en deze de Vereeniging dat rode. Ja, ik vond het antwoord wel vrij snel dus dat telt nog wel. Ja als ik dan zo'n boekje heb dan zou ik er echt even voor moeten zitten. Zo'n moment hebben van nou pak ik hem erbij en ga ik bladeren. Ik ben nu niet zo in de mood. Ik weet niet of je nog vragen hebt over? Moet ik echt iets uitzoeken? Is het goed?

I: Het is gewoon wat jou opvalt.

R: Ja.

I: En als je nou bij dit soort dingen blijft. Je zei al alles gaat online. Ook theaters zijn daar erg mee bezig, met sociale media enzo. Heb je daar ooit iets mee gehad? Of dat je het gezien hebt?

R: Ja dat is eigenlijk grappig. Nee ik heb geen like van een Stadsschouwburg. Of ik weet eigenlijk niet of daar een Facebookpagina van is. Voor mij is het heel erg Facebook. Toch is

Facebook niet voor mij het ding, als ik pagina's like dan is het ook niet dat ik altijd alles in mijn nieuwsfeed krijg. Tenzij, ja ik weet niet hoe ik dat precies moet instellen. Ik doe dat weleens. Als via iemand anders zie, van iemand anders heeft bijvoorbeeld een bepaalde kroeg geliked dan denk ik oh ja misschien wel handig of die kroeg vind ik toch leuk en als er speciale dingen zijn: ik like hem want dan krijg ik het mee. Bij de LUX en de Lindenberg zou dat een hele kleine moeite zijn om te liken. Ja, nu weet ik niet of het echt langs zou komen, of dat het mij ook werkelijk gaat bereiken op Facebook. Het is in ieder geval wel een makkelijke manier. Maar dan hoef ik bijvoorbeeld niet te weten dat ze nu een nieuwe herfstcappuccino hebben ofzo. Dan zou ik het puur voor de voorstellingen willen weten als ze daar iets mee doen. Twitter gebruik ik niet dus dat zou voor mij niet het kanaal zijn en ja het meeste, ja ik gebruik eigenlijk alleen Facebook voornamelijk voor dit soort dingen. Maar ik ben ook niet zo, kijk zo'n website kan een event maken voorstellingen. Ik weet niet of ze dat zouden doen. Maar ik ben dan niet de persoon, ook al ga ik een music festival, dan ga ik ook niet vaak zeggen ik ga naar het music festival. Ik weet niet, misschien ben ik niet het beste high tech jongere nee. Nee ik denk dat voor mij nog het beste een nieuwsbrief zou werken. Voor mij, terwijl voor andere mensen dat ding misschien in de spam krijgen en het nooit lezen. Ik vind het lastig, maar ik blijf er wel bij dat helemaal voor de jongere groep dat online wel de way is. Ja dat denk ik wel. Tenzij misschien, nee.

I: Heb je nog iets wat je kwijt wilt over het eerste deel, tweede deel? Zit er nog iets in je hoofd waarvan je denkt ik ben dit vergeten?

R: Nee er komt zo niks uit. Waarschijnlijk kan ik nog wel veel meer praten, maar ik heb niks belangrijks te melden.

I: Dan kunnen we het hiermee afsluiten.

R: Prima.

I: Heel erg bedankt voor het interview!

R: Geen probleem, ik vond het leuk!

Interview 2

Datum: 14 februari 2016

Locatie: in de woonkamer bij de respondent thuis

Duur: 42 minuten en 16 seconden

Gegevens respondent

Geslacht: vrouw

Leeftijd: 54 jaar

Hoogst genoten opleiding: universiteit, niet aan theater gerelateerd

Woonplaats: Ewijk

Uitwerking interview 2

Interviewer (I): Heb je de afgelopen tijd nog theaters, Nijmeegse theaters bezocht?

Respondent (R): Dat is lange tijd geleden. In het najaar geloof ik. Niet in Nijmegen, maar dat was Soldaat van Oranje. Dat is de laatste keer geweest. Dat is behoorlijk lang geleden. Meestal zijn er niet zo'n grote gaten tussen.

I: Kun je wat vertellen over je theaterervaringen? De laatste, of daarvoor..

R: Ik begin maar bij de laatste denk ik. Soldaat van Oranje vond ik een hele erge mooie musical. Heel anders dan andere musicals in een aantal opzichten. De locatie en de manier waarop ze het hadden gebracht met het bewegend podium en dergelijke vond ik zeer bijzonder. Dus ik vond het heel knap hoe ze dit voor elkaar hebben gekregen en hoe realistisch het leek. Daar was ik mij veel meer van bewust dan normaal als ik naar een andere musical of theater ga. Het ziet er altijd mooi uit, maar dit was heel erg bijzonder en dat voegde iets toe voor mij. Ik zat me ook af te vragen: hoe doen ze het in godsnaam allemaal. Ik werd nieuwsgierig naar het proces wat erachter zat. Dat heb ik normaal niet zo, dan is het een prachtige musical en een mooi verhaal. Maar dit voegde voor mij, dat was extra voor mij. Verder was het prachtig uitgevoerd en door het verhaal wat dan ook toch eigenlijk ook een heel heftig verhaal is, een stukje historisch ook, maakte het voor mij inhoudelijk het dus heel anders dan de andere musicals die ik vaker bezocht heb, omdat die vaak meer.. Ja daar gaat het vaak niet om het verhaaltje. Vaak is het een flutverhaaltje, stelt niet zoveel voor, waar vanalles omheen is gemaakt wat ik dan heel mooi, heel leuk vind. Maar dit verhaal, ja vind ik indrukwekkend. Kende ik al van de film. Ik heb de film meerdere malen gezien. Ik vind het ook altijd een hele indrukwekkende film en ik was dan ook benieuwd hoe dit zou uitpakken in de musical. Het is toch vaak als je de film hebt gezien of het boek hebt gelezen en je gaat het in een andere vorm zien dat het tegenvalt. Maar dat vond ik in deze dus helemaal niet. Ik vond

het ook echt heel indrukwekkend gemaakt. Spelers heel knap wat ze hebben neergezet. Dus inhoudelijk vond ik het prachtig, veel mooier dan ik van tevoren gedacht had. Maar daarnaast is het bezoek voor mij ook meer dan dat. Ik vind het heel erg leuk om naar iets te kijken wat ik mooi en indrukwekkend vind en vooral ook als er nog een lading achter zit. Maar daarnaast is het ook een uitje. Dat vond ik ook heel erg leuk. Omdat het wat verder weg was, vlakbij het strand, vind ik het ook heel leuk om daar wat omheen te maken. Even naar het strand toe, lekker eten vooraf. Ja, die bijzondere Hangar die ze hadden omgetoverd tot een ruimte waar je lekker even een drankje kunt gebruiken. Een beetje feestelijk vond ik het ook en dat vind ik ook een ander aspect ervan wat voor mij ook erg belangrijk is. Het is een uitje, even lekker weg van werk en alle dagelijkse beslommeringen en lekker uit zijn en ook nog met leuk gezelschap, met mijn dochter. Dat is dan ook toch bijzonder. Ik vind het leuk om met mijn dochter zoiets te doen. En dan ook nog naar zoiets moois toegaan, wat ik heel erg prachtig vond dat maakt het helemaal af. Ik was daar echt zeer positief over, terwijl ik van tevoren dat niet zo had kunnen inschatten. Maar dat is leuk. Dat maakt het dan extra leuk. Dat is iets om op terug te kijken.

I: Dit is vrij ver van huis geweest. Heb je misschien ook ervaringen dichtbij huis?

R: Ja, zeker. Nijmegen, in de schouwburg toch vaker naar een musical gegaan. Dansvoorstellingen. Bij de LUX naar dansvoorstellingen. Ik herinner me vorig jaar volgens mij de flamencovoorstelling wat ik heel mooi vond. Toch ook iets heel anders ook. Ik ben een paar keer met een vriendin naar improvisatiecabaret gegaan in de Lindenberg. Weer van een hele andere orde, maar ook erg leuk. En dat is gewoon lekker een avondje lachen, ongecompliceerd plezier en ja anders maar ook heel erg leuk. Gewoon lekker even ontspannen en ik ben ook weleens gewoon naar een cabaretvoorstelling geweest in de Lindenberg, maar ik vind dat improvisatiecabaret dan gewoon wel heel erg grappig. Dat mensen zo grappig uit de hoek kunnen komen, vind ik knap. Dus ik kijk daar ook wel naar met ogen van wauw, knap als je dat zo kunt, leuk. Verder gewoon lol en een avondje uit. En dat vind ik heel erg leuk. En als het dichtbij huis is, ik denk dat de drempel dan lager is. Dat doe je wat sneller en zeker als iemand zo zegt van goh heb je zin om mee te gaan naar...? Dat is gewoon leuk. Daar zeg je veel sneller ja tegen dan dat je naar de andere kant van het land gaat en daar toch wat meer moeite voor moet doen. Ja leuk, af en toe zo echt eruit.

I: Dus eigenlijk wat je zegt is dat het niet uitmaakt of het dichtbij huis is of juist ver weg is, maar dat ver weg eventueel iets extra's geeft van een groter uitje en dat bij dichtbij huis de drempel lager is?

R: Ja dat klopt, inderdaad verder weg. Ik herinner me ook nog een keer in het DeLaMar theater in Amsterdam. En dan is dat wel leuk: oh dan ben je in Amsterdam en dan ga je van tevoren daar uiteten. En dat voegt wat toe, want het is een omgeving waar je niet dagelijks komt. Dat is leuk. Maar dat is iets wat ik niet iedere maand zou doen. Dat is voor af en toe leuk. En inderdaad de drempel is lager in Nijmegen zelf om eens een uitje te hebben en er echt lekker uit te zijn. En dat doe ik sneller, makkelijker. Dat is ook makkelijker te realiseren.

I: Je noemde net al de schouwburg, LUX, de Lindenberg. Kun je daar iets meer over vertellen? Over je ervaringen? Wat je daarvan vindt?

R: Schouwburg ken ik al langere tijd eigenlijk. Ik kan me zelfs herinneren vroeger als kind dat ik weleens naar de schouwburg ging en dat heeft iets chiquers misschien. Ik weet niet goed hoe ik het omschrijven moet. Wat formeler, stijlvoller. De Vereeniging is bijvoorbeeld ook zo iets. Ik heb vroeger een tijd gehad dat ik daar vaker naar een concert ging. Dat heeft een andere ambiance dan LUX en de Lindenberg. Niet dat ik dat leuker vind, maar het is gewoon anders. Het is anders. Het heeft wat meer stijl. Ik vind de LUX een heel eigen stijl hebben. Lekker ook iets informeels hebben. Iets waar je je thuis voelt en in die zin denk ik gezelliger dan de schouwburg. Zo ervaar ik het. Meer gewoon een lekkere plek waar je je thuis voelt, waar je van tevoren een lekker hapje kunt eten. Maar het hoeft ook niet zo chic, meer gewoon een hapje. Ja lekker informeel, meer een huiskamergevoel geeft het mij dat. En ook de voorstelling daar na, dat is iets wat minder drempel heeft. Wat goed voelt, gewoon even lekker eruit zijn zonder dat je er heel erg chic gekleed voor moet zijn. Kan wel, maar het hoeft niet. Ja, gewoon lekker informeel. Dat huiskamergevoel daar vind ik heel leuk. Ook dat daar in dat café restaurant, het is er vaak heel druk. Allerlei mensen die volgens mij niet eens allemaal naar een voorstelling gaan, dat weet ik niet goed. Dat hoeft ook niet. Je kunt daar ook gewoon lekker wat eten of drinken. Gezellig, leuke sfeer, leuke inrichting. Ja prima. Een plek waar ik ook zo wel een kopje koffie zou willen drinken. Dat is leuk. En de Lindenberg vind ik weer anders. Wat minder huiskamersfeer dan LUX. In LUX voel ik mij meer thuis. Ik vind wel dat ze het, als je daar binnenkomt, dat ze dat leuk hebben, inmiddels is het geloof ik ook al jaren zo, maar vergeleken met hoe het er vroeger uitzag hebben ze dat leuk gedaan. Maar daar kom je, tenminste zo'n gevoel heb ik, daar kom ik wel echt voor de voorstelling. En dan nog in de pauze of erna wat drinken, maar de voorstelling staat voor mij daar voorop. Terwijl dat in LUX wat minder is. Het is daar wat meer gelijkwaardig. Het voelt allebei heel goed. Bij de Lindenberg, daar zou ik niet zomaar naartoe gaan om een kopje koffie te drinken of iets te eten. Daar zou ik niet zo toekomen. Daar kom ik voor de voorstelling. Het zijn volgens mij ook andere soort voorstellingen. Meer, ik herinner me dat tenminste vooral van cabaret. Volgens mij is er onderling ook een verdeling gemaakt dus daar zou het vast aan liggen. Maar goed, dat is van een andere orde maar ook leuk. Het is leuk om alle locaties te bezoeken maar voor verschillende dingen. Het verloopt dan ook anders.

I: Dus voor jou heeft ieder theater weer een eigen sfeer met een eigen stemming eigenlijk?

R: Ja.

I: Dus dat de schouwburg het grote, wat meer..

R: Wat meer formelere, ja stijlvoller misschien wat chiquer of daar zou ik ook eerder me netjes voor aankleden. Bij de LUX doe ik dat als ik daar zin in heb, maar dat hoeft niet. Dat maakt niet uit. Dat is het meer.

I: En dan de Lindenberg als..

R: Ja, daar ga je naar de voorstelling.

I: Je noemde al veel verschillende soorten voorstellingen. Dat je naar cabaret bent geweest, musicals, dans. Kun je daar wat meer over vertellen?

R: Even kijken hoor. Ik ga gewoon maar wat vertellen. Er zijn een aantal voorstellingen waar ik graag om de voorstelling zelf wil zien en dan denk ik in eerste instantie aan de dansvoorstellingen. Daar ga ik dus echt voor de inhoud naartoe, omdat ik heel erg van dans kan genieten. Dansvoorstellingen die ik zo voor ogen heb, vond ik ook heel bijzonder. Ja daar zit, trouwens niet allemaal. Het Russische ballet in de schouwburg een keer per jaar dat ligt weer heel anders, maar dansvoorstellingen dan denk ik toch aan LUX. Ja, prachtig. Ook de onderliggende emoties en ja het is veel meer dan het uitvoeren van de dans. Alles wat daarachter zit, daar kan ik heel erg van genieten en soms ook ontroerd van raken. Gewoon echt dat het raakt en dat het heel diep binnenkomt. En dat vind ik prachtig. Ik hou veel van dans. En dan bedoel ik dus niet zo zeer wat ik een aantal jaren heb gedaan, dat Russische ballet wat begin van het jaar in de schouwburg komt. Dat vind ik knap gedaan, knap gedanst, leuke kostuums en dergelijke. Mooi hoor. Maar dat is vrij leeg voor mij verder. En dat heb ik een aantal jaren gezien, maar dat hoef ik niet meer te zien. Want dat is knap gedaan, maar niet meer voor mij. Maar moderne dans, maar ook de flamenco dans die ik een keer in LUX heb gezien. Gewoon die lading die daarachter zit, vind ik zo prachtig. Die dansers en danseressen die zich totaal geven en die dan de lichamelijke verbeelding zijn van allerlei emoties. Dat vind ik heel mooi. Dat vind ik prachtig om te zien. Dat vind ik zo mooi hè. Dat raakt mij en dat doet mij ook goed in die zin van dat het bij mij ook emoties opbrengt waarvan ik denk wauw. Dat voelt heel goed daarna en daar ben ik dan ook vaak van onder de indruk. Musicals over het algemeen van een hele andere orde. Dat doe ik dan vaak omdat mijn dochter dat zo leuk vindt en ik het opzich ook leuk vind om zoiets te zien, maar zou ik minder snel vanuit mezelf voor kiezen. Dat is meer het uitje eromheen en ik vind het bijzonder knap hoe het wordt neergezet. Met die decors en de manier waarop prachtig, maar het verhaal heeft vaak veel minder diepgang. Het gaat vaak meer om alles eromheen dan om het verhaal zelf. En daarmee is het voor mij meer het uitje en het wauw wat knap en wat mooi en wat leuk. Wat een gezellig avondje uit. Heel anders dan dus bij de dans, maar ook leuk. Het hoeft ook niet altijd zoveel diepgang te hebben voor mij. Soms is het prachtig, maar dat hoeft heus niet iedere keer. Gewoon leuk. En ik vind het mooi om te zien, de toewijding waarmee mensen dat gemaakt hebben en prachtig en knap. Dat zie ik ook allemaal en dat mensen toch vaak ook heel veel plezier hebben als ze aan het spelen zijn. Dat zie je vaak gewoon. Dat vind ik ook heel leuk. Daar word ik heel blij van. Dus dat is leuk. Gewoon een hele positieve ervaring en dat is dan gewoon een heel leuk avondje uit. Dat je daarna denkt wauw wat was het gezellig en wat was het leuk en wat was het mooi. Ja, fijn het doet goed. Dus het is anders maar ook heel leuk. En het cabaret vind ik, gewoon het onbezorgde lekker lachen om dingen. Dingen op de hak nemen en gewoon heerlijk kunnen relativeren van dingen. Lekker een avondje gewoon onbezorgd lachen en ja, daarmee lekker ontspanning.

I: Dus eigenlijk hebben de verschillende genres weer een andere betekenis voor jou?

R: Ja.

I: Ook afhankelijk waarvan je op dat moment behoefte aan hebt?

R: Klopt.

I: Dat dans dan echt inhoudelijk is en de andere, musical en cabaret, meer een ontspannen avond uit.

R: Ja dat klopt.

I: Heb je nog een ervaring met andere genres?

R: Ehm, ja wat langer geleden in de Vereniging was dat. Het Gelders Orkest. Dat is dan weer wat anders. Daar gaat het om de muziek. Ik ben normaal helemaal niet zo van de klassieke muziek, maar als je ervoor gaat zitten en dat ga je dan, je zit daar gedwongen te luisteren, dan kan ik dat ook heel mooi vinden en daar helemaal in opgaan. En ook, dat roept ook emoties op. Daar kun je je heerlijk in laten meeslepen. Dat je ineens denkt van wauw het is alweer voorbij. Het was prachtig. Dat is weer heel anders. Ja dat doe ik de laatste tijd eigenlijk niet meer. Zou ik misschien wel weer eens moeten doen, want dat kan ik ook heel erg waarderen. En ik denk ook dat alles wat ik nu niet noem, want er is zoveel meer nog, dat dat opzich ja ik denk dat ik makkelijk wel open sta voor allerlei verschillende voorstellingen en als ik ergens naartoe ga, ga ik ook met de intentie ik ga kijken of ik ervan kan genieten. Ik zal niet snel denk ik zoiets hebben van ik vond het helemaal niks. Dan moet het gewoon heel slecht gepresenteerd zijn, maar dat is het niet snel denk ik. Ik kan me ook niet een moment voor de geest halen dat ik dacht van jesus hier had ik gewoon niet naartoe moeten gaan want ik vind het helemaal niks. Dat Russische ballet had ik op een gegeven moment zoiets van dat heb ik wel gezien, want dat heb ik een paar keer gezien en het is iedere keer voor mij hetzelfde. Prachtig kunstje en mooie decors en mooie kostuums maar verder vrij leeg voor mij. Dan ga ik liever naar iets waar ik meer uit kan halen.

I: Heb je nog iets toe te voegen aan wat er net allemaal voorbij is gekomen over je ervaring, genres, theaters in Nijmegen?

R: Ik vind het leuk dat die verschillen er zijn. Dat er een schouwburg is en dat de LUX, die waardeer ik zeer omdat ik daar een beetje dat thuisgevoel heb. Maar ik vind het leuk dat de verschillen bestaan en dat je dus ook afhankelijk van wat je stemming is ergens naartoe kunt gaan waar je dan zin in hebt. De schouwburg is voor mij meer iets van wat je langer van te voren plant. Dat moet denk ik ook, omdat je anders risico loopt dat de kaartjes zijn uitverkocht. Wil je goede plaatsen dan moet je toch ruim van te voren kaartjes kopen. Dus dat zit vaak wat langer in de planning. En bij LUX is het meer van, want ik noem nu theater enzo, maar wat me ook nu te binnenschiet dat ik dacht oh leuk, ik wil weer eens met een vriendin afspreken. Toen heb ik haar gebeld en zullen we eens naar de film gaan? In LUX draaien wel een aantal leuke dingen. Ik bedoel dat is meer spontaan dat je dat zo kunt doen. Dat hoeft je niet een week van tevoren te weten. Dan kijk je even, zit er iets bij wat leuk is en dan even lekker een hapje eten van te voren en een drankje na. Dan heb je een hartstikke leuke avond. Maar dat hoeft je niet zo lang van te voren te plannen. Dat kan gewoon spontaan opkomen als je er zin in hebt. En dat vind ik denk ik ook het leuke aan LUX. De schouwburg heb je toch gepland en weet je eigenlijk niet of je er op dat moment wel zin in hebt. Ik vind het altijd leuk hoor om te gaan, maar soms heb ik dan van te voren dat ik denk van mm nou ik zou vanavond ook gewoon wel thuis willen blijven. Het zou me volgende week beter uitkomen. Dat gaat

natuurlijk niet. En als ik er eenmaal ben, is het ook wel leuk. Bij LUX is het spontaner en dat maakt het zo leuk.

I: Dus eigenlijk ook de variatie..

R: Ja, de variatie en het ongedwongene dat je daar ook even een hapje eet en dus in dat restaurant eerst lekker even kunt bijkletsen. En dan samen een voorstelling of film of wat dan ook bezoeken. Dan nog even lekker nakletsen. Dat kan allemaal in een gebouw. Dat is gewoon een geheel avondje uit in die zin. Ik weet eigenlijk niet of je in de schouwburg ook kunt eten, maar dat zou ook nooit in me opkomen. Dan zou ik eerder gewoon in een restaurant in de stad gaan eten. Ik weet dan kun je daarna ook nog wat drinken. Dat is ook best leuk, maar dat vind ik bij LUX anders. Dat doe je sneller. Tenminste ik.

I: Nu je al veel hebt verteld over je theaterervaringen en alles eromheen ben ik ook wel benieuwd naar hoe je de communicatie, de interactie, met het theater ervaart. En dan echt in de brede zin van het woord: op het moment dat je denkt ik wil ergens naartoe, dat je dan gaat kijken wat vind ik leuk, wat kies ik uit. Maar ook op het moment dat je echt besluit de kaartjes te kopen of dat je naar het theater toegaat. Hoe is je ervaring daarmee?

R: Ik krijg met regelmaat via de mail allerlei signalen. En dat vind ik wel heel leuk. Dat lees ik eigenlijk altijd wel even. LUX, ook van de schouwburg weleens. Bij de schouwburg heb ik meer het gevoel dat ik zelf het initiatief moet nemen, moet bekijken. Dan ga ik naar de site toe en kijk ik wat is er allemaal. Zijn er nog kaartjes. Dus dat gaat eigenlijk ook wel heel eenvoudig via internet. Maar het voelt wel anders dan bij LUX en ik zit te zoeken naar hoe dat kan. Ik denk meer omdat ik bij LUX het gevoel heb van ik kan ook zo binnenlopen en naar de kassa lopen. Ter plekke nog bedenken ik wil dit. Dat werkt misschien niet voor alle voorstellingen zo. En bepaalde voorstellingen zijn misschien op een gegeven moment ook wel vol, alhoewel dat vraag ik me af. Maar dat zou ik eerder gewoon spontaan nog even gaan doen en dat wordt ook makkelijk gemaakt. Want bij de schouwburg heb ik het gevoel van dat moet ik ruim van tevoren gaan kijken en dan zie ik ook op internet dat er al heel veel vol is. Soms echt al maanden en dat ik denk wauw ik moet er snel bij zijn. Anders krijg ik geen goede kaartjes meer. Dus daar ga ik heel ver van tevoren, moet je dat bedenken en dan is het opzich allemaal makkelijk te vinden en te doen enzo. Dat is tegenwoordig met internet toch een stuk eenvoudiger dan vroeger want toen ging ik naar de schouwburg zelf toe om de kaartjes te kopen en ze meteen op te halen. Dat hoeft allemaal niet meer en dat vind ik wel lekker hoe dat loopt. En het loopt allemaal heel soepeltjes. Maar ja, ik ervaar wel een verschil met LUX. En bij de Lindenberg, het zit niet zo in mijn beeld. Daar krijg ik volgens mij ook nooit via de mail signalen van. Ik weet niet, die is wat minder zichtbaar voor mij. Ik weet niet waarom eigenlijk, maar daar kijk ik ook niet zo snel naar. Ik weet niet of dat aan mij ligt of aan de manier waarop ze dingen brengen, maar het is toch wat minder in beeld bij mij. Misschien komt dat ook wel doordat de Lindenberg ook een plek is waar je allerlei cursussen kunt volgen, dus toch een hele andere functie daarnaast. Misschien zie ik de Lindenberg wel voor een groot deel vanuit die functie. Alleen weet ik niet zo goed of dat zo is of dat dat ook ligt aan het feit dat ik, ik denk ook wel dat ik met regelmaat in de mail allerlei berichtjes krijg van LUX, van goh u bent naar een dansvoorstelling geweest en kijk binnenkort komt er weer

zoiets. Dat maakt de drempel weer makkelijker. Dat krijg ik in ieder geval altijd en dan denk ik leuk daar ben ik inderdaad geweest en nu komt er weer zoiets. Dat maakt het leuk en maakt het makkelijker. En dat vind ik bij LUX het sterkst, het beste doen. En ja, bij de Lindenberg vind ik het echt dat ze het minst zichtbaar zijn.

I: Eigenlijk zeg je dat je bij de schouwburg het gevoel hebt dat je het zelf moet regelen, op tijd erbij moet zijn omdat je anders misschien misgrijpt?

R: Ja.

I: En dat de Lindenberg toch ook meer te bieden heeft dan alleen theater,

R: Ja dat zou een rol kunnen spelen. Ik weet niet zeker of dat het nou zo is, maar op een of andere manier zijn zij voor mij minder zichtbaar als uitgaansplek.

I: En dat LUX naar bovenkomt als meer spontane ingeving en..

R: Ja en plus het feit dat ik vanuit de mail signalen krijg van goh er is weer zoiets. Je bent er al geweest en misschien is het iets voor je. Dan wordt het nog makkelijker gemaakt. Daardoor blijven ze ook veel zichtbaarder voor mij. Dat doet de schouwburg niet. Dat kan misschien ook niet. Dat is toch wat grootschaliger en daarmee misschien wat afstandelijker. En de Lindenberg is gewoon wat minder zichtbaar voor mij in dat opzicht.

I: En stel je hebt kaartjes en je gaat naar het theater, dan heb je ook contactmomenten met het theater al dan niet in persoonlijke vorm. Hoe is je ervaring daarmee?

R: Dat gaat op zich prima in alle opzichten. Kijk als je bij de schouwburg aankomt dan staat er bij de deur al iemand die het entreebewijs scant en zegt u kunt uw jas daar ophangen en een drankje nemen. Dan volgens mij ook van ongeveer waar je naartoe moet. Dus dat loopt prima. Dat is allemaal heel netjes geregeld. Bij LUX net zo. Dat loopt ook. Je weet van, je hoort van iemand waar het plaatsvindt en er wordt gewezen waar je kunt zitten. Dat gaat allemaal heel simpel, heel eenvoudig dus dat is prima. Dat is goed geregeld, ja. Ik zou niet weten hoe dat anders of beter zou kunnen. Maar prima, ja. En dat is bij de Lindenberg ook trouwens hoor. Dan weet je naar welke zaal je kunt gaan en vaak kun je gewoon zelf een zitplaats uitkiezen. Dus ja dat verloopt allemaal vanzelf. Dat is prima. Dat is makkelijk.

I: Je zei al dat met online de dingen makkelijker zijn dan vroeger. Dat je daar veel gebruik van maakt. Voor theaters zijn ook de podiumbrochures belangrijk. Ik ben wel heel benieuwd als je hiervan een boekje pakt en erin bladert wat er in je opkomt. Vanaf dit moment eigenlijk.

R: Ik vind dit een hele mooie voorkant, prachtig. Echt, het maakt het heel aantrekkelijk. De kleuren. De vrouw. Een beetje het exotische. Intrigerend. Dan denk ik van wauw. Deze is ook wel heel aardig. Maar ik zou eerder hiervoor gaan. Mooi, prachtig ja. Als ik dit zie dan ga ik er graag in bladeren. Ook voor zo'n seizoen begint. Ik weet, ik ken dit. Dit heb ik voor het nieuwe seizoen begon gekregen en dan ga ik het helemaal doornemen van wat komt er allemaal komend jaar. En het ziet er gewoon.. en kijk dit is ook heel handig. Dat er een chronologische volgorde is van iedere maand van wat er allemaal komt. Echt heel handig.

Maar daarna ga ik ook naar die voorstellingen kijken van wat is er allemaal te doen komend jaar. Hier ook nog begint het per maand wat er allemaal te doen is en dan wat uitgebreider dan daarvoor wat alleen maar opsomming is. Prachtige foto's af en toe. Echt leuk. Ja dat maakt het voor mij heel aantrekkelijk. Als ik dit zie word ik helemaal enthousiast en denk ik oh ik moet meer gaan. Ik zou het veel meer moeten doen dan dat ik op moment doe. Ja het voegt voor mij echt wat toe. Als ik dit bekijk, dit ken ik dus niet. Ik vind het wat groot. Dit is veel handzamer. Op zich is het wel handig. Dan staat er de maand bij oktober en dan komen daarna allemaal stukjes van de voorstellingen met overal ook een mooie foto bij en een korte omschrijving. Ja en wat het kost en wanneer het is. Op zich is dit wel heel overzichtelijk zo. Misschien meer dan in die. Maar ik vind deze veel aantrekkelijker. Het ziet er ook wel heel mooi uit. Het is wel heel overzichtelijk. Al die blokken met stukjes. Maar ik zei van ik kijk daar heel graag in. Dat is meer zo van tevoren om een beeld te krijgen van wat is er komend seizoen zoal. En dan is dat hele overzichtelijk nog niet zo, op dat moment is dat niet zo nodig voor mij. Dan wil ik meer een indruk krijgen van wat kan ik komend jaar allemaal gaan doen en dan vind ik dit, het zijn ook wel blokjes, hier staat het zo onder elkaar. Dit is wat speelser. Ik vind dat aantrekkelijker om erin te bladeren en te verheugen op wat er allemaal te doen is komend jaar. Meer dan dit, dit is meer van ik kan opzoeken van de maand december, van wat is er allemaal en dan heb ik ze goed op een rij. Ja, ik wil graag van tevoren wel een beetje zin krijgen om ergens naartoe te gaan en dan zou ik hier de voorkeur aan geven. Ik vind dit een hele aantrekkelijke.

I: Je zei al duidelijk dat je de podiumbrochures graag inkijkt en dat je een sterke voorkeur hebt. Dat je met die van LUX al bekend bent en zeer waardeert. Nu met de online kant maken theaters ook gebruik van sociale media. Heb je daar enige ervaring mee?

R: Nee, ik ben nog heel traditioneel. Ik zit niet op Facebook, bewust ook niet. Ik heb een mailaccount, maar social media gaat nog aan mij voorbij. Voor mij is dat dus niet van belang. Ik kan me wel voorstellen dat voor de jongere generatie of niet eens de jongere, ook van mijn generatie zijn er veel mensen die wel op social media zitten, dat die er anders tegenaan kijken. Maar voor mij speelt dat dus niet. Zo simpel is het.

I: Dat is prima en dan komen we aan het einde van het interview. Heb je nog iets toe te voegen aan wat je eerder genoemd..

R: Nee, ja ik vind het heel leuk om er zo over na te denken en voor mezelf op een rij te hebben hoe ik erover denk. Er al pratende achter te komen hoe ik het zie en ervaar, want dat gaat vaak toch ook een beetje in het onbewuste. Door dit interview wordt ik me er ook wat meer bewust van hoe ik erin sta. En ook, dat heb ik zelf zo verwoord, maar die verschillen tussen schouwburg, LUX en Lindenberg, dat dat zo verschillend is heb ik me eigenlijk.. Ik heb het nu uitgesproken, maar nu zie ik denk ik van die hebben verschillende functies. Daar was ik me niet zo bewust van. Dus dat heeft het interview eigenlijk teweeg gebracht.

I: Leuk, dan wil ik je graag heel erg bedanken voor dit interview!

Interview 3

Datum: 18 februari 2016

Locatie: Koffiecorner universiteitsbibliotheek Nijmegen

Duur: 42 minuten en 25 seconden

Gegevens respondent

Geslacht: vrouw

Leeftijd: 23 jaar

Hoogst genoten opleiding: universiteit, niet aan theater gerelateerd

Woonplaats: Nijmegen

Uitwerking interview 3

Interviewer (I): Ben je nog naar theaters, Nijmeegse theaters geweest de afgelopen tijd?

Respondent (R): Ik ben vorig jaar geweest voor mijn verjaardag en dat was heel gaaf. Eh, even nadenken. Volgens mij ben ik verder niet meer geweest. Vorig jaar naar die dansvoorstelling. En ja, LUX filmhuis maar dat telt niet voor theater.

I: Kun je eens wat vertellen over je theaterervaring? Als je later nog meer bedenkt kun je daar ook over vertellen.

R: Mijn theaterervaring is meestal echt een avondje uit. Ik vind het altijd super leuk om te gaan. Naar musicals, cabaretstukken, dansvoorstellingen, ja je kunt het zo gek niet bedenken of ik wil er wel naartoe. Ik ga alleen niet meer zo vaak, omdat het best wel prijzig is. Meestal slepen vriendinnen me wel mee. Dus echt even weg van realiteit.

I: En heb je een concrete ervaring waarover je wat meer kunt vertellen?

R: Dat was vorig jaar. Dat was super leuk. Voor mijn verjaardag werd ik meegenomen naar een dansvoorstelling en dat ging eigenlijk een beetje over de slavernij en New Orléans en Louisiana. En dat bracht me terug naar de tijd toen ik in het buitenland zat en alle periodes daartussen. En dat was gewoon anderhalf uur genieten van de beste dansers van Nederlands. Nou, de beste, in ieder geval grotendeels de beste. En iets heel nieuws te zien krijgen wat je nog niet eerder had gezien. Dus je leert er ook van. En ja even genieten.

I: Weet je nog waar je naar toe bent geweest?

R: Ik weet de naam niet meer.

I: Of het theater...

R: Ik ben naar Fame ooit geweest, maar dat is al lange tijd geleden. Dat was een hele populaire musical in Nederland. En je merkte wel dat het heel commercieel is, maar ook dat is super leuk. En ja, je moet wel, ik was heel klein. Ik weet nog wel dat er twee hele lange mensen voor me zaten en dat ik constant alles wilde zien dus ik was aan het kronkelen om te kunnen kijken. Ja voor mij is het theater echt genieten. Gewoon, ja.. even ontspannen. Even je gedachten ergens anders naartoe verplaatsen.

I: En waar heb je het gezien?

R: Fame, dat heb ik in Venray gezien. Waar ik hier in Nijmegen meestal naartoe ga, is dansvoorstellingen. Of cabaretstukken. Kleinkunst.

I: In welk theater?

R: LUX. Ik ben weleens in de Vereeniging geweest, maar niet voor iets. Ik ga dan naar LUX.

I: Heb je daar een ervaring mee?

R: Ja, mijn verjaardag dan maar dat heb ik al verteld. Tellen workshops ook, dat je dan vanuit de uni naar het LUX mag?

I: Vertel maar..

R: Dan worden er allemaal soorten dingen opgevoerd waar je normaal niet zo snel mee in aanraking zou komen als student. Dus we hadden hele moderne dans waar ik zelf toentertijd, ik vond het wel interessant maar het lag me niet. Maar het is wel weer iets interessants om even naar te kijken. En iemand kwam een monoloog houden ooit. Ja, ik weet niet. LUX is heel gevarieerd en biedt heel veel mogelijkheden om nieuwe soorten mogelijkheden van theater te leren kennen. Dus ik vind het ook goed dat ze toentertijd in mijn eigen introductie, wel ook voor internationale studenten, zo'n open middag was er toen. Organiseren om de verschillende kanten van theater te belichten.

I: En wat betekent dat voor jou? Bijvoorbeeld zo in LUX..

R: Wat LUX voor mij betekent of..?

I: Hoe ervaar je dat? Wat betekent dat?

R: Mijn horizon verbreden, dat betekent het vooral. Want telkens als je naar LUX gaat, naar een theatervoorstelling, je leert er heel veel van vind ik. Je komt in aanraking met theatervormen die je nog nooit eerder hebt gezien of ooit eerder gezien hebt maar niet op die specifieke manier. Alweer gewoon even je gedachten op een andere manier verplaatsen. Samen met vrienden zijn, ik ga nooit alleen naar het theater. Ja, bijkletsen, samen over je indruk praten.

I: Dus eigenlijk wat je zegt is dat je meest recente herinnering is de dansvoorstelling in LUX geweest. Dat je mee bent genomen daarheen. En dat het vooral ook is om het te beleven, er even lekker uit?

R: Ja, en ook wat je ervoor en erna doet. Nog even wat drinken of samen eten en het is eigenlijk het hele pakket eromheen. Je gaat ergens naartoe wat voor jou en de mensen met wie je gaat iets nieuws is en iets interessants. En dan klets je ook, maar tegelijkertijd is het ook samen zijn met vrienden.

I: Je noemde al even kort dat je van dansvoorstellingen houdt, van musicals houdt. Kun je wat meer vertellen over hoe jij de verschillende theatergenres beleeft?

R: Ik heb met dans sowieso heel veel omdat ik zelf dans. Dus dat vind ik altijd wel leuk, ook al is het een stijl die niet zo bij mij past of als ik de verhaallijn niet snap: ik vind het toch altijd wel leuk. Als ik de verhaallijn niet snap, dan kijk ik wel hoe de dansers bewegen, hoe ze hun lichaam bewegen, wat hun emoties zijn, hun gezicht. Musical vind ik gewoon heel leuk, maar ik heb er weinig verstand van. Dus dan zit ik gewoon twee uur te genieten. Terwijl ik bij dans ook meer aan het analyseren ben. En meer aan het kijken ben hoe ze een verhaal op een bepaalde manier vertellen. Hoe de dansers samenwerken. Hoe ze een verhaal op een bepaalde manier willen uitdrukken of tot leven willen brengen. Dus dan ben ik op een andere manier met theater bezig dan als ik naar een musical ga. Musical voor mij, is gewoon gedachteloos genieten twee uur. Terwijl ik met dans komen er altijd wel gedachten in me op.

I: En heb je ook ervaringen met andere genres binnen theater?

R: Ja cabaret, maar dat ligt er maar net aan wie er spreekt. Met cabaret dan vind ik het soms gewoon niet grappig. Dus dan zit je een uur naar iemand te luisteren en dan denk ik ja, hij deed het wel goed maar de grappen lagen me niet of zelfs de onderwerpen lagen me niet. Terwijl ik soms bij cabaret echt dubbel lig van het lachen, maar dat ligt er maar net aan welke onderwerpen hij aansnijdt. Of zij, dat kan natuurlijk ook. En of je zijn manier van humor leuk vindt, want als de manier van humor niet bij je past dan kun je het alsnog wel leuk vinden maar niet dat je dubbel ligt van het lachen. Dus dan zou cabaret een beetje zijn doel gemist hebben denk ik, want je gaat er wel naartoe om echt te lachen.

I: En als je dan nu besluit om naar een cabaretvoorstelling te gaan.. stel je weet nog niet precies welke, hoe zou je daar dan mee omgaan?

R: Me laten verrassen. Dan zal ik waarschijnlijk, als het ooit zou gebeuren, neemt iemand mij wel mee. Of haalt me over om mee te gaan. Want als ik de cabaretier nog niet ken dan zal het wel zijn van hé ga je een keer mee naar een cabaretvoorstelling. Dan zou ik me heel erg laten verrassen, maar dan zal ik wel na tien minuten al mijn mening hebben gevormd over het stuk. Dus als ik zit te luisteren, dat ik na tien minuten of eerder zelfs door heb van oké dit ligt mij niet. Ik vind het knap dat hij er staat en knap verzonnen, maar ik vind het niet grappig.

I: Dus eigenlijk is het voor jou zo dat als je naar cabaret gaat van iemand die je nog niet kent, dat zou je niet zo snel zelf bepalen?

R: Nee, ik zou zelf geen kaartje boeken. Ik zou zelf ook niet actief voor een cabaretvoorstelling op internet of in brochures gaan kijken om er naartoe te gaan. Het zou eerder zijn dat iemand bijvoorbeeld zegt van hé vanavond is er een comedynight. Heb je zin om mee te gaan? Dan dat ik denk oh ik heb zin in een cabaretvoorstelling. Laat ik eens op

internet gaan kijken welke cabaretoorstellingen er zijn. Dat zou ik niet doen. Eigenlijk helemaal niet. Terwijl ik met dans juist wel actief zoek. En met musicals ligt het eraan, maar ik vind musicals eigenlijk te duur. Dus dat duurt bij mij echt een jaar om erover na te denken naar welke musical ik wil.

I: En heb je nog andere dingen? Bijvoorbeeld muziek of toneel?

R: Ja ik ben aan het nadenken. Ik ben weleens naar toneel geweest, maar dat was vanuit AEGEE. Daar ben ik naar toneelvoorstellingen geweest. Of bandjes, maar dat waren niet echt bekende bands. Dan was het Doe Maar, maar dat is trouwens wel een bekende band. En Nick en Simon ben ik ooit. Ehm ja Nick en Simon was muziek waar ik toentertijd veel van hield dus dan ga je wel actief zoeken naar kaartjes maar dan ben je zestien of achttien en dan ga je heel actief zoeken naar kaartjes. Maar normaal als ik theater ga, als ik actief op zoek ga naar theatervoorstellingen is het meestal dans. En muziek dan ligt het er maar net aan of een goede artiest die ik ken opeens besluit om een theatertour te doen. Zoals we toentertijd een keer met Nick en Simon hebben gedaan.

I: En wat vind jij daar dan van?

R: Ja leuk. Het is vooral heel grappig als je dan naar muziekduo's of trio's of bandjes kijkt om ze dan ineens in een hele andere setting te zien. Bijvoorbeeld Rowèn Heze die deed ineens een theatertour, maar iedereen kent ze als een band waarbij iedereen dronken is en slotconcerten in Amerika waar iedereen staat te springen en ineens staan ze in een schouwburg waar je braaf moet blijven zitten en waar de gemiddelde leeftijd ook ineens drie keer zo hoog is dan dat je gewend bent. Maar dat is juist heel leuk, omdat je dan pas ziet hoeveel talent ze eigenlijk hebben en dat het echt om hun manier van entertainen gaat in plaats van gewoon dansen zingen en bier drinken. Dus dat is juist heel leuk. Op een andere manier verrast worden door een act die je eigenlijk al kent. Maar ze komen dan toch weer met iets vernieuwends, met iets anders. Bijvoorbeeld bij Nick en Simon deden ze heel veel dialogen tussendoor en gedichten die ze toentertijd ook hebben geschreven, terwijl als je aan Nick en Simon denkt zou je niet meteen denken aan dat ze ook gedichten schrijven bijvoorbeeld.

I: En dat is voor jou iets..

R: Iets nieuws, ja en vaak als iets iets nieuws is dan is het voor mij bijna altijd wel positief. Of ik het nou goed vind en of het qua smaak nou bij mij ligt en of ik het nou persé leuk vind of niet, als het iets nieuws is dan vind ik het altijd wel interessant tot een bepaalde hoogte om ernaar te luisteren of te kijken.

I: Dus eigenlijk heb je bij de verschillende genres een sterke voorkeur voor dans, maar beperk je je daar niet toe als dat zo uitkomt...

R: Ja en wat bij mij ook meespeelt is het hele avondje uit. Het is met vrienden samen zijn. Meestal ga je daarna gezellig wat drinken, wat ik heel leuk vind. Dan bespreek je de voorstelling, maar ook andere dingen. Dus bij die specifieke dingen waarbij ik niet zo zeer

van tevoren interesse in had, in het theaterstuk, of waar we dan ook naartoe gaan, speelt gewoon de hele avond mee en samen zijn met vrienden. Een avondje uit ja.

I: En bij de stukken waar je wel zelf bewust voor kiest, hoe gaat dat dan?

R: Dat gaat eigenlijk hetzelfde, behalve dat ik zelf veel meer initiatief neem om mensen mee te krijgen om mensen mee te krijgen en stel we zouden daarna niet samen iets kunnen gaan drinken dan zou ik het helemaal geen probleem vinden want dan heb ik het stuk gezien. Bijvoorbeeld het Zwanemeer of de Notenkraker, omdat ik dan bewuster echt naar de voorstelling zelf ga. En dan gaat het avondje eromheen naar de achtergrond. Het speelt nog steeds wel mee en ik vind het nog steeds leuk, maar het is wel een beetje meer op de achtergrond. Terwijl ik dat nog steeds super leuk vind. Ik weet nog, dat was wel in Venray en niet in Nijmegen, toen ging ik met een vriendin naar volgens mij het Zwanenmeer (dat weet ik niet zeker) en toen was zij daarna, ze heeft kanker gehad dus ze is vaak heel moe, dus na de voorstelling gingen we naar huis. Terwijl ik dat hier in Nijmegen heel jammer zou vinden om daarna naar huis te gaan. Maar daar, dan heb je een hele mooie voorstelling gezien en dan vind ik het ook helemaal niet erg om daarna naar huis te gaan. Maar als het een voorstelling is die ik niet van tevoren had gekozen en die ik ook niet zo leuk vind achteraf gezien dan vind ik het wel heel belangrijk om daarna nog even koffie te drinken. Want anders ga je met zo'n gevoel naar huis van ik heb wel een interessant stuk gezien, maar ik kon er niet zoveel mee.

I: Je zei net al dat je vaker in Venray bent geweest, in LUX bent geweest, kun je nog meer theaters in Nijmegen bedenken naast LUX?

R: Ja, de Vereeniging en de Schouwburg. Maar daar ben ik volgens mij nooit naar een voorstelling geweest. Dus ik weet dat ze er zijn, maar ik ben er nooit geweest.

I: Heb je daar een beeld bij?

R: Ja, ik weet niet of dat klopt maar bij de Vereeniging heb ik zo'n beeld dat het een hele mooie grote zaal is waar de meer specialere acts staan. De echt grote acts. Bijvoorbeeld musicals of bands. Ik weet dat ooit, hoe heet die artiest, zo'n hele bekende band of harmonica of wat het precies was, dat hij daar speelt. Nee, dat was schouwburg trouwens. Vereeniging.. nee ik weet dat de grote voorstellingen en de grote acts sneller uitwijken naar de Vereeniging of de schouwburg. En dat LUX meer, ook voor bekende namen is, maar voor kleinere producties.

I: En als je naar jou persoonlijk kijkt, wat zijn dan jouw associaties? Of hoe kijk je er tegenaan? Vind je er iets van, van de theaters in Nijmegen?

R: Ik vind dat er een groot aanbod is. Dat vind ik ook wel goed want Nijmegen is echt een cultuurstad en ik vind het jammer dat ik er nog nooit geweest ben, maar dat komt vaak ook omdat ik gewoon niet bekend ben met de programma's. En dus ook te weinig actief op zoek ga naar een bepaalde productie. Maar ik heb er geen negatieve associaties of connotaties bij nee.

I: En als je jouw ervaring, jouw beeld bij LUX wat meer zou..

R: Ja LUX dat ken ik heel goed omdat ik er vaak kom ook voor films of gewoon een drankje. LUX vind ik heel gezellig, heel sfeervol. Meer een thuisgevoel alsof je lekker op de bank zit en koffie of thee zit te drinken met vrienden. Heel gevarieerd programma. Vooral de sfeer vind ik in LUX heel erg fijn. En kleinschalig, persoonlijk, klantvriendelijk. Ja echte verscheidenheid. Ze willen een zo breed mogelijke doelgroep aanspreken, maar tegelijkertijd wordt het wel kleinschalig gehouden. Dus je voelt je er nooit verloren in een grote zaal. Soms kom je in van die hele grote zalen, in Nederland, in theaters en dan voel je je echt zo'n nummertje en dat heb ik bij LUX juist helemaal niet. Dus LUX staat het dichtstbij mij persoonlijk, maar dat komt ook omdat ik er zo vaak geweest ben.

I: Dus dat je dan bij de schouwburg denkt van dit staat wat verder weg. Ik moet nog een keer de stap zetten om daar naartoe..

R: Ja, en dat waarschijnlijk als ik daarnaartoe ga dan vind ik dat ook super leuk maar ik denk dat dat kleinschalige wel beter bij mij past. Dat ik me daar meer thuis voel. En LUX is heel uitnodigend, terwijl als je langs de Vereeniging loopt dan zie je zo'n statig gebouw en dat spreekt mij minder aan dan LUX. LUX straalt meer warmte uit en de Vereeniging meer een blok steen waar dan toevallig een restaurant in zit. Terwijl dat niet zo hoeft te zijn, maar zo komt het naar mij over als je op het Keizer Karel ziet. Het nodigt minder uit. Als je het LUX gebouw ziet ook met die warme kleuren, het is een beetje rood-bruinachtig, dat straalt meer warmte en vriendelijkheid uit. En de koepel eronderdoor. Ja, ik vind de Vereeniging echt zo'n groot statig blok. Niet uitnodigend.

I: Dus dan zou je voor de schouwburg, de Vereeniging kiezen als je echt naar de voorstelling wil?

R: Ja, maar stel de voorstelling zou in beide, in alledrie de schouwburgs spelen, dat kan natuurlijk niet maar stel dan zou ik altijd voor LUX gaan. Terwijl het qua productie dan niet uitmaakt want de productie is hetzelfde.

I: We hebben het nu gehad over jouw theaterervaringen, de Nijmeegse theaters, verschillende genres in theater. Heb je daar nog iets aan toe te voegen waarvan je denkt hé dat heb ik gemist of dit komt nu in mijn hoofd op?

R: Nou, ja ik heb het gevoel dat LUX veel meer promoot om mensen te bereiken met hun programma dan dat schouwburg en de Vereeniging dat doet.

I: Hoe bedoel je dat precies?

R: Ik heb het gevoel dat ik meer van LUX producties afweet en wat er allemaal staat dan dat ik van de schouwburg en de Vereeniging meekrijg. Dat ik het vaker op posters zie staan, dat ik het vaker op Facebook voorbij zie komen, dat ik er vaker mensen over hoor, terwijl ik dat eigenlijk best wel raar vind. De Vereeniging en de schouwburg zijn toch een stuk groter volgens mij. Dus dan vind ik het heel raar dat zij mij niet kunnen bereiken met hun dingen die zij in het theater hebben staan. Vind ik gek, vind ik raar, vind ik opvallend. Maar dat is echt wat nu in me opkomt.

I: Dan gaan we nu door met het tweede deel van het interview. Je bent er net eigenlijk al een beetje over begonnen, wat belangrijk is voor theaters om te communiceren met de mensen. Kun je daar verder wat over zeggen naast wat je net al aangaf?

R: Nou ik denk dat het heel belangrijk is dat theaters actief op zoek moeten naar goede manieren om te communiceren naar het publiek toe. Wat zij allemaal aanbieden. Het wordt steeds duurder om naar een theater te gaan of de schouwburg of de Vereniging of LUX. De cultuursector en kunstsector moet gewoon heel erg bezuinigen dus producties worden duurder. Dat is helemaal niet erg maar om het draaiend te houden moeten ze gewoon zorgen dat de zalen vol blijven. En ik heb het gevoel, wat ik net al zei, de schouwburg en de Vereniging ik hoor daar gewoon weinig over. Het komt misschien ook omdat ik weinig er ben geweest of eigenlijk niet ben geweest en daar dus minder actief mee bezig ben. Maar toch, in een stad als Nijmegen, waar zoveel studenten zitten die toch wel geïnteresseerd zijn in zoiets, dat ik weinig weet over wat er nou te vinden is in die zalen. Terwijl ik dat van LUX veel beter meekrijg.

I: En als je denkt aan wat jij aan communicatie met theaters al hebt meegemaakt, hoe heb je dat beleefd?

R: Heel positief, in Nijmegen kan ik alleen over LUX oordelen omdat ik dus van de schouwburg en de Vereniging te weinig weet. Ja, het LUX omdat een vriendin daar werkte dan hoor je al meer maar ook als je een keer naar een voorstelling bent geweest dan krijg je vaak van die nieuwsbrieven, posters hangen overal, via Facebook. Misschien ook omdat ik LUX geliked heb op Facebook. Je krijgt constant wel advertenties te zien of informatie over wat er dit jaar op de planken staat. Je krijgt enquêtes over wat vond je ervan, wat kan beter. Ik heb het gevoel dat ik veel meer betrokken ben bij het keuzeprocess of dat ze hun klanten of bezoekers, dat ze die beter informeren maar ook meer betrekken bij de gehele beleving. Terwijl ik bij de schouwburg en de Vereniging dat gevoel helemaal niet heb. Dat ik bij LUX het gevoel heb dat ze de mening van de bezoekers belangrijk vinden en dat ze ieder jaar proberen in te spelen op wat wil het publiek nu. Het moet gevarieerd zijn, maar gaan we meer in de richting van dans, of cabaret, toneelstukken, dialogen, ja.

I: Dus wat je zegt is dat je veel meekrijgt van LUX en doordat ze jou zo goed weten te vinden dan voel je je betrokken.

R: Ja meer connected of hoe zeg je dat. Terwijl het kan misschien ook komen omdat ik nooit bij die andere twee geweest ben. Dat je dan zoiets hebt van oke en dat als je ooit daar naar een voorstelling gaat dat je dan ook nieuwsbrieven krijgt via de mail ofzo. Dat weet ik niet, maar ik vind het gewoon heel gek in een studentenstad als Nijmegen dat ze zelf niet het initiatief nemen om een keer, ja desnoods is het een poster of gewoon een random advertentie op Facebook. Dat ik daar in de vijfenhalf jaar dat ik hier studeer nooit ook maar iets van meegekregen heb. Tenzij ik zelf actief, bijvoorbeeld Isabelle Beernaert speelde toen in de Vereniging of schouwburg, toen zag ik dat op Facebook voorbij komen omdat ik haar shows heel interessant vind. Dus toen ben ik zelf actief op zoek gegaan, terwijl ik daar eerder niet vanaf wist dat het daar was.

I: Dus het is voor jou meerwaarde als theaters jou opzoeken?

R: Ja en het moet natuurlijk geen spam worden, maar een keer in de zoveel tijd een update en vooral als zij weten, ja dit geldt vooral voor bezoekers die er zijn geweest of vaker zijn geweest. Dan weet de schouwburg of LUX ook van ja hij of zij is geïnteresseerd in wat wij te bieden hebben. Die moeten we bij ons houden.

I: Je zei net spam...

R: Ja stel je zou iedere week updates krijgen dan worden mensen moe ervan. Dan klikken ze het weg, maar stel de schouwburg of de Vereniging of LUX weet dat ik afgelopen maand naar een dansvoorstelling ben geweest. Dat ze dan om de zoveel tijd een update geven van de komende maand staat dit en dit op de planken, misschien is dit en dit voor jou interessant gezien jouw historie met.. dans, cabaret, theaterspel, ja.

I: Dat is voor jou dan iets..

R: Ja iets leuks. Of zoals Go Short, dat is dan wel film, maar dat is echt gericht op studenten en doordat Nijmegen best een grote studentenstad aan het worden is krijg je van dat soort programma's heel veel mee. En dat dat weer in LUX georganiseerd wordt, dan loop je LUX binnen voor Go Short films en zie je meteen wat voor andere dingen LUX te bieden heeft. Ik denk als de schouwburg en de Vereniging ook daarop inspelen, vooral omdat het studenten aantal zo groot is in Nijmegen relatief gezien, als zij ook zoiets zouden organiseren studentgerelateerd dan zouden zij meer bezoekers kunnen trekken misschien.

I: En als je nadenkt over de communicatie, contactmomenten met theaters, nu ging het over de momenten dat je nog niet besloten had om naar iets specifiek te gaan.. Stel je gaat naar een voorstelling, je weet nog niet welke, dan heb je ook een soort contact/communicatie..

R: Ja of je kijkt dan in een brochure wat meestal als het theater dat goed doet, duidelijk en helder omschrijft wat het is. Wie of wat het geproduceerd heeft, hoe duur het is, wanneer het is. Dat staat als het goed is voor een jaar lang vast, tenminste dat hoop ik. En dan ga je dat doen. Dan moet hun website geupdate zijn. Je wil gewoon op de hoogte blijven van zijn er nog voldoende kaarten, is de tijd en de datum nog steeds hetzelfde. Ik denk dat ze constant moeten bezig zijn om de informatie te updaten. Of ja constant is een beetje overdreven, maar je moet niet naar een website gaan en erachter komen last minute dat een theatervoorstelling gecancelled is of dat ineens de datum verschoven is, want dat is voor iemand die een avondje uit of een dag plant heel frustrerend als je wil gaan kiezen en constant veranderen tijden of data. Dus ik zou een overzichtelijke website en brochure heel erg op prijs stellen, maar dat is meestal wel het geval naar mijn idee.

I: En bijvoorbeeld als je denkt aan LUX, hoe is dat?

R: Ja positief. De website vind ik heel fijn of vond ik heel fijn. Ik ben er nu al een tijdje niet meer op geweest. En de brochure heb ik toen weleens doorgekeken. Dat was heel helder. Ik vind het vooral heel storend als een website en een brochure elkaar tegenspreken of als informatie niet klopt. Of als je een mail stuurt met vragen, stel ik krijg een foutmelding op de

website en ik mail het theater en ik krijg pas een week later bericht of een niet duidelijk bericht dat ik dan zoiets heb van ja ik heb een duidelijke vraag en er wordt maar half op gereageerd. Of als je pas een week later antwoord krijgt dan heb ik niet echt het gevoel dat het ze kan interesseren.

I: Dus eigenlijk verwacht je dat theaters met jou communiceren als individu en dat je theaters kan benaderen als dat nodig is.

R: Ja als dat nodig is, en ik ga er niet vanuit dat je ze dan iedere week vol mailt maar ik bedoel als ik een vraag heb of als ik hoor dat er nog maar weinig kaarten beschikbaar zijn en ik mail bijvoorbeeld op maandag hoeveel kaarten zijn er beschikbaar en ik krijg de week erna maandag pas bericht dan denk ik ja dan ben ik al andere dingen aan het plannen. Of als ik dan een bericht krijg van we weten het niet dan denk ik zoek het dan uit. Had me dan op dinsdag gemaaild van hé dat gaan we voor je uitzoeken en je krijgt zo snel mogelijk bericht. Dat ik dan de week erna duidelijk antwoord krijg. Beter dan dat ik een vaag antwoord krijg van we weten het niet sorry. Dus dan moet je iemand ook achter die mailbox hebben zitten die wel verstand heeft van wat er speelt in het theater. Je moet iemand hebben die zelf betrokken is bij theater, die weet wat er staat of die in ieder geval weet waar hij het zo snel mogelijk kan opzoeken.

I: En als je dan naar het theater zelf gaat, hoe heb je dat dan beleefd? De avond zelf.

R: Meestal krijg je bij binnenkomst, zowel in Venray als in Nijmegen, krijg je een boekje met informatie, zo'n foldertje. Wat ik alleen frustrerend vind, maar daar kun je niks aan doen, dat je soms lang in de rij staat voor jassen, voor kaartjescontrole. Maar dat is niet anders. Je kunt niet iedereen meteen door laten gaan. Vooral in LUX wordt meestal vooraf wel een praatje gedaan of achteraf dan kun je vragen stellen. Dat vind ik heel fijn. Ook in de schouwburg in Venray is dat trouwens ook. Dan weet je meestal wel waar je aan begint. Dat is meestal wel, ja altijd wel positief geweest. Er komt nou niets in me op waarvan ik denk dat het niet zo is.

I: Dus dan zouden voor jou de belangrijkste contactmomenten zijn als..

R: .. ik vragen heb.

I: En op het moment dat je binnenkomt, je naar de voorstelling toeloopt, letterlijk.

R: Ja dat je ook weet dat je naar de juiste voorstelling gaat, bijvoorbeeld door de brochure die je dan krijgt. Toen wij naar die dansvoorstelling gingen, kregen we zo'n mooi klein boekje met de dansers erin. Dat hoort wel allemaal bij de beleving, maar het is niet noodzakelijk. Ik vind dat zelf wel fijn.

I: Je zei net dat er vooraf of achteraf iets extra's gedaan werd. Kun je daar wat meer over zeggen?

R: Ik weet nog toen wij introductie hadden vorig jaar met die moderne dans. Dat was een heel vaag stuk, heel vaag en abstract. En toen was het wel leuk dat mensen uit het publiek de choreograaf, volgens mij, die zelf ook meedanst dat je die vragen kon stellen en dat je het voor jezelf duidelijker kunt maken. Dat is vooral nuttig voor jezelf als je heel erg fan bent van

degene die op het podium staat dus zoals bij zangers het geval is of bij acteurs of als je een stuk niet begrepen hebt en graag extra uitleg wil. Of als je gewoon heel benieuwd bent naar het proces eromheen. Dus het is niet verplicht, maar zelf vind ik het wel interessant. Of bijvoorbeeld bij kindervoorstellingen als kinderen naar hun favoriete tekenfilmfiguren gaan in het theater, als ze die zien in musicalvorm ofzo. Dan is het voor die kinderen super leuk als de daarna nog met hun ‘sterren’ nog op de foto kunnen of een handtekening kunnen vragen. Dat is voor hun nog een extra deel aan die beleving. Tenminste dat denk ik, naar mijn petekindjes kijkende, die vinden dat juist extra leuk als de dan de kleine zeemeermin in het echt zien. Of als ze een van een van de dansers die ze net op het podium hebben gezien kunnen zeggen van hoi, goed gedaan! Ik vind het een toegevoegde waarde.

I: Het voegt dus toe aan de beleving?

R: Ja het is natuurlijk niet verplicht maar het maakt een productie er niet minder op. Ik denk dat het voor bepaalde doelgroepen, vooral bij kinderen en bij mensen die echt speciaal naar een bepaalde voorstelling zijn gekomen omdat ze er fan van zijn of het een interessant verhaal vinden dat het wel toegevoegde waarde heeft.

I: Dan nu, heel concreet, voor theaters zijn deze boekjes belangrijk. Ik ben heel benieuwd, als jij er gewoon eens een pakt of allebei..

R: Oh ik ga voor deze!

I: Gewoon eens lekker gaan bladeren, je kunt ze ook allebei pakken..

R: Deze is LUX en deze is oh Vereeniging.

I: En kijk eens wat er in je opkomt, zeg hardop wat je denkt.

R: Oh reclame daar heb ik niet zoveel aan. Voorwoord. Interessant om de mening van de directeur Lindenberg, directeur LUX te horen. Dat brengt meteen weer wat persoonlijks, net als redacteurs van een tijdschrift. Dit is het LUX boekje. Meteen heel overzichtelijk per maand wat er speelt, hoelaat, wat ik straks al zei wanneer moet gewoon duidelijk zijn. Ook heel handig wat je meteen kunt zien de paginanummers. Dus dit vind ik belangrijk. Even kijken, jaaroverzicht, ja wat ik net zei. Even kijken dit vind ik nooit zo interessant. Dan duidelijk wat ik straks al zei, korte stukjes over wat het inhoudt. Ook per maand geselecteerd zoals in het eerste deel al staat, paginanummer, hoe duur, tijd, locatie, de website van.. Oh dat is slim de website waar de productie vandaan komt. Heel nuttig, vooral als je meer informatie wil van tevoren. Kleuren, ja foto's zijn altijd, dat maakt alles helderder en geeft meteen de sfeer weer van een productie en het trekt je aandacht. Dus dat hebben ze slim gedaan. Dat is gewoon duidelijk. Lekker klein handzaam boekje, ook wel belangrijk. Niet dat je met zo'n dikke catalogus zit. Staat er verder nog iets in? Ja reclames hoeven voor mij nooit zo, ik weet dat die boekjes dat nodig hebben voor financiering. Ik vind het altijd alleen maar zinloos. Dit is ook handig, praktische informatie, dan hoef je dat niet extra op te zoeken op internet. Vooral voor bijvoorbeeld mijn oma, die hield vroeger best wel van theater en die had geen laptop. Voor de oudere generaties is dit heel fijn. Die zie je niet even op Google opzoeken waar ze hun kaarten kunnen kopen. Heel duidelijk routes, adres, rolstoelgebruik ook altijd

belangrijk. En dit is dan verder niet heel speciaal. Interessante voorkant, altijd belangrijk. Vooral als je ze ergens neerlegt. Dit is de eerste eyecatcher. Als ze dit al niet interessant vinden dan openen mensen vaak het boekje niet, tenzij ze al vaker in LUX zijn geweest. Dit is dan al meteen veel groter, die van de Stadsschouwburg en de Vereeniging. Voor mij minder fijn om te bladeren alhoewel dat voor iedereen persoonlijk is. Ook hier weer een voorwoord. Maakt het net wat persoonlijker. Reclame. Even kijken. Oh dat begint hier, dit vind ik nu al minder fijn omdat je, in het LUX boekje had je eerst een chronologisch overzicht van wat waar en dan kunnen mensen voor zichzelf beslissen wat ze interessant vinden en naar die pagina's toe bladeren, terwijl hier moet ik het hele boekje doorbladeren om erachter te komen wat er speelt. Dus dit kost mij veel meer tijd om te zien. Oh oktober. Ik moet dus het hele boekje door om te kijken wat hun programma is voor het komend jaar, terwijl bij het LUX is dat in drie pagina's te zien. In een oogopslag. En hier moet ik iedere pagina af om te zien wat er staat. Alhoewel zij waarschijnlijk minder pagina's gebruiken, de Vereeniging, omdat zij die pagina's dus niet hebben. Maar ik vind het zelf dus minder fijn. Dit is niet tijdbesparend. Wel weer foto's. Hetzelfde als bij het LUX boekje, dat is gewoon ideaal. Er staat ook bij prijs, tijd, datum. Alleen dit keer geen website. Dus voor mensen die extra informatie zouden willen, zouden ze zelf actiever op zoek moeten gaan op internet. Ik vind dit boekje er chaotischer uitzien. Ja, nee ik vind het LUX boekje fijner. En voor de rest, veel reclame tussendoor. Ja ik vind dat echt super irritant. Leidt heel erg af. Ja en nergens staat extra informatie. Wel die kleine stukjes, die zijn goed hoor. Oh hier staat het dus achteraan. Dit vind ik dus eigenlijk helemaal niet logisch. Dan kom je bij het genreoverzicht en dan krijg ik dat aan het eind van het boekje te zien. Terwijl ik denk: had me dat aan het begin gegeven. En niet persé op genre maar meer op maanden. Want stel je wilt naar verschillende soorten voorstellingen dan moet je dit alsnog allemaal doorlezen. Even kijken. Ja weer veel reclame. Verder wel interessante voorkant. Minder kleur. Die daar spreekt meer aan omdat het meer in het oog springt. Wel gewoon interessant. Duidelijk voor wie het is. Maar ik vind die fijner.

I: Dan als laatste punt wat nu ook belangrijk is, zijn de sociale media. Theaters hebben Twitter, Facebook. Heb je daar enige ervaring mee?

R: Ja zoals ik eerder zei: LUX komt vaker voorbij. Dat ik weet wat er speelt. Zo'n heads-up van Go Short. Ik heb dus het gevoel van de Vereeniging of de schouwburg dat ik dat niet krijg, maar dat kan dus ook zijn omdat ik die pagina nooit geliked heb of nooit naar hun voorstellingen ben geweest. Dat is ook een deel mijn fout, maar aan de andere kant ze mogen ook zelf actief informatie verstrekken. Ik vind het niet storend; dat theaters in Nijmegen te veel informatie verstrekken of te vaak informatie verstrekken. En meestal kom je via de social media, bijvoorbeeld LUX heeft losse evenementen, dat is heel fijn als je al weet naar welke voorstelling je wilt. Dan klik je gewoon op het evenement en vind je dezelfde informatie als op de website of in de brochure. Dat is heel duidelijk. Maar van de schouwburg en de Vereeniging kan ik er niks over zeggen omdat ik er nooit iets van meekrijg.

I: Je zegt dat wat je ziet is heel duidelijk.

R: Ja het is letterlijk dezelfde informatie als uit de brochure en de website. Stel er is een hele uitgebreide website en op het evenement staat in een zin uitgelegd wat het is. Dan zou ik

denken van hé waarom hebben jullie niet de moeite gedaan om dezelfde informatie even naar het Facebookevenement te verplaatsen of stel je bent iemand die nooit een brochure in kijkt of nooit de website van het LUX bijvoorbeeld. Via Facebook ben je bij het evenement terecht gekomen en klikt op ik ben aanwezig, maar je hebt minder informatie gekregen dan mensen die hetzelfde evenement op een andere manier tegen zijn gekomen.

I: En naast duidelijk, wat denk je als je die berichtjes leest die dan voorbijkomen op sociale media? Als je het vergelijkt met andere berichtjes?

R: Ik vind het niet storend. Vaak vind ik advertenties storend, maar omdat ik ze niet te vaak krijg van theaters in Nijmegen, eigenlijk alleen van LUX, dan kijk je en vooral omdat ik zelf geïnteresseerd ben wel even. Meestal heb je na een of twee zinnen wel door van dit is interessant of dit vind ik niet interessant en dan kun je het alsnog wegklikken.

I: Heb je verder nog iets als Twitter?

R: Met Twitter heb ik helemaal niets.

I: Dus voor jou is het leuk als het op Facebook voorbijkomt..

R: Ja en verder vaak met posters maar dat is geen social media.

I: En dat je daar ook informatie vandaan haalt?

R: Ja dat of gewoon het internet. Voor mij, Instagram, ik doe zelf wel aan Instagram. Maar ik zou niet zo snel naar een theater kijken. Bij LUX bijvoorbeeld, ik weet hoe het eruit ziet, dus waarom zou ik op Instagram moeten kijken wat zij allemaal posten. Misschien zou ik dat bij theaters wel doen die ik niet ken. Om te kijken hoe de sfeer, meestal komt op foto's best wel goed de sfeer naar voren, dan zou ik het wel misschien doen. Niet noodzakelijk.

I: En als je breder kijkt, Instagram is voor foto's, sfeerbeelden wat je zegt. Een theater is meer dan alleen het gebouw. Zouden ze daar iets mee kunnen denk je?

R: Misschien meer voorlichting geven over wat ze te bieden hebben. Het theater zelf, maar soms ook het restaurant wat erbij zit of tentoonstellingen in het gebouw als dat er is. Ik denk dat je ook zo wel mensen kunt trekken. Maar het is allemaal heel subjectief dit hè. Want iedereen verwacht iets anders van het theater.

I: Je ziet het dan meer als iets aanvullends om te gebruiken en dat Facebook meer informatief is?

R: Ja ik denk dat informatie over de stukken het voornaamste doel moet zijn. Dat mensen niet al te veel moeite hoeven te doen om uit te zoeken wat er komend seizoen op het programma staat.

I: En dat is dus voor jou dan die berichten, brochureteksten, internet.

R: Ja, en websites moeten duidelijk zijn. Als websites niet duidelijk zijn, vind ik het onprofessioneel overkomen. Dan ga ik liever naar iets waarvan ik wel weet dat het goed is

dan dat ik een nieuw soort theater probeer. Stel de website van de schouwburg vind ik niet overzichtelijk dan ben ik sneller geneigd gewoon terug te gaan naar het LUX.

I: Heb je verder nog iets toe te voegen over communicatie in het algemeen, de brochures, sociale media of theaterervaringen waar we het in het begin over hadden?

R: Nee volgens mij niet.

I: Oké dan sluiten we dit interview hiermee af. Heel erg bedankt voor dit gesprek.

Interview 4

Datum: 1 maart 2016

Locatie: Café Doppio in Nijmegen

Duur: 49 minuten en 41 seconden

Gegevens respondent

Geslacht: vrouw

Leeftijd: 55 jaar

Hoogst genoten opleiding: HBO conservatorium

Woonplaats: Nijmegen

Uitwerking interview 4

Interviewer (I): Ben je nog naar theaters, Nijmeegse theaters geweest?

Respondent (R): Ja dat zijn meestal muziekvoorstellingen geweest. De mooiste ervaring is vorig seizoen of het seizoen daarvoor geweest. Dat was in de schouwburg hier in Nijmegen. Daar kwam het Scapino Ballet uit Rotterdam met live muziek erbij en daar werd dus door een ensemble, volgens mij waren dat mensen uit het Combattimento Consort, gespeeld. Vooral ook veel muziek van Händel enzo. Daar werd ook nog eens bij gezongen en dan nota bene door Maarten Engeltjes, een countertenor die ik echt geweldig vind. Dus daar had je het mooiste ballet en de mooiste muziek gespeeld door geweldige mensen en dat was echt een ervaring waarvan ik dacht nou mooier dan dit kan je niet hebben. Dan weet je gewoon niet meer waar je moet kijken en luisteren. Het was gewoon zoveel. Het was allemaal helemaal prachtig. Normaal heb je of ballet of je hebt hele mooie muziek en nu had je dus en visueel en auditief echt alles. Dat vond ik echt heel bijzonder. Die staat echt het meest in mijn geheugen gegrift.

I: En dat was nog kort geleden?

R: Nou ik denk misschien al wel twee jaar geleden. We zijn vorig jaar naar een reprise gegaan, maar ik denk dat dit al twee jaar geleden is.

I: Oke, en kun je er verder nog wat meer over vertellen? Je bent daarheen geweest in schouwburg?

R: In de schouwburg was dat ja. Meestal doen wij als in mei de brochure uitkomt, het programma uitkomt dan kijken we altijd heel snel. Dan kiezen we heel snel wat en dan overleggen we nog even of er nog iemand mee wil. En dan ga ik het ook meteen als het kan vast de kaartjes reserveren, want sommige voorstellingen, met name cabaret als Marc Marie

Huijbregts komt ofzo, Brigitte Kaandorp en andere cabaretiers zijn heel snel uitverkocht. Daar moet je echt snel bij zijn. En dan bestel ik gelijk alle kaartjes altijd en dat gaat soms heel moeizaam, want dan ligt zo'n site er echt weet ik hoeveel keer uit omdat het dan overbelast is op de eerste dag. Daar moet je echt een dagje voor uittrekken. Dus dan meestal kies ik dus de kaartjes al lang van tevoren. Eigenlijk al gelijk helemaal aan het begin. De ervaring is ook als je dat niet doet, bij mij tenminste, dan ga je minder. Sommige daar wil je ook echt heel graag naartoe dus dat is geen punt, maar naar sommigen zou ik nooit geweest zijn als ik dat kaartje niet had gehaald. En toch wel heel leuk dat ik daar geweest ben. Als ik dat kaartje heb, ga ik ook. Nou moet ik wel zeggen, wij hebben allebei mijn man en ik een abonnement in Arnhem bij Musis. De oude muziek. Dat is echt een fantastisch abonnement, want daar worden echt de prachtigste concerten gegeven op een heel hoog niveau. Ook gewoon heel betaalbaar, omdat je in een abonnement zit. Dat is echt altijd prachtig. Dat is echt vaste prik. Dat doen we altijd. Dan gaan we ook met vrienden samen er naartoe vanuit Nijmegen. En dat is echt vaste prik. Wat we hier in Nijmegen doen wordt een beetje los uitgezocht. En een ervaring is ook, normaal gesproken keek ik niet eens zo naar de programmering van de Lindenberg en LUX, omdat meestal uit het aanbod van de schouwburg en de Vereniging en Arnhem we al zoveel hadden dat ik dacht het wordt een beetje veel. Afgelopen keer vond ik het in de schouwburg van Nijmegen wat tegenvallen dus toen ben ik wel naar LUX en de Lindenberg gaan kijken. Wat heel vervelend was, ik geloof dat dat bij LUX was, dat je programma is vanaf 2016 nog niet kon bestellen toen. Toen je overal al kaartjes kon bestellen, kon dat bij lux alleen tot december. Dat heeft er wel toe geleid dat wij sommige dingen nog niet gedaan hebben. Het zou slimmer van ze zijn als ze dat wel zouden doen. Dan denk je: ja dat moeten we ter plekke nog even doen maar dat komt er dan niet van. Nu denk ik er weer aan van wij wilden dat nog doen maar of er nou nog van gaat komen?

I: maar dat betekent dus dat je heel veel theaterervaringen hebt gedurende een jaar.

R: ja dat klopt en het is vaak ballet, Introdans, onlangs naar het Nederlands Danstheater ook geweldig en weer heel anders. Introdans komt altijd in Nijmegen. Van het Nederlands Danstheater altijd al gehoord van andere mensen, die hebben weer een hele andere stijl en ik had niet en nog steeds niet zoveel verstand van ballet. Dat vond ik fantastisch. Dat sprak me nog veel meer aan dan Introdans eigenlijk. Conny Janssen Danst is ook geweest in de schouwburg hier en dat was ook heel bijzonder. Het was wat minder gelikt allemaal wat minder strak. Het mooie daarvan was dat de mensen die meedanst een individu zijn, het waren allemaal verschillende personen. Het is niet dat ze allemaal hetzelfde doen of dat ze er allemaal hetzelfde uitzien, maar het waren echt allemaal individuen met een eigen persoonlijkheid. Dat sprak me ook zeer aan. Er was livemuziek bij, en werd bij gezongen. Dus ja ballet is altijd wel heel leuk, sommige cabaretiers vind ik heel leuk en wat ik een beetje moeilijk vind is toneel. Ik probeer het wel uit en we hebben een paar ervaringen gehad waarvan ik denk dat moeten we niet meer doen. Wat ik echt niet meer doe dat zijn de stukken die gemaakt worden aan de hand van de boeken van Couperus. Ik ben een enorme fan van die boeken, die Haagse romans van Couperus. Maar zo'n stuk is dan in een hele moderne setting, en dat is ook logisch want anders is het helemaal niets in deze tijd, maar als je de boeken zo goed kent, er zo in zit dan wil je dat helemaal niet zien. Dus dat ga ik gewoon niet meer doen.

Ik weet nog toen hij het stuk van Moeder Courage, dat was zo'n draak van een stuk. Ik hoorde van mijn zoon, die werkte toen in de schouwburg, dat er zelfs mensen wegliepen. Na de pauze kwamen er veel minder mensen dan voor de pauze. Ik heb het wel uitgezeten maar vond het echt verschrikkelijk. Toneel vind ik wel moeizaam. Dit jaar wel een leuke ervaring, nou ja redelijk leuk, ik zou het niet zo snel nog eens doen. Van Bloedverwanten het toneelstuk. Daar is ook een tv serie van. De tv serie vond ik heel erg leuk, maar het gaat ook allemaal heel snel natuurlijk. Nu is die persoon die het bijvoorbeeld heel leuk vind op tv de hele tijd zo grappig en op een gegeven moment heb ik er gewoon genoeg van, dan wordt het te veel. Ze hadden er wel een mooi eind aan, dat vond ik dan wel heel erg mooi. Die ontwikkeling vond ik mooi. Maar toneel vind ik lastig.

I: dus je hebt eigenlijk van de genres waar je voor kiest dus ook veel verschillende ervaringen en je zei dat het liefst helemaal aan het begin van het seizoen gaat kijken waar je naartoe wilt. Hoe gaat dat dan precies als je gaat kijken? Zo van volgend jaar komt er dit en dit en wat dan?

R: eigenlijk gaat dat heel snel omdat ik toch wel wat ervaring heb. Nou ja heel snel, ik ben niet iemand die heel graag nieuwe dingen uitprobeert dat moet ik er wel bij zeggen. Ik ga toch snel voor de gevestigde mensen die je kent of waarvan je weet die zijn heel goed. Ik moet zeggen ik ga niet heel vaak naar jonge, experimenteel toneel of zo. Het moet allemaal wel een beetje in de vertrouwde hoeken zitten. Dat wel ja dus dan blader ik die gids door en dan kijk je een beetje op genre. Meestal is dat eerst muziek. Dan weten we ook de data van bijvoorbeeld concerten in Arnhem ook. Dat moeten we wel een beetje in de gaten houden zodat je er niet straks drie in één week hebt. Dat wil ook nog wel eens meespelen in de keuze. Van ja dat is leuk, dat is leuk en dat is leuk maar dat wordt dan een beetje veel. Op dezelfde dag kan ook niet. Dat kan dus betekenen dat je iets niet of wel doet. En dan zijn er bepaalde, bijvoorbeeld als Marc Marie Huijbregts komt dat altijd. Dat zit er altijd wel bij dan of bijvoorbeeld Pieter Derks die vinden wij heel leuk en Daniel Arends, Brigitte Kaandorp hartstikke leuk, Claudia de Breij ook hartstikke leuk. Dus als dat soort mensen komen met een nieuw programma, ja die komen dan meestal ook wel meer dan één keer dus dan kan je nog een beetje schuiven met data dus dat is wel heel snel gekozen eigenlijk. Wat ik dit jaar ook heel erg leuk vond was Plien en Bianca, dat is ook snel gekozen. Ik ben afgelopen zaterdag, dat had ik nog niet gekocht dat kaartje, maar dat was het Ro Theater met de Gelaarsde Poes. Ik had wel heel goede recensies erover gelezen en mijn zoon die een tijdje bij de schouwburg heeft gewerkt maar vroeger niet zo veel van theater moest hebben, maar toen hij daar ging werken kwam hij in aanraking met alle voorstellingen en dat vond hij toch wel leuk. En ik ook als moeder want dan denk ik wat ons niet gelukt is gebeurt nu wel. Dus hij zat er opeens helemaal in en als hij dan aangeeft van dat is wel heel leuk een familievoorstelling en ik heb vorig jaar die anderen gezien, wil je mee hier naartoe? Ja dat is wel heel erg leuk. Dus toen ben ik met hem en mijn dochter, met z'n drieën, daar naartoe gegaan. Echt een super leuke voorstelling, dat vind ik echt heel leuk. Dus er gebeurt wel eens wat incidenteel tussendoor, spontaan, maar het meeste daar hoeft ik niet zo lang over na te denken.

I: en je zei net over de voorstelling die je net gezien hebt, dat was dan met het gezin?

R: ik ga meestal met mijn man. Daar de meeste voorstellingen mee, in Nijmegen dan meestal, met z'n tweeën. Dat doen we wel samen meestal.

I: oké. Nu hebben we het heel breed over voorstellingen, dat je regelmatig naar het theater gaat. Als je nu eens kijkt naar de genres, je noemde er al heel veel op, als je dan herinneringen aan voorstellingen terughaalt van verschillende genres, kun je dan wat vertellen over je ervaringen? Over die avonden in het theater.

R: ja dat is heel verschillend. Als er een heel mooi concert is dan raakt het me het meeste. Muziek raakt me het meeste. Als het een avond is met cabaret of zoals laatst het Ro Theater dan is het vooral ontzettend veel plezier en ook wel leuke muziek en mooi maar vooral heel veel plezier. Veel lachen. Een ballet dat raakt weer op een andere manier. Dan heb ik ook ontzettend veel ontzag. Dat is zo knap. En de ene keer vind ik het vooral heel knap, heel mooi en regelmatig ook wel dat het me echt raakt. Dat is een beetje van allebei wat.

I: en zit daar dan een verschil in? Je gaf net aan het hangt van het moment af.

R: nou ik moet wel zeggen bij ballet doet de muziek ook wel wat. Juist de muziek speelt een belangrijke rol. Als de muziek heel mooi is daarbij dan raakt het me meer, zeker omdat ik er niet zoveel verstand van heb, dan raakt de hele voorstelling me vaak ook al meer. Of als ze zoiets bijzonders doen dat ik dan geraakt wordt door hoe ze het doen. Wat ze uitstralen. Dat kan ook. Dat vind ik wel heel erg leuk, want het is voor mij onbekend terrein. Muziek is geen onbekend terrein maar dat wel. En met toneel is me dat eigenlijk nog niet zo vaak gelukt.

I: dat je er echt iets uit kunt halen bedoel je?

R: ja dat ik echt geraakt ben of zo.

I: en hoe is dat bij cabaret?

R: nou ik weet dat ik een aantal jaren geleden naar Claudia de Breij ging omdat ik gehoord dat mensen het ontzettend goed vonden. Ik kende haar van tv, maar vond dat ze erg vals zong. Dus ik dacht dat wordt helemaal niks, dat kan toch nooit zo leuk zijn. Maar toch hoorde ik er mensen zo enthousiast over dat ik dacht nou dan gaan wij ook een keertje. Ik vond het echt fantastisch. Ik had het helemaal niet verwacht. Ik vond het echt geweldig, vooral de eerste keer dat was zo mooi. Ze zingt niet super mooi maar ze zingt met zo'n intentie dat het gewoon heel goed overkomt. Dat raakt me dan ook weer. Bij, Brigitte Kaandorp heeft allemaal van die clichés, herhaalt zichzelf ook heel vaak zo en bij Claudia de Breij, zij is de enige cabaretier eigenlijk, ja Marc Marie Huijbregts ook wel maar hij heeft toch meer van die maniertjes. Claudia de Breij was de enige die me ook echt met haar teksten raakte, dat je denkt het gaat ons allemaal aan. Dat was zonder al te veel maniertjes en poespas. Daar moet zijn het niet van hebben.

I: dus cabaret is voor jou...

R: ja niet alleen lachen. Het was de enige keer waarvan ik dacht dat cabaret me ook echt raakte. Heel bijzonder, vooral ook omdat ik het niet verwacht had. Dus ik laat me ook wel

leiden door het enthousiasme van andere mensen. Als mensen me iets vertellen van dit was zo mooi en ik ken die mensen dan wil ik toch wel eens weten of ik dan ook zo mooi vind. En je weet dan ook wel een beetje van wie je dat hoort dan. Dat vind ik wel heel leuk om te horen. Er zijn heel veel mensen die van hele andere dingen houden dan ik en dan weet ik dat gaat elkaar nooit raken. Dus als die enthousiast zijn over bepaalde dingen dan ga ik dat niet eens proberen. Je komt er ook wel achter dat er ontzettend veel niveauverschil is. Als voorstellingen niet zo goed uitgevoerd worden dan kan de intentie nog zo mooi zijn maar dan komt het niet over, dan stoort je je er aan. Ik tenminste wel. Maar als ik bij mijn dochter, bij de muziektheatergroep die begeleid, ja die mensen kunnen allemaal niet zo heel goed zingen en dan kan ik ontroerd raken door het feit dat ik weet dat die mensen zo plezier hebben om dat samen te doen. Dat die zo'n band hebben, dat kun je zien in die voorstelling en dat ze allemaal zo hun best doen om het zo goed mogelijk en zo mooi mogelijk te doen. Dat hoeft dan helemaal niet zo mooi te klinken, maar dat vind ik dan ontroerend. Maar als ik dan naar de schouwburg ga, en dat heeft er dan niet eens mee te maken dat je er zoveel geld voor betaalt, op zo'n groot toneel dan ga je er gewoon van uit dat is gewoon goed. Als er dan gezongen wordt is het niet vals, het moet gewoon goed zijn. Als dat niet zo is dan vind ik het heel erg lastig om daar doorheen te kijken. Met concerten heb je dat ook. Ik ga bijvoorbeeld ieder jaar minstens één keer naar de Mattheus Passion. Dit jaar toevallig twee keer: een keer in Arnhem en een keer in Nijmegen. Dan heb je altijd, dat weet je van tevoren, er zitten altijd een paar solisten bij die niet zo goed zijn. Je vindt ze niet allemaal even mooi en ze kunnen ook niet allemaal goede krijgen. Dat lukt nooit. Zo'n hele batterij solisten. Ik vind het helemaal prachtig, mijn man heeft er ook een boek over geschreven dus die heeft er verstand van. Als het openingskoor begint, inzet dan denkt mijn man heerlijk. En ik was een paar jaar geleden hier in Nijmegen, naar het Bachkoor, en over een paar weken weer. Het Bachkoor doet het gewoon hartstikke goed voor een amateurkoor. De dirigent is hartstikke goed. Het Gelders Orkest doet het prima. En het was zo'n mooie opening dat ik dacht geweldig maar toen zette de eerste solist in daarna en toen dacht ik nee. Het was zo lelijk en zo slecht. Ik dacht het wordt een hele lange avond zo. Het is dan even de knop omzetten, want als je je dan gaat ergeren... Hij is de hele avond aan het woord dus je kunt je er dan eigenlijk niet aan gaan ergeren. Het wende. Het heeft wel een uurtje geduurd voordat ik eraan gewend was en gelukkig waren de solisten verder heel mooi de meesten maar dan weet je wel er zijn aspecten die minder zijn. Dan kun je naar nog zo topuitvoering gaan, je weet er zijn altijd solisten die je minder vindt. Dan is het de kunst om de knop om te zetten en je hier niet door te laten bepalen. En als het al onderdeel is van bijvoorbeeld Mattheus dan kan het op zich wel wat hebben maar als het een ander soort voorstelling is en het wordt niet goed uitgevoerd dan stoort ik me daaraan.

I: en dan is het dus eigenlijk als je altijd kiezen voor de voorstelling dat...

R: ja dan kijk ik wel wie het doet. Dat vind ik belangrijk. Dat is heel belangrijk.

I: en heeft dat dan ook weer te maken met je eerdere opmerking dat je liever kiest voor de gevestigde orde?

R: ja eigenlijk wel, tenzij het eens is dat ik er van iemand anders over gehoord heb. Ik ben wel een beetje eenkennig. Als ik heb gehoord dat is hartstikke goed of zo.

I: en is dat dan iemand in de omgeving of?

R: ja, maar ook wel eens recensies. Maar je natuurlijk wel een beetje mee uitkijken wat je op tv ziet of bij De Wereld Draait Door. Dan kunnen zij het wel goed vinden, maar dan kan ik het nog niet goed vinden. Ik kan meestal wel een beetje inschatten of ik dat ook wat vind.

I: heb je toevallig een ervaring paraat die hierop aansluit?

R: dat is een goeie, even denken. Je bedoelt dat ik er door een ander op gewezen ben?

I: ja of een voorstelling die niet binnen die gevestigde orde valt.

R: wat voor mij vrij nieuw was, ik ga altijd wel naar klassieke muziek maar niet zo naar minder klassieke muziek. Ik wilde dat wel doen dus ik ben in het najaar naar LUX geweest. Naar Eric Vloeimans en een pianist, ik weet niet meer hoe die heet. Ik vond ze allebei fantastisch en ze speelden eigen gecomponeerde muziek. Vooral de muziek die de pianist gemaakt had vond ik echt heel erg mooi. Dat was op een zondagmiddag en dat vond ik ontzettend mooi. Dat was toch een beetje buiten mijn veilig kader.

I: en ook voor herhaling vatbaar?

R: jazeker en dan weet ik ook dat ik die muziek van het heel mooi vind. Ik vind saxofoon een fantastisch instrument en ik dacht ook wel dat ik dat mooi zou vinden. Ik ga al jaren met mijn man naar het theater en ik ga weer met anderen naar de bioscoop. Maar wij gaan altijd samen naar het theater dus dan denk je ook een beetje voor twee. Nog niet zolang geleden bedacht ik me maar misschien vind ik andere dingen ook wel heel leuk. Ik moet dan ook maar eens buiten mijn boekje gaan wat dat betreft. Hij is eerder geneigd voor toneel te kiezen, maar ik eigenlijk niet want ik vind dat helemaal niks. Dat was ook laatst, in de Lindenberg geloof ik, toen waren we bij Kasper van Kooten. Dat vond ik heel knap, hij verbaal zo goed en zo taalvaardig. Alleen voor een hele avond vond ik het toch niet interessant genoeg. Teveel van hetzelfde. Misschien leg ik de lat ook gewoon heel hoog. Dat denk ik wel. Dat komt ook door wat ik al zei ik ben heel veel naar amateurvoorstellingen geweest vanwege mijn dochter natuurlijk, die doet al vanaf haar 10e dat soort dingen. Dus dat is al 20 jaar dat wij zoveel gezien hebben daarvan. Dat is prima en hartstikke leuk, maar als je dan naar een theater als de schouwburg gaat dan verwacht je ook echt dat het super goed is. Dan word je gewoon verwend.

I: dus je zegt eigenlijk dat dat dan ook is omdat je wel meer ervaringen hebt?

R: ja, ook ik zelf ik heb piano gestudeerd aan het conservatorium. Ik heb het dan wel niet helemaal afgemaakt maar toch wel een muzikale achtergrond. Dat zit dan ook weer in mijn hoofd. Ik bedoel, het moet gewoon wel heel goed zijn. Ik vind het niet heel gauw goed laat ik het zo zeggen. Zo ga ik ook nooit meer naar grote musicals. Dat deed ik eerst altijd vanwege

mijn dochter. Maar daar vind ik eigenlijk echt niks aan die grote musicals. Die verhaaltjes zijn altijd zo vreselijk, maar dat hoeft dan dus ook niet meer.

I: je bedoelt dus dat je dan eigenlijk kiest voor iets wat bij past?

R: Ja.

I: Voor kwaliteit, waarvan je weet dit vind ik goed. Dan kies je liever voor iets waarbij je bij voorbaat weet dat je het kan waarderen?

R: ja, maar ik zou ook wel eens wat andere dingen willen doen. Zoals bijvoorbeeld Randy Newman, hij kwam toen in het najaar en dat vind ik misschien wel heel erg leuk. Ja dat heb ik dan toch niet gedaan weet je. Dan moet ik nog een kaartje bestellen en dan vraag ik me af zouden er nog wel kaartjes zijn en met wie ga ik daar dan naar toe. Eigenlijk moet ik dat dan juist wel gaan. Dat betekent dat ik gewoon wat meer ruimte moet vrijhouden om incidenteel wat te doen.

I: je zei ook wel dat je eigenlijk alle Nijmeegse theaters wel eens van binnen gezien hebt. Kun je wat zeggen over je ervaringen met die theaters?

R: ik vind het altijd wel heel fijn als je een vaste plek hebt. Dat vind ik gewoon heel fijn dan hoef je niet zo in die rij bij de deur te gaan staan. Dat is geloof ik bij de Lindenberg dat ze zou voor de deur staan en geen vaste plek had geloof ik. Ik weet niet meer. Ik vind dat heel vervelend ik heb gewoon heel graag een vaste plek. Het is niet voor niets dat wij zo vroeg in het seizoen al kaartjes reserveren dan kun je plekken uitkiezen en dan zit je gewoon goed. Ik vind het heel vervelend als je bijvoorbeeld bij een concert achterin staat en je kunt iemand niet goed zien en je ziet geen gezichtsuitdrukking. En als je naar een symfonie gaat dan is het juist fijn om wat verder naar achteren te zitten. Ja dat kun je regelen en verder vind ik het sympathieke theaters hoor. Bij LUX vind ik het wel een probleem dat altijd zo druk is. Als er dan pauze en je wil koffie ja het is altijd zo druk daar. Bij de Lindenberg is dat iets beter. En bij de schouwburg zit het pauzedrankje bij het kaartje inbegrepen. Dus allemaal wat makkelijker. Maar die vaste plaatsen vind ik wel een dingetje.

I: en verder als je denkt aan een ervaring in de verschillende theaters?

R: bij de Lindenberg en LUX ben ik nog niet zo heel vaak naar het theater geweest moet ik eerlijk zeggen. Ik ga er altijd naar de bioscoop. Het is eigenlijk maar een paar keer dat ik daar naar een voorstelling ben geweest. Dat was die Eric Vloeimans in LUX. En nog een keer dat was toen mijn nichtje daar moest optreden. Verder gewoon prima, maar wat ik zeg de zaal is verder goed je zit goed. Je kunt het allemaal goed zien en horen. Het is dus alleen van jij staat maar in gang te wachten. Dat geeft een minder fijn gevoel dan in de schouwburg als je een grote hal hebt. Dan is het gewoon een ruim. Je bent dan meer uit. Anders ja.

I: de schouwburg geeft jou dus meer het gevoel dat je rustig naar binnen kan en dat iedereen er komt voor de voorstelling en dat de drukte wat minder is daar?

R: ja het hoopt wat minder op omdat het gewoon veel groter is. Bij LUX sta je dan met ze allen al op die trap in die rij, maar je wil ook niet als laatste aankomen. Dan zijn al die mensen in de gang voordat de deuren open gaan om maar een beetje redelijke plaatsen te krijgen. Ik weet ook niet waarom ze dat niet gewoon doen, die vaste plaatsen verkopen. Het zou voor mij ook een reden zijn, als ze dat wel zouden doen, om meer naar de programmering te kijken van LUX. Het geeft mij gewoon rust. Ook al ben je gewoon een beetje laat dan heb je toch die plek. Dat is voor mij eigenlijk het grootste verschil in ervaringen tussen die theaters. En de Lindenberg vind ik gewoon een heel sympathiek theater. Maar ook hetzelfde probleem eigenlijk. Maar ook gewoon leuk. Ik merk wel dat er ook steeds meer gevestigde namen in de Lindenberg komen optreden. Ik heb wel begrepen dat het allemaal niet zo makkelijk is om je voorstellingen verkocht te krijgen dus wat dat betreft is het niet dat het minder is. Eigenlijk zou het meer moeten kijken naar de Lindenberg en LUX, maar wat er komt. Zeker ja.

I: dus wat je bedoelt dat naast je voorkeur voor de schouwburg je gewoon kiest voor de locatie waar de voorstelling staat? Dat er automatische theater bij wordt eigenlijk.

R: ja.

I: kom je daar dan puur voor de voorstelling?

R: ja maar dat wil ik eigenlijk altijd wel. Ook in de schouwburg. Het klinkt heel erg, maar het is bij ons niet zo dat we zeggen we gaan een avond uit en het wordt een hele bijzondere avond. Dat is het wel als je er bent. Alleen doordeweeks, dan zijn we er naartoe en dan is het ook wel fijn als het een beetje op tijd is afgelopen. We moeten dan de volgende dag ook weer vroeg op. Je komt ook wel mensen tegen die gaan bijna nooit en die kleden zich dan ook helemaal aan, helemaal chic en die gaan dan natuurlijk daarna nog een drankje drinken want het is bijzonder. Ik zou dat misschien ook hadden als ik met iemand anders zou gaan ze niet zo vaak gaat maar omdat wij met z'n tweeën soms wel twee keer in de week gaan zo in het seizoen, het is niet gewoon het blijft bijzonder mooi, maar het is niet zo bijzonder dat we denken van we moeten er een hele lange avond van maken.

I: wat je zegt het is dus meer bijzonder voor...

R: ja voor de inhoud. En niet te zijn een avond uit. Misschien ook wel omdat we zoveel, ook vanwege onze dochter, in het theater geweest zijn dat het niet heel bijzonder meer is. Het klinkt niet aardig.

I: we hebben het nu gehad over je theaterervaringen in het algemeen, over theaterervaringen in Nijmegen, je theaterervaringen met de verschillende genres. Heb je daar nog wat aan toe te voegen? Of iets wat je vergeten bent?

R: even nadenken hoor. Nee ik geloof het niet. Op dit moment niet.

I: oké dan gaan we verder. Daar blijft het wel bij jou ervaringen alleen ben ik nu benieuwd naar hoe je de communicatie tussen jou en de theaters ervaart. De contactmomenten. Bijvoorbeeld als je voorstellingen gaat uitzoeken dan heb je een soort eenzijdig contact, ook eens naar theater zelf gaat. Kun je daar iets over vertellen?

R: bijna alle theaterbezoeken heb ik geregeld via de website. En dan printen we de kaartjes thuis uit en dan is er verder eigenlijk heel weinig contact. Dan zoeken we ook ter plekke de plaatsen uit en dan printen we de kaartjes uit en dat is dan eigenlijk. Behalve als ik incidenteel nog eens ga dan ga ik naar de schouwburg naar de kassa om te vragen of er nog een kaartje voor volgende week is voor dat en dat en dan koop het kaartje daar. Dus als ik het niet in mei of juni al doen dan ga ik meestal even naar de kassa. Bij LUX en de Lindenberg heb ik dat ook allemaal online gedaan. Behalve dat het bij LUX eerst niet lukte vanaf januari. We hebben eens problemen gehad met e-mailadressen. Ja dat was wel vervelend ja. Op een of andere manier hebben wij ook niets fout gedaan. Je krijgt post via de mail. Van de schouwburg krijg ik altijd de mail op mijn adres. En we hebben ooit kaartjes besteld op het adres van mijn man en onze zoon heeft daar een tijd gewerkt en zo via hem ook eens kaartjes besteld. En sinds toen op een of andere manier staan alle kaartjes die willen bestellen op zijn naam. Nog steeds. Dat krijgen we er ook niet meer uit geloof ik. Dat vind ik soms ingewikkeld. Welk mailadres hadden we ook al weer gebruikt? Anders kun je er niet in komen. We hebben een jaar gehad dat we niet konden inloggen. Dus toen konden we kaartjes niet bestellen. We konden toen niet met voorrang voor vaste klanten kaartjes bestellen. Dat ging dit jaar toevallig wel goed. Dat wil nog wel eens strubbelingen geven. Dat is denk ik onvermijdelijk.

I: en hierbij gaat het er puur om dat je dan bij de eerste mensen zit die dan iets uit mogen zoeken?

R: ja dat scheelt dan een aantal dagen.

I: en verder, je zei al het gaat allemaal vrij vlot zo. Aan de kassa, met het internet.

R: ja dat gaat altijd allemaal prima.

I: en als je dan in het theater komt?

R: ja dat is verschillend hè. Bij de schouwburg lopen veel mensen rond. Die staan dan bij de deur, bij de garderobe. Het is natuurlijk wel zo dat de schouwburg flink veranderd is. Het is soms zo dan is er een voorstelling en dan vinden ze het niet zo heel druk dan doen ze in de pauze alleen de bovenbar open voor een drankje. Dan staan er twee mensen achter die bar. Dan willen alle mensen koffie en dan hebben ze zo'n koffie-apparaat en dat duurt dan heel lang. Koffie, Cappuccino, je kunt alles kiezen in de pauze en dat duurt en dat duurt en dat duurt. We hebben regelmatig gehad dat we dachten dat gaan we niet meer opdrinken voordat de pauze voorbij is. Dat is heel wisselend hoor, de ene keer is het wel goed en de andere keer niet. Hetzelfde geldt bij LUX en de Lindenberg, dan is het zo druk bij die bar dat je denkt laat maar zitten. Maar de schouwburg tegenwoordig moet ik zeggen dat gaat wel goed. Als het een grote voorstelling is, best druk dan hebben ze alles open en gaat het allemaal goed. Bijvoorbeeld in Arnhem, dat is hartstikke handig. Daar zit ook een drankje bij het kaartje. Daar hebben ze allemaal bladen staan met gangbare drankjes, frisdrank, wijn, water. Mensen kunnen er daar één van afpakken en die hoeven dan niet naar de bar. Je hoeft dan alleen naar de bar als je iets anders wilt, bijvoorbeeld koffie of thee. Dat scheelt enorm in de tijd. Dat

vind ik wel heel relaxed eigenlijk. In Nijmegen doen ze dat blijkbaar niet. Het personeel, de mensen zijn altijd vriendelijk en aardig. Dat zijn altijd positieve ervaringen.

I: dus eigenlijk gaat het in de communicatie met theaters heel soepel?

R: ja ik heb geen problemen gekend, nooit. Het gaat op een prettige manier. Het scheelt misschien ook wel dat onze beide kinderen er een tijd gewerkt hebben. Onze zoon heel lang. We waren er daardoor ook wel heel vertrouwd mee. Hij was er vaak als wij er kwamen. Dan staat het toch wat dichterbij en ben je eerder geneigd er positief over te zijn. Andere dingen misschien niet zo zien, hoewel hij op het laatst heel negatief was vanwege alle veranderingen met de directeur. Maar dat heeft voor ons niets veranderd aan het plezier waarmee we daar naartoe gaan.

I: het is eigenlijk dus ook meer een extraatje geweest dat zij daar gewerkt hebben?

R: jazer en ik vond het ook heel leuk dat hij juist daar naartoe ging. Dat maakt het voor ons ook extra leuk. Ik denk ook vanaf het moment dat hij daar ook werkte, onze dochter eerst ook, dat we daar toch wat vaker naar toe zijn gegaan dan wanneer dat niet zo was geweest. Dat zou best kunnen ja. En ik kan me ook voorstellen dat als een van onze kinderen juist bij de Lindenberg of LUX gewerkt zou hebben dat we daar dan wat meer op gericht geweest zouden zijn. Dat is ook wel logisch eigenlijk. Dan krijg je de verhalen thuis en dat kan ook een reden zijn om vaker ergens naar toe te gaan. Dat was ook wel eens zo dat hij met een tip naar huis kwam. Of van zijn nog kaartjes over.

I: ik heb twee boekjes meegenomen die er waarschijnlijk goed kent. Ik wil je vragen om er eens even doorheen te bladeren en dan hardop te zeggen wat je denkt. Gewoon eens uit te spreken wat er in je opkomt. Hoe je dat thuis ook zou doen.

R: ja, ik weet dat er iets veranderd is. Even kijken hoor. Ooit heeft het bij de schouwburg, ik weet niet of dat nu nog zo is, per categorie gestaan. Dat vond ik heel fijn. Dat stond dan voor een, kijk hier staat het al per maand. Maar er hebben ook eens een keer achterin en voorin alle categorieën gestaan. Ja en nu dus niet, kijk ik begin gelijk in september. Op zich allemaal heel duidelijk hoor maar voor het even snel kijken was het ook handig dat dat achterin stond, dat is nog steeds kijk gevonden. Dat was dus deze inderdaad. Ik vind deze heel overzichtelijk. Je hebt categorieën. En dan blader ik dat door en dan schrijf ik al heel gauw even wat op en dan ga ik later een beetje schrappen. En dan even overleggen van wat vind jij en wat vind ik, wordt het niet een beetje veel. En ook een paar vraagtekens.

I: je zegt ik heb al heel snel gekozen, nou ja zo'n boekje staat toch vol met tekst, ga je dat dan helemaal doornemen?

R: ik lees niet eens alles hoor, in eerste instantie niet. Ik kijk eerst even naar de grove dingen, bijvoorbeeld bij een musical nou daar ga ik niet naartoe. En dan ga ik kijken, meestal hebben we de Vereniging al gehad want die is meestal nog eerder. Dus dan hebben we het klassieke concerten al, die staan hier geloof ik niet in, oh toch wel. Even kijken, ja die staan hier ook. Maar die hebben we dan al uitgezocht, want die zijn meestal eerder bekend. Oostpool bijvoorbeeld vind ik heel goed en Hamlet vind ik ook heel goed. Alleen op een gegeven

moment had ik ook zo iets van op mij hebben we al zoveel. Je gaat wel ieder jaar kritischer zijn. Nou weet ik wat ik niet meer wil. Dan kun je weer dingen niet doen, zoals bijvoorbeeld toneel niet en dan andere dingen weer wel. En dan hebben we dit boekje ook nog, wie zit er al veel beter uit dan eerst. Dan heb ik wel zo iets van ja maar nog veel meer. Hier had ik bijvoorbeeld ook graag naartoe gegaan. Ik weet nog dat ik dat dacht, maarja dan hadden we al wat op die dag. Het is dan wie het eerst komt, die serie in Arnhem doen we sowieso, dat staat vast. En dan komt de Vereeniging. En daarna komt deze pas.

I: je ging dan toch eerst naar het boekje van de schouwburg kijken...

R: ja dat is dan toch meer vertrouwd.

I: is het dan we vullen het nog wat aan?

R: ja hoewel ik wel eens denk dat er nog heel veel interessante voorstellingen zijn die hierin staan die ik mis omdat ik meer uitga van het vertrouwde.

I: en als je nou het boekje van de Lindenberg en LUX pakt. Daar ben je misschien wat minder bekend mee.

R: ja dat voelt ook anders. Dan krijg ik het gevoel van o jee er is zoveel. Hoe moet ik dat kiezen, want daar ken ik de helft of misschien driekwart niet van. Dat voelt dan toch onbekender en ook geeft het pad van onrust dat er zoveel is. Ik hou me alleen maar bij de bekende dingen, misschien moet ik wat meer out of the box denken. Dus dat geeft ook onrust.

I: dus daar zit dan ook minder systeem in?

R: ja veel minder. Het gaat ook veel minder snel. Dan zoek ik in dit boekje eigenlijk ook naar bekende namen. De rest durf ik eigenlijk niet zo heel goed. Het valt misschien tegen en dat is jammer. Er is misschien ook gewoon teveel. Dat is het denk ik te veel aanbod.

I: teveel in Nijmegen of teveel in...

R: nou ja omdat we ook Arnhem al hebben. Wij richten ons ook op Arnhem en dat zijn al zes concerten in de serie en twee losse. Dat was een speciale aanbieding toen kon je voor € 50 naar twee concerten, topuitvoeringen en dat voor € 50. Dat is super. Dus die hebben we er ook bij gedaan. En dan heb je al acht concerten in Arnhem. In een theaterseizoen is dat gemiddeld wel meer dan één keer per maand. Dat ligt dan alvast plus alles wat er nog bijkomt.

I: dus je bedoelt dat je dan meer had dan wat je eigen agenda aankan?

R: ja beetje het is allemaal tussen oktober en maart. Dat is het grootste gedeelte daarna wordt het weer wat minder. Een luxeprobleem. Dat wel. Ik zou zelf niet zo snel naar iemand gaan die ik helemaal niet ken. Waar ik niets van gehoord heb of zo.

I: en buiten je eigen ervaringen zei eerder al De Wereld Draait Door. Haal je daar dan nog iets uit?

R: nou daar ben ik wel een beetje kritisch op, want ik wil er niet blindelings achteraan lopen. Ze kunnen dingen zo vreselijk overdrijven. Ik blijf altijd zelf nadenken.

I: hoor of zie je er soms ook wel iets in plaats van dat je mensen erover hoort praten?

R: ja bijvoorbeeld recensies in de krant of iets bij Witteman of Opium.

I: doet dat dan iets?

R: nou het is meestal zo dat het teveel is. Ik wil ook echt komend seizoen kritischer zijn. Nu hebben we bijvoorbeeld ook weer wat. Zondag is er een concert waarbij eigenlijk naar toe zouden gaan. Mijn man gaat ook wel, maar bij mij is er een hele leuke reünie tussengekomen. Dus dan ga ik daar naartoe. We geven dan mijn kaartje aan iemand anders. Dat gebeurt ook nog. Je kunt dan wel allemaal dingen gepland hebben, maar er komen ook nog andere dingen tussendoor. Niet iedereen plant alles een jaar van tevoren natuurlijk. De meeste mensen niet. Dat moet wel kunnen. Zo'n reünie is hartstikke leuk, ik kan dus niet naar dat concert.

I: je zijn al dat je veel uit brochures haalt of uit de aankondigingen voor het nieuwe seizoen. Wat denk je over de sociale media van theaters? Bijvoorbeeld Facebook of Twitter.

R: ik krijg altijd de mailtjes natuurlijk. Met aankondigingen van voorstellingen. Meestal doe ik ze heel snel weg, want ik heb het allemaal al gezien. Er zijn dan nooit nieuwe dingen. Ik heb het al gelezen. Het is al genoeg. Ik kijk dan wel even waar het over gaat, maar dan zie je in één oogopslag waar het om gaat en dan denk ik nee dat ken ik al. Ik ga nooit zitten surfen op het internet om voorstellingen te zoeken.

I: En als je denkt aan Facebook en Twitter?

R: nee dat doe ik helemaal niet aan. Ik heb niet zo'n behoefte aan die hypes om daar nog een beetje achteraan te lopen. Alleen als mensen die ik vertrouw ergens doorgevraagd zijn of ergens heel lovend over zijn, zoals laatst toen vertelde iemand mij die was naar een voorstelling geweest en het Nederlands Danstheater met livemuziek van Michiel Borstlap op piano en die vond dat geweldig die vond die muziek zo ontzettend mooi. Toen dacht ik: is het nog ergens in de buurt te zien en dan zou ik daar naartoe gaan. Alleen bleek dat ze alleen nog echt ver weg kwamen. En ook op dagen dat ik niet kon. Dus toen dacht ik dat gaat dus niet door. Maar in zo'n geval ga ik er wel naar zoeken.

I: dus dan gebeurt het eigenlijk allemaal offline?

R: ja dat ik het offline hoor en dan ga ik op internet zoeken of het nog ergens in de buurt komt.

I: heb je tot slot nog iets wat je te binnen schiet over bijvoorbeeld het theater ervaringen de genres, de Nijmeegse theaters of juiste communicatie met theaters? Misschien iets wat je vergeten bent?

R: ja communicatie heb ik eigenlijk niet zoveel ervaring mee want dat gaat allemaal via de website en soms naar de kassa. Maar dat gaat eigenlijk allemaal goed. Het enige is dus dat je

geen vaste plaatsen heb soms. Dat is voor mij echt een drempel. Ik zou echt serieus gaan kijken als dat wel zo zou zijn. Dat geeft een veel rustiger gevoel. Misschien is dat gewoon verwend. Dat je daarmee verwend bent maar dat zou voor mij heel veel schelen. Ik denk ook dat sommige voorstellingen best nog wat duurder mogen zijn, maar dan wel als ik mijn plek mag uitkiezen. Alleen musicals of bijvoorbeeld het Gelders Orkest is best wel heel duur. Mensen die vaak naar klassieke concerten gaan die willen vaak best wat meer betalen. Ik heb verder eigenlijk niks meer toe te voegen.

I: oké dan sluiten we het hiermee af. Heel erg bedankt voor het interview.

R: graag gedaan hoor.

Interview 5

Datum: 2 maart 2016

Locatie: Koffiecorner universiteitsbibliotheek Nijmegen

Duur: 54 minuten en 11 seconden

Gegevens respondent

Geslacht: vrouw

Leeftijd: 24 jaar

Hoogst genoten opleiding: Universiteit, algemene cultuurwetenschappen

Woonplaats: Nijmegen

Uitwerking interview 5

Interviewer (I): Ben je de afgelopen tijd nog naar theaters, Nijmeegse theaters geweest?

Respondent (R): De laatste voorstelling die ik heb bezocht was de studentenvoorstelling die in de Stadsschouwburg heeft gestaan. Die was vanuit studentenvereniging GRAS en die hebben een voorstelling gemaakt over de oorlog. Toen hebben ze allemaal mensen geïnterviewd en aan de hand daarvan hebben ze een voorstelling gemaakt. Een vriendin speelde erin en voor het eerst in de schouwburg. Daar wou ik wel bij zijn.

I: Voor jou voor het eerst in de schouwburg bedoel je?

R: Nee voor haar. Dat ze in de schouwburg op de planken stond. Ik bedoel we gaan wel vaker naar de schouwburg toe samen, maar echt spelen in de schouwburg is voor haar ook wel een beetje een unicum.

I: Dus dat was echt de aanleiding om te gaan?

R: In dit geval wel, zeker. Want misschien dat ik er anders ook wel heengegaan was, omdat het studententheater is en ik daar zelf veel mee bezig ben. Dus op het moment dat er raakvlakken tussen het studentenleven en de officiële theaters zijn, daar ga ik wel snel heen. Of talentontwikkeling. Maar dit was wel echt specifiek om haar.

I: En verder, heb je nog ervaringen?

R: Ik moet heel eerlijk zeggen dat ik de laatste tijd wel wat minder ben gegaan omdat ik erg druk ben. Ik zie jaarlijks de voorstellingen van het Noord Nederlands Toneel, maar die moet nog komen die voorstelling. En voor de rest willen we meestal iets heel graag zien en dan weten we dat van tevoren, is het gepland of we gaan last minute. Dan kijken we van speelt er

vanavond iets leuks en dan gaan we kijken of we daar nog binnen kunnen komen met last minute korting. Je bent student dus dan ga je altijd voor de last minute korting, tenzij je weet dat iets waarschijnlijk uit gaat verkopen. Maar ik ben de laatste tijd weinig geweest. Ik heb wel veel registraties gezien. Ook vanuit mijn stage. Dat zijn allemaal mensen die net afgestudeerd zijn of mensen die nog studeren en al wel een voorstelling maken. Daar heb ik wel dingetjes van gezien, maar dat is vaak geen hele voorstelling of juist een preview of registratie ervan. Dus ik heb verdacht weinig in het theater gezeten. Ik dacht er nog aan in de trein van wat is het laatste wat ik heb gezien. Normaal gesproken ga ik denk ik wel sowieso één keer in de maand, maar nou ben ik wel twee of drie maanden niet geweest. Ik vind het heel raar.

I: En als je dan terugdenkt aan iets minder recents, heb je dan ervaringen die je bij zijn gebleven?

R: Ja ik ga dan elk jaar naar het Noord Nederlands Toneel. Dat is begonnen toen we vanuit de studie gingen naar Hamlet van het Noord Nederlands Toneel en dat vond ik zo ontzettend goed. Toen is het een beetje een traditie geworden om daar proberen elk jaar een voorstelling van te zien. Twee jaar terug heb ik hem niet gezien en daar heb ik nog steeds spijt van. Hij is toen ook genomineerd geweest en daar zijn sowieso een aantal voorstellingen waarvan ik denk: die had ik echt willen zien. Angels in America had ik heel graag willen zien van Oostpool. Maar daar ben ik ook niet heen geweest en dat is meestal omdat het dan net op een dag speelt die niet handig uitkomt of dat het toch te veel moeite is om nog naar een andere stad te gaan. Ik bedoel, ik ga niet in mijn eentje naar het theater. Ik moet altijd vriendinnen mee hebben. Dan is het extra regelen. Dan moet je naar een andere stad, extra reiskosten. Iedereen moet kunnen en het is meteen een grotere hap uit je tijd met het reizen erbij. Dan ben je meteen je hele avond kwijt. Die voorstelling heeft veel indruk gemaakt en daarna ook iets meer recenter ook De Twaalf Gezworenen van Twelve Angry Men, een boekbewerking. Die was in samenwerking met een dansgroep, Club Guy en Roni. Die was echt, echt heel tof. Maar het grappige is zij hebben het jaar erna Sneeuw witje gedaan ook met Club Guy en Roni en die vond ik helemaal niks. Die vond ik echt helemaal niks dus ik hoop dat ze op het pad blijven wat ik wel leuk vind. Zij doen wel toffe dingen, zoals dit jaar gaan ze de serie Borgen, die Scandinavische politieke serie, die brengen ze op het toneel. Dat wordt een voorstelling van 10 uur: een hele middag en een avond. Daar zit eten bij in, je kunt rondlopen, met je telefoon kun je vanalles volgen en er hangen overal schermen. Het is echt zo'n ding waarvan je aanvoelt van dit is uniek. Het gaat een kantelpunt zijn. Het wordt een soort totaalervaring, iets waar je bij moet gaan zijn. Dat kost klauwen met geld, echt meer geld dan ik ooit daaraan uit zou geven normaal gesproken, maar ik ga er wel heen.

I: Dus dan is dat meer om alles bij elkaar?

R: Ja en het Noord Nederlands Toneel wat ik gewoon heel fijn, heel goed vind. Ik vind de acteurs die ze er nu bij hebben getrokken heel goed. Ik ken de serie, die vind ik heel leuk. En ik vind het hele ding wat ze er nu meedoen, dat ze gewoon twee seizoenen van een serie in tien uur op de planken brengen. Voor die acteurs is dat, die moeten gewoon tien uur acteren. Vooral als je een hoofdrol hebt, dat is zo bizar. Dus ik ben ook heel benieuwd hoe dat gaat

zijn. Deze maand gaan ze ook in première. Je ziet nu alleen repetitiebeelden. Ik ben heel benieuwd hoe ook de reacties daarop gaan zijn. Of dat leuk is of niet. Normaal gesproken laat ik me daar niet zo door leiden, maar bij zoiets vind ik het gewoon interessant. Als iedereen straks zegt van het is niet te doen, dan denk ik wel oké tien uur is misschien wel een beetje lang voor een experiment weet je wel. Ik vind vernieuwend op deze manier heel leuk, maar iets als experimenteel theater daar heb ik dan weer niet zoveel mee. Het moet voor mij wel een verhaal houden denk ik. Ik ben in dat op zicht best een ouderwetse theaterganger. Dat ik wel gewoon echt een narratief nodig heb. Ik zag laatst een voorstelling, dat waren twee mensen die in een bak met gips rond lagen te draaien. Dat was tien minuten esthetisch heel mooi, maar toen ik er driekwartier stond dacht ik wat doe ik hier. En ik merk dat ik toch wel tekstgericht ben in theater. Dat ik teksttheater heel leuk vind. Veel experimenteel theater heeft vaak ook geen tekst of hele vage flarden van dingen. Dus ik denk dat het er ook wel aan bijdraagt.

I: Je zei dat je vaak naar het Noord Nederlands Toneel gaat. Dat je dat leuk vindt...

R: Ja, behalve dan de vorige keer.

I: Heb je nog andere dingen waar je ervaringen hebt opgedaan?

R: Ik heb altijd met Oostpool, ook zo'n ontzettend gevestigde naam wat dat betreft, maar die gaan of soms de te experimentele kant op en dan vind ik het niet meer leuk of ze doen iets als Angels in America en dat had ik dus heel graag willen zien. Maar ik denk ook dat een van de redenen dat ik daar niet heen ben geweest is dat ze normaal ook dingen maken die mij niet zo liggen. Die niet zo zeer niet goed zijn, maar die liggen mij gewoon niet. Het is niet mijn theaterstijl. Dus ik denk dat dat wel meespeelt. Voor de rest, ik ga het gewoon uit de weg die hele experimentele dingen. Ik ga er gewoon niet heen. Ik denk dat een van de leukere dingen de afgelopen tijd ook wel de Theatre Avenue was. Dat was in het Valkhofpark, vanuit Arnhem kwam het hierheen. Dat waren allemaal aanstormende talenten. Een jongen deed iets verhalends met een gitaar en zingen erbij. Dat was heel gaaf. Een hele goede tekst. Die jongen was zo getalenteerd. Dat was echt heel tof. Terwijl we met z'n drieën in dat campertje zaten. Er was geen publiek verder alleen wij en normaal gesproken is dat zo ongemakkelijk, maar dit was zo tof. We waren allemaal helemaal gebiologeerd en dat vind ik heel knap. Dat zijn van die dingen dat ik denk dat is de ervaring waar je voor gaat. Maar dat weet je van tevoren nooit of je dat gaat hebben of niet.

I: Je kiest dan eigenlijk liever voor wat je kent en goed vindt?

R: In het theater denk ik wel. Zoals bij zo'n festival, ook misschien omdat ik de namen niet ken, dan denk ik laten we gewoon maar kijken waar we heengaan. We waren gewoon een beetje aan het zwerven. Bij sommige dingen naar binnen, bij sommige dingen ook niet. Maar ik denk dat als ik naar het theater ga dat ik dan wel vaak veilige keuzes maak. Omdat ik dan wel zeker wil weten dat het leuk is. En ik merk dat ik vaak gewoon naar canonieke stukken ga, omdat ik dan benieuwd ben naar de bewerking. En ik denk dat die naamsbekendheid, die herkenning dat die ook wel iets doet. Dat dat een van de redenen is dat ik daar sneller heenga

dan naar een gezelschap dat ik niet ken met een naam die ik niet ken. Daar zou ik niet zo snel heengaan.

I: Je zei net al dat toneel dichtbij je ligt. In het theater staan heel veel verschillende genres. Hoe kijk je daar tegenaan?

R: Ja, ik ben zelf niet iemand die naar dans of naar musical gaat. Daar ligt mijn interesse niet. Dans vind ik vaak heel mooi, maar die voorstellingen duren me te lang. Daar verlies ik mijn interesse bij. Net zoals bij klassieke muziek. Dat vind ik heel leuk, maar ik kan niet twee uur lang naar klassieke muziek zitten luisteren. Ook die conventies rond dat soort dingen zijn wat officiëler. Ik ben een paar keer naar klassieke stukken geweest en het moment dat er een pauze volgt dat dan iedereen gaat schuiven en kuchen en hup het begint weer en je moet weer muisstil zitten. Ik weet dat er heel veel initiatieven zijn om die conventies te doorbreken, maar dat zijn altijd een beetje van die zielige pogingen. Zet een Ruben Nicolai neer en het moet in een keer jong en hip zijn. En daar ben ik dan ook geweest. Ik snapte de insteek, maar het was nog steeds dat ik dat nee geen goede poging om het aan de man te brengen. Terwijl ik z'n tv programma over klassieke muziek wel heel goed vind. Het is gewoon niet zo populair geweest. Maar ik denk dat het ook heel slim lesmateriaal geweest zou zijn. Dat soort dingen. Cabaret vind ik wel leuk. Als vrienden zeggen ga je mee, dan ga ik er wel heen maar ik zou niet snel zelf een kaartje kopen. Ik denk dat dat, niet omdat ik het niet waard vind maar gewoon. Als ik zo'n programmaboekje doorblader en kijk wat vind ik leuk, wat streep ik aan. Of er moet iets zijn als ik zag laatst een preview van iemand en die vond ik heel goed dat ik dacht oké daar wil ik wel heen. Maar voor de rest zou ik dat niet uit mezelf snel doen.

I: Dus dan kom je vanuit jezelf weer bij toneel uit bedoel je?

R: Ja, maar ook gewoon omdat daar mijn interesse ligt. Dat vind ik leuk en dat vind ik een mooie ervaring in het theater. Tegenwoordig pushen ze veel op die ervaring, maar ik merk bij mezelf dat dat ook wel is waar ik vanuit ga. Je wil natuurlijk wel een leuke en gezellige avond hebben. Dat kan natuurlijk ook met een heftig stuk, echt niet dat je overal moet lachen, je kunt ook onder de indruk zijn. En afsluiten samen met vriendinnen. Als we er heengaan altijd even 's avonds nog een wijntje, even nakletsen, even napraten. Ik ga vaak naar het theater met mensen die ook geïnteresseerd zijn in het theater. Vervolgens kun je dan ook een fatsoenlijk gesprek hebben over wat je net hebt gezien. Dat is natuurlijk ook wel, dat draagt ook wel bij aan wat ik leuk vind en wat ik niet leuk vind.

I: Dat maakt het voor jou dan af?

R: Ja precies, omdat die ervaring, dat dat erbij hoort. Napraten en dat soort dingen.

I: Bij toneel zei je al dat je meer voor de klassieke..

R: Ja, veel teksttoneel en veel canonieke stukken. Moderne bewerkingen vind ik best leuk alleen heb ik een gigantische hekel aan bijvoorbeeld hiphop Shakespeare. Dat ik denk dat, op het moment dat het geforceerd wordt. Het was een tijdje hip om alles multiculti te doen en dan denk ik ja, dan ben je gewoon subsidie aan het schrapen. Want ik weet dat je meer subsidie krijgt als je iets multiculti invult. Er zijn bepaalde groepen die doen dat ook en die

doen dat ook goed maar vervolgens ging iedereen dat doen en daar word ik een beetje kriegelig van. Ik denk ja weet je, je moet wel echt iets bijzonders doen. Je wilt natuurlijk naar iets bijzonders toe. Dat is menseigen. Iets unieks. Iets bijzonders zien. Voor de rest, theater, ja, met theater is het vaak dat ik van tevoren kijk in een seizoen wat staat er en dan beslis wat ik graag wil zien. En als ik het echt heel graag wil zien dan staat het meteen gepland. Sommige dingen blijven een beetje hangen van wie weet wel, wie weet niet. Wie weet komen we daar dan nog een keer op en dan is het goed. En de keren dat ik naar iets anders ga, zijn dan de momenten dat ik met vriendinnen op de bank zit van goh zullen we eens kijken of er vanavond iets in het theater draait. Even kijken of er iets leuks is. Nou laten we voor die last minute korting gaan. Dat zijn de momenten dat ik naar iets anders toe ga.

I: Je zegt dus dat je bij voorbaat al goed voor ogen hebt van dit is gewoon duidelijk mijn voorkeur en alles wat daar nog bijkomt is dan leuk meegenomen.

R: Ja en ik vind het dan ook heel fijn als je blij verrast wordt en het dan heel leuk blijkt.

I: Je woont in Nijmegen. Hoe is je ervaring met Nijmeegse theaters?

R: Het is lastig. Ik ben bij allebei heel direct betrokken geweest. Ik heb in het begin bij Keizer Karel Podia in de studentencommissie gezeten om studenten te werven voor voorstellingen. Ik merk dat ik nog steeds wel met die ogen daar naar kijk. En een stage bij LUX dus dan ben je nog veel intensiever bezig met de programmering. Doordat ik er zo mee bezig ben heeft het me wel heel duidelijk gemaakt wat de profilering van de podia is. De schouwburg die echt de grote zaal voorstellingen neerzet, meer ballet, meer klassiek. De echt grote gezelschappen. LUX die wat experimenteler programmeert en de Lindenberg die zich eigenlijk richt op cursussen en cabaret is dan een leuk bij-dingetje zeg maar. Theater is niet hun hoofdactiviteit. Het is wel grappig, want als je het eenmaal van een stad doorhebt is het ook dat je dat bij andere steden ook ziet.

I: Als je met deze kennis ernaar kijkt, hoe gaat het dan als je kiest voor een voorstelling? Je ervaring met voorstellingen?

R: Ik moet zeggen dat ik nooit specifiek voor de locatie kies. Het is niet dat ik zeg: ik wil naar LUX dus we gaan naar die voorstelling. Nee, ik wil naar die voorstelling dus we gaan naar LUX. Het is nooit de instelling die de eerste motivatie is om ergens heen te gaan. Het is wel zo dat die studentenkortingen nu, dat heeft echt geboost in hoe vaak ik naar het theater ga. Op het moment dat de schouwburg de last minute korting kreeg en vervolgens LUX sinds dit jaar, of ik weet niet hoelang precies ze het hebben, ook die korting voor studenten hebben die altijd geldig is, dat is wel iets voor mij een motivatie om wel te gaan. Theater is gewoon heel duur om heen te gaan. Zelfs met die studentenkorting vinden sommige mensen het te duur, maar ja dat is gewoon.. Wat heb je er voor over. Die mensen kopen misschien wel een festivalkaartje voor € 300. Dat zijn gewoon je eigen afwegingen. Je kunt de prijs niet zo goedkoop maken om mensen te dwingen naar die voorstelling te gaan. Dat werkt niet. Je kunt de prijs wel wat goedkoper maken waarmee je de mensen die toch al interesse hadden over de drempel trekt. Van oke nu ga ik wel en dat is wat er bij mij is gebeurd. Ik zou niet voor € 27,50 een kaartje kopen, maar met de last minute korting zit je dan voor € 12,50 wel op dezelfde plek. Dus dat

is wel echt een motivatie voor mij om te gaan. Ik denk ook dat als ik straks geen studentenkorting meer heb, dat ik minder zou gaan naar het theater. Ik kan me ook wel voorstellen dat dan ook je motivatie om te kiezen anders wordt. Je hebt nu in principe bijna alle voorstellingen met korting en als je straks geen student meer bent, ben je afhankelijk van welke voorstellingen in de Sirene Sale zitten, in de aanbieding zijn, gekoppeld waren aan een andere voorstelling en dus goedkoper zijn. Dus ben je op die manier afhankelijk van kortingen en ik denk dat dat best wel kan sturen waar je heengaat. Ik kan me best voorstellen dat ik daardoor vaker uit zou wijken naar Arnhem. Arnhem heeft van Oostpool alle try-outs, in huis bij Oostpool die zijn € 7,50 bijvoorbeeld. Ik kan me voorstellen dat ik dan dat reisje voor lief neem. Het is natuurlijk ook helemaal niks naar Arnhem. Dat ik dat vaker zou gaan doen.

I: En als je dan denkt aan je ervaringen binnen een bepaald theater in Nijmegen. Hoe kijk je daar tegenaan. Je zei al de korting is heel fijn, dat stimuleert om vaker te gaan. Als je daar dan eenmaal bent, hoe zie je dat?

R: Ik moet zeggen dat ik er ondertussen ook wel zo vaak geweest ben dat ik me zowel bij LUX als bij de schouwburg, dat ik me op beide plekken gewoon compleet op mijn gemak voel. Ik weet nog wel dat toen ik de eerste keer naar de Stadsschouwburg ging, je bent natuurlijk wel in de schouwburg. Ik weet niet of dat heel veel effect heeft gehad toen. Je bent natuurlijk wat jonger als je net gaat. Nu is het voor mij in principe dezelfde, het is een theaterruimte. Het ademt de sfeer van theater en ik vind het mooi, ik vind het leuk om daar te zijn. Bij LUX is het in die zin gezelliger omdat je een soort caféssetting hebt. Het zijn allebei geen plekken waar je als student zou komen om wat te drinken als je niet naar die voorstelling was geweest, voor mij dan. Dus ik denk wel dat, het draagt wel bij aan de ervaring zoals ik al zei dat je kunt nakletsen met je vriendinnen en gezellig. Dat is voor mij belangrijk en ik denk dat dat op beide plekken even goed kan. Maar bijvoorbeeld in de Vereeniging heb ik dat niet. Nu staan er in de Vereeniging meer dingen geprogrammeerd waar ik überhaupt niet heen zou gaan. Maar dat voelt allemaal wat officiëler en wat strakker. Aan de andere kant als ik daar net zo vaak zou komen als dat ik in de andere locaties kom, had ik dat misschien helemaal niet gehad. Dus ik denk ook dat dat te maken heeft met dat je er vaker bent geweest. Dat het een vertrouwde plek is.

I: Voor jou is het dan eigenlijk zo dat je bij een theater komt vanwege wat ze daar programmeren, iets wat je wilt zien. En dat je dan in die ruimte komt vanwege de voorstelling die je gaat zien. Dat het echt een theater is en leuk dat je er nog wat kan drinken..

R: Het draagt inderdaad echt bij. Het is wel een plus als dat kan in plaats van dat je de zaal uit komt en je moet meteen weg. Aan de andere kant is het niet een plek die mij los daarvan heel specifiek aanspreekt. Maar ik weet ook niet of dat nodig is, want nu hoort het bij de theaterervaring door in de foyer van het theater te gaan zitten. In een andere setting was het misschien anders geweest, dan had het er misschien minder bij gepast. Die dingen koppel je automatisch aan elkaar omdat het bij elkaar hoort.

I: Dan is het voor jou dus een versterking van je ervaring?

R: Ja.

I: We hebben het nu over je theaterervaringen gehad, over genres en over Nijmeegse theaters. Heb je daar nog iets aan toe te voegen? Of iets wat je vergeten bent? Een ervaring die nu naar boven komt?

R: Ja misschien dat ik nu Theatre Avenue gezien heb en dat ik denk van dat zou er meer moeten zijn. In Nijmegen zijn de instanties die theater aanbieden best wel statig. En zo'n festival is natuurlijk een veel lossere sfeer. Aan de andere kant moet je je afvragen of je publiek hebt om vaker zo'n festival te kunnen organiseren.

I: Zou zo'n festival iets doen met jouw ervaringen en ...

R: Ja, zeker, ik vind naar een theaterfestival gaan een hele andere ervaring dan naar het theater gaan.

I: Kun je dat meer uitleggen?

R: Sowieso de keuze in voorstellingen. Bij het theater weet ik vooraf waar ik heenga, ik heb me ingelezen. Een festival is voor mij veel meer een avontuurlijk is. Ik ga daar dan heen niet wetend wat er staat. Dat zien we dan wel wat we gaan doen. Je hebt ook persoonlijk contact met de mensen die het maken. Je kunt vaak een praatje maken met de mensen en vooral bij jonge makers is dat heel leuk omdat je ook raakvlak hebt qua leeftijd maar ook qua interesses dat soort dingen. Dat je echt een gesprek hebt. En het is een soort totaalervaring. Je kunt er ook eten, drinken, er is een bandje, je kunt er dansen. Het is alles bij elkaar. En ik denk dat dat een lossere theaterervaring creeert dan naar het theater gaan, maar dat is ook logisch. Je bent buiten of hopt van café naar café. Je bent in een andere setting dus het is logisch dat je ervaring heel anders is.

I: En die ervaring die je daar dan opdoet, doet dat ook iets met jouw gedachte over voorstellingen in een theater of staat dat los?

R: Het is niet dat het heel bewust effect heeft, maar ik denk dat het altijd wel enig effect heeft. Je bouwt natuurlijk een bepaald repertoire op van dingen die je hebt gezien waardoor je andere dingen die je later ziet anders interpreteert. Dus ik denk zeker dat het effect heeft, ik weet alleen niet of ik dat zo kan pinpointen wat dat dan precies is.

I: Dan blijven we bij je ervaringen, maar wat als je denkt aan je communicatie met theaters, het contact. Soms tussen jou en een persoon, soms wat meer eenzijdig. Kun je daar iets over zeggen, bijvoorbeeld als jij gaat uitzoeken waar je naartoe wilt of als je de kaartjes gaat kopen, naar het theater zelf gaat?

R: Ik denk dat het eerste moment in het seizoen is als het boekje uitkomt. Als de boekjes van de schouwburg en LUX uitkomen dan blader ik die altijd door van oh wat staat er, is het leuk. Uitzoeken waar je echt heen wil en dat plannen. Ik moet eerlijk zeggen dat ik die boekjes vaak de rest van het jaar niet meer open heb, want voor de rest kijk ik toch of op internet en op social media krijg ik dingen mee. En ik denk dat social media ook voor mij een trigger zijn om ergens wel of niet heen te gaan. Als er een randprogrammering is of je krijgt mee dat een voorstelling goed beoordeeld wordt. En sowieso heb ik op Facebook een aantal

theatergroepen geliked. Je krijgt dan het proces mee van het maken van voorstellingen. Dat is natuurlijk ook een bepaalde trigger om te gaan. Kaartjes kopen doe ik nauwelijks van tevoren. Ik heb laatst een account gemaakt om via de Sirene Sale een kaartje te kopen. Daarvoor had ik niet eens een account. Dus meestal als ik een kaartje koop is dat een last minute kaartje. Dus dan een kwartier voor aanvang ben je daar en hoop ik dat er nog kaartjes zijn. Heel blij naar binnen als je een kaartje hebt. Dat wel. Ik ben trouwens aan het denken waarvoor die Sirene Sale was maar dat weet ik niet eens meer, wat erg. Welke voorstelling dat was, geen idee. En verder het contact met mensen daar, ja in de schouwburg heb je natuurlijk met de persoon die achter de kassa zit, je hebt degene die je kaartje scheurt. Dat is allemaal best wel formeel contact. Al zijn ze de laatste tijd wel amicaler volgens mij. Eerst was het echt heel strak. De laatste keer stond er een jonger iemand aan de deur die was best wel amicaal, vond ik wel heel leuk. Bij de jas ophangen heb je natuurlijk ook direct contact. Ik denk ook dat het afhangt van de situatie. Bij de schouwburg heb je natuurlijk een geplacéerd kaartje, dan moet je kijken welke deur. Boven, beneden. Terwijl bij LUX koop je je kaartje en kom je in de cafésetting binnen. Dan loop je naar de zaal en iedereen mag gewoon ergens gaan zitten. In die zin is dat een hele andere ervaring, maar ik weet niet of dat persé goed of slecht is. Maar ik denk wel dat dat bijdraagt aan, kijk als je een best wel canoniek stuk gaat zien of een klassieker en je komt in de schouwburg, geplacéerd en je moet via het balkon, dat is natuurlijk heel anders dan van oké ga allemaal maar naar binnen, doorlopen, als iedereen even de rij wil aansluiten weet je wel. Dan ga je er wel serieuzer in, als je serieus moet gaan zitten. Dat is wel een andere ervaring, maar dat vind ik wel leuk. Ik vind het wel leuk dat de schouwburg en LUX, ja daar kom ik het meest dus daar praat ik het meest over, dat die zo'n eigen identiteit daarin hebben. Waarschijnlijk hebben ze dat niet bewust gedaan, maar dat dat best wel ver doorgevoerd is. Ik vind juist die twee identiteiten wel leuk en fijn.

I: Juist die afwisseling van aan de ene kant het wat strakkere wat af en toe misschien wat informeler is maar over het algemeen juist wat formeler en dat dan niet persé beter of slechter is dan toch een wat lossere, kijk maar hoe het loopt ervaring bedoel je?

R: Ja precies en in die zin zijn ze bij LUX bijvoorbeeld degene die je kaartje scheurt bij LUX is in principe net zo formeel of informeel als degene bij de schouwburg maar degene staat in LUX midden in een café. En er komen ook mensen langs met filmkaartjes. Dus dat is sowieso al anders. Ik weet ook niet of ik dat erin leg, zo van mijn vooroordelen van dit is formeler en dit is informeler. Of dat het echt zo is. De setting is er. Ik vind het niet zo zeer nadelig. Ik weet dat de schouwburg het zelf nadelig vindt dat ze zo'n formeel imago hebben maar ik vind het niet nadelig. Ik vind het erbij passen.

I: En je zei al dat naast het boekje en het internet dat ook de berichtjes op Facebook veel doen. Als je die leest, hoe gaat dat met het oog op je theaterervaring?

R: Ik weet niet of dat zich doorvertaalt in mijn theaterervaring. Ik denk het niet. Behalve de berichtjes die je krijgt van een schouwburg of een theater. Die hebben op zich niet zoveel te maken met mijn ervaring. De berichtjes die een groep zelf post over het proces, over de ervaring van de acteurs, waar ze tegenaan lopen, tegenwoordig is het heel hip om daar open over te zijn, maar dat vind ik heel leuk. Dan kan ik een beetje binnenkijken van hoe gaat dat

dan. Dat doet natuurlijk wel iets, want als je dan zit te kijken en je ziet een scène van een foto dan denk je hé daar heb ik een foto van gezien. Of je herkent een stukje waar een acteur over gepraat heeft en je denkt oh die acteur zegt inderdaad dat de rol zo en zo is, ik weet niet of ik dat ook zie, maar als hij dat zegt zie ik weer andere dingen. Dus ik denk wel dat dat mijn ervaring vormt. Maar dat is ook lang niet bij iedere voorstelling zo.

I: Als je dan denkt aan juist wat je leest van theaters zelf, wat is daarin hun aandeel?

R: Vanuit theaters zelf is het meer het aanwezig stellen voor mij. Er is een voorstelling, oh ja die was er. Dat soort dingetjes. Het is niet zo zeer dat zij mij, ik weet ook niet of ze dat zouden kunnen. Ze delen wel vaak de foto's van een groep, maar die heb ik dan al gezien bij de theatergroep. Dus dat is dan niet meer iets waar ik op klik om even door te scrollen. Nee ik denk dat het aanwezig van oh ja er is iets is en het enige waar ze dan aan bijdrage is het communiceren van bijvoorbeeld extra randprogramma. Een lezing of dat soort dingen. Dat had ik anders niet geweten en dat wordt iets extra interessant. Dan ga ik wel.

I: Randprogramma? Iets extra's?

R: Ja ik vind het altijd wel leuk als je met een acteur of regisseur kan praten achteraf. Of vooraf een praatje over de geschiedenis van het stuk of de schrijver van het stuk. Maar ook minder traditioneel zoals dat stuk van Borgen, je krijgt daar eten bij. Je eet straks die de acteurs ook op het toneel eten. Dat vind ik heel leuk gevonden. Je krijgt een diner geserveerd wat de acteurs ook krijgen. En dat hebben ze met Richard III, oh ja dat was het stuk van de Sirene Sale, met Richard III hebben ze dat ook gedaan. Maar dat was te duur, daar ben ik niet heengegaan. Daar hebben ze ook een driegangenu menu geserveerd op het podium. Een deel van het publiek heeft de voorstelling ook op het podium gevolgd. Dus je hebt eerst een diner gehad, vervolgens komt al het andere publiek binnen en hebben zij nog even aan hun lange tafels gezeten en daarna zijn ze naar de zijkant van het podium op een extra tribune. Zij hebben het van die kant gevolgd en dat vind ik hele toffe dingen. Dat vind ik leuk. Misschien ook omdat ik geïnteresseerd ben in eten of in de ervaring achter het theater. Het zijn bepaalde raakvlakken. Ja dat vind ik interessant. Dat vind ik leuk.

I: Dus dan zeg je eigenlijk dat je de inhoudelijke informatie meekrijgt vanuit de theatergroepen zelf en dat je de theaters raadpleegt voor de last minute informatie?

R: Ja dat is zo, voor mij is dat de reden dat ik op Facebook bepaalde theaters like. Ik verwacht van hun ook geen andere informatie. Ik hoef van hun ook eigenlijk geen andere informatie dan het aanwezig stellen van wat hun programma is. Voor de diepgang ga ik wel naar de primaire bron, de mensen die het doen.

I: En als zij randprogrammering aanbieden is dat...

R: Leuk, het voegt toe aan de voorstelling. Het moet wel een goed randprogramma zijn. Dat ze een lezing doen of wat dan ook dat je denkt het onderwerp is niet interessant of degene die de lezing komt geven is niet interessant, oké ik snap dat jullie een lezing doen maar het voegt niks toe aan het stuk. Een lezing over Shakespeare in het algemeen als je Hamlet gaat zien,

allemaal leuk en aardig maar iedereen kent Hamlet al. Het moet een goed randprogramma zijn dan vind ik het leuk, maar niet een randprogramma an sich.

I: Je bedoelt dat het raakvlak direct aan de voorstelling verwant is? En dat het wel dichtbij staat?

R: Ja dat het inderdaad iets toevoegt. Of verbreding of verdieping. Doordat je iets hebt gehad dat je dan met andere ogen naar het stuk kijkt.

I: Je hebt nu al heel veel gezegd over dingen die jij actief opzoekt. Facebook zou dan iets passiever zijn omdat het verschijnt op je tijdlijn. Los van dat actief opzoeken, zijn er nog andere dingen die je tegenkomt?

R: Ja als ze de boekjes uitbrengen heb je van die reclamecampagnes. Borden langs de weg, bushokjes. Die zie ik altijd wel, maar ik moet eerlijk zeggen dat ik dat altijd een beetje logo gooien vind. Verder ja, weinig denk ik.

I: Dus dan naast Facebook voegt het niet echt iets toe voor jou?

R: Nee het enige wat ik me kan voorstellen dat ik denk van hé het boekje is uit. Maar dat zeggen ze ook op Facebook. Voor mij is Facebook een primaire bron van informatie en vervolgens als ik iets interessant vind ga ik naar de site maar dat is voornamelijk omdat daar net iets meer info staat over wanneer en hoelaat.

I: Ik heb de boekjes van Nijmeegse theaters meegenomen. Ik ben heel benieuwd, als je ze eens inkijkt en doorbladert, wat er dan in je opkomt. Zeg het vooral hardop hoe je het allemaal ziet.

R: Nou weet ik toevallig dat de Stadsschouwburg begonnen is met een nieuwe vormgeving en een nieuwe logo's toen ze deze uitbrachten en dat is iets wat ik duidelijk terugzie. Ik vind het wel tof dat hij zo groot is alleen hij is zwaar onhandelbaar. Het is fijn dat hij groot is, maar niet fijn als je hem mee moet nemen of even snel ergens in wil kijken. Hij is groter dan een tijdschrift, dan een A4. Wat het wel weer uniek maakt, dat je een afwijkende maat hebt. Voor de rest is het een redelijk standaard opmaak van de boekjes die je ziet. Gesorteerd per maand, wat er is onder elkaar gezet. Ik ben benieuwd of ze ook nog per genre hebben. Nee alleen per maand. Nou ja bepaalde dingen vallen mij gewoon op omdat ik ooit betrokken ben geweest bij het maken van een boekje, waar dan advertenties staan en welke advertenties erin staan. Dat vind ik altijd leuk om te zien. Stom dat het me opvalt maar ik vind het best grappig. Ook om te zien dat bepaalde advertenties gepersonaliseerd zijn waar dan echt iets in staat over kunst en cultuur zoals hier Dirk Zwager cultuur vinden wij uit de kunst. Dat is een advertentie die speciaal gemaakt is voor alles wat zij in cultuur adverteren. Dat vind ik altijd wel tof. Voor de rest het is een heel overzichtelijk boekje en groot.

I: Als jij dan aan het begin van het seizoen kijkt, hoe pak je dat aan?

R: Dan begin ik gewoon, meestal lees ik het voorwoord. Dat is interessant, kijken welke insteek ze hebben in het seizoen. Vervolgens ga ik vaak door naar alles wat er is. Meestal heb

ik een pen bij me en zet ik een smiley, kruisje dan wel krulletje bij alles wat ik leuk of interessant vind. Als ik iets echt heel leuk vind heb ik meteen contact met vriendinnen van willen jullie mee. Het ligt er ook een beetje aan, want soms kijk ik hem door als er mensen bij zijn, samen met vriendinnen. En dan maak je meteen afspraken. En als ik in mijn eentje kijk, vind ik het altijd leuk om te zien wat ze geprogrammeerd hebben en wat niet. Wat er in het boekje staat en wat niet.

I: Dan ga je voor de hoofdtteksten of voor de overzichten?

R: Ja ik lees altijd hier in de teksten. Ik vind het fijn dat er altijd foto's bij staan, dat bijvoorbeeld een bepaalde acteur herken en denk van hé die speelt normaal in stukken die ik leuk vind misschien vind ik dit ook een interessant stuk. Ik vind het fijn om meteen veel informatie te hebben. Eigenlijk lees ik het als een tijdschrift. Ik denk niet dat heel veel mensen alles zullen lezen. Sommige dingen sla ik ook over. Stel ik zou op deze pagina kijken, The Beatles dat sla ik over, ga ik niet heen, klassieke muziek Amsterdams Nieuw Peil zou ik ook overslaan, Conny Janssen Danst ken ik en vind ik interessant dus dat zou ik wel even lezen ook om te kijken wat zij dit jaar aan het doen is en niet persé om er zelf heen te gaan. En Ro Theater zou ik lezen, Reinart de Leeuw piano zou ik overslaan, Bachkoor overslaan, Het Gelders Orkest zou ik ook overslaan. Dus eigenlijk ga ik er best wel snel doorheen. Dan wel lees ik het omdat ik het zelf interessant vind of omdat ik het leuk vind om te zien wat die mensen nu doen. Het is ook niet zo zeer dat als je zo'n overzichtspagina ziet dat iets mij triggert en dat ik dat eerst ga lezen. Dat ik dan van de pagina's afga. Dat heeft er bij mij niet zo mee te maken. Dit is ook slim, toneelgezelschap, verre kijkers, special.

I: En als je gaat kiezen, begin je dan met lezen of heb je nog meer systeem behalve van boven naar beneden.

R: Nee ik begin gewoon met lezen en ik maak een aantekeningetje bij iets wat ik leuk vind. Vervolgens heb ik vaak heel veel aangestreept dus kijk ik altijd nog even kritisch door van wat wil ik echt niet missen. Ook omdat ik afgelopen jaren voorstellingen heb gemist waar ik spijt van had dus nu wil ik zien wat ik echt niet wil missen. En ja als je er later over praat met vrienden of vriendinnen, oh die staat daar en daar, even kijken op internet wanneer. Dan zou ik niet het boekje terugpakken. Het boekje is meer een eerste kennismaking bij mij en alle andere kennismakingen gaan niet meer via dat boekje. Het is eenmalig. En deze van Lindenberg en LUX samen heb ik inderdaad ook doorgelezen. Die ga ik in principe hetzelfde gewoon af. Hier hebben ze dan, ik vind dit altijd, meer een inhoudsopgave. Op zich fijn dat hij vooraan staat want ik kijk er wel terug van wanneer was dat nou of hoe was het verdeeld over het jaar. En in deze staat hij ergens midden of achteraan, dat weet ik niet precies. Hier heb je eerst per maand, per genre, wel heel uitgebreid trouwens. Moet je nagaan hoe ver je door moet bladeren voor je iets hebt. Hier september. Voorstellingen. Nou ja ik herken de opmaak van LUX. Die ze altijd hebben. Voor de rest ga ik er op dezelfde manier door. Al vind ik dit een interessanter vormgegeven boekje. Ik weet niet of het een duidelijker vormgegeven boekje is. Het is wel fijn dat alle info er overal meteen bij staat. Ik ga er hetzelfde doorheen alleen zou ik bij bepaalde dingen anders omdat je een hele lijst hebt dus dan ga je meer van dat niet dat niet dat niet. Hier heb je maar vier, drie of zelfs één ding op

een pagina waardoor je sneller bij dingen blijft hangen. Ik moet ook zeggen dat ze veel betere foto's hebben. Niet allemaal trouwens. Deze dan niet. Sterke pagina's. Nee maar in principe niet zo veel verschil in bladeren. In één keer en dan weet ik het.

I: Het is voor jou dus echt een soort catalogus zoals je die ook bij IKEA hebt bijvoorbeeld?

R: Ja. Kijken van dat vind ik leuk.

I: Dan ga je lezen en op die manier selecteren?

R: Ja precies. En het is fijn dat je een eerste kennismaking hebt gehad met alle namen. Dus als je iets op social media langs ziet komen denk je oh en dan hoeft het niet van specifiek dat theater af te komen, maar gewoon ook een recensie. Dat je denkt oh ja die staan ook daar.

I: Je zegt recensies, lees je die ook?

R: Ik zoek ze niet actief op, maar ik zie van de Theaterkrant wel dingetjes langskomen. En als het gaat over een voorstelling die ik interessant vond en hij komt langs dan klik ik erop en dan lees ik het vaak. Soms niet, dan kijk ik alleen naar de sterren en titel en weet ik al genoeg. Soms als ik een krant in handen heb, als ik het toch aan het lezen ben en het gaat over theater dan lees ik dat ook. Maar het is niet dat ik zelf actief op zoek ga. Uitzonderingen daar gelaten.

I: Dus is het meer toevallig en ook als het dan iets doet dat het dan toevallig is dat je via een recensie denkt van hé dat vind ik leuk?

R: Ja, stel dat het nou een voorstelling is die me wel interessant leek maar er niet persé heen wou en die krijgt een ontzettend goede recensie, dan kan het voor mij wel een reden zijn om nog eens te kijken of ik daar niet heen wil. Als die een matige recensie krijgt, mwah. Aan de andere kant, als iets heel graag wil zien en het krijgt een slechte recensie dan ga ik er nog heen.

I: Het is meer voor het grijze gebied? Dat het doorslaggevend kan zijn om stappen te ondernemen?

R: Ja.

I: Dan, tot slot, je zei al dat je heel veel vanuit Facebook dingen meekrijgt. Theaters zijn ook veel bezig met social media, op die manier contact zoeken met hun publiek. Naast dat je al zei dat je graag wil dat het informatief is, kun je wat meer over je ervaringen met social media en (Nijmeegse) theaters vertellen?

R: Omdat ik stage heb gelopen bij LUX en ik ken ook iedereen bij LUX, denk ik van oh ja die heeft dat berichtje, dat berichtje. Oh dat is een goed berichtje, dat niet zo goed. Dat soort dingen. Is ook een reden dat ik sneller like. Van de Stadsschouwburg like ik iets minder snel dan van LUX. En verder het is toch iets wat bij mij vanuit eigen interesse komt. Ik weet niet of social media daar zoveel effect op heeft. Ik heb het geliked omdat ik het interessant vind. En als er dan leuke dingen langskomen dan is dat prima, maar ik moet ook zeggen dat ik zelden doorklik.

I: Dus het is meer een leuk nieuwtje tussendoor wat je snel vergeet?

R: Ja, maar aan de andere kant als ze het goed doen voor een bepaalde voorstelling. Al moet ik zeggen dat dat vaak vanuit het theatergezelschap is en niet vanuit theaters zelf. Als je het goed doet krijg je om de zoveel tijd een reminder en daardoor blijft het wel in je gedachte hangen waardoor je sneller naar iets toegaat.

I: Dus dan bedoel je dat je een bepaalde naam of voorstelling vaker voor je neus krijgt?

R: Ja precies ja.

I: En je zei al Facebook, hoe denk je over andere social media?

R: Ik heb zelf geen andere social media accounts. Ik heb alleen Facebook. Dus daar krijg ik alleen wat van mee. Ik heb me wel ingeschreven voor nieuwsbrieven maar die lees ik bijna nooit. Het ding is met nieuwsbrieven die zijn gemaakt voor mensen die een andere manier van informatie tot zich nemen hebben. Een nieuwsbrief lees je, ja dat is een hele pagina, allemaal informatie die niet heel nieuw is. Er staat vaak niet veel nieuws in een nieuwsbrief behalve dat hé die voorstelling komt eraan en we hebben dit en dit erbij, maar dat heb ik ergens anders dan al meegekregen. Dus die lees ik eigenlijk nooit. Ik denk ook dat de nieuwsbrief voor een wat ouder publiek is en dat je het jongere publiek beter met social media kunt bereiken.

I: En ook al heb jij alleen Facebook, kan je daarover ook aangeven hoe je dat vindt? Over de richting van theaters?

R: Sowieso met Twitter, daar zitten veel theaters op. Volgens mij werkt dat als een tierelier. Het is natuurlijk een andere manier van communiceren. Facebook heb je plek voor meer tekst, foto's en filmpjes. Wat je nu heel veel ziet is dat ze het persoonlijk gaan maken. Een goede ontwikkeling vind ik. Dus inderdaad een kijkje in het repetitieproces: hier heb je repetitiefoto's, hier heb je het commentaar van een acteur op z'n rol of op het proces van die rol worden. Ik denk dat dat een hele goede manier is van communiceren. Dat kan ook op andere kanalen natuurlijk. Je hebt media waarop je foto's kunt posten, filmpjes. Al denk ik dat, zoals Instagram dat heb ik zelf niet en dus niet zo heel veel inzicht in, ja je liked iets en je krijgt er hartjes voor. En als iets heel veel hartjes krijgt, vonden mensen het leuk. Ik denk dat een goed iets is om een sfeerbeeld neer te zetten maar dat je niet echt iets communiceert behalve die sfeer. Ik denk dat Twitter echt een trigger iets is. Dat mensen denken van huh en dan door moeten klikken. Twitter is meer je aandacht trekken. Heel vlot, snel. Mensen overhalen om door te gaan klikken en dan heb je ze op de plek waar je ze wil hebben. Het is niet zo zeer dat Twitter, Twitter is een doorvoer dingetje. Ik denk dat Facebook het sociale medium is waar je de meeste informatie mee overbrengt. Dat daar ruimte voor is. Mensen lezen het. En de kracht van Facebook is hoe meer mensen iets lezen, liken, delen, hoe meer mensen het zien. Bij de andere media is het toch vooral mensen die het toch al volgen die zien het. Ik denk dat dat het voordeel is van Facebook. Dat je de potentie hebt een heel groot publiek te bereiken die jou nog niet geliked heeft.

I: Je zei net ook de persoonlijke toon, dat zou goed kunnen werken...

R: Ja ik heb zelf Oostpool en Noord Nederlands Toneel die ik echt volg en die doen dat allebei heel erg. Ik merk aan mezelf dat ik dat interessant vind om te lezen. Leuk om te horen van een officieel bericht van we staan deze week hier en hier en volgende week daar en daar. Ja leuk, maar nee de foto van de taarten dat een van de acteurs jarig is in de kledkamer met iedereen blij en een glas champagne dat triggert meer dan gewoon de droge tekst.

I: Dus meer dat je het gevoel hebt dat je met een persoon te maken hebt?

R: Ja precies, dat persoonlijk maken, mensen betrokken laten voelen, ik denk dat dat een kracht is die Facebook heeft. Ook omdat het constant om ons heen is.

I: En als je dat dan meeneemt en denkt aan een willekeurig moment dat je inlogt op Facebook en op je tijdlijn kijkt, hoe gaat dat dan? Er staat dan vast nog veel meer?

R: Ja een ontzettende overload. Het ligt ook aan het moment, of ik er op dat moment zin in heb om er iets over te lezen. Iets wat je natuurlijk niet kunt sturen wanneer iemand dat ziet. Maar ik merk wel dat momenten dat als je het goed aanpakt dat wanneer het aandacht nodig heeft, zoals nu richting de première van het Noord Nederlands Toneel, dat de berichten vaker voorbij komen. Dat werkt heel slim. Kijk dat jij in januari twintig berichten per dag stuurt bij wijze van spreken over een voorstelling in december. Dat heeft geen zin. Maar als jij mensen sporadisch op de hoogte houdt en vervolgens naar een belangrijk moment, een première, echt veel berichtjes erop gaat zetten, filmpjes erop gaat zetten, ik denk dat dat iets is wat goed werkt. Ik merk gewoon het komt vaker op mijn tijdlijn voor en dan denk ik oh ja. Ik moet nog een kaartje halen, even kijken hoe de première gaat, wanneer hebben ze ook alweer première? Dat is natuurlijk wat ze willen dat mensen kaartjes halen, laten we eerlijk zijn.

I: Dus dan zeg je eigenlijk dat als ze dat goed timen met hun eigen opbouw dat het dan ook beter bij jou aankomt en dat jij dan..

R: Ja omdat de informatie op dat moment relevant is en ik denk dat dat heel belangrijk is. Het kan ook relevant zijn van een kattenfilmpje kan ontspannend werken en op dat moment wil je lachen en ontspannen dus dat kattenfilmpje is relevant voor jou. Ik denk dat dat met informatie voor een theater, theatergroep ook zo werkt. Je moet het laten zien wanneer het relevant is voor iemand.

I: Dus op het moment dat je er naartoe kunt gaan?

R: Ja op het moment dat een première dichterbij komt. Het is moeilijk ook omdat ze touren natuurlijk en je niet steeds kunt targetten op mensen in Nijmegen bijvoorbeeld. Dat kan niet. Je kunt wel voor het weekend dat je speelt juist op donderdag en vrijdag meer. En dat je op maandag tot en met woensdag het iets meer laat vieren zeg maar. Want het meest vervelende is dat je een overload aan berichtjes krijgt van iets. Dan gaat de interesse weg.

I: Dus juist die opbouw die je ervaart bij Oostpool en Noord Nederlands Toneel dat is voor een prettige manier..

R: Al moet ik zeggen dat Oostpool meestal wel een beetje te. Die zijn gewoon heel actief op social media. Past ook bij hun imago dus ik vind het ook goed, maar het is niet altijd iets wat mij aanspreekt. Ze hebben soms hele leuke campagnes dat ik denk top bedacht en soms dat ik denk van ik heb het iedere dag langs zien komen, het is wel weer goed.

I: Om nog even terug te kijken: we hebben het over communicatie gehad, over theaterervaringen, binnen buiten Nijmegen, verschillende genres. Heb je daar achteraf gezien nog een aanvulling op? Iets wat je te binnenschieft?

R: Nee eigenlijk niet.

I: Oke dan sluiten we hiermee het interview af. Heel erg bedankt!

Interview 6

Datum: 4 maart 2016

Locatie: Koffiecorner universiteitsbibliotheek Nijmegen

Duur: 59 minuten en 4 seconden

Gegevens respondent

Geslacht: vrouw

Leeftijd: 26 jaar

Hoogst genoten opleiding: Universiteit, algemene cultuurwetenschappen

Woonplaats: Nijmegen

Uitwerking interview 6

Interviewer (I): Ben je de laatste tijd nog naar theaters, Nijmeegse theaters geweest?

Respondent (R): Ja de laatste keer is in januari geweest, naar theatergroep GRAS een Nijmeegse theatergroep. Met een vriendin van mij die speelde daarin, zij was er heel enthousiast over en het onderwerp sprak me ook aan. Het heet Vertel nog eens... Het ging over de tweede wereldoorlog. Er waren allerlei interviews gedaan met mensen die de tweede wereldoorlog hadden meegemaakt en daar is een stuk uit voortgekomen. Dat is de laatste keer en daarvoor is het iets langer geleden. In oktober. Helaas niet zoveel tijd voor gehad.

I: Waar ben je in oktober geweest?

R: Ik ben in oktober naar een Shakespeare stuk geweest, Measure for Measure. Toen was ik in Londen met een vriendin. Diezelfde week zijn we ook naar Les Miserables geweest. Twee hele andere dingen maar allebei wel heel mooi.

I: En dat was omdat je daar op vakantie was?

R: Ja we waren een week op vakantie in Londen en het Shakespeare stuk hadden we van tevoren al geboekt. Maar voor de musical hebben we ter plekke kaartjes gekocht.

I: Omdat je daar toch bent dat je dacht...

R: Ja we hadden al wilde plannen gemaakt, hele lijsten met alles wat we wilden doen en we zijn allebei wel theaterliefhebbers dus we wilden allebei graag in ieder geval naar een musical. En voor dat stuk van Shakespeare hebben we van tevoren even gekeken wat er speelde. Je hebt The Globe, het oude theater van Shakespeare, wat ze een aantal jaren geleden opnieuw hebben opgebouwd en daar hebben ze in de zomer en zolang het weer het toelaat

stukken buiten. Dit was een van de laatste stukken die ze hadden. Het kostte maar vijf pond, dus daar hoef je het ook niet voor te laten. Ik heb in het laatste jaar van mijn opleiding een vak gevolgd over Shakespeare dus dit leek me ook een goede aansluiting op mijn opleiding.

I: En kun je wat meer vertellen over de ervaring zelf?

R: Ja, dankzij dat vak ben ik meer gaan verdiepen in Shakespeare en hoe vroeger theater was. Ik wist dus van tevoren hoe het theater eruit zag. Dus toen we besloten om op vakantie te gaan naar Londen zeiden we allebei meteen daar willen we heen. Want zij heeft ook datzelfde vak gevolgd. Het leek me heel leuk om eens mee te maken, voor zo goed als dat kan, hoe dat vroeger was. Zo'n theater. We hebben ook gestaan. Die kaartjes waren het goedkoopst. Je kon ook zitten. Maar daar zagen we eigenlijk het nut niet van in. We vonden het juist leuk om echt tussen de mensen te staan en om te kijken of er iets anders is dan dat je in het theater zit en naar een stuk kijkt. En dat merkten we wel dat dat een heel groot verschil is. Hierbij was ook veel meer in de zaal zelf te doen. Van tevoren was iedereen al in kostuum en in thema van het stuk. Toen we binnenkwamen waren de acteurs als bezig in het publiek. Ze hadden ook niet echt coulissen om achter weg te gaan. Ze kwamen echt door het publiek heen op het podium. Dus dat was een hele andere ervaring dan ander theater waar ik heen ben geweest.

I: En wel een...

R: Een hele positieve ervaring. Ik vond het heel erg leuk. En als ik weer naar Londen ga dan wil ik wel kijken of ik dat nog een keer kan doen. Het is ook doordat ze in Engeland op een andere manier met de teksten van Shakespeare omgaan dat het een hele andere ervaring is. Wat ik heb hier het idee dat het in Nederland dat ze nog een beetje verheven denken over Shakespeare, hoge kunst. Maar in Engeland was dat helemaal niet zo. Ik heb het stuk behandeld tijdens die colleges en daar leek het een redelijk serieus stuk, maar zoals het werd opgevoerd in Londen was het opeens een komedie. Het was een leuke wisselwerking om zo te zien. Het is ook anders om de tekst te lezen natuurlijk dan om het te zien en te horen. Ja, het lezen het is zo'n verouderde taal dat ik niet altijd alles snap, maar door het gesproken te horen en natuurlijk het geacteerd te horen wordt het ineens een stuk begrijpelijker. Dat vond ik wel leuk.

I: Dus je ziet het echt als een uniek iets zo tijdens je vakantie en dat het ook als geheel een mooie ervaring vormt?

R: Ja precies. Ja want van tevoren reclame, nou eigenlijk weinig van gezien. Dat laat ik meestal ook wel meespelen in of ik naar een stuk ga of niet. Ik vind de stukken van Shakespeare, ja vind ik heel interessant. Het is wel een leuke herinnering om op terug te kijken zo in die vakantie.

I: En als je even wat verder terugdenkt dan de meest recente ervaringen, heb je dan ervaringen die zo in je hoofd schieten waar je wat over kunt vertellen?

R: Ja, dan komen eigenlijk zo musicals in mij op. Daar hou ik wel van. Gewoon van hoe groots het is aangepakt. Hoeveel reclame je daarvoor ziet. En hoe ze op mensen proberen in te spelen met die zoektochten naar de volgende musicalster en dat ze daardoor mensen proberen

I: te trekken. Maar ook juist de kleinere theaters komt ook bij me op. Ik was een aantal jaar geleden naar een hele kleine voorstelling geweest van een komedie trio, kwartet, nou in ieder geval. In een redelijk kleine zaal, maar het is wel een professionele groep. Zij deden ook met muziek een voorstelling dus het is dan wel apart om te zien hoe zo'n musical wel heel veel aandacht krijgt en dat zo'n grote in het Circustheater in Scheveningen of in Utrecht staat. En zo'n komediegezelschap dan in zo'n kleine zaal staat terwijl ze kwalitatief niet minder goed zijn. Ja zoals ik het al zei is het al een tijdje geleden. Omdat ik in de horeca werk heb ik niet zoveel tijd om 's avonds dingen te doen.

I: En als je terugdenkt aan je ervaringen, wat je al zei komedie, musical, wat betekent dat voor jou? Dat je daar naartoe gaat...

R: Ja natuurlijk een avond weg en een leuk avondje uit. Maar omdat ik zelf ook zing en zelf ook weleens heb meegedaan aan amateur musicals vind ik het toch altijd leuk om te zien hoeveel talent Nederland heeft. Niet alleen de grote sterren, maar ook vooral de mensen die op de achtergrond staan en die je misschien niet bij naam kent. Het is toch weer iets wat meespeelt in hoe ik in het leven sta denk ik. Daar moet ik even over nadenken. Ja omdat ik toch redelijk een positief persoon ben, het positieve ervan inzie. Musicals zijn toch heel luchtig en leuk, in ieder geval waar ik heen ben geweest. En dat helpt mij wel om weer even iets positiefs in de wereld te zien. Tegenwoordig dat het allemaal ellende is.

I: Dus eigenlijk even weg?

R: Ja precies, even je zorgen vergeten. Even een avondje helemaal ergens anders op focussen.

I: Dus dan is het ook een avond uit, naast het feit dat je iets gaat zien?

R: Ja, maar dat heeft eigenlijk meer betrekking op musicals. Theaterstukken zoals dat stuk over de tweede wereldoorlog om dan terug te denken over hoe het vroeger was. Hoe gelukkig we eigenlijk mogen zijn dat we niet in die tijd zijn geboren en hier in Nederland ook.

I: Dat je zo'n avond ook gebruikt voor jezelf? Dat je het meeneemt naar je eigen ik?

R: Ja.

I: Je zei al kort toneel, dat je dat eens ziet, musicals en komedie. Als je nu kijkt vanuit de genres, er zijn er veel, hoe kijk jij daar tegenaan?

R: Tegen de verschillende genres?

I: Ja wat dat voor jou betekent.

R: Ja ik heb veel genres, ook door mijn studie omdat het een hele brede studie is, heb ik veel genres ben ik mee in aanraking gekomen. Sommigen vind ik leuker dan anderen. Wat ik ook al zei musicals, cabaret, toneel, maar ook inderdaad door mijn stage bij LUX ben ik ook inderdaad meer met dans in aanraking gekomen. Ja ik vind het heel fijn en heel mooi dat er zoveel verschillende genres zijn en dat er voor iedereen wel iets is waarin hij zich kan uiten of naartoe kan gaan om erin op te gaan. Ik kan zelf bijvoorbeeld niet dansen, maar ik vind het

heel mooi om te zien, heel knap. Verder heeft het voor mij geen diepere laag, omdat ik mezelf daar niet zo in in kan leven of omdat ik zelf niet de technieken heb. Dat ik geen idee heb of iemand fouten maakt. Maar bij toneel en musicals heb ik dat meer omdat ik zelf ook toneel gespeeld heb en zelf ook zing. Dus dan heb ik meer, dan zie ik meer hoe goed iemand daarin is. Wat genres verder betekenen vind ik wel een lastige vraag.

I: Als je terugdenkt aan je herinneringen met de verschillende genres, hoe zie je dat?

R: Dat zie ik eigenlijk als een reis, een groeiende reis. Omdat ik op de middelbare school bijvoorbeeld heel andere dingen leuk vond dan dat ik nu leuk vind. Ook je eigen ontwikkeling daarin. Met hoe meer genres je in aanraking komt, hoe meer je daar een beeld van kunt vormen. Wat voor jou wel iets is of niet iets is. Ik kan nu wel zeggen van poëzie daar hoef ik niet persé heen, maar dat komt omdat ik daar eigenlijk nog nooit echt heen ben geweest. Misschien dat als ik er ooit heen ga dat ik zeg dat is echt fantastisch. Dit heeft iets met mij gedaan en daar wil ik meer mee doen. Het is heel persoonlijk natuurlijk, voor iedereen anders.

I: Je zei ook al dat jouw voorkeur ligt bij musicals..

R: Ja en toneel.

I: Kun je daar wat meer over vertellen? Je zei al dat musicals lekker luchtig zijn en toneel dat dat ook een serieuzere laag kan hebben. Kun je daar nog wat meer over zeggen? Over jouw voorkeuren? Of cabaret bijvoorbeeld.

R: Nee, daar ben ik de laatste tijd ook niet meer zo heen geweest. In ieder geval niet in het theater. De laatste keer was een Engelse cabaretier en jaren geleden. Dat is ook een goede manier om op een luchtige manier de problematiek van tegenwoordig aan te spreken. Ik heb in ieder geval het idee dat dat vaak gebeurt bij cabaret. Natuurlijk betrekken cabaretiers het ook heel erg op zichzelf, maar aan de andere kant wat ik heb gezien ook weer op de thematiek van tegenwoordig. Oorlog, armoede, allerlei schrijnende onderwerpen die ze op een luchtige manier proberen aan te snijden. Maar toch een boodschap erachter hebben. Je weet dat je naar cabaret gaat en dat het dan de bedoeling is dat je daar gaat zitten lachen. Dat ze iets zeggen wat je grappig vindt. Ik vind het heel knap hoe iemand dat kan en hoe iemand dat zo voor zo'n volle zaal mensen teweeg kan brengen. Maar ja dat is iets wat ik zei, waar ik niet zo heel vaak naartoe ga. Dat zou ik eigenlijk wel willen. Ik zou eigenlijk niet weten waarom ik er niet zo vaak heen ga.

I: Je zegt het is meer dan een avond lachen. Wat haal je er dan uit?

R: Dat ik na ga denken over dingen, misschien kan een cabaretier wat zeggen wat voor jou persoonlijk erg van toepassing is. En heeft hij daar, ik wil niet zeggen oplossing, maar heeft hij daar een idee over dat je denkt van hé daar heb ik nog nooit zo overnagedacht. Dat probeer ik eigenlijk bij elke theaterervaring wel uit te halen. Om het meer op jezelf te betrekken. Hoe je daar als mens van kunt groeien.

I: Om terug te komen op wat je zei over musicals: die zijn wat luchtiger en vervolgens noemde je Les Misérables... Kun je daar wat meer over zeggen?

R: Ja, nou Les Miserables, de naam zegt het al, niet heel vrolijk. Daarbij gaat het mij vooral om de muziek. Ik vind de muziek heel mooi. De teksten hebben voor mij verder niets van toepassing. Ik zit niet in Frankrijk tijdens de Franse revolutie. Ik moet ook wel zeggen dat de musicals waar ik naartoe ben geweest, dat zijn de grote producties geweest: The Wizard of Oz, Wicked, Lion King. Je hebt natuurlijk ook heel veel kleinere musicals die misschien wat serieuzere dingen aanstippen. Ik ben dan toch iemand die heel erg gevoelig is voor de reclame. En ook wat ik van thuis uit heb meegekregen. Mijn moeder en zus vinden dat ook allebei heel leuk. En als je dan toch samen naar zo'n programma van Op zoek naar... Joseph bijvoorbeeld een paar jaar geleden zit te kijken, dan ben je toch ook nieuwsgierig naar hoe hij het doet in de musical zelf. Dan wil je het ook zien.

I: Dus je bedoelt dat je vooral door de reclame kiest en voor de muziek gaat en niet zo zeer voor het verhaal?

R: Nou dat spreekt me ook wel aan, want anders ga je er niet zo snel heen. Ik kan me er alleen minder in verplaatsen dan in musicals die grotere thema's hebben. Over een verandering bij iemand zoiets. Andere dingen zoals de Lion King is echt jeugdsentiment. Ik ben vroeger met de Disneyfilm opgegroeid. Dan is het leuk om te zien hoe ze dat op een podium zetten.

I: En toneel is dan weer een ander..

R: Ja iets serieuzer. In ieder geval de stukken waar ik heen ben geweest. Bijvoorbeeld George en Eran, dat is weer wat anders. Dat vind ik een beetje tussen toneel en cabaret in. De stukken die ik goed vind proberen een boodschap uit te dragen. Ik heb laatst een interview gelezen met iemand over een absurdistische theatergroep die niet een boodschap willen. Ik zag het voorbij komen dat er niet zo'n verhaal in zit, dat hoeft voor mij niet zo.

I: Dus het moet wel ergens naartoe gaan?

R: Ja, ik ben een keer naar een toneelstuk geweest en ik heb er echt twee uur gezeten van waar gaat het eigenlijk over. Het was heel knap gespeeld maar het was zo absurd. Er zat geen lijn in.

I: Dus je wilt er wel iets uit mee kunnen nemen?

R: Ja het liefst wel.

I: Je woont in Nijmegen en Nijmegen heeft veel theaters. Kun je daar wat over vertellen? Over hoe je ze ziet? Je noemde LUX al kort.

R: LUX is, omdat ik daar meer ervaring mee heb vanwege stage, weet ik nog een beetje hoe dat daar werkt. Dat het een vlakke vloer theater is. Er zijn daar hele andere voorstellingen te spelen dan in de schouwburg bijvoorbeeld of in de Lindenberg. Ik associeer Lindenberg meer met amateurtheater omdat ik daar zelf ook cursussen heb gevolgd en bij andere mensen vanuit een theatervereniging op de universiteit daarheen ben gegaan. Terwijl dat eigenlijk helemaal niet zo is. Als ik bekijk wat ze daar programmeren dan is het een stuk breder dan hoe ik er tegenaan kijk. Ik ben nog nooit echt naar een andere voorstelling dan een

studentenvoorstelling geweest in de Lindenberg. Omdat er zoveel cursussen te doen zijn zie ik het meer als een soort muziekschool, waar ik in mijn jeugd theaterlessen volgde, dan echt een theater zelf. De schouwburg dat is echt het ding. Heb ik het idee. Zo willen ze zichzelf geloof ik graag profileren. Daar heb ik dat stuk van theatergroep GRAS gezien. Dat vond ik heel indrukwekkend dat ze daar stonden met zo'n voorstelling. Want zij waren ook het eerste amateur theatergezelschap dat daar stond, wat ik gehoord heb. Ik zie de schouwburg toch meer de diepte stukken. Daar ben ik ook nog naar een Shakespeare voorstelling geweest van Noord Nederlands of Oostpool geloof ik. Maar Oostpool heb je tegelijkertijd ook weer bij LUX. Dus het heeft allemaal wel overlap maar ik heb niet het idee dat het elkaar in de weg zit. Dat ze zulke andere dingen programmeren. Bij LUX is het voornamelijk theater en dans en muziek minder. Bij Lindenberg heb je weer meer muziek. Bij de schouwburg af en toe ook. Maar dat koppelt zich ook weer terug naar Doornroosje en de Vereeniging. Een wisselwerking hier in Nijmegen. Ik heb niet het idee dat ze elkaar in de weg zitten.

I: En als je denkt aan je eigen theaterervaringen, wat is dan jouw idee bij de verschillende theaters? Als je daar zelf zo komt.

R: Eigenlijk komt het wel overeen met wat ze daar programmering. Bij de Lindenberg, het is toegankelijk. Ik vind het een toegankelijke locatie. Een mooi theater. Maar, het is heel basaal, ze hebben minder comfortabele stoelen dan bij LUX. En bij LUX hebben ze minder comfortabele stoelen dan bij de schouwburg. Dat is echt op een heel plat niveau gezien. En ook dat je bij LUX het café hebt boven. Dat nodigt ook veel meer uit om na een voorstelling nog even wat te drinken of van tevoren vast wat te drinken of even wat te eten. Om na te praten. Ik geloof dat dat bij de Lindenberg ook zo is. Bij de schouwburg, ja daar heb je boven het theatercafé wat heel mooi is maar ik bedenk me nou ook niet zo heel snel als ik daar naar een voorstelling ben geweest daar wat te gaan drinken. Dan denk ik van nou we kunnen ook wel even ergens anders heen. Ik denk wel bij LUX, omdat het theater beneden is, je moet door het café. Dat is slim gedaan. Ik denk dat dat mensen trekt om te blijven. Persoonlijk vind ik LUX het fijnst om naartoe te gaan, omdat het allemaal heel open is. Dat is bij de schouwburg en Lindenberg wat minder.

I: Bij de schouwburg en de Lindenberg heb je dus meer het gevoel dat je daar echt komt voor de voorstelling, terwijl LUX daarnaast nog uitnodigt om te eten of te drinken? Dat je dan ook voor de avond uit gaat en dat LUX alles in huis heeft?

R: Ja precies.

I: Nu hebben we het gehad over jouw theaterervaringen, jouw ervaringen met genres en de Nijmeegse theaters. Heb je daar nog iets aan toe te voegen? Iets vergeten? Iets wat in je hoofd schiet?

R: Nee, op dit moment niet. Misschien later.

I: Dan blijven we nog steeds bij jouw ervaringen maar nu zou ik het graag wat toespitsen op de communicatie tussen jou en de theaters. Dit is heel breed natuurlijk: communicatie met een persoon of meer eenzijdig. Je kunt denken aan het moment dat je een voorstelling gaat kiezen,

kaartjes gaat kopen of juist al naar het theater gaat. Kun je daar wat meer over zeggen? Over hoe je dat beleeft?

R: Ik zal beginnen bij van tevoren als ik naar een voorstelling toe wil. Wat er op een website van een theater staat, daarmee proberen ze mensen binnen te krijgen. Maar ik vind het ook altijd fijn als ik denk ik wil naar deze voorstelling om de website van de groep zelf nog even te bekijken. Mensen vragen die er al heen zijn geweest, wat zij ervan vonden. De foto's die hebben ook wel invloed. Ik zag in de schouwburg laatst een poster voor Sneeuwwitje van het Noord Nederlands Toneel volgens mij. Dat leek me heel interessant omdat ik zelf onderzoek heb gedaan naar het sprookje. Het was zo anders dan hoe je het gewend bent. Hoe Sneeuwwitje eruit ziet en hoe het verhaal gaat. Dat dacht ik aan de poster te zien. Dat lijkt me dan interessant om te zien hoe het is. Ik ben uiteindelijk niet naar de voorstelling geweest omdat ik geen tijd had helaas. Maar dan vind ik het interessant om de website van de toneelgroep te bekijken. Als ik de groep die het speelt nog niet ken, dan daar ook iets verder op in te gaan. Van tevoren heb ik heel sterk dat het visuele wat met mij doen. Ik kan wel een tekst lezen over het stuk van het is geweldig en je moet erheen komen, maar als de foto's er niet interessant uitzien dan doet het verder niet zoveel. En in het theater zelf je hebt boekjes, flyers van andere voorstellingen. Ik vind dat altijd fijn dat ze je nog meer proberen te enthousiasmeren voor zo'n voorstelling door van tevoren nog een programmaboekje of een flyer uit te delen. Verder is social media heel belangrijk tegenwoordig. Dat vind ik ook altijd wel goed als ze een sterk social media persoon hebben of een actie erbij hebben die ook meer over de voorstelling gaat. Zoals bijvoorbeeld bij George en Eran dat ze een filmpje hebben gemaakt met hé jij kom je naar ons stuk kijken? Dat vind ik goed en leuk. Volgens mij werkt dat ook heel goed, omdat mensen zich persoonlijk aangesproken voelen. Wij willen graag dat jij komt kijken, want ons stuk is heel leuk. Ik word ook heel vaak door anderen op een stuk gewezen van kijk leuk, ga je mee? En dan wat ik zei social media en visueel werkt gewoon heel goed voor mij.

I: Dat je eigenlijk zegt dat het niet de algemene informatie is die je triggert om te gaan maar dat je een beter beeld krijgt van wat je gaat zien? En op het moment dat je je persoonlijk aangesproken voelt?

R: Ja, algemene informatie speelt natuurlijk wel mee en dat ligt er ook wel aan of ik een stuk al ken of niet. Dat speelt natuurlijk ook mee. Ik ben in september naar ook een Shakespeare stuk geweest van Oostpool. Een stuk wat ik ook kende, waar ik onderzoek naar had gedaan. Ik weet dat Oostpool totaal niet traditioneel is. En dan vind ik het juist interessant om te zien wat ze met zo'n stuk hebben gedaan. Hoe ze de tekst hebben bewerkt en hoe ze er mee omgaan. De klassieke verhalen van, in dit geval Richard III, over een op macht beluste man die persé koning wil worden en daarvoor alles en iedereen uitmoordt. Hoe degene die dat speelt dan laat zien wat er in hem omgaat. Daar was ik wel benieuwd naar. Het ligt er natuurlijk aan of je het stuk al kent of niet. In ieder geval bij mij wel. Het kan best zijn, de Lion King heb ik al gezien toen ik jong was en nu komt die terug. Ik zou het leuk vinden om te zien of dat anders is. Een beetje vergelijken.

I: Dus dat je denkt hé dat ken ik, ik heb het gezien of gelezen en dan ben je sneller geneigd het nog eens te doen omdat je weet van dat heb ik toen gewaardeerd?

R: Ja, inderdaad.

I: En qua nieuwe stukken? Hoe ga je dan informatie vinden?

R: Ja bij nieuwe stukken heeft het ook weer met social media te maken. De algemene informatie ook. En een aantal van mijn vriendinnen zijn ook erg bezig met theater en als zij zeggen ik ken deze groep al en ze zijn heel goed. Of dit is iets heel nieuws laten we gaan. Er is binnenkort iets van Productiegroep Nijmegen, ik geloof een nieuwe groep. Ik kon er vrij weinig informatie over vinden. Het lijkt me dan wel leuk om te zien wat voor groep het is. Hoe ze het hebben gedaan. Net als bij theatergroep GRAS. Ik wist dan van een vriendin die daarin meespeelde dat er weinig mensen waren met echt tekst maar ze hadden zoveel mensen erbij, figuranten en honden op het podium. Ik vond het heel leuk om te zien hoe ze dat allemaal gezet hebben. Hoe het eruit ziet op het podium en hoe ze met teksten om zijn gegaan. Bij nieuwe voorstellingen zijn het de social media en het visuele aspect.

I: En dan ook het via via dat veel doet? Dan krijg je dus dat jij iets hoort en dat dat zich in je kring verspreid.

R: Ja, precies.

I: Dan heb ik de brochures bij me. Zou je gewoon eens willen bladeren en hardop willen zeggen wat er in je hoofd opkomt?

R: Ik vind het heel lastig kiezen tussen de twee want ze spreken me allebei aan. Bij deze van de Lindenberg en LUX vind ik fijn dat het klein is. Het is handzaam. Dat is bij de van de Stadsschouwburg en de Vereeniging minder omdat die wat groter is. Dat speelt bij mij heel erg mee. Ik heb altijd een tas bij me maar ik krijg deze minder snel mee dan zo'n boekje. De schouwburg en de Vereeniging hebben natuurlijk hun logo vernieuwd pas geleden en dat maakt het interessant om te bekijken of ze dan ook andere dingen programmeren. Om te moderniseren. Of zoals hier staat: verbreed je horizon. Om te verbreden. Ik heb het idee dat ik deze al een paar keer heb gezien, maar weet niet waar. Dit vind ik heel fijn zo'n overzicht van tevoren. Dat je kunt zien op welke dag wat is. Oh op genre, goed. Maar je moet wel veel bladeren voordat je echt bij het programma uitkomt. Wel goed dat ze zo uitgebreid informatie geven over de twee podia. Het is natuurlijk ook bedoeld voor mensen die er nog nooit geweest zijn maar aan de andere kant is het misschien iets te. LUX en Lindenberg zijn toch al zo bekend.

I: Je vindt dus eigenlijk dat je te veel moet doorbladeren voor je bij de kern komt?

R: Ja, ik ben nu twintig pagina's verder en nu pas kom ik bij het programma. Tekst, had misschien iets korter mogen zijn. Je ziet toch vaak dat mensen afdwalen als ze zoveel moeten lezen over iets.

I: Als jij zelf zou moeten kiezen uit voorstellingen, hoe zou je dat aanpakken?

R: Ik zou waarschijnlijk eerst kijken of er dingen zijn die ik ken, theatergroepen, mensen die ik ken. En kijken of ze dan iets nieuws doen. En daarna als een foto of een titel mij aanspreekt dan zou ik daarna gaan kijken wat de tekst is. En als dat aanspreekt ga ik verder kijken op de website die erbij staat. Of de website van de Lindenberg zelf al vermoed ik dat daar niet heel veel meer informatie opstaat dan dat er hierin staat. Misschien beter even doorbladeren naar nu. Maart, kijk. Ja dan zijn er toch al snel wat meer dynamische foto's die mijn aandacht trekken. Je ziet heel veel van cabaret en solo en muziek dat je een foto van een hoofd hebt. Daar kun je weinig over zeggen hoe zo'n stuk dan is. Hier ben ik dan heel benieuwd naar. Kerst in Paramaribo omdat het maart is. Wat ik zei, ik merk toch dat ik op zoek ga naar dingen die ik al ken. Terwijl het ook leuk is om nieuwe dingen uit te proberen. Maar bijvoorbeeld namen, ik heb Leon van der Zanden nog nooit live gezien. Ik ken niet heel veel van hem. Dat is dan wel iets waar ik naar zou willen kijken of ik dat dan leuk vind. En ook inderdaad met filmpjes van andere voorstellingen.

I: Dus dan zou je er nog verder research naar gaan doen voordat je besluit om te gaan?

R: Ja. Of het moet zo'n naam zijn dat ik denk ja daar wil heen. Ik zag hier iets staan van Ella, Ella Fitzgerald. Die muziek vind ik heel mooi dus daar zou ik al van denken ja daar wil ik wel heen. Maar ik vind het verder wel heel prettig dat er weinig reclame in het boekje staan. Theaters hebben natuurlijk altijd sponsors en reclame nodig voor zo'n boekje. Ik zou niet zo op basis van, als ik iets niet ken, op basis van alleen een boekje naar de voorstelling gaan. Dat vind ik ook leuk gedaan zo'n reiswijzer in het boekje van de schouwburg en de Vereniging. Leuk dat ze daar logo's bij hebben gedaan en dat je dan kan kijken wat het betekent als dat bij een voorstelling staat. Hier ben ik dus heen geweest. Wat ik al zei, het boekje is net iets te groot en er staat te veel tekst in. Sommige stukken hebben helemaal niet zoveel tekst nodig. En ik moet zeggen dat er hierbij te veel op een pagina staat. Zoveel teksten onder elkaar. Ik word dan niet geprikkeld om verder te lezen waar die voorstelling over gaat.

I: Dus dan is de pagina indeling hier voor jou uit verhouding?

R: Ja, want dat vond ik bij die van de Lindenberg heel fijn: twee op een pagina is meer dan genoeg. Het is natuurlijk niet te doen om er één op een pagina te doen, tenzij je er extra aandacht aan wil besteden. Maar hier vier op een pagina. Het is een overload: te veel foto's en te veel teksten. Maar hierbij heb je ook als je iemand uit wil lichten dat het groter is. De stukken waar mijn aandacht naartoe gaat is die van de Warme Winkel, Amadeus dat gaat over Mozart neem ik aan en ik vind de foto leuk. Dat werkt heel goed mee. Maar ik kan niet zeggen dat er echt dingen voor mij uitspringen. Nou ja hier Tineke Schouten omdat die een knalgele achtergrond heeft. Ik zou niet alleen op basis hiervan, kijk deze lijkt me heel erg leuk alleen weet ik dat ik die avond moet werken. Dan houdt het al op. Als ik niks gepland zou hebben nog dan zou ik verder kijken naar wat ze hiervoor al hebben gedaan en waar het stuk... ah kijk, als ik de tekst zo lees heb ik het idee dat het een adaptatie is van de film Amadeus die ik ook ooit heb gezien. Het is wel heel erg herkenning voor mij. Ja wat ik net al zei ik vind het te veel op een pagina. Dat is jammer. Hiermee is ook wel te zien dat er heel veel staat in de schouwburg en in de Vereniging wat heel goed is en ze horen natuurlijk ook bij elkaar. Ik verlies hierdoor een beetje het overzicht. Wel herhalingen van het Gelders Orkest

bijvoorbeeld, die bustes dat je iedere keer dezelfde achtergrond hebt. Dat werkt wel, maargoed heel veel toneelvoorstellingen hebben dat natuurlijk niet. Ah kijk Enge Buren. Dat is ook omdat ik hen al ken en hen leuk vind. Even kijken of ik daarheen wil. Lijkt me wel leuk. Nou moet ik wel zeggen dat het visuele aspect meer met mij doet dan de tekst. Dat dat er meer voor mij uitspringt. Ik vind het hier ook goed dat er niet te veel reclame in staat. Oh dit is heel handig. Dat je kunt aangeven waar je wilt zitten of dat je het van tevoren kunt zien. Dat vind ik heel prettig als je je stoel kunt kiezen. Maargoed als je echt heel graag naar een voorstelling wil dan koop ik al heel erg op tijd kaartjes in de hoop dat ik goede plaatsen heb. Al is het nog lang niet overal zo dat je je eigen stoel kunt uitkiezen. Volgens mij bij de Vereniging is dat niet altijd zo. Dan gewoon geen aangewezen plaatsen maar ga maar ergens zitten. Ik vind die van de Lindenberg, LUX veel handzamer. Hier moet je echt voor gaan zitten om te kijken en die kun je gewoon zo meenemen. Lekker bladeren. Maar op zich qua voorkant vind ik ze allebei heel mooi.

I: Zou jij met zo'n boekje in aanraking komen?

R: Jawel, ik heb volgens mij, als ik naar een andere voorstelling ga dan liggen die daar toch in een theater. Of even denken hoor. Zoiets wordt, omdat ik in de horeca werk, wel vaker neergelegd bij ons. Ik kom wel meer met flyers in aanraking dan met brochures. Ook door een jaar heen worden die vaker aangeleverd.

I: Je zei al dat je vooral op internet zoekt. Maakt dat dat je zo'n boekje inkijkt als je het ziet?

R: Ik vind het wel fijn om een overzicht te hebben. Niet alleen op internet maar ook iets wat je vastpakt en denkt oh ja wat is het ook alweer? Wanneer is het ook alweer? Dat je het even kunt bekijken. Dat betekent niet dat ik ook zo'n boekje niet mee zou nemen.

I: Dus het is wel toegevoegde waarde?

R: Ja vind ik wel.

I: Dan, tot slot, je zei al dat je veel Facebook dingen leest. Theaters zijn daar ook mee bezig op sociale media. Hoe is dat voor jou met theaters en Facebook, Twitter?

R: Ik zit zelf niet zoveel op Twitter, vooral op Facebook en op Instagram. Theaters, je moet wel echt zelf op zoek gaan heb ik het idee. Je hebt wel gesponsorde dingen ertussen zitten zowel op Facebook als Instagram van hé misschien is dit iets voor jou. Alleen heb ik het idee dat dat bij theaters niet zo naar voren komt. Dat ze niet heel erg hun best doen om gevonden te worden. Terwijl je heel vaak bij festivals of bij poppodia hoort van kijk we hebben een hashtag, gebruik deze op Facebook, op Twitter, op social media. Daarop zijn wij te vinden. Dat is heb ik het idee bij theaters niet zo. Je moet het wel, ik heb het idee dat je zelf op zoek moet gaan naar bijvoorbeeld de Facebookpagina van LUX of de Lindenberg en dan zelf moet zeggen ja dit vind ik leuk dan dat ze iets voor je terugdoen. Terwijl als je het dan geliked hebt komen ze wel met veel dingen als we hebben dit staan, we hebben dit eromheen geprogrammeerd of als je hierheen bent geweest vind je dit ook vast leuk. Maar ik heb het idee dat het initiatief wel vanuit de bezoeker komt en niet vanuit het theater zelf.

I: Inhoudelijk komen ze voor jou wel naar voren maar dat het voor mensen die hun nog niet geliked hebben, dat die er niet spontaan tegenaan lopen?

R: Ja klopt, ik heb het idee dat theaters redelijk onzichtbaar zijn voor mensen die er nog niet mee in aanraking zijn gekomen.

I: Heb je een Nijmeegs theater geliked?

R: LUX wel sowieso, Lindenberg en schouwburg weet ik niet. Denk het niet.

I: Kun je wat zeggen over die berichten die je voorbij ziet komen?

R: Ja het is wel redelijk vaak, bijna altijd ter promotie van een voorstelling wat ik heel goed snap. Ze willen meer mensen naar een voorstelling trekken. Ik heb bij LUX het idee dat het wel heel erg aanspreekbaar is. Niet verheven. Dat mocht je ergens vragen over hebben en je zet ze op Facebook dat ze er normaal antwoord op geven. Ik kan me het verder niet zo herinneren. Als je een pagina liked, dat is ook bij LUX zo, dan word je wel vaker voor zo'n event uitgenodigd die ze dan op Facebook hebben staan. Van hé dan hebben we deze voorstelling, kom je erheen? Daarmee proberen ze je te prikkelen zo'n voorstelling te bezoeken. Dat vind ik heel goed alleen ik ben heel vergeetachtig dus dan zie ik het en denk ik leuk maar daarna vergeet ik het weer. Dan denk ik een week na die voorstelling oh ja daar wilde ik eigenlijk nog wel heen.

I: Dus voor jou is Facebook er wel op het moment zelf, maar is het niet dat het blijvend is? Dat het leuk is om af en toe iets te lezen, maar dat het toch in je eigen kringen blijft wat je eerder zei van hé zullen we gaan?

R: Ja eigenlijk wel en dat is natuurlijk heel persoonlijk. Ja maar als ik een voorstelling zie en ik denk dat is op zich leuk kom we gaan erheen. Als ik met iemand anders erover praat dan blijft het meer hangen dan bij Facebook.

I: En dat is in dit geval, dat zou ook via Facebook kunnen, gebeurt dat bij jou weleens? Dat je denkt hé ik ben uitgenodigd voor een event ik doe er wat mee of is het meer offline?

R: Meestal als ik voor zo'n event wordt uitgenodigd kijk ik eerst naar de datum en dat is dan kortdag. Helaas heb ik daar dan meestal geen tijd meer voor. En dat vind ik heel jammer. En als ik ander werk zou hebben wat niet in de avonduren zou zijn zou ik veel meer kijken naar oh dat is die avond, vind ik interessant. Daar wil ik van op de hoogte blijven. Het helpt bij mij wel om er juist met mensen over te praten en juist niet via internet.

I: Dus eigenlijk Facebook zie je wel, je hebt LUX geliked en de anderen misschien. Als je dan iets leest denk je leuk, maar is het ook snel weer weg. Dat je als je toch meer face to face over iets praat dat het meer gaat leven?

R: Ja of als ik echt iets in handen kan hebben dan blijft het beter hangen. Dan leg ik iets, een flyer of boekje ergens neer en dan denk ik ohja, terwijl bij Facebook is het niet vaak het geval dat iets terugkomt.

I: Oké duidelijk. Even samenvattend, we hebben het gehad over jouw theaterervaringen, met verschillende genres, met Nijmeegse theaters en nu met communicatie. Heb je daar nog iets bij aan te vullen?

R: Nee, eigenlijk zo niet.

I: Oké dan sluiten we hiermee het interview af. Heel erg bedankt!

Interview 7

Datum: 6 maart 2016

Locatie: Café Doppio Nijmegen

Duur: 55 minuten en 16 seconden

Gegevens respondent

Geslacht: vrouw

Leeftijd: 23 jaar

Hoogst genoten opleiding: Universiteit, algemene cultuurwetenschappen

Woonplaats: Nijmegen

Uitwerking interview 7

Interviewer (I): Ben je de laatste tijd nog naar theaters, Nijmeegse theaters geweest?

Respondent (R): Mijn recentste theaterervaring was van theatergroep GRAS in de schouwburg en van Abatoir Fermé in LUX.

I: Kun je daar wat over vertellen?

R: Ja dat kan wel. Nou toen ik naar Abatoir Fermé ging was ik alleen. Ik zat achterin de zaal en het stuk was nogal turbulent en chaotisch. Heel veel geschreeuw, echt een muur van geluid op je af. Ze waren door elkaar aan het praten en je kon de helft van de tijd niet verstaan wat ze zeiden. Alleen dat ze dingen aan het zeggen waren. Het was een beetje een absurdistisch stuk. Waarvan ik niet zo goed wist wat ik ervan moest denken. Ik had echt wat tijd nodig om erop te reflecteren. Waardoor ik het ook jammer vond dat ik alleen was. Het is heel anders dan wat ik daarvoor heb gezien. Meestal dan, even generaliserend gesproken. Het was geen klassiek stuk, echt totaal niet. En GRAS is natuurlijk een amateurgezelschap. Daar ging ik heen omdat een vriendin van mij er een grote rol in had. Dat was interessant denk ik omdat het over Nijmeegse oorlogsverhalen ging. Het doel was ook om een verbinding te slaan tussen het heden en het verleden. Het verleden dat bijna uitsterft. Waarvan alleen maar de verhalen overblijven. Dat vrijheid toen iets anders betekende dan dat het nu betekent. Dat wij ons daar eigenlijk niet meer aan kunnen relateren. Dat wij niet kunnen begrijpen wat daar gebeurd is en dat zij op die manier, door gesprekken met veteranen en het vervolgens te spelen als jongere, het toch naar onze tijd vertalen.

I: Het levend proberen te houden bedoel je dus?

R: Ja.

I: En bij Abatoir Fermé zei je net dat het niet iets is wat je snel zou doen, iets anders dan wat je daarvoor gezien hebt. Kun je wat meer vertellen over wat je gezien hebt en over hoe je erbij komt?

R: Ik ben naar Abatoir Fermé gegaan om de naam. En omdat iemand, jaren geleden al, zei van ik ga naar Abatoir Fermé, ga je mee? Toen ben ik uiteindelijk niet gegaan en nu ze weer speelden dacht ik dan ga ik nu. Zonder me eigenlijk verdiept te hebben van tevoren. Ik wist dat het een Vlaams gezelschap was en dat ze absurde stukken speelden, maar daar hield het mee op. En wat dat betreft is het zeker een verrijking geweest van mijn theaterrepertoire. Alleen omdat het dus anders is dan dat ik gewend was, vond ik het heel lastig om te zeggen of ik het goed vond. Wat ik al zei lastig om erop te reflecteren.

I: Als je nu zou kiezen, zou je dan weer voor zoiets kiezen? Voor die stijl?

R: Ja ook. Ik zou er in eerste instantie niet negatief tegenover staan.

I: Heb je dat vaker dat je nieuwe stukken uitprobeert?

R: Ik denk dat ik me wel laat leiden door wat andere mensen of recensies erover zeggen. Dat ik luister naar wat zij vinden. Dat ik ook de grote gezelschappen wel volg. Dus ik denk dat als een groot gezelschap zo'n stuk speelt dat dat meer uitmaakt dan het feit dat het een absurdistisch stuk is.

I: Dus dat je kijkt naar waar het stuk vandaan komt?

R: Ja. Dat is heel belangrijk.

I: En als je verder terugdenkt dan je meest recente ervaringen, zijn er dan theaterervaringen die zo in je hoofd springen?

R: Ja ik heb Hamlet gezien van het Noord Nederlands Toneel. Het verhaal is ontzettend bekend en heel vaak gespeeld. Maar het is wel mijn eerste Hamlet die ik heb gezien dus ik kan het niet vergelijken met anderen. Hoe ze het deden vond ik wel heel bijzonder. Door op een bepaalde manier toch het publiek te prikkelen en niet alleen in het spel te zijn. Door het publiek niet alleen rationeel te laten kijken, terwijl het een heel rationeel stuk is maar door de waanzin van Hamlet echt te voelen. Ookal was dat maar een heel kort moment. Het is ook vooral dat moment dat me is bijgebleven.

I: Als je dan aan jouw ervaringen denkt, kan je dan iets zeggen over wat je haalt uit de stukken die je gezien hebt?

R: Niet 1, 2, 3 zo iets wat me te binnenschiet. Ik denk dat het wel dat het vooral de andere dingen zijn, niet persé de dialogen hoewel die ook heel goed en mooi kunnen zijn. Maar ik denk dat de fysieke momenten, dat die de meeste indruk maken. Dat je dan een bepaald beeld ziet en dat dat meer doet dan alleen de tekst.

I: Je bedoelt dat in plaats van dat je de tekst leest, je ook het plaatje ziet en dat dat het afmaakt?

R: Ja.

I: Je zei al een paar voorbeelden van toneelvoorstellingen waar je geweest bent. In het theater staan heel veel genres. Heb je meningen over de verschillende genres die in het theater staan?

R: Ik denk, zoals ik al zei, ik laat me ook beïnvloeden door meningen van andere mensen, en door wie het speelt. Dus ik denk niet persé dat het genre invloed heeft. Ik ben bijvoorbeeld ook laatst naar They Are Just Kids geweest van Oostpool. En dat is compleet anders dan Hamlet. Niet alleen qua speelstijl maar ook qua verhaal. De tijd waarin het speelt. En daar ben ik heen geweest omdat een vriendin van mij daar stage liep.

I: Dus daar zou je uit jezelf niet zo snel...

R: Naar die zou ik niet zijn gegaan nee.

I: En nu achteraf gezien, hoe kijk je erop terug?

R: Ja het was een goed om te zien.

I: Dus je bent blij dat je hem gezien hebt ookal heb je zelf niet actief gekozen?

R: Ja. Ik denk ook dat mijn blik op theater vrij beperkt is en dat ik daarom ook bewust wel luister naar andere mensen. Dat ik het leuk vind om met hen mee te gaan en ook om weleens teleurgesteld te worden. Dat is ook oké. Maar dat, mijn smaak wordt daar niet door beïnvloed ofzo.

I: En als je zegt van het kan ook teleurstellend zijn als je iets gezien hebt. Kun je daar iets meer over zeggen?

R: Ik kan me zo even niks herinneren waarvan ik dacht dat was een slechte voorstelling of dat vond ik geen goede voorstelling.

I: Dus dan is het meer dat je niet bang bent dat het zou kunnen gebeuren?

R: Ja.

I: Heb je ervaring met andere dingen dan toneel? Bijvoorbeeld muziek of dans, muziektheater, cabaret?

R: Ja, cabaret is wat langer geleden. Muziek minder vaak. En dan vooral Doornroosje. Dans, dans daar weet ik heel weinig van. Ik merk ook dat ik er weinig naartoe ga. Er was laatst Moving Futures in LUX en toen werkte ik daar dus kon ik een paar voorstellingen zien.

I: Ookal heb je minder ervaring met de andere genres, als je dan denkt aan je ervaring met de verschillende genres, wat vind je daar dan van?

R: Je ze zijn zeker anders. Bij dans... ja ik merk dat ik gewoon heel analytisch kijk en dat komt door Algemene Cultuurwetenschappen natuurlijk. En bij dans kan ik dat niet. Heb ik daar de taal niet voor. Heb ik daar de ervaring niet mee. En als ik daar dan met mensen over praat, je kijkt ook anders, je praat er anders over. Het is een manier van kijken die mij niet zo

ligt of die ik niet zo goed ken, wat niet betekent dat ik het niet mooi kan vinden. Maar ik vind het dan wel lastiger om mijn ervaringen onder woorden te brengen, of te zeggen waarom ik iets slecht of goed vind of hoe de dans zich verhoudt tot andere choreografen, daar heb ik allemaal geen kijk op. Dus dan is het meer een ervaring waar ik persoonlijk op reflecteer dan dat ik kijk hoe het zich verhoudt tot anderen.

I: Je zegt dat je vrij analytisch kijkt, hoe zit die verhouding tussen analytisch kijken en het persoonlijke?

R: Ik merk bij dans bijvoorbeeld dat ik heel graag betekenis wil geven aan wat er gebeurt op de vloer, maar dat ik dat niet kan. Omdat het beweging is. Dat het misschien wel een verhaal vertelt, maar op een andere manier met een andere soort van taal. Bij toneel kan ik dat wel en daar zit tekst in dus dat is logischer. Eenvoudiger op een bepaalde manier. Bij dans gaat het om een lijf en soms om op de achtergrond wat rekwisieten, maar dat lijf dat brengt iets over. En je kan niet zeggen dat wanneer iemand zijn arm strekt dat betekent het volgende. Er zijn geen regels voor bewegingen. Dus dat is minder rationeel. Misschien meer ook op een thema. Een uitbeelding van zoiets in plaats van het daadwerkelijke verhaal.

I: Dus voor jou is toneel dan makkelijker en dat je bij dans kijkt van dat vind ik mooi of minder mooi maar ik weet niet zo goed waarom? Dat het wat vager blijft.

R: Ja.

I: En je zei al met muziek en cabaret heb je iets minder. Dat is ook weer heel anders. Kun je daar iets over zeggen?

R: Nou cabaret daar ging ik vroeger weleens heen met mijn ouders en mijn broertje. Dat vind ik het nu niet waard. Ik vind het niet iets toevoegen om dat op een podium te zien. Ik kan me wel voorstellen dat het leuk is, maar dan kijk ik het net zo lief op de bank met een iemand anders in plaats van in een volle zaal.

I: Tv is dus prima, zegt genoeg?

R: Ja zeker, ik hoef niks extra. En muziek vind ik wel heel leuk eigenlijk maar om een of andere manier niet iets wat ik vaak doe. Ja ik weet niet precies waarom.

I: En als je denkt aan de muziekervaringen die je hebt, hoe kijk je daarop terug?

R: Ja meestal waren het goede avonden waarop ik met een of twee anderen naar een concert ging. En dan vooral ook echt de muziek. Dus dan niet om de sfeer of het feestje. Ik weet niet echt om daar bij te zijn.

I: Dus de beleving van de muziek zelf?

R: Ja.

I: Je vertelde net ook dat je laatst iets in LUX gezien hebt. Nijmegen heeft meer theaters. Heb je daar ervaring mee?

R: Om de een of andere reden is LUX de eerste plek waar ik heen ga. Dat zijn denk ik ook de wat bijzondere voorstellingen. Meestal ook de wat minder grotere voorstellingen. Vlakke vloer voorstellingen. De schouwburg heeft ook een compleet ander imago.

I: Kun je dat uitleggen hoe je dat ziet?

R: Ik denk over het algemeen dat de schouwburg een ouder publiek heeft en dat dat helemaal niet eens nodig is, want de programmering richt zich ook op jongeren. Maar dat het imago dat wel is naar mijn idee. Datzelfde geldt voor de Vereeniging en juist weer helemaal niet voor Doornroosje. Het is gewoon, de schouwburg heeft om een of andere reden een hogere drempel dan LUX denk ik.

I: En je zegt dat dat imago er is van dat jongeren niet zo passen bij de schouwburg, maar dat dat niet komt door wat ze programmeren?

R: Nee niet altijd in ieder geval. Ik denk dat ze best wel, ze hebben ontzettend leuke voorstellingen. Wel eerder klassiek ook vaak. Nou ja het Gelders Orkest heeft bijvoorbeeld wel een toegankelijk programma: Blik op. Daarin worden stukken uitgelegd voordat ze worden gespeeld. Ik denk dat dat de luisterervaring beter maakt. Ik denk dat als je het niet begrijpt dat je dan sneller de draad kwijt raakt in een langer stuk. Als je de achtergrond niet kent. Klassieke muziek heeft natuurlijk überhaupt dat beeld. Maar de schouwburg heeft grote voorstellingen, ook cabaret.

I: Je hebt nu uitgelegd hoe je de schouwburg ziet. Kun je wat meer vertellen hoe dat voor jou bij LUX is?

R: Ja ik denk dat het het toegankelijker is omdat het bekend staat als een filmhuis. Aan de ene kant wordt het juist moeilijker als het bekend staat als filmhuis en je er ook andere dingen kan zien die wel een beetje ondergeschikt lijken, maar aan de andere kant als je daar eerst komt voor een film dan is het makkelijker om er terug te komen voor iets anders.

I: Je stapt dan sneller naar binnen, misschien dan wel met een andere reden, maar dat bedoel je?

R: Ja dat je er in ieder geval al eens binnen bent geweest.

I: En als je naar je eigen ervaringen kijkt, hoe zie je dat als je ergens in Nijmegen een voorstelling gaat zien?

R: Ja ik vind naar de schouwburg gaan wel iets anders dan naar LUX gaan. Naar Doornroosje ook iets anders dan naar de Vereeniging gaan.

I: Kun je dat wat meer uitleggen?

R: Ja ik denk dat je niet meer in gala naar de Vereeniging hoeft, maar ik denk wel dat het wordt geacht dat je niet op sneakers rondloopt terwijl dat in LUX wel kan. En dat de schouwburg, dat zit voor mijn gevoel net onder de Vereeniging in hoe chic het moet zijn. Dat is wel meer dan bij LUX.

I: Dus dat het meer formeel is?

R: Ja.

I: En wat betekent dat voor jou? Wat je ziet en voor jouw keuzes?

R: Ik denk wel dat het invloed heeft op keuzes. Dat je niet op een bepaalde manier naar de schouwburg gaat zoals je wel naar LUX zou gaan.

I: Voor jou is LUX een laagdrempeliger iets, iets wat je zo doet?

R: Ja.

I: Nou hebben we het gehad over jouw theaterervaringen, over theatergenres toneel dans muziek, en de Nijmeegse theaters. Heb je daar nog iets aan toe te voegen? Iets wat er nog in je opkomt?

R: Ja wat in me opkomt dat theater VIER net geopend is.

I: Wat bedoel je precies?

R: Dat is een theater in de Derde Walstraat. Daar zit nu theater VIER. Dat ik daar ooit één keer geweest ben, maar dat ik me wel afvraag van waar zij hun publiek vandaan halen. Ook omdat LUX en de schouwburg al zo groot zijn. Verder niet echt.

I: Dan gaan we verder met het tweede deel. We blijven nog steeds bij jouw ervaringen met theaters, maar dan ben ik benieuwd hoe je de communicatie tussen jou en theaters ervaart. Heel breed natuurlijk, maar je kunt denken aan ieder contactmoment eenzijdig vanuit jou of juist tussen jou en een persoon van het theater. Bijvoorbeeld als jij gaat kijken naar welke voorstelling je wil gaan of kaartjes gaat kopen, in het theater zelf. Kun jij wat zeggen over hoe jij het contact met theaters ervaart?

R: Ik denk dat ik meestal zelf op zoek ga. Dus de website open en naar de programmering van de komende maand kijk. Kijken of ik een naam ken, of er een datum is waarop ik niets te doen heb wat er op dat moment speelt. En social media daar komt nogal eens wat voorbij natuurlijk. Verder heb ik een vriendin die bij LUX werkt en weleens wat tipt. Als je kaartjes gaat kopen dan ga ik meestal gewoon op de dag zelf daarheen en koop ik een kaartje met voorbedacht idee.

I: Dus je gaat zelf actief op zoek, maar niet persé ver van tevoren gepland, meer ook van nu heb ik niets te doen en leuk om te gaan. En dat je verder je social media en netwerk gebruikt om te zien wat voorbij komt?

R: Ja.

I: En als je in het theater zelf bent, dan heb je toch wat contactmomenten als je binnenkomt, voor de voorstelling begint, als het is afgelopen, hoe zie je dat?

R: Als je bijvoorbeeld kijkt naar Doornroosje, schouwburg en LUX dan is dat heel verschillend. Hoe je ontvangen wordt als publiek.

I: Kun je dat wat meer uitleggen?

R: Ik denk dat je in de schouwburg heel actief ontvangen wordt. Door mensen die ook je kaartje scheuren. Terwijl in LUX kom je binnen in een café. Je kan dan zelf besluiten om meteen door te lopen naar de zalen. Ook in Doornroosje wordt je actief ontvangen. Dan word je kaartje gescand voor je je jas uit kunt doen. De aanwezigheid van garderobe, dat is eigenlijk alleen in LUX dat ze gebruik maken van een onbewaakte garderobe. LUX heeft ook vrijwilligers die je ontvangen, terwijl het in de schouwburg betaalde mensen zijn. En dat maakt het ook een stukje formeler, ook door de kleding die ze dragen. In Doornroosje hebben ze ook vrijwilligers behalve in de garderobe, maar dat weet ik niet zeker. Dat zijn dan ook weer een ander slag mensen, jongere mensen meestal. Dus ik denk dat het zeker ook beïnvloed wordt door hoe je ontvangen wordt.

I: En als je kijkt naar wat je net verteld hebt, wat vind je daar zelf van?

R: Ik denk dat de manier van ontvangst ook heeft bijgedragen aan mijn omschrijving van de schouwburg als formeler. Het feit dat je bij LUX binnenkomt in een café is informeler. Dat het type mensen dat je ontvangt in Doornroosje ook iets zegt over de sfeer daar. Ze zijn een poppodium. Ik weet niet of ik een sterke mening erover heb, maar gewoon dit gevoel als ik dat zo zie.

I: Dat gevoel bij het theater wat je zegt, als je dat dan koppelt aan de voorstelling, heb je daar een beeld bij?

R: Ik denk ook dat het komt door hoe de zaal eruit ziet bijvoorbeeld. Dat is statischer in de schouwburg. Je zit anders. Omdat je in een grotere zaal zit, betekent het ook dat het een groter gezelschap is waarschijnlijk. Een populairder gezelschap waar meer bezoekers naartoe komen. Grote zaal voorstelling en geen vlakke vloer voorstelling. Dus wat dat betreft is het ook anders om op die plek te kijken. Iets in LUX zou niet zo passen in de schouwburg. Ik vergeet de Lindenberg natuurlijk, maar die hebben net zo goed voorstellingen die dan niet passen in de schouwburg.

I: Dus eigenlijk zeg je: de programmering sluit aan bij waar het staat? En dat dat goed past.

R: Ja. Over het algemeen wel.

I: Jij zegt ik ga vooral zelf op zoek via de website, niet te ver vooruit. Voor theaters zijn brochures ook belangrijk. Ik ben nu wel benieuwd als je de boekjes eens doorbladert, zoals je dat thuis op de bank zou doen, wat er dan in je hoofd komt. Alsof je hardop nadenkt zeg maar.

R: Ik vind de voorkant heel aantrekkelijk. Ik merk wel dat ook hier weer mijn aandacht wordt getrokken door de bekende namen. Als ik Oostpool zie of Erik van Muiswinkel dan wordt mijn aandacht meer getrokken. Ik denk wel dat er hier dingen instaan die ik interessant zou

vinden, maar ik weet niet of het me direct zou overhalen om erheen te gaan. Dan zou ik aan de hand van de brochure dingen opschrijven en naderhand terugkijken of ik het echt ga doen.

I: Je zegt ik zou hier dingen uit kunnen halen, het is programmering voor een heel jaar, best veel, hoe zou je dat aanpakken?

R: Wat ik deed was zo bladeren en de eerste paar zinnen lezen als ik het idee had dat ik het interessant zou vinden. Bijvoorbeeld dit concert, improvisatie, muzikale live belevenis, dan zou ik het hoekje omvouwen om er later op terug te komen.

I: Dus je leest dan naam, genre en dan een soort van scannend lezen om te kijken of het wat is?

R: Ja en ook aan de hand van de foto's denk ik. Als die me trekken dan zou ik het sneller lezen. Bijvoorbeeld ik zie hier contrabassen en violen, dat vind ik heel leuk. Dan zie ik peuterpret en denk ik dat is niet voor mij, maar ben ik wel getrokken door de foto voordat ik iets heb gelezen. Het is wel heel veel. Dit vind ik een hele mooie foto van het Gelders Orkest. Deze foto's zijn wat formeler, allemaal portretten. Ook wat minder aantrekkelijk, voor mij in ieder geval. Ik heb er verder niet zoveel over te zeggen.

I: Je zei al dat je vooral kijkt op de website en dan nu zo de boekjes ziet, wat zou je dan zeggen?

R: Zeker wel een toegevoegde waarde om aan het begin van het seizoen te zien denk ik. Ik word er wel enthousiast van om dan naar het theater gaan. Maar ik denk dat ik toch vanuit de website de beslissing neem. Dat het boekje motiverend is maar niet de beslissing vormt.

I: Het zijn brochures van verschillende theaters, ze zien er anders uit, hoe zie jij dat?

R: Nou wat ik al zei, ik vind de LUX en Lindenberg brochure aantrekkelijker, motiverender ook. Minder strak. De schouwburg brochure is heel strak. Het geeft allebei de informatie die je wil weten dus wat dat betreft niks op aan te merken. Ik weet niet zo goed waarom, ik denk het speelse en de foto's, dat die meer trekken.

I: Dus dat de schouwburg vooral de statische foto's gebruikt in plaats...

R: Ja de suggestieve. Dus dat het daar vooral draait om de mens dat speelt en niet om de ervaring, het gevoel dat je gaat zien.

I: Dus dat LUX en de Lindenberg meer de sfeerbeelden tonen?

R: Ja.

I: Als jij dan zou kijken voor een voorstelling, begrijp ik het dan goed dat sfeerbeelden meer doen voor jou?

R: Ja in ieder geval wel in deze context.

I: Tot slot, naast de boekjes maken theaters ook meer gebruik van sociale media. Je zei al dat je vaker wat voorbij ziet komen. Kun je daar wat meer over vertellen? Facebook of Twitter?

R: Ik zie het vooral via Facebook voorbij komen. Ook vaak via de gezelschappen, als ik het heb over theater in ieder geval. Ik denk dat ik Doornroosje wat volg.

I: En als je dat voorbij ziet komen op je tijdlijn, wat denk je dan?

R: Als het iets is waar ik in geïnteresseerd ben, dan kan het ertoe leiden dat ik iets koop of dat ik erheen ga. Zo niet, dan lees ik er ook gewoon over heen. Ik denk dat het zeker een goede toevoeging is.

I: Je volgt ook theatergezelschappen, wat vind je van de gezelschappen en theaters op Facebook?

R: Omdat ik al regelmatig op een naam afa, vind ik het fijn om te zien waar ze mee bezig zijn. Als een bepaalde voorstelling me aanspreekt kan ik zo ook zien of ze in Nijmegen staan of hier in de buurt. Dus dan is het eigenlijk andersom, kijk ik eerst wat ik leuk vind en kijk ik dan of het in Nijmegen komt.

I: Dus jij volgt gezelschappen die je goed vind en als je dan een interessante voorstelling van hun voorbij ziet komen op Facebook dan geeft dat aanleiding om te kijken of ze ook hier komen?

R: Ja.

I: En andersom, de theaters zelf?

R: Ja ook, als ik een gezelschap of een muzikant, vooral dat want naar dans ga ik niet zo snel uit mezelf heen, op hun Facebook zie dan kan het er ook toe leiden.

I: Je zegt het geeft aanleiding om eventueel ergens naartoe te gaan. Wat is voor jou dan het verschil tussen de website en Facebook bijvoorbeeld?

R: Dat de Facebook een bepaald programma onderdeel even uitlicht wat je kan prikkelen om verder te kijken. Terwijl als je op de website kijkt dan, ik kijk dan naar de maand, dan krijg je een overzicht van de maand en kan je zien dan speelt iets en denk ik kan ik dan ja of nee. Wil ik dan ja of nee. En dan al dan niet bestellen.

I: Dus de website is meer actief op zoek gaan en bij Facebook is het dan meer een toevalstreffer of het iets voor jou is of niet?

R: Ja.

I: Nou is Facebook dynamisch. Er staat veel op een tijdlijn. Hoe zie je dan tussen al die berichten het bericht van een theater?

R: Het is vooral het beeld dat mijn aandacht trekt. Visueel. En ook titels van een voorstelling. Die kunnen aanspreken.

I: En als je het terugkoppelt naar de Nijmeegse theaters, ben je bekend met hun sociale media kanalen?

R: Ja de schouwburg en Vereniging en LUX. En theater VIER.

I: Wat vind je daarvan?

R: Ik denk dat ze redelijk op dezelfde manier te werk gaan. Ze lichten een voorstelling uit en ze koppelen het aan iets actueels in Nijmegen, iets actueels in de theaterwereld, dat het iets bijzonders is. Ze proberen je duidelijk te overtuigen om iets te kopen.

I: Dat doen ze dus door een extra ingang te zoeken die je niet in zo'n informatieve tekst op de site leest?

R: Ja.

I: Nou hebben we het gehad over je theaterervaringen, verschillende invalshoeken daarvan, de communicatie met theaters en specifiek de brochures en sociale media. Heb je daar nog iets aan toe te voegen?

R: Nee eigenlijk niet.

I: Oké dan zijn we aan het einde van het interview gekomen. Heel erg bedankt!

Interview 8

Datum: 9 maart 2016

Locatie: Bij de respondent thuis aan de keukentafel

Duur: 49 minuten en 33 seconden

Gegevens respondent

Geslacht: vrouw

Leeftijd: 61 jaar

Hoogst genoten opleiding: Universiteit, niet aan theater gerelateerd

Woonplaats: Nijmegen

Uitwerking interview 8

Interviewer (I): Ben je de laatste tijd nog naar theaters, Nijmeegse theaters geweest?

Respondent (R): Oh even denken hoor, ik heb heel veel films gezien de laatste tijd, maar iets van Shakespeare heb ik gezien, een bewerking dat was in LUX. Othello, dat was het.

I: Kun je daar wat over vertellen, jouw ervaring daarbij?

R: Dat was heel leuk. Moet ik even terugdenken hoor. Wat we wisten, we wisten natuurlijk over het stuk van wat het zou zijn. Het was op scholen gericht. Ook voor jongeren ook gericht. Een bewerking van Othello, een modernere versie maar wel met de oude tekst. In het begin moest ik wel heel erg wennen van snap ik dit wel allemaal. Die teksten in het Engels en dan die oude taal. Niet de spreektaal. Daar moest ik wel aan wennen. Ik dacht is dit wel iets voor mij? Dat had ik niet verwacht. En het werd steeds leuker, het was heel divers van spraak, dans, zang, verschillende vormen zo. Ik denk dat ik dat leuk vind bij een voorstelling. Beetje verschillende soorten en ja het thema, de inhoud was leuk, sprak me aan. Over relaties en bedrog, liegen, hoe mensen met elkaar omgaan. Dat vond ik wel heel aantrekkelijk.

I: Het was in LUX zei je? Hoe kwam je op het idee die voorstelling te bezoeken?

R: De aanleiding was een verjaardagscadeautje voor een vriend van mij. Toen ben ik gaan zoeken van waar wil ik heen en hij had een keer aangegeven van ik zou wel meer naar toneel willen. Ik ben zelf heel erg liefhebber van toneel al, dans, ballet. Mijn man niet zo. Dus ik kan niet vanzelfsprekend met hem gaan dus ik moet altijd zoeken naar een vriend of vriendin die dat leuk vindt. Dus toen dacht ik toen hij dat gezegd had van hé dat vind ik leuk voor z'n verjaardagscadeautje. Voor mij ook. Ik kan dan ook gaan. In m'n eentje doe ik dat niet zo gauw. Toen heb ik het op gezocht in het gidsje of het internetprogramma en toen kwam ik hierop uit. En laatst heb ik nog een voorstelling bij LUX gezien, ik weet niet meer wat dat

was. Dat was ook met die vriend. Mapplethorpe, iets uit de jaren '60. Nou, ik zie het zo voor me. Patti Smith. Die hebben een relatie gehad in de jaren '60 een paar jaar. Hij is dood. Een bekend fotograaf. En zij heeft een niet zo lange tijd geleden een autobiografie geschreven over hun relatie van toen. Uit die tijd van Andy Warhol, hippie tijd, flowerpower, San Francisco. Daar was het op gebaseerd, in Arnhem van Oostpool.

I: en het was een muziekvoorstelling of?

R: Muziek en toneel, een combinatie. Gezongen en gewoon praten, uitleggen aan het publiek. Af en toe wat sketches. Visueel ook, er waren beelden op het toneel zelf. Mij sprak het erg aan. Mijn vriend vond het toevallig niet zo leuk. Die vond Othello toen weer heel geweldig, ik vond die minder.

I: En het sprak je aan vanwege de mix, het dynamische?

R: Ja. Nu ik dit zo noem, geloof ik dat ik dat leuker vind dan een toneelstuk met alleen toneel. Lang geleden toevallig met een vriendin uit Almelo amateurtoneel een voorstelling gezien en dan merk ik toch wel van het kost me moeite om dan mijn aandacht erbij te houden. Ik ben meer van variatie.

I: Nou heb je wat verteld over je meest recente ervaringen. Als je wat verder terugdenkt, heb je dan ervaringen die je echt zijn bijgebleven?

R: Ja dat was in de schouwburg een voorstelling met mijn zusje. Ook Shakespeare. Over vluchten. Ik kom alleen even niet op de titel nou. Die titel dat was, niets met muziek, enkel spel. Maar ik vond dat echt geweldig. Het was ook wat naar de moderne tijd gebracht. Vluchtelingenproblematiek. Ook over een relatie die dan niet met de ander mocht. Als het een beetje een link naar een moderne tijd heeft, naar iets wat mezelf ook bezig houdt, dat vind ik leuk. Dat was in dat stuk. Dat was me heel erg bijgebleven. Als je me dit zo vraagt moet ik meteen daaraan denken. Ook mooi. Ook het emotionele, dat je moet huilen van het stuk.

I: Dus voor jou zijn de stukken belangrijk als het inhoudelijk van toepassing is op jou en als het een dynamisch iets is? Een combinatie van dingen tegelijk, dat dat leuk is om te zien?

R: Ja. Ik geloof dat dat het is.

I: Je zei al toneel kan ik waarderen, ik heb dans en muziek gezien. Er is natuurlijk veel te zien in het theater. Wat is jouw ervaring met de verschillende genres?

R: Bedoel je dan wat ik gezien heb zo of?

I: Ja of ook een mengeling als muziektheater, cabaret, je hebt natuurlijk vanalles.

R: Oh dat vind ik ook wel leuk. Vooral op televisie de laatste tijd. Ja vind ik ook leuk.

I: Maar vooral op televisie?

R: Ja nou echt naar cabaret is lang geleden. Theo Maassen heb ik vroeger veel gezien. Oud en nieuw. Die uit Almelo. Hoe heet hij ook alweer, degelijke man. Ik heb zelf in Almelo

gewoond. Hij heeft ook zo'n mop over Almelo. Als je vraagt waar ik van hou, ja daar hou ik wel van. Ik heb niet zo van dat genre vind ik het allerleukst. De ene keer vind ik dat leuk, de andere keer dat.

I: En als je kijkt naar je ervaringen met de verschillende genres, als je kijkt naar wat zo'n voorstelling jouw brengt, kun je daarover vertellen?

R: Ballet ga ik ook wel naartoe, dans. Heel anders. Dat doet wel iets anders met me dan als ik naar muziektheater kijk. Ik heb even een dansvoorstelling waar ik geweest ben, wat ik erg mooi vond. Dat was weird, waar ik eigenlijk geen touw aan vast kon knopen in het begin en daar heb ik op een gegeven moment maar aan, dan gebeurt er met mezelf iets. Ik kan me herinneren dat ik toen dacht van nu laat ik het los en ik kijk gewoon. Ik kijk gewoon wat er gebeurt, ervaar het maar gewoon en hoef het allemaal niet te snappen. Overal gebeurde wel wat en waar moet ik nou kijken. Laat maar gewoon gaan en dat vond ik heel bijzonder. Heel mooi. Dat raakt dan ook emoties. Word ik verdrietig en dan weer vrolijk of blij. Dan raakt het. Dat doet is anders dan als ik de Shakespeare voorstelling voor ogen hou. Wil je dan weten wat er gebeurt of?

I: Ja of hoe je daar zo terecht komt.

R: Bij de een doe ik meer zelf, bij dans. Bij de andere laat ik meer iemand het bepalen, dan volg ik meer.

I: Dan ga je bewust voor het stuk? Terwijl bij dans dan..

R: Weet je het vooraf niet zo goed. Laten verrassen.

I: Terwijl bij toneel heb je een beter beeld voor wat je kiest?

R: Ja dat laat je dan meer alsof die anderen het doen. Die ander vermaakt mij. Bij dans doe ik het ook nog zelf.

I: En als je dan kijkt naar muziek of muziektheater. Nog een ander genre. Zit daar nog iets anders in dan wat je al gezegd hebt?

R: Ik ga weleens op zondagmiddag, dan heb je de ontmoeting, in LUX een serie. Daar heb ik er een paar van gevolgd. Even denken hoor. Misschien dat dat er een beetje tussenin zit. Dat vind ik mooi. Soms zijn het teksten, soms is het de stijl van muziek die me raakt, die ik mooi vind. Soms laat je een beetje je gedachten daarop golven, meedeinen. Dat is toch ook weer anders. Ik geloof nu dat ik denk van ieder heeft zo zijn eigen charmes. Ik zou er geen een echt willen missen. Ik vind het leuk die variatie.

I: Als je dan bijvoorbeeld denkt aan cabaret, dat heb je dan misschien niet meer zo vaak gezien op het toneel zelf maar wel op televisie, het is geen toneel maar wel met tekst. Wat betekent cabaret dan voor jou?

R: Ja de humor, het lachen, het maakt je los. Geeft plezier. Het moet wel bepaalde inhoud hebben. Die ene man is ook ernstig ziek geweest. Een hersentumor heeft hij gehad. Weijers,

nou ja die drukke. Daar hou ik niet zo van. Het moet wel beetje geëngageerd. Het moet wel wat raken. Het moet je wel bezig houden. Zo ook van wat je in de krant leest.

I: Dus ook wat actueel? En qua energie op eenzelfde niveau.

R: Ja, moet ik even denken of dat klopt hoor. Ook die uit Almelo bijvoorbeeld. Dat vond ik heel bijzonder. Ik had het niet gedacht dat ik dat zo mooi zou vinden. Terwijl dat niet zo heel sprankelend, niet zo'n Theo Maassen zo snel. Ik dacht dat ik meer daarvan hield. Maar wat ik echt mooi vond, die naam ik had hem bijna. Finkers. Herman Finkers.

I: Dus soms vind je het dan ook leuk iets nieuws te proberen, dat je weet dat heb ik nog niet zo eerder gezien?

R: Ja. Daar ben ik sowieso wel van. En ik kom nou ook bij LUX omdat ik daar als vrijwilliger werk, dan mag je gratis als het niet uitverkocht is. Misschien dat dat ook wel de reden is van cabaret dat als ik bij de schouwburg, dat is zo duur. En we zitten nou niet zo ruim, we moeten ook echt wel een beetje opletten. Dus dan ga ik meer naar LUX. Dus dan ben ik afhankelijk van het aanbod in LUX dat ik daar gratis heen kan. Ik denk dat ik ook daarom minder cabaret heb gezien de laatste tijd.

I: Dus even om nog samen te vatten, om te kijken of ik het goed begrijp: toneel is meer iets waar je van tevoren een verwachting van hebt, waar je heen gaat om echt het stuk mee te krijgen. Dat bij dans dat dat wat lastig is. Dat je je verwachtingen niet helemaal scherp kan stellen vooraf en dat je je dan op een gegeven moment maar laat meevoeren met wat je ziet. En met muziek dat dat een beetje er tussenin zit. Erin meegaan maar ook afentoe gewoon lekker luisteren. Dat dat een beetje van beide is?

R: Ja klopt. Vind ik leuk.

I: Nou je zei ook al dat je vaker in LUX komt. De schouwburg, Nijmegen heeft best wat theaters. Als je denkt aan je ervaringen met de verschillende theaters in Nijmegen, kan je dat omschrijven?

R: Schouwburg, met een vriendin, in mei komt het programmaboekje uit en dan proberen we zo samen een stuk of zes in het nieuwe seizoen zo uit te zoeken waar we dan samen naartoe gaan. Dat hebben we heel veel gedaan. Dat wordt nu iets minder. Ik geloof dat we nu op drie of vier zitten in een jaar. Dus ja daar kom ik regelmatig, veel geweest. Verschillende dingen, dan proberen we ook iets van toneel, iets van cabaret, iets van dans ook te doen. LUX is nu heel aantrekkelijk. Ook leuk zo met de horeca. Even wat drinken. De Lindenberg kwam ik weleens. Nu niet meer zoveel ook omdat ik nu LUX voor laat gaan. Daar ben ik weleens zo geweest. Bijzondere zaal. De Vereniging voor concerten en muziek. En dan ook wat meer in de Honig, maar dat zijn echt de feesten. Dan een DJ als muziek, echt met het dansen zelf.

I: LUX vind je leuk omdat het ook een horeca gelegenheid heeft?

R: De laatste tijd kan het wel zo druk zijn. Als de voorstelling uit is dan echt zo op zoek naar een plekje. Dat weerhoudt wel. Dat ik dan denk we gaan ergens anders wat drinken. De sfeer

heb ik wel altijd leuk gevonden. Ja ik werk er dan en dan probeer je ook dingen uit. Ik blijf het een leuke plek vinden. Meer dan de schouwburg.

I: Hoe komt dat?

R: Misschien het grootschalige van de schouwburg? Er lopen wel heel veel mensen rond. Nou hebben ze er wel ook zo'n vleugel bij. Het theatercafé. Dat hebben ze leuk ingericht. Ja, misschien het intieme van de LUX 7 zaal, het is kleinschaliger. Misschien dat ik dat leuker vind. Terwijl op zich de voorstellingen in de schouwburg daar kan ik volop van genieten, maar die entourage zo past niet echt bij mij. Voelt niet echt als passend. Ook zo je jas halen, wat stijfjes. Sowieso ook publiek waar je je niet zo mee verwant voelt.

I: Voel je je meer thuis in LUX?

R: Ja. Het warme en het intieme. Altijd wat killer als je dan in die grote hal loopt, waar je ook je jas dan haalt. Soms gaat het dan om, als ik dan met een vriendin ben, dan willen we ook bijkletsen. Dan kies je soms ervoor omdat je met z'n tweeën even wil kletsen, dan ga je toch maar even ergens zitten. Maar dat is daar dan niet gezellig of zo. Het gaat dan meer om het praten.

I: En als je dan zegt de sfeer is heel anders, doet dat iets met de voorstelling die je dan bezoekt?

R: Ik geloof dat ik dat wel kan scheiden. Als ik dan zit en iets pakt me. Ik geloof niet dat ik dan verschil maak met LUX of. Geloof ik. Ik probeer me nu even voor te stellen. Ja je ziet natuurlijk al die mensen om je heen. Nee, ik geloof dat ik me dan wel concentreren op.

I: Dus dan is het meer de ervaring eromheen dat je dan als je nog wat wil drinken dat je dan denkt van de schouwburg is wel erg statig en wat stijf. Dat je dan sneller voor iets anders kiest?

R: Ja. Of dat je denkt dat is ook zo'n gedoe. Met fietsen. Zij woont ergens anders dan ik. Vooral doordeweeks als je het niet zo laat wil maken dan is het wel dat we ervoor kiezen om bij de schouwburg te blijven. Maar niet mijn favoriet die plek, ja.

I: Nou hebben we het gehad over je theaterervaringen, verschillende genres, Nijmeegse theaters. Heb je nog een toevoeging op wat je eerder al zei?

R: Nee, nee.

I: Dan gaan we door naar het tweede deel van het interview. Dat gaat nog steeds over jouw theaterervaring alleen dan ben ik benieuwd als je kijkt naar de communicatie tussen jou en het theater, hoe je dat dan ziet. Dat is heel breed, maar bijvoorbeeld als je op zoek gaat naar een voorstelling die je wilt zien, dat is dan wat eenzijdiger, of als je kaartjes wilt kopen of echt naar het theater gaat. Kun je daar wat over zeggen?

R: Voor de schouwburg dan, hebben we jaarlijks het ritueel van wachten totdat het gidsje uitkomt. Het programmaboekje. Dat krijgen wij dan iets eerder omdat wij lang klant zijn. En

dan heb je een week eerder dan de anderen dat je je kan inschrijven, de kaartjes met dat stoelnummer op internet uitzoeken. Ja zo begint dan met mijn vriendin van oh het gidsje komt dan en dan uit. En dan begin je het gidsje uit te pluizen van wat vindt zij en wat vind ik. Dat is het begin. Ik heb dat fysiek vast en dan ga je kijken. Naar een voorstelling van vind ik dat leuk.

I: Hoe maak je dan de keuze? Je zei al je probeert variatie te houden.

R: Ja eerst wat ik allemaal leuk vind. Op bladzijdenummer of zo. En ja ik wil ook een beetje verspreid over het jaar dus dan ga ik filteren. Ongeveer om de twee maanden. En je wil verschil dus ene keer dans dan weer toneel dus daarvoor zet ik het filter erop en dan komen er vier of vijf uit. Soms doe ik iets meer voor mijn vriendin zo met eerste keus, tweede keus. Dan kan zij ook nog meespelen. Dat gaat soepel. Komt goed overeen. Dan hebben we uitgekozen en spreken we af wie het gaat doen. Op internet. Dat gaat soepel. Ja alleen net op die dag dat het dan kan, dan kan het heel druk zijn. Maar dan staat er precies aangegeven van zoveel nog voor je en dan kun je drie uur later ook aanhouden. Dan kun je zien hoeveel je opschuift. Zo gaat dat heel soepel. LUX gaat iets minder gestructureerd. Ja ik heb dan die filmladder, en er is een podiumbrochure van LUX. Maar dat doe ik niet zo gestructureerd, dat heeft ook met die vriendin te maken dat we die andere samen tot de keus. Ik kijk alleen die podiumbrochure en dan valt me iets op en denk ik van hé noteren. Misschien leuk om met die en die ernaartoe te gaan. Ik probeer wel met verjaardagen, als dan iemand jarig is samen naar een voorstelling. Geef ik dan als cadeau. En nog verrast het me weleens. Dat als ik dan werk bij LUX dat ik dan ga kijken van wat is er de komende week, komende twee weken. En dat ik dan nog weleens iets zie dat ik denk hé leuk. En bij LUX is het dan bij de kassa omdat ik daar toch vaak ben. Dan koop ik meteen een kaartje en ga ik niet zo op internet.

I: Dan heb je je kaartjes. Als je dan naar het theater zelf gaat, hoe zie je dan de communicatie?

R: Ja degene die de kaartjes controleert is dan je eerste contact qua communicatie. Misschien dan wat ik zeg bij de schouwburg vind ik de sfeer stijf, killer. Ik weet ook niet hoe je dat op zou kunnen lossen. Het is iets waar zoveel mensen op een avond terecht kunnen. Veel meer dan bij LUX. Misschien hoort dat er ook bij. Is dat niet anders.

I: Merk je dan ook bij die contactmomenten: binnenkomen, jassen..

R: Nou wat me wel opvalt, ik heb het idee dat ze wel hun best doen.. ze doen wel heel vriendelijk het personeel. Mijn neefje heeft er gewerkt. Die deed dat eerst ook. Maar goed ik merk zo bij de jassen die vrouwen, het zijn vaak vrouwen, ja als ze tijd hebben als je op tijd bent en we gaan vaak laat weg dan maken ze wel een praatje. Dat vind ik leuk. Mensen zijn vriendelijk. Verder achter de bar is het toch snel snel. Dat er een heleboel tegelijk staan. Wat ik leuk vind als we dan nog wat drinken en we zien opeens de artiesten ook zo wat drinken. Dat doet wel iets. Soms als we dan zo langslopen zeg ik ook wel van wat een leuke voorstelling of we hebben genoten. Zoiets. Vind ik wel leuk.

I: Dat is in beide theaters zo?

R: Ja bij LUX zie je ze ook weleens in het café. Dat vind ik wel heel leuk.

I: Dus voor jou is de communicatie wel een toegevoegde waarde maar dat de sfeer ook bepalend blijft en dat het verder soepel verloopt en dat de vriendelijkheid...

R: Ja dat vind ik wel heel belangrijk. Het valt me op als dat zo is. Is bij LUX ook als je dan bij de controle komt. Dan wordt er gezegd van fijne avond. Die kleine dingetjes.

I: Voor theaters zijn de boekjes ieder seizoen heel belangrijk, wat jij ook al zei. Ik heb ze meegenomen.

R: Oh ja wat leuk!

I: Ik ben benieuwd als je het zo doorbladert, wat je dan denkt. Vertel het vooral hardop wat er in je opkomt. Zoals je het normaal ook zou doen.

R: Wat ik handig vind als ik het dan opensla dat ik dan snel zie van is er een overzicht van het hele jaar. Hier staat ook alles in. Chronologisch. Handzaam, als ik het vergelijk hiermee vind ik dat fijner. Makkelijker vasthouden. Als ik dit zo doe, ik geloof dat ik dat doe, als ik blader: leuke lay-out, foto's vind ik leuk. En duidelijk datum, titel, wie het zijn dat dat meteen te zien is dat vind ik fijn. De volgorde van chronologisch in tijd is en niet in thema dat vind ik niet zo handig. Die vind ik echt leuke lay-out. Dat je ook ziet wie het zijn de mensen, artiesten. Prijs duidelijk. Volgens mij is dat het wel. Reclames doen niet zoveel. Is natuurlijk nodig vanwege financiële sponsoring. Ook fijn dat dat niet te veel is, het valt me nu toevallig op. Hoeft voor mij niet te veel te zijn.

I: De foto's, als je gaat uitzoeken kijk je daar dan naar?

R: Als eerste kijk ik naar de tekst. Naam, artiest, ken ik die? Ik geloof dat als ik het niet ken dat ik dan niet zo gauw doorlees. Ik ga eerst voor de bekenden.

I: Dus als er een vreemde naam staat dan ben je minder geneigd om de beschrijving te lezen?

R: Ja. In eerste instantie dan he. Misschien als ik een onbekende zo zie, nou Walt Wilkins. Dan kijk een beetje opzij. Een vrouw en een man. Nee ik geloof dat ik dan niet zo snel doorlees.

I: Wat doet dat met je keuze?

R: Ja ik schrik eigenlijk van mezelf nu. Er zijn zoveel bekende namen waarvan ik het dan leuk vind om naartoe te gaan. Het is nooit verzadigd. Ik kan niet zo vaak, zelfs het LUX ook qua tijd. Als ik echt zo in het boekje ga kijken van waar wil ik deze maand naartoe. Als het wat dichterbij komt, stel dat ik van het weekend wat heb dan kan ik denken van wat is er in LUX. Dan zoek ik het wel op en ga ik naar onbekende namen kijken. Dat is een beetje het verschil.

I: Dus de vooruit geplande dingen zijn dan wat je kent, wat je weet dat kan ik waarderen. En de spontane acties dan ben je afhankelijk van wat er is op dat moment?

R: Ja. Soms word ik nog weleens verrast. Als ik bij LUX moet werken kijk ik ook welke foto's daar hangen. Zo van de komende drie weken van podium in de vitrine buiten. En dan word ik ook nog weleens verrast dat ik denk hè dat heb ik niet gezien in het boekje. Zo check ik het niet maar ik word weleens verrast.

I: Dat je dan door de foto of naam denkt van dit doet iets?

R: Ja.

I: Nu heb je het LUX en Lindenberg boekje doorgebladerd. Hier is nog die van de schouwburg...

R: Ik vind dit leuker. Aantrekkelijker. Mooier. Ik denk dat ik die van de schouwburg als meer informatief zie. Het is meteen ook stijver. Maar dat doe ik denk ik in eerste instantie op dezelfde manier. Doorbladeren. Eerst kijken of dat overzicht erin staat. Altijd handig. Ik zie het er niet in. Misschien achterin. Oh hier, per genre. Dat was bij die niet. Ik heb het idee, maar ik weet niet of dat klopt, dat hier meer reclame in zit. Zou ik zeggen. Meer een indruk. De tekstjes per voorstelling prima. Daar gaat het mij om. Ik zie snel de datum, wie het zijn, een foto. Vind ik leuk. Als ik dan iets bekends zie dan ga ik verder lezen. Dit is wel op volgorde van tijd, chronologisch.

I: Dus de brochure van LUX vind je wat leuker om in te kijken en die van de schouwburg wat informatiever..

R: Ja aantrekkelijker. Maar wel duidelijk allebei. Zoals hier Najib oh ja. Als ik terugkijk afgelopen jaar, we hadden een aantal dingen uitgezocht, maar dan voor komend weekend dan ga ik niet hierin kijken. Ook omdat ik hiervoor moet betalen. Dan eerder LUX omdat ik ook gratis kan. Dus het is net iets, tweede keus.

I: Voor jou is dan de drempel om spontaan naar LUX te gaan kleiner?

R: Ja of er moet echt iets heel geweldigs. Soms zie je het niet alleen in de boekjes. Soms ook in de krant. En ik heb natuurlijk ook het maandblaadje, Quo Vadis. En in de Brug die aankondigingen. Zo word ik er ook nog wel opgewezen. Stel je voor zo Najib in april kan dat ook zo.

I: Dus dat je soms ook wat tegenkomt als je er niet bewust naar op zoek gaat?

R: Ja en dan ga ik het checken in mijn agenda van kan ik wel. Oh ik vergeet nog wel wat te zeggen. Ik ga ook af en toe, dat doe ik dan met mijn zusje en een vriendin, naar Amsterdam. DeLaMar theater. Ik denk twee keer per jaar. Dan als uitje met hen, omdat ik weten dat zij dat dan ook leuk vinden. Zoals vorig jaar oh vind je het leuk daar naartoe te gaan. Helemaal vergeten.

I: Meer iets extra's erbovenop nog? Dat dat dan een dagje weg is.

R: Ja, uiteten dan erna vaak. Of als we dan een weekend weg zijn in een andere stad. Ik heb met mijn vriendin in Almelo traditie dat we een of twee keer per jaar echt een dagje weg zijn

met slapen erbij. Dan proberen we die avond dat we dan weg zijn ook wel te kijken daar van is er iets leuks. Kan ook film zijn.

I: Dan gaat het om iets is wat leuk vindt, maar dan staat het wel in het teken van het uitje, het even weg?

R: Ja we vinden het leuk om samen iets te doen wat we allebei leuk vinden. Het moet wel zoiets zijn. Soms passen we het weekend daar ook iets op aan als we dan zien, in Haarlem noem eens wat, dan is het leuk om dan een weekend weg te gaan want dan is ook die en die show er.

I: Dus dan voegt het iets toe aan je weekend weg?

R: Ja.

I: Dan tot slot ben ik benieuwd of je bekend bent met de sociale media van theaters. Die zitten tegenwoordig ook op Facebook en Twitter, voor hen ook een manier om contact te zoeken met het publiek. Hoe zie je dat?

R: Ik twitter nooit, heb ik niet. Facebook doe ik niet zo gauw. Ik zit wel op Facebook maar ik kijk niet echt voor het theater op hun Facebook. Meer hun webpagina, daar wel. Daar kijk ik veel op maar daar beperkt het zich wel tot. Want ik ga nu werken bij Go Short in LUX en die hebben voor de vrijwilligers een Facebookpagina. Zo wordt er gecommuniceerd en dat kijk ik dan wel. Maar zelf als gast, nee dat doe ik eigenlijk niet.

I: Dus als je dan op zoek gaat naar theatervoorstellingen dan gebeurt het verder offline? Het internet ter...

R: Ja ter informatie. Als ik net achter de computer zit van even kijken.

I: Maar je gaat niet online in gesprek? Of deelt?

R: Nee. Doe ik nooit. Heel misschien, nou heb ik dat gedaan.. Als ik iets nou heel erg leuk vind. Ik weet dat ik een keer in Eindhoven met die Strijpweek met licht en installaties en designweek heet dat geloof ik. Dat was een lichtinstallatie met muziek erbij, die vond ik geweldig. Dat heb ik dan een keer op Facebook met een fotootje geplaatst van super. Maar zoiets heb ik niet met een voorstelling.

I: Ook niet dat je passief meeleeft dus?

R: Nee. Dat is ook een beetje dat ik dat sowieso niet doe. Ik heb geen Twitter. Ik ben niet actief op Facebook.

I: Je hebt dus meer de andere kanalen al: de boekjes, internetsite,

R: Dat dat dan volstaat ofzo, genoeg. Ik weet eigenlijk ook niet van de twittermogelijkheden. Wat er wordt getwitterd als informatie. Ik kan me voorstellen dat mensen er iets over zeggen van ik heb dat dat en dat gezien. Maar dat volg ik niet.

I: Het schiet me nog zo te binnen, je zei dat je normaal zelf heel erg actief zoekt. Heb je dan ook weleens dat je denkt hé ik heb hier iets over gelezen, recensies, dat dat iets betekent voor je theaterervaring? Of iemand die iets gezien heeft?

R: Dat ik het per ongeluk tegenkom? Ja zo word ik ook wel verrast. Ik heb een tijdje ZIN, die hebben ook cultuur, die volg ik. Als dan iets aantrekkelijk is ga ik even zoeken. Als ik echt iets heel leuk vind en het komt dichtbij, ook Arnhem. Dat gebeurt ook wel vaak. Naar de bibliotheek wel vaker tijdschriften lezen. Telefoon erbij als notitie. Dat is een goede aanvulling.

I: Nu hebben we het gehad over je theaterervaringen, communicatie. Heb je daar nog iets aan toe te voegen, iets wat je te binnenschiet?

R: Nee, ik vind het ook leuk als anderen met iets komen van heb je dat al gelezen? Leuk als mensen dat doen. Misschien dat ik ook verschillende mensen heb, mijn kinderen, ik trakteer ze dan dat ze er eentje uit mogen kiezen uit traditie. Dat we zo ook naar theater of muziek gaan. Verder heb ik alles.

I: Dan sluiten we hiermee het interview. Heel erg bedankt!

Interview 9

Datum: 9 maart 2016

Locatie: In het Erasmusgebouw op de werkkamer van de respondent

Duur: 1 uur, 4 minuten en 35 seconden

Gegevens respondent

Geslacht: man

Leeftijd: 64 jaar

Hoogst genoten opleiding: Universiteit, niet aan theater gerelateerd

Woonplaats: Nijmegen

Uitwerking interview 9

Interviewer (I): Ben je de laatste tijd nog naar theaters, Nijmeegse theaters geweest?

Respondent (R): Gisteren, gisteren in Arnhem met mijn zus waren we bij het Gesualdo Consort. Dat was een beetje van allemaal hetzelfde. Het ging over oude, renaissance muziek. Half volle zaal. Ze waren een beetje afstandelijk. Kun je dat voorstellen? Normaal heb je goed contact, we zaten op de achtste rij maar ze waren afstandelijk. Een beetje saai vonden we het. We gaan wel vaker. Leuke dingen. In Arnhem is het goed geprogrammeerd qua oude muziek. Goed te betalen ook. Goedkoper dan in Amsterdam, daar komen ze ook allemaal. Maar hier is het ook echt heel leuk. Saai was het. Ze zaten in zichzelf. Gesualdo, stond dan op het kaartje Gesualdo. Heel gek, maar dat vind ik dan altijd leuke dingen. Zo'n kaartje, e-print. We gaan volgende week naar de Mattheus passie, een jaarlijks uitje zo. Maar dan stond op het aanplakbiljet half 8 en op het kaartje 7 uur. Vond ik raar. Een beetje slordig. Van Arnhem. Normaal is dat goed, maar raar. Een beetje onzeker is dat. De Mattheus duurt normaal drie uur, dus dat begint eerder. Normaal kwart voor 8 is de tijd. Als je zo'n grote passie hebt, dat duurt lang. Dit heeft normaal 7 uur als tijd daarom, maar dat moet je wel weten. 7 uur als je dan half 8 komt is dat jammer. Niet handig. Maar dat viel me op, dat was gisteren. Zondag was ik in Nijmegen. Puur toeval, want je hebt zo'n abonnement en dan zit dat soms dicht op elkaar. Zondag was ik naar een concert met muziek van Elgar. Het was een heel mooi Engels, dat deden ze prachtig. Ze deden prachtige dingen. Maar daar was iets heel raars, sinds twee keer dat ik daar geweest ben was er een soort inleiding. Dat hield die mevrouw, de concertmeester en nu was de cellist, het was ook een celloconcert, het sloeg nergens op maar er was een praatje van tevoren. Ik vind het heel leuk natuurlijk, maar het slaat nergens op. Het is rite, een concert is een rite. Zo zie ik dat. Het is allang begonnen voor het begint. Je komt binnen, gaat een plekje zoeken, dat hoort er allemaal bij. En dan moet je niet eigenlijk een soort toespraakje van dames en heren zeer leuk dat u allemaal gekomen bent. We gaan naar

Elgar luisteren, Elgar is geboren... Nou ik denk je moet gewoon beginnen met de muziek. Achteraf denk ik eigenlijk een beetje stom. Je moet je publiek serieus nemen. Wat wel leuk is om een half uur van tevoren echt een inleiding te doen. Dat is in Nijmegen veel. In de Annazaal, daar kan je dan gratis naartoe. Dan houdt iemand een mooi verhaal ook met powerpoint. Maar een concert moet je gewoon niet te veel toelichten vind ik. Mensen serieus nemen want dat kan het publiek ook wel. Het doet een beetje afbreuk ook wel aan de sfeer. Maar goed ik vind alles leuk en ik ga er gewoon heen, maar dat vind ik raar.

I: Dus als ze echt duidelijk van tevoren een inleiding...

R: Ja iets wat dan echt ergens op slaat. Nu was het een beetje kennismaken met.. een beetje modern leuk doen, met het publiek spelen. Beetje commercieel, kennismaken met het orkest. Nou ja de mensen die daar zien hoeven echt niet, die komen daar graag, maar wat leuk is is een toelichting. Op wat is het voor stuk, waar gaat het over, dat is leuk om te horen soms. Maar dit vond ik een beetje, je hoeft niet in te leiden. Gewoon stemmen en spelen. Ze zoeken wat contact met het publiek. Snap ik ook wel, vrienden maken weet je wel. Vrienden betalen. Vrienden van Het Gelders Orkest. Vind ik hartstikke goed. Allemaal noodlijdend. Maar dit werkte niet zo goed vond ik.

I: En daarna?

R: Het concert was hartstikke mooi alleen denk ik dan moet je gewoon rustig beginnen. De sfeer niet verpesten. Die orkestleden moeten dan iets zeggen, zo'n ingestudeerd verhaaltje. Dat kan je allemaal zien. Dat hoeft van mij niet.

I: Dus dan gaat het echt om de muziek?

R: Ja daar ga ik voor en ik ga vaak. Ik ben fanatiek. Dit waren de meest recente dingen.

I: En als je het recente wat loslaat en wat verder terugdenkt aan je theaterervaringen, zijn er dan dingen die zo in je hoofd schieten?

R: Ballet, balletvoorstellingen. Ik ga vaak alleen naar muziek. Naar Arnhem gaan mijn vrouw en ik samen, kleine muziek. Dat is heel apart. Wat ik nou in mijn hoofd heb is balletvoorstellingen. Waar ik geen barst van begrijp, helemaal niets. Maarja omdat je er niks van begrijpt word je ook niet gehinderd. Want als je er iets van begrijpt, ga je er iets van vinden en ik wil er niets van vinden. Ik denk gewoon van kom maar. Maar dan balletvoorstellingen dat herinner ik me goed. En Kasper van Kooten vond ik ook heel apart. Dat was in de Lindenberg. Ik ken daar alleen maar de grote zaal maar dit was in de kleinere zaal. Dat was zo apart. Die zette echt ook het publiek aan het werk. In het begin zag ik een hele recensie in de krant. Dat speelt ook mee. Wij hebben dan een abonnement of het van tevoren al besteld allemaal. Maar dan staat er in de Volkskrant een heel slechte recensie. En ik zat daar en ik dacht zo slecht is het helemaal niet. Ik denk dat dat komt, als je je makkelijk laat raken door iemand. Hij deed heel knap, dat noemen ze empathie. Hij had heel goed gevoel voor de mensen die voor me zaten. En dat was niet gespeeld. Dat heeft Marc Marie Huijbregts ook heel sterk. Daar gaan we ook altijd heen. Die kan dus met de zaal contact maken. Hoe het in godsnaam kan dat weet ik niet. En ik weet dat het echt is, want onze zoon werkte dan in de

schouwburg en hij vroeg dan erna van had je dat ingestudeerd? En dan zij hij nee dat was allemaal puur toeval. Dus hij kan heel goed met zo'n zaal. Zo'n zaal vol. Dan onthoudt hij heel goed wat iemand gezegd heeft en dan komt hij daar later op terug. Dan denk ik ja, dan ben je geen toneelstukje aan het spelen. Dan communiceer je echt met de zaal, voel je wat daar gebeurde. Dat kon Kasper van Kooten ook. Heel goed moet ik zeggen. Zo cabaret in een kleine zaal, heel goed vond ik. Ik vond het mooi. Maar de recensies waren niet veel. Dus cabaret daar gaan wij ook veel naartoe. Ja ballet dus, we zijn een beetje fan van Introdans en het Nationaal Ballet. Scapino. Nederlands Danstheater. Als ze in Nijmegen komen dan is de zaal gewoon heel leuk. Dat vind ik wel altijd. Met muziek is anders. In de schouwburg, Arnhem ken ik te weinig vind ik ook zo donker, maar in Nijmegen is het ook een iets kleinere zaal en uitermate gezellig. Heel leuk publiek. Je gaat als je het leuk vind natuurlijk, anders ga je niet. Maar het straalt iets uit: gezelligheid. Als het leuk is, is het goed leuk. Met ook die boven mandjes, heel kneuterig. Heel klein ook, maar voor ons is het een hele leuke zaal. Ik ga ook naar opera. Van Puccini altijd. En dan komt de Opera van Tatarstan. Vreselijke naam. Maar dat vind ik wel leuk want die doen klassieke opera's. Op de meest truttige klassieke manier, met kostuums en decors. Ik ken die opera's niet, wel van cd's maar dat zegt dan verder niets. Ik moet die opera's leren kennen. Opera's zijn heel zeldzaam, maar ik denk daar moet ik naartoe. Niet van die moderne Audi opera's in Amsterdam. Dat vind ik hartstikke duur. Op zich is daar verder niets mis mee als je de opera al kent. Maar je moet het verschil kunnen waarderen. Een moderne Mozart opera, ja heel mooi maar ik ken die hele opera nog niet dus mij zegt het niet niks. Tosca in hele moderne outfit.. Tosca moet gewoon een ferme dame met een grote sleep anders werkt het niet voor mij. Shakespeare ook, dat moet ik snappen.

I: Dus dan moet het in de context van de tijd blijven?

R: Dat hoeft dus niet, helemaal niet, als je dat maar kent. Als je zo'n stuk kent kun je kijken naar hoe gaan we dat vormgeven. Maar als jij, bijvoorbeeld Hamlet, ik heb Hamlet nooit gezien. Ik weet wat het is. Ik snap het natuurlijk prima. Kijk bij Puccini zou ik het snappen en zeggen van wat mooi dat je dat zo.. dat zou ik nu snappen. Dus ik ga naar Tatarstan. Dat truttige. Maar Nijmegen daar zit het vol. Ook de mensen die ik dan van de markt ken, van de visboer die zit ook voor me. Wij zitten daar allemaal van die aria's te genieten. Dat vind ik heel mooi.

I: Je wil dan eerst graag de originele uitvoering zien?

R: Ja eerst een beetje gewoon en dan waardeer je ook hoe dat ze het anders doen. Dat heb je niet bij ballet. Dan heb je meteen iets nieuws want daar bestaan vaak geen oude van. Maar ik zou zo'n Zwanenmeer of de Notenkraaker, die hele grote balletten, dat zou ik heel leuk vinden om ook die een keer te zien. Hoe dat is. Dat vind ik dan net kunst. Als je dan een heel mooi stuk hebt, maar geen publiek dan denk ik dan is het dus niet goed. Je doet het voor het publiek. Ga anders in een huiskamertje. Maar in de schouwburg en er komt niemand, dat is toch erg. Maar heeft een reden. Ik ga naar een voorstelling, vind alles goed. Kom maar. Maar er moet wel wat te zien, wat gebeuren, ik moet het begrijpen. Je moet je kunnen laten raken. Dat vind ik soms met moderne dingen, ook muziek, daar zit ik wat meer in dus dan moet je

het ook live zien. Met ballet is dat helemaal zo. Fascinerend. Maar dat kan pas als je je daaraan over kunt geven. Toneelstukken modern, opera's, modern dan heb ik daar weerzin tegen.

I: Dus dat je wil dat je de context ook meer begrijpt?

R: Ja.

I: Nou heb je verschillende genres al genoemd, cabaret, ballet, Shakespeare, muziek. Als je terugdenkt aan je ervaringen wat betekenen die verschillende genres voor jou?

R: Ja verschillend hoor. De muziek spreekt mij meteen en dan denk ik ook aan musical maar dat is hier dan niet zo. Dat is meer in Amsterdam. In Den Haag en zo. Je hebt muziek dat is meteen goed. Dat heeft een soort onmiddellijkheid. Dan heb je daar muziek en daar zit ik en dat valt dan heel snel over elkaar heen. Daar zit niks tussen. Daarom is ook die uitleg voor mij totaal niet interessant. Dat heb ik bij ballet ook, dat moet je ook niet uitleggen. Ik vind het wel fijn als je iets van een boekje hebt waarmee mensen mij brengen daar naartoe. Als je een beetje weet van die man of vrouw heeft dit en dit meegemaakt, of die choreograaf. Dat je een paar dingen die je bij de hand nemen als dat doek dan opengaat. Dat je dan die ruimte innemen. Zo moet je dat een beetje zien.

I: Dus wat aanknopingspunten?

R: Ja aanknopingspunten. Een beetje helpen. In ons vak heet dat mystagogie. Dat heeft dan te maken met.. Er zijn grote geheimen op dat toneel, er gebeuren grote geheimen. Hoe kom ik daarin? Hoe breng je mij daarbij. Moet jij mij dan uit gaan leggen van dit betekent dat en dit betekent dat? Dat werkt gewoon niet. Dan denk ik van oh dankjewel maar daar voel ik niets bij. Dus hoe breng je mij zo en dan kan bijvoorbeeld een interview met iemand heel goed werken. Waardoor je dus gaat zitten en denkt van nou ik ben benieuwd. En dan gaat dat doek open, bij ballet is dat heel mooi met hoe ze dat ook uitlichten, kom je vanzelf in zo'n ruimte. Dan word je meegenomen. Meegenomen dat is het woord. Dus muziek is meteen. Ballet en toneel. Ervaringen. Even denken. We zaten, het laatste toneel dat ik gezien had was van Maria Goos volgens mij. Die schrijft hele mooie stukken en dat ging over Bloedverwanten, die van televisie. Ik vond haar zo goed, die moeder. Harriëtte Tol. Die hadden we al eerder gezien in een stuk en toen dubbel van het lachen en nu speelde ze dus die moeder. Zij draagt zo'n heel stuk. En ook die vader deed mee. Hoe heet die ook alweer. Derek van der Linden was die vader. Dat was zo'n rare ervaring. Het stuk begon en ik dacht wat voel ik nou. En wij gingen echt voor Hariëtte Tol. Het was ook echt heel mooi maar het begon heel raar. Hij stond echt z'n tekst op te zeggen. Dat is niet zo. Maar ik heb ontdekt: ik blijf heel sterk bij wat ik zie en wat ik voel. Dus als ik voel dat iemand dat tekstje op zit te zeggen dus dan luister ik naar hoe iemand dat stukje opdreunt. Bij hem zag ik van je zit je tekstje uit je hoofd op te zeggen. Dat komt ergens vandaan. Ik ga zo niet zitten, maar dat komt over. Dat is dan heel zuiver. Je kunt niet anders voelen dan wat je voelt. Gaandeweg werd dat beter. Het duurde een tijdje. Ik dacht hé zo gaat dat dus ook. Terwijl bij Hariëtte Tol was dat helemaal niet. Blijkbaar bij toneel, ook in Amsterdam. DeLaMar gaan we ook weleens heen. Ook veel toneelstukken gezien. Maar dan zie je dus, dan kom je er niet in. Dan blijft het een soort, je registreert het gewoon

maar het spreekt je dan niet aan. En ik heb ook ervaring met toneelstukken waarbij dat wel zo is, waarbij dat echt heel erg is. Als het erg is is het ook heel erg. Televisie is natuurlijk heel klein, maar bij toneel is toch wat op afstand. Bij toneel vind ik het het meest moeilijke om die onmiddelijkheid, dat ik daar meteen in zit. Het meest lastige.

I: Dus je bedoelt dat je dan zoekt naar wat openheid, dat je uitgenodigd wordt mee te gaan in het stuk?

R: Ja. André van Duin heb ik toen gezien. In DeLaMar in een stuk over twee oude toneelspelers. We zagen goede recensies en Amsterdam vinden we een leuke stad dus lekker met vrij reizen. 'S middags, want 's avonds kun je niet meer terug. En daarna lekker uiteten gezellig. En dat was ontzettend goed. Hij was zo goed. En vaak is het zo als je niets verwacht en je gaat zitten dan gebeurt er het meeste want je bent dan het minst bevangen. Dus onbevangener. Maar zo zit je vaak niet want dan denk je van oh er komen grote mensen. Die ken ik. Dan zit je met een verwachting die wordt dan helemaal niet beantwoord of je bent te vooringenomen. Dat is ook heel vaak zo. Vaak met muziek zo. Dan doen ze iets verkeerd of ik hoor iets van, daar heb ik last van. Waar ik zit ook heel erg. Maar bij toneelstukken als ik er niet in kom dan kijk ik hoe ze het doen. Dan kijk je, terwijl bij tv heb ik dat ook wel, zoals bijvoorbeeld bij Moordvrouw, dat soort Nederlandse series. Het is ook een beetje klungelig. Dokter Deen dat vind ik wel leuk hoor maar die heeft dat ook een beetje. Dan zie je dat ze zo spelen. Niks mee, maar ja dat valt me dan op. Muziek is dan directer.

I: Dus je gaat echt om te kunnen ervaren eigenlijk?

R: Ja het is onbarmhartiger. Want als het fout gaat is het ook helemaal fout. Het is zo kwetsbaar allemaal. Met name zangers zijn zo, het meest kwetsbare wat je bent. Als het dan afgelopen is moet je die nooit meteen kritiek geven. Dan ben je zo kwetsbaar. Kwetsbaar is misschien niet het goede woord, maar super sensitief. Die moet je dan even met rust laten die mensen. Zingen is het meest expressieve. Je stem, dan ben je zo jezelf en dat wil je soms zelf helemaal niet. En als mensen dat dan doen, moet je heel voorzichtig zijn met wat je zegt vind ik. Maar daarom is muziek voor mij wel het meest onmiddelijk, directe.

I: En je zegt uiteindelijk gaat het je echt om de ervaring...

R: Ja het echt laten raken.

I: Hoe zie je dat bij de verschillende genres?

R: Ik denk echt dat waar ik het meest gek van word dat is muziekvoorstellingen in de breedste zin. Daarna cabaret, maar dat is meer rationeel. Meer cognitief. Nee dat is ook het woord niet. Je hebt directe emotie, met muziek is dat heel sterk. Maar met cabaret daar wordt je verstand aangesproken. Ook artistiek natuurlijk. Je intellectuele behoefte, dat is het, het doet daar een beroep op. Dat kan heel veel voldoening geven. Die ironie bijvoorbeeld, dat vind ik heel erg leuk. Dat je op het verkeerde been gezet wordt. En bij cabaret ook dat onbedaarlijke lachen. Nijmegen is daarvoor een hele goede zaal vind ik. Dat is zo'n gulle lach. Dat vind ik echt heel leuk. Dan zit ik met m'n vrouw en zeggen we laten we alsjeblieft ophouden, ik kan niet meer. Marc Marie Huijbregts, dan heb je buikpijn van het lachen en dan in een zin draait hij het om

zodat je je schaamt dat je gelachen hebt. Over z'n tante die doodging, dat was heel geestig en ineens zegt hij precies getimed, ontzettend knap, zegt hij: oh dat hebben jullie dus nooit meegemaakt. En dan zit iedereen van wat krijgen we nou. Want ja als je het hebt meegemaakt zit je niet zo te lachen natuurlijk. Dat is zo knap, wat er dan met je gebeurt. Je gaat om geraakt te worden, je stelt je er bloot aan. Ik vind dat leuk. Als mensen dan ontroert raken door hun liedjes denk ik ja ik zit niet op jouw ontroering te wachten, jij wel op de mijne als je dan optreedt. Maar als er dan toch die ontroering komt, vind ik dat heel mooi. Zo'n hele zaal. En dat heb je met muziek veel meer. Dat is echt een gebeuren. Dan gebeurt er iets. Een stilte kun je alleen maar meemaken. Je kunt het niet echt bedenken of schrijven. Maar als het ineens stil valt ook in een stuk, toneelstuk of cabaret dan voel je iedereen is zo geconcentreerd. Heel mooi dat je dat samen beleefd. En dat je dat een beetje toe kunt laten vind ik hele mooie dingen. En dan denk ik hier ben ik voor geboren. Ik kan niet bedenken over de zin van het leven en het is allemaal waar, echt niet. Maar als je dat dan meemaakt dat is wel iets van ja hier ben ik voor geboren. Ook om het mee te maken, mee te doen ook.

I: Eigenlijk dat je zegt even los laten van het dagelijkse..

R: Ja heerlijk. Ja transcendentie vind ik daar ook zo'n woord bij. Dat je even uitsteigt boven het gewone. Samen heeft ook wel, met een groepje dat je het dan deelt. Daar heb ik ook behoefte aan. Muziek dan heb ik dat minder. Maar bij de schouwburg wel.

I: Je zei al muziek, toneel, cabaret en dans. Zijn er nog andere genres waar je naartoe gaat?

R: Ja alleen niet in Nijmegen. Wel naar musicals bijvoorbeeld. Veel naartoe geweest maar dat valt soms tegen. Je bent te verwend denk ik. Wij zijn heel verwend. We kunnen ook overal naartoe. Ik vond Soldaat van Oranje vond ik wel heel erg mooi hoor. Echt muziektheater. Daar zijn wij drie keer geweest, echt geweldig, heel mooi vond ik dat. Dat kost wel heel veel geld. Maar de Stopera, er zijn mensen die zeggen je moet naar de Stopera, gun jezelf dat nou eens. Maar wat ik al zei bij die moderne opera's. En ik wil niet zeggen, het geld, ja als ik een keer een lezing geef over de Mattheus Passie verdien ik dat terug. Daar kan ik dat aan besteden. Maar ik moet eerlijk zeggen ik ga net zo lief naar Arnhem. En in Nijmegen naar Puccini. Net als met de Mattheus Passie dan moet je natuurlijk naar Naarden of Amsterdam en daar zijn we ook allemaal geweest maar ik denk daar zitten ook slechte solisten bij die hun dag niet hebben. En in Arnhem zingen ze vervolgens de sterren van de hemel. Het gaat om de intentie. Het is echt een gebeuren. CD opzetten is vooral luisteren, maar een concert is geen cd. Het is echt een gebeuren, een beleving. Je doet mee met z'n allen. Dat kun je alleen maar meemaken. Je kunt dat niet bedenken, niet studeren. De uitvoering daar. Je kunt het niet wegstoppen, het is ervaring. Geraakt worden. En daardoor kun je echt een andere manier van kijken, het zet je aan het denken. Waarom heb ik dat gestudeerd? Ik ben nu met Bach bezig al twintig jaar. Waarom heb ik dat gedaan? Omdat ik daar toen heen ben gegaan. Daar moet ik naartoe. Ik mag mijn dagen nu met Bach vullen, hartelijk dank zeg ik dan. En dat dat twintig, vijftig jaar heeft geduurd, dat geeft niet. Zo werkt het dus. Ik snap dat heel goed.

I: En je zegt naar het theater gaan is echt een beleving en naar musicals kan dan tegenvallen. Hoe is dat?

R: Ordinair. Het is op het randje vaak. Het verhaal is niks. Toen met die nonnen musical. Vond ik ordinair op het kantje af. Mary Poppins. Vond ik heel knap, meer knappe stunts. In Londen heb ik meegemaakt, We Will Rock You met Queen. Dat was geweldig. Ik dacht eerst van mwah, maar geweldig. Ook met Billy Elliot in Londen echt prachtig. Vond ik geweldig. Ik verstond niks, plat Engels. Maar prachtig vond ik dat. Sommige dingen lenen zich heel goed voor een musical. Ordinair, ja, in Nederland zou ik er dus niet heengaan. Verlinde, Albert die gaat nu Lion King doen. Die heb ik in Londen gezien. Die vond ik mooi. Maar ik weet dat ik de muziek meer mooi vond dan het gebeuren. Die muziek ken ik heel goed want onze zoon was helemaal gek van de Lion King. We moesten hele dagen luisteren. Maar de musical op zich kunstig, knap maar het deed me weinig.

I: Je zegt het verhaal is nogal simpel en als je dan kijkt naar verhalen die serieuzer zijn?

R: Dat vind ik dan geen musical eigenlijk. Het is dan echt muziektheater. Les Miserables bijvoorbeeld heb ik nooit gezien. Het is dan ook een beetje door anderen meegenomen worden. Naar die grote musicals. Ik heb ook een tijd gehad, zo'n tien jaar geleden, van daar ga ik niet heen. Dat doe je niet. Terwijl ik niet goed weet waarom. Nu heb ik de loop erin. Ook toen onze kinderen gingen werken bij schouwburg. We kregen geen korting, maar dan denk je wel daar kunnen we ook naartoe. Dat komt dan eerst niet in je op. Dan weet je het niet en denk je van Amsterdam. Dat hoeft helemaal niet. Maar je moet het gemak een beetje hebben.

I: Dus dan namen zij de informatie eigenlijk mee naar huis?

R: Ja en de loop erin. Toch makkelijk. Dan denk je schouwburg daar gaan we naartoe. En je ziet eigenlijk altijd dezelfde mensen. Dat heeft ook wel iets. Dan hoor je daar ook. Maar blijkbaar gaan we daar gewoon heen. Dat is leuk. Vroeger dacht je van dat is niet voor ons. Maar flauwekul. Maar daar zit alles, alle rangen en standen. Ook studenten.

I: Dus die aanraking met de schouwburg heeft de drempel weggehaald?

R: Het heeft geen drempel meer. Helemaal niks.

I: En die drempel voordat je kinderen er werkten, was die er toen wel enigzins?

R: Ik zat er wel een beetje in, maar ik moest toen ook werken 's avonds en als je dan vrij hebt heb je ook geen zin. Een beetje lui. Dus er was een zekere onverschilligheid. Ik kwam ook niet op het idee van laten we dat eens doen. En nu is ook LUX gekomen. We gaan heel veel naar de film en heel veel naar de schouwburg. Gelukkig hebben we er geld voor. Het is duur ook. Maar ik vergeet het nooit. Alle uitvoeringen vergeet ik nooit. Die drempel is eigenlijk nul, die was er eigenlijk nooit. Vroeger ook als kind ging ik met mijn ouders mee. Altijd naar muziek. Maar die drempel nee dat was nooit zo. Die ken ik niet. Dat hoort niet bij ons.

I: Als kind ging je naar muziekvoorstellingen. Hoe ben je in aanraking gekomen met al die andere genres?

R: We hadden toen CJP en op school waar ik zat was ik verantwoordelijk voor het ophangen van de posters. Van het Gelders Orkest en ook van de schouwburg. En dan kreeg ik vrijkaartjes en dan ging ik daar naartoe. En muziek en theater speelde daar ook veel. Dus het was eigenlijk heel normaal eigenlijk.

I: Dus daar zat dan geen drempel om nieuwe dingen uit te proberen.

R: Nee, het was meer luiheid. Het kwam er niet van. En nu zeggen we altijd van een beetje minder. Volgend jaar een beetje minder. Maar het wordt altijd meer. Ik vind het gewoon leuk. Ik geniet ervan, heerlijk. Prachtige dingen. Het zijn geweldige voorstellingen. Maria Goos daar zijn we wel een beetje fan van. Van dat toneel. Ik meen dat we Doek toen ook hebben gezien. Met Loes Luca. Nou als die d'r mond opentrekt weet je al van het wordt leuk. Maria Goos maakt hele mooie dialogen. Die stukken van Couperus zijn we ook allemaal geweest, maar dat was niet zoveel vond ik. Dat kwam niet zo diep. Cabaret daar zijn we ook echt fan van. En Nijmegen is ook echt een cabaretstad. Ook heel dankbaar om daarheen te gaan. Arnhem niet. Daar ga ik eigenlijk nooit. Alleen naar opera's. Als het in Nijmegen komt, ja de schouwburg. Muis wel heel vaak.

I: Dus Nijmegen is een stad waar je veel verschillende genres kan meemaken? Ook dat de sfeer goed is.

R: Ja, veel podia ook.

I: Je begon al over de schouwburg en LUX. Hoe is jouw beleving met de verschillende Nijmeegse theaters?

R: Lindenberg en LUX en de schouwburg en de Vereeniging ken ik het beste. Lindenberg, die grote zaal vind ik een heel mooie zaal. Het heeft allure. Vind ik ook belangrijk hoe het eruit ziet. De kleinere zaal van de Lindenberg lijkt op LUX, hoog en zwart. Ik vind het prima. Laatst ook een paar keer met die trompetist. Michiel, nou ja trompetist met piano samen. Als je dan iemand niet kent, lees je later ook pas hoe goed iemand is. Goede zaal. De Vereeniging prima, mooi opgeknapt. Ik vind Arnhem niks. Zoals Muis vind ik niks. De zaal is prachtig, maar het toneel vreselijk. Als je optreedt moet dat heel goed zijn. Een hele mooie zaal om in te kijken. Maar als je in de zaal zit dan kijk je naar rare dingen. Dat is zo storend. Nijmegen is veel beter. Mooie zaal, nieuw. Echt mooi. Mooi houten dingen. Vroeger was het een beetje een triplex gedoe. En de schouwburg vind ik ook een mooie zaal.

I: En als je verder kijkt dan de zaal zelf?

R: Het café vind ik goed, van de schouwburg. Ik vind dat nooit zo erg op jassen wachten. Ik heb vaak geen jas aan. Het is allemaal wel makkelijk zo. Ik vind het goed zo met de koffie dat je dat erbij krijgt. Soms moet je lang wachten. Ik heb nooit zo'n oordeel. Soms moet je lang wachten maar dat is dan zo.

I: En als je denkt aan de sfeer van een theater. Wat doet dat voor jou voor de theaterervaring?

R: Het is meer het idee dan de ervaring. Ik weet het concertgebouw Amsterdam, dan ga je echt naar het concertgebouw maar de Vereeniging is ook een mooi gebouw. Het is meer de spanning die het oproept. De spanning vooraf dan de sfeer moet ik zeggen.

I: Dus dan maakt het in feite niet uit of je naar de voorstelling in LUX of de Vereeniging gaat?

R: Nee, vind ik niet. Wat wel is als je erin zit. De zaal zelf. Soms denk ik van oh jammer dat het doek open is. Ik heb iets met het doek, altijd gehad. Dat vond ik prachtig als je dan in de zaal zit en het doek is dicht. Dan gaat dat doek open en ik was daar zelf ook van vroeger. Dan gingen we toneelspelen en muziek moest daarbij. Wat doe je dan voor muziek erbij als het doek opengaat. En wanneer doe je het doek open en op wat voor moment doe je de lampen aan? Als het doek opengaat, heel mooi vind ik dat. Als er geen doek is, zo in een kleine zaal, dat vind ik dan, ja dat heeft een ritueel of iets. Het is allang begonnen natuurlijk maar als het doek dan opengaat gebeurt er weer iets. Je wordt dan steeds meer getrokken naar wat er gebeurt op het toneel. We waren een keer in het DeLaMar, dat is natuurlijk een mooi theater. Maar daar zat André van Duin achter zo'n doorzichtig doek. Hij zat daar dus al. Hij was als eerste. En ik vond dat zo knap. Achteraf denk ik als hij opkomt in een vreselijk moeilijke rol, iedereen zegt hé Andre. Dat was nu helemaal niet. Hij zat er al. Wij kwamen daarna binnen. Hij kwam niet op als cabaretier of revuester. Hij zat daar al vreselijk zielig te zitten in een stoel. Af en toe liep hij een beetje rond op het toneel dus het was al begonnen. Dat vond ik zo knap. Dat is een vondst. Als dan het doek open is kijk je naar het decor en dan denk ik waarom zou het open zijn. Soms heeft het een functie. Bij van Duin had het een functie, bij ballet heeft het helemaal geen functie. Dan krijg je ineens dat licht als het doek opengaat.

I: Dus dat geeft die extra laag van nu ga je er echt in?

R: Ja precies. Nu de inzet. Die goed is. Ik hou daarvan. Dat is toneel, theater. Wij zijn wel een beetje theatergek. Alleen niet met dat gedweep. Dat daarna koffie drinken met artiesten, nee ik heb daar niks mee. Maar ik vind het zo leuk dat je naar theaters gaat en dat je dan de mogelijkheid hebt. Iemand treedt op voor jou, op zich gewoon werk maar als iemand het mooi doet en dat uitstraalt. Ik vind het dan ook mooi wat je doet en ik vind het stuk mooi. Heel integer. Dan wordt het heel mooi. Anders zit iemand een kunstje te doen. Als het maar in dienst staat van de muziek, het allemaal mooi vinden. Wij hebben het niet gemaakt, maar Bach of Beethoven die hebben het gemaakt. Wij denken alleen maar hartelijk dank Beethoven. Als je zegt van ja dat is van mij dat werkt niet. Maar als je samen daar in komt dat zijn wonderschone momenten.

I: Dus dat je kan delen...

R: Ja iemand neemt je dan mee en die zingt dan. Van alsjeblieft wil je mee, kom maar! Heel uitnodigend.

I: Voor jou is een voorstelling ongeacht het genre geslaagd als iedereen zowel op het toneel als het publiek open is en het wil delen?

R: Ja precies. Mooi.

I: Nou hebben we het gehad over je theaterervaringen en specifiek over genres en Nijmeegse theaters. Heb je daar nog iets aan toe te voegen?

R: Nee, ja soms is het lastig om iets te bestellen. Dan zit je met z'n allen op dezelfde site en dan duurt dat weer veel te lang. Flauwekul. Maar dat soort dingen, we kijken heel erg uit naar die programma's. Vorig jaar ben ik ook naar die programmamiddag geweest. Toch wel leuk. Gewoon voor niks mocht je daarheen. De opening van het seizoen. En verder, ja ik vind Nijmegen Arnhem een groot verschil. Ik vind Nijmegen heel erg leuk. Cultureel gezien.

I: Je bent er net al een beetje over begonnen. We blijven bij jou theaterervaringen, maar dan in de context van communicatie tussen jou en het theater. Soms met een persoon, maar soms ook als jij informatie zoekt. Hoe kijk je daar tegenaan? Als je bijvoorbeeld een voorstelling gaat uitkiezen, kaartjes kopen, naar het theater gaan.

R: Altijd brochures. Internet heb ik niet zoveel mee. Dat is ook altijd veel te laat. Dat alleen als ik al op het spoor ben. Dus ik haal veel uit de boekjes. Altijd heel snel. Als ik een abonnement neem, dan ook echt meteen. Meteen ook stoel gereserveerd, achtste rij middenin. Als ik dat weet. En verder gaat het in de krant. Uit de Volkskrant vaak en dan of ze in Nijmegen komen, dat ga ik opzoeken. Ik ga niet op internet zomaar zitten zoeken naar voorstellingen. Dat doe ik nooit. Als we er eenmaal naartoe gaan dan nog eens even nakijken wat er precies komt. Wie het zijn. Maar ik haal eigenlijk alles uit de brochure. Digitaal eigenlijk niet. Dat moet ik ook altijd invullen, de jaarlijkse enquête van de schouwburg. Ik haal het wel uit de brochure. Ik kan het daar meteen zien. Ik weet waar ik zoeken moet.

I: Je hebt een brede smaak, zo'n brochure is veel over een heel jaar.

R: Ik kijk goed hoe het gaat. Waar de onderwerpen zitten. Ik kijk hoe het in elkaar zit. Ik vind het heel leuk om te zoeken. En die geven voldoende informatie vind ik. Er staat alleen niet alles in want er zijn ook ad hoc dingen. Herman Finkers komt ineens maar die staat er dan niet in. En dan denk ik hoe weet ik dat dan. Dan denk ik hé daar zou ik dan toch meer moeten kijken. De Gelderlander hebben wij afgezegd want het was zo'n rare krant aan het worden. Wij gingen voor plaatselijk nieuws, want de rest kun je overal al zien. En we leenden dan van de burens de Volkskrant maar Gelders nieuws dan toch leuk voor de deur. Maar het werd zo Telegraaf-achtig en ook niet meer echt Nijmeegs, ook Tiel bijvoorbeeld. Doe dat lekker in Tiel. Dus we dachten weg. Maar nu missen we dat wel een beetje. Ook geen recensies meer. Dat vond ik leuk om te lezen van in de Vereniging, Lindenberg. Maar ze publiceerden ook geen recensies meer. Het viel tegen. Dat mis ik een beetje. Daar moet ik van op de hoogte blijven

I: Dus dan zit je nu een beetje vast...

R: Aan wat er zich aandient.

I: Het boekje jaarlijks, maar die extra's..

R: Dat meer ter plekke. Ik word daar ook op gewezen door anderen. Die zeggen dan van kijk die komt. En dan zoek ik op wanneer.

I: En je zei net recensies, wat doen die?

R: Veel. Qua keuze niet. Maar ik lees ze altijd. Ik kan soms ook denken van nou ik ga er toch heen. Ik ga met mijn zwager vaker. Die schrijft ook voor een blad, een tijdschrift. Dan lees ik mee. En dat doen we altijd in LUX. Dan gaan we zijn stukje bespreken en naar de film. Hij zoekt altijd uit en ik ga dan blind mee. Hij weet dat. Dan zoekt hij naar de vijf sterren in de Volkskrant. Ik zeg dan nou vier is ook goed. Zo gaat dat dan. Recensies lees ik graag.

I: En dan niet eens persé dat dat jouw oordeel..

R: Soms wel dat we dan denken van iets in Amsterdam, ja daar moeten we heen.

I: Dus dat het wel kan dat je door een recensie ergens heengaat?

R: Ja en ook wel bij ballet dat we denken daar moeten we naartoe.

I: Ga je er dan anders heen dan als je zelf iets hebt uitgekozen?

R: Ja. Maar een goede recensie werkt bij mij altijd goed maar een slechte werkt ook heel goed. Omdat je dan niets verwacht. Je wilt er graag naartoe omdat je denkt ik ben er fan van. Toen met Kasper van Kooten vond ik het heel raar die recensie. Ik vond het juist wel heel goed. Het is echt hoe je kijkt. Een manier van kijk je naar iemand, kijk je naar wat hij doet. Hele platte ordinaire moppen vond iedereen. Eigenlijk lag dat voor de hand want daar ging het juist over. Maar het was zo'n persoonlijk verhaal. Zo goed verteld en bedacht. Ik vond het mooi maar de recensie was dus niks. Film, Revenant. Er gebeurt niks maar ik vond het prachtig. Wij zaten ademloos te kijken. Ik heb geen zwak moment gehad. Heerlijk er gebeurt niks. Ook van die Duitse boeken van driehonderd pagina's dan gebeurt niks, ik vind het prachtig. Alleen maar beschrijvingen. Couperus, er gebeurt helemaal niks.

I: Dus een recensie is dan niet bindend.

R: Nee helemaal niet.

I: Je zei al het boekje, dat je actief kijkt. Of via via. Als je dan ergens naartoe gaat hoe ervaar je de communicatie dan?

R: We krijgen soms weleens van tevoren emails met gegevens. Vind ik interessant, leuk. Kom ik vaak ook wat te laat achter. En achteraf enquêtes invullen. Dat doe ik ook wel. Maar hoe je er naartoe gaat, ja. Het is verder geen toegevoegde waarde.

I: Dus je gaat dan echt voor de voorstelling en de rest is bijzaak?

R: Jazeker.

I: Ook als je in een theater komt maakt dan niet uit of je op een bepaalde manier ontvangen wordt?

R: Bij mij is het zelfs zo idioot als bijvoorbeeld 's avonds op de BBC de Proms komt, als ze dan 's avonds Mahler uitzenden word ik heel zenuwachtig. Dan zit ik in de tuin met een

koptelefoon. Dan ben ik net zo zenuwachtig als dat ik er live heenga. Het is puur, geen opnames, maar live uitzending, daar zit ik gewoon in. Nooit in de zaal geweest die Albert Hall, wel langs gelopen maar nooit in maar als ik dan voor de radio zit dan kan ik me daar de hele dag op verheugen.

I: Dus dat heeft dan...

R: Hetzelfde effect ja hoor helemaal. Heerlijk in de tuin luisteren. Wel een beetje theaterdier wel.

I: De boekjes daar ben je heel bekend mee. Als je ze nu gewoon eens doorbladert, kun je dan zeggen wat er in je opkomt? Hardop denken zeg maar.

R: Het eerste waar ik naar kijk is, ik blader het door en dat is te veel. Dus dan ga ik op zoek naar maanden en als het kan de bij elkaar gezochte cabaret, de genres. Ik zie hier niks, heel onoverzichtelijk. Kijk september alles onder elkaar. Maar dan achterin staat het dan denk ik. Daar staat niets. Oh hier kijk januari, chronologisch. Dan ga ik zoeken per genre. Gevonden. Zo kijk ik dan. Oh dat vind ik leuk, 2 januari, dan is het. En dan zeg ik dat tegen mijn vrouw. Eigenlijk willen we alles zien. Overal naartoe. Dat kan dus niet. Dan zeg ik zoek jij maar uit. Internationaal Danstheater is heel goed, Conny Janssen dat soort dingen. Jeugd, Muziektheater ook heel leuk. Zoals laatst De Gelaarsde Poes. Ik kon niet, ik moest naar een lezing over Bach, verschrikkelijk. Maar ze hebben zo'n lol gehad. Dat soort dingen. Op zich wat ik ook leuk zou vinden, daar gaat ik niet naar toe, maar die theatercolleges lijkt me heel leuk. Met zo'n professor. Hartstikke leuk.

I: Dan ga je dus echt kijken van je wil alles zien maar moet kiezen?

R: Ja precies. Het is echt te veel. Zo zijn we wel gekomen op Kasper van Kooten. Deze ook precies hetzelfde. Per genre, dan gaan we meteen bestellen en daarna ga ik pas lezen. Je moet heel snel bestellen. Je moet meteen als het komt, meteen op internet die stoelen anders is het weg.

I: Dus dan weet je op dat moment nog niet wat je precies gaat zien?

R: Nee inderdaad. Cabaret is altijd het eerste want dat is meteen weg. Dat sowieso doen we altijd. Dan kijken we verder. Hier oktober, dan zoeken we naar de concert, klassiek, theatercolleges. Dat wist ik niet, niet gezien. Dan denk ik daar moet ik naartoe. Midas Dekkers dat kan nog. Ik geef dan zelf ook allemaal lezingen. Dan denken we ook van dat hebben we gezien, en dat, en die ook. Oh Plien en Bianca dat was goed. En dan ga je meteen.. ja hartstikke leuk. Pieter Derks geweldig. Brigitte Kaandorp sowieso goed.

I: Dus dan ga je het lijstje af van wat wil je zien en de rest is bijzaak?

R: Dat is eigenlijk zoals het gaat.

I: Dus dan hoeft die foto's en tekstjes nog niet te zien?

R: Nee, maar wel leuk daarna. Het is ook heel goed. En dan in tweede instantie gaan we ook nog kijken van oh nog niet gezien maar daar wil ik wel naartoe. En dan zijn dat soort dingen heel leuk.

I: Dus je maakt dan aan het begin van het seizoen een snelle keuze..

R: Ja dat moet ook want dat doet iedereen en daarna krijg je de minder krakers.

I: Dan is dat ook niet zo strak dat als je de eerste selectie hebt en je ziet iets leuks, dan kan dat altijd tussendoor nog?

R: Ja.

I: En voor beide boekjes is dat..

R: Ik vind het jammer dat het twee boekjes zijn. Beetje jammer.

I: Alles in een zou handig zijn?

R: Ja dat is natuurlijk ook heel veel gedoe. Ik weet precies hoe dat werkt, verschrikkelijk. Maar voor de lezer, de gebruiker is dat geweldig als we alles in een krijgen. Dat zou een geweldige vooruitgang zijn. Misschien niet hoe het werkt. Reclame zie ik sowieso niet. Voorwoord lees ik dan wel eventjes. Mevrouw Kalkman.

I: Als laatste vraag, theaters hebben ook nog sociale media..

R: Daar heb ik niets mee. Niet dat ik dat niet leuk vind hoor maar ik moet zelf de drempel over om die telefoon, die is zo simpel. Ik moet gebeld kunnen worden. Met apps en informatie, ik word daar onrustig van. Dat komt wel. Maar met internet en Facebook daar heb ik geen cultuur van.

I: Dus bij jou gaat het allemaal offline?

R: Ja dat kun je zeggen.

I: Duidelijk! Heb je nog iets toe te voegen aan een eerdere ervaring, met genres, Nijmeegse theaters of communicatie?

R: Ja ik vind het leuk. Leuk om te vertellen over wat ik heb meegemaakt. Heel leuk. Ik vind het ook mooi om dingen te delen. Ik vind het echt geweldig alles in Nijmegen. Deze week was ik dus twee keer. Volgende week ook een paar keer achter elkaar. Het komt dan zo uit. Arnhem Nijmegen, de passies die komen.

I: Leuk! Dan wil ik je heel erg bedanken voor het interview.

Interview 10

Datum: 10 maart 2016

Locatie: Café Doppio Nijmegen

Duur: 1 uur, 1 minuut en 3 seconden

Gegevens respondent

Geslacht: vrouw

Leeftijd: 25 jaar

Hoogst genoten opleiding: MBO, musicalopleiding

Woonplaats: Nijmegen

Uitwerking interview 10

Interviewer (I): Ben je de laatste tijd nog naar theaters, Nijmeegse theaters geweest?

Respondent (R): Waar ik voor het laatst ben geweest, al een tijd terug. Even nadenken hoor. Wat erg, ik ben al lang niet meer... Waar ben ik nou geweest. Ja ik ben een maand geleden naar een cabaretvoorstelling geweest van Roué Verveer. Hij in een voorstelling met een collega van hem. Een jong talent. Die was toen in Druten bij een best wel een klein theatertje. Daar komen best wel nieuwe mensen en nieuwe talenten. Dat is best wel leuk om te zien. Wat me dan opviel, Roué Verveer kwam dan als tweede en dat nieuwe talent als eerst. Nou ja die sloeg behoorlijk de plank mis met zijn grappen. Toen zag ik echt, kon je echt zien wie er al jaren op de planken staat en wie niet. Dus dat was ook wel een hele goede leerschool voor hem denk ik. Maar toen viel het me ook op hoe je als cabaretier de plank goed mis kunt slaan. Dus het was ook wel heel leerzaam van hoe het wel moet en hoe het niet moet.

I: En je bent daar heen gegaan omdat je..

R: Dat is via een vriendin van mij. Die is gek op cabaretiers. Dus die zei vind je het leuk om mee te gaan en ik ga eigenlijk nooit naar cabaretiers. Eigenlijk niet. Ik ga meer naar theatervoorstellingen of musicals. Dus dat was heel leuk om dat een keer te zien. Iets anders.

I: Dus dat was omdat je mee werd gevraagd. Als je dan verder terugdenkt aan je ervaringen, heb je dan ervaringen die zo in je hoofd schieten?

R: Ja ik weet dat mijn ouders mij, ik ging met mijn ouders heel vaak naar musicals. Mijn allereerste musical was Annie, toen was ik vijf of zes. Dat was mijn eerste musicalervaring en toen wist ik meteen dat wil ik ook. Ik wil op de planken staan. En een paar jaar later hebben mijn ouders mij meegenomen naar Aïda en dat is denk ik de mooiste musical die ik heb gezien. Als ik dan denk aan musicals die staat me nog zo bij. Ik was toen best wel jong maar

ik weet nog van begin tot eind hoe die musical.. ik ben ook wel naar andere musicals gegaan, maar daar ben ik soms de helft van vergeten. Toen op de opleiding hadden wij een pasje en mochten wij altijd gratis naar de schouwburg. Dus ik heb heel veel gezien. Ook heel veel slechte dingen. Dus dat was wel heel, om goede dingen te zien en ook heel veel slechte, was ook heel leerzaam. En leuk om andere dingen te zien zoals solovoorstellingen, toneelstukken, musicals. Meer muziektheater. Dat vond ik wel heel leuk om allemaal verschillende dingen te zien.

I: Je zei net goede ervaringen, slechte ervaringen. Kun je daar iets meer over zeggen?

R: Ik ben toen acht jaar geleden naar Bubbling Brown Sugar geweest, een of andere musical. En toen zat ik dus nog op de musicalopleiding. Daar leerde ik heel veel over theater zelf en toen ging ik daarheen en ik was in shock. Ik had nog nooit zoiets slechts gezien. Echt verschrikkelijk. Ik kan niet echt goed benoemen wat er nou zo slecht aan was. Volgens mij lag het vooral, de verhaallijn was slecht, de overgangen, het was gewoon niet goed. Ik was met andere mensen van de opleiding en wij waren allemaal erover eens dat het echt vreselijk was.

I: En als je dan kijkt naar een positieve ervaring. Hoe is dat dan?

R: Ja dat was, dat vond ik Soldaat van Oranje. Ik ben heel erg gek op musicals, maar wat er bij musical, dan gaat het natuurlijk om de zang en de dans. Ook het spel maar het spel wordt vaak wel, komt altijd op de laatste plek voor mijn gevoel. In Soldaat van Oranje ging het vooral om het verhaal, over de personages, er zaten mensen in die heel goed konden spelen. Ik vond het daardoor ook heel erg positief dat het spel werd uitgelicht.

I: Hoe kijk je dan naar zo'n voorstelling? Wat is dat positieve?

R: In het begin vond ik het best wel lastig toen ik was afgestudeerd. Je leert heel veel dingen op school over hoe je zelf theater zou maken. Dus dat vond ik best lastig om dan naar een musical te gaan en zoals vroeger dat je daar heel blanco in kan stappen. Nu is dat anders omdat je denkt van ik had het zo gedaan of ik zou het anders doen. Ik vind dat een rare keuze van de regisseur of qua muzikaal had ik het anders gedaan. Dus dat was heel erg wennen en dat vond ik ook wel een leerproces. Maar ik vind het ook heel goed om te kijken naar een musical van hoe ik het zelf had gedaan. Hoe ik zelf, waarom die regisseur die keuze maakt qua spel. En hoe meer je verschillende voorstellingen ziet hoe leuker het is om te kijken hoe het ook kan.

I: Eigenlijk ben je sinds je opleiding ook aan het analyseren als je gaat kijken?

R: Ja.

I: Gebeurt er nog meer tijdens het kijken van een voorstelling?

R: Nou ja ik moet zeggen als ik naar een voorstelling kijk dan is het niet dat ik heel relaxed ga zitten. Van nou nu even ontspannen. Ik zit dan toch, iets in mijn lichaam. Ik voel een soort spanning omdat ik het heel erg herken. Omdat ik zelf toen ook vaak op de bühne stond. Ik

weet dan precies wat die mensen in die voorstelling voelen. Dus als dan de gordijnen dicht zijn, ik zie dan ook de mensen in de coulissen voor me en dan zelf ook een beetje van nu gaat het beginnen. En het is heel gek, maar ook aan het eind van de voorstelling bij het applaus dat maakt me altijd heel emotioneel zo'n applaus. Dat ik dat van mezelf ook heel erg herken. Dat het een soort opluchting is, dat het voorbij is. Je bent blij dat het voorbij is, ook weel jammer dat het voorbij is. Altijd wel heel gek.

I: Dat het iets is waar je naartoe werkt? Van het is goedgegaan.

R: Ja precies.

I: Je zegt dat je jezelf erin herkent. Als je dan denkt aan een theaterervaring, je kan dan niet helemaal relaxed kijken. Altijd ook analyseren. Hoe kijk je daar dan achteraf naar als je de zaal uitloopt?

R: Soms vind ik het ook jammer dat ik dan zo analyseer. Ik zou het ook fijn vinden om gewoon even zorgenloos en ontspannen avondje theater te kijken. Dat is toch veranderd na zo'n opleiding. Je kan niet gewoon, hoe zeg je dat, zonder.. de meeste mensen die naar een musical gaan die gaan een avond ontspannen kijken en ik heb een leuke avond. En dat heb ik natuurlijk ook maar toch op een andere manier, ook omdat je denkt van ja ik vind het soms ook heel confronterend in de zaal te zitten. Omdat je soms denkt van ik had zelf ook heel graag op de Bühne willen staan. Ik had ook graag, ik had liever zelf achter de coulissen willen staan dan in de zaal te zitten.

I: En je zei al Soldaat van Oranje gaat dan meer om het verhaal. Musical is meer zang en dans. Als het dan meer richting bijvoorbeeld muziektheater gaat, kijk je dan op een andere manier dan naar echt dat musical?

R: Ja, nou ja ik merk dat ik bij muziektheater dat ik daar meer door geraakt word. Musical vind ik echt super leuk. Ook voor een avondje entertainment maar het is niet. Ik vind het ook heel belangrijk dat ik door een voorstelling emotioneel erbij betrokken ben. Dat ik mezelf in herken. Waar ik mee geconfronteerd word. Bij een gewone musical gaat erom dat ik geëntertaind word, dat ik een leuke avond heb. Allemaal showachtig. Ook leuk om weleens te zien maar als ik zou moeten kiezen zou ik meer kiezen voor muziektheater, meer richting toneel.

I: Je zegt musical is vooral show, het gaat minder om het verhaal. Er zijn er ook een aantal die serieuzere dingen aansnijden. Hoe gaat dat dan?

R: Ja dat is bijvoorbeeld bij Aïda, dat vond ik een mooie balans. Dat is ook een musical, ook dans, ook zang. Het verhaal is zo ontzettend sterk waardoor je helemaal wordt meegenomen in het verhaal. Ik vond het heel sterk omdat de muziek ook, de nummers hadden toevoeging aan het verhaal. Bij sommige musicals is het dat er een nummer is die dan geen toevoeging heeft aan het verhaal. Van er moet nu maar gewoon een nummer in. Of het moet gezongen worden. En dat vind ik het sterkste aan een musical. Als je veel diepgang hebt. Een goede verhaallijn. Nummers die echt bijdragen aan een verhaal. Dat maakt een musical het allersterkst.

I: Kan je dan ook wat meer loslaten? Minder analyseren?

R: Ja precies. Wat dan bijvoorbeeld jammer is, nou ja het Nederlands publiek bij een musical als Aïda. Dat trekt heel veel mensen niet. Het is niet heel veel show. Mensen vinden het dan toch een stap te ver om erheen te gaan. Het trekt dan niet zo als Beauty and the Beast bijvoorbeeld. Ik vind het dan heel jammer dat dat helaas zo is.

I: Het entertainment wordt dus veel gewaardeerd, maar jij wil meer uit een voorstelling halen? Meer willen kijken, comfortabeler kijken, erin meegenomen worden?

R: Ja.

I: Nou heb je veel verteld over musicals. Er staan veel genres in een theater. Je gaf ook al aan dat je toneel, cabaret gezien hebt. Kun je wat meer vertellen over de andere genres wat die voor jou betekenen?

R: Ja ik ben een paar jaar geleden naar een solovoorstelling geweest van Simone Kleinsma en dat is natuurlijk een hele avond kijken naar een persoon. Ik vond dat heel erg leuk om een solovoorstelling te zien. Ik vond het heel mooi omdat zij heel veel persoonlijke dingen erin legde. Ook over haar kind dat helaas is overleden. Dat vond ik heel leuk om te zien, te kijken van dat kan ook. Ik werd niet moe van haar. Ik keek wel twee uur naar een persoon maar het boeide wel. Dat is ook goed om te zien. Bij cabaret is dat natuurlijk ook.

I: Je bedoelt dat je de mens op het toneel ziet in plaats van een personage?

R: Ja inderdaad echt een persoonlijkheid. Niet een rol.

I: Dit was toen iets nieuws. Als je denkt aan je toneelervaringen, muziek, dans, dat is er ook allemaal. Hoe is dat voor jou?

R: Ja ik ben een keer met mijn zus naar een dansvoorstelling geweest. Dat was van Introdans jeugd volgens mij. Dat heb ik toen gezien en toen kwam ik erachter dit is niet helemaal mijn ding. Ook goed om te weten. Dat trok me niet zo. Ik hou heel erg van dans. Ik mis dan toch iets van zang of spel erin. Dat vond ik jammer. En daardoor ben ik niet veel naar dansvoorstellingen gaan kijken. Dan merk ik dat ik dat niet heel erg leuk vind.

I: Hoe komt dat? Je kijkt naar iets... je mist iets..?

R: Ja goede, ik zat er naar te kijken. Ik vond het heel leuk of vooral het zag er goed uit. Het trok me helemaal niet. Mijn aandacht was helemaal weg. Ik had ook niet iets van ik wil blijven kijken. Niet van ik zou hier uren kunnen zitten. Helemaal niet.

I: Je kon er zelf dus niet zoveel mee?

R: Nee ik had er persoonlijk geen connectie mee.

I: Je bent ook weleens naar toneel gegaan. Dat dat misschien wat prettiger kijkt. Kun je daar wat over zeggen?

R: Ja ik vind met voorstellingen vind ik het belangrijk dat er dingen gebeuren die een persoon herkent. Iets uit het dagelijks leven. Wat ook kan gebeuren bij gewone mensen. Dat het publiek een connectie heeft met rollen die gespeeld worden. Dat mensen met de personages zich linken of herkennen zo iets. Waardoor het niet te ver weg staat van het publiek. Ik vind dat heel erg mooi om dat naar voren te brengen. Mensen te confronteren. Ik vind het zelf ook heel leuk als ik geconfronteerd word als er iets gebeurt dat ik dan denk dat is erg maar ik herken mezelf. Ik zou dat ook kunnen doen. En ik vind het heel erg leuk om, ik ben toen naar een toneelvoorstelling geweest van Linda van Dijk. Lang geleden. Ja ik vond dat heel erg goed. Welke keuzes zij maakte. Ik werd helemaal meegenomen in het verhaal. Ik vond de mensen goed spelen. Dat zie ik ook als een uitdaging. Dat niveau, zou ik zelf ook wel willen.

I: Je ziet iets gebeuren op het toneel en daardoor ook in de zaal? Dat dat ook van toepassing is op jezelf? Dat het je aan het nadenken zet?

R: Ja.

I: Je komt uit Nijmegen omgeving. Nijmegen heeft behoorlijk wat theaters. Kun je wat vertellen over jouw ervaringen met Nijmeegse theaters?

R: Ja Nijmegen heeft behoorlijk wat theaters. Ik ben vroeger heel veel naar de schouwburg geweest. Ook omdat we daar vanuit de opleiding gratis naartoe mochten. Ik vind de schouwburg heeft leuke voorstellingen. Bij LUX ben ik minder geweest volgens mij. Daar kom ik niet heel vaak terwijl er wel hele leuke voorstellingen zijn maar toch krijg ik dat niet helemaal mee wat daar allemaal speelt. De Lindenberg heeft ook wel leuke voorstellingen en hele leuke zalen. Daar heb ik vroeger zelf ook gespeeld. Ik vind het heel leuk als het kleinere theaters zijn, minder mensen. Dat het dichterbij het publiek staat. Intiemere sfeer.

I: Als jij zelf naar een bepaald theater gaat, schouwburg vaak geweest, Lindenberg heeft een prettige sfeer, wat doet een theater voor de voorstelling?

R: Ik vind een theater wel erg belangrijk. Waar een voorstelling zich afspeelt. Ik was bijvoorbeeld dan in Druten. Dat was een heel ander theater dan bijvoorbeeld de Lindenberg zaal. Ik vind het belangrijk dat je in een soort warm bad komt als je naar het theater gaat. Een theater geeft wel een soort sfeer. De schouwburg dat is gewoon een hele mooie zaal omdat je gewoon kan kijken, ik ben ook weleens in Scheveningen geweest. Dat is een hele grote zaal. Dat creëert dan best een afstand met het podium, met de mensen die erop staat. Het is dan ook moeilijker de gezichtsuitdrukkingen te zien. Dat vind ik jammer omdat je dan toch een stuk minder meekrijgt. Dat is vooral in Scheveningen het geval als je op balkon 2 zit en je kijkt ernaar. Dan kijk je er toch anders naar dan op rang 1. Maar dat is gewoon als student of net afgestudeerde niet echt te betalen.

I: Je zegt nu Scheveningen, hoe is dat in Nijmegen?

R: In Nijmegen heb je wel goed zicht. Dat vind ik heel belangrijk. Ik vind als je naar de schouwburg gaat in Nijmegen dan heb je wel het gevoel dat je een avondje uit bent. En in de schouwburg kan je goed het toneel zien. Dat is heel positief. Niet heel groot, dat vind ik een pré.

I: Dat avondje uit is dus belangrijk?

R: Ja.

I: Wat betekent voor jou het avondje uit?

R: Ik heb wel het gevoel als ik naar de schouwburg ga, ik heb dan een beetje kriebels. Dat ik dan naar binnenga. Ook voor de voorstelling, ik heb zin om naar een voorstelling te gaan. Het voelt echt als een avondje uit. Weg uit de realiteit, even alles vergeten, even genieten van een mooie voorstelling.

I: Het is iets speciaals? Niet iets van ieder moment?

R: Nee en dat was vroeger wel toen ik gratis naar de schouwburg kon. Toen ging ik twee, drie keer per week. Toen ging ik ook even kijken van oh leuk, en oh dat vind ik minder leuk en nu nu je wat ouder bent, kies je specifiek ergens voor. Iets wat je al langer wilde zien en dan is het ook een avond uit.

I: Dan kies je dus bewuster?

R: Ja, zeker.

I: Hoe doe je dat?

R: Ik moet zeggen, je hoort vanalles. Social media doet heel veel over wat je wil zien. Ik volg heel veel toneelgroepen. Oostpool of Toneelgroep Amsterdam. Dus dan kom je veel voorstellingen tegen. Soms lees ik een recensie of ik hoor veel promotie erover. Dan ga ik er vaak wel heen.

I: Ga je dan alleen?

R: Nee ik ga eigenlijk altijd met een vriendin. Die heeft ook op dezelfde opleiding gezeten en veel bezig met theater. Dus die neem ik altijd mee. Die wil hetzelfde ook. Dat komt overeen. Of met mijn moeder en mijn zus die vinden dat ook heel leuk. Die kijken er natuurlijk anders tegenaan dan mijn vriendin en ik. Maar ik vind het ook heel leuk om met hun te gaan.

I: Ben jij dan zelf degene die het oppakt?

R: Ja, in ieder geval met mijn zus en moeder dan ben ik degene die zegt van ik wil wel daarheen. En die vinden dat ook leuk en ze denken dan van oh ja zij weet wel wat leuk is en wat niet. En zij zien het ook echt als een avondje uit.

I: Je zegt het zijn hele andere mensen om mee te gaan. Doet dat iets met jouw ervaring?

R: Ja, ik ga er toch anders in. Ik stap er anders in. Als ik met mijn vriendin ga, kunnen we in de pauze van wat vind jij, ik had het zo gedaan, veel kritischer dan als ik met mijn moeder en zus ga. Die hebben gewoon zin in een avondje uit. Die willen graag gewoon geëntertaind worden. Die hebben er een andere blik, een andere kijk op. Dan zit ik er zelf ook anders in. Dan ga ik niet in mijn eentje, dan pas ik me aan.

I: Welke rol spelen verwachtingen dan?

R: Ja die zijn dan toch, als ik met mijn zus en mijn moeder ga dan verwacht ik zelf een leuke avond. Dat ik geëntertaind word. Dat ik een leuke voorstelling zie. Als ik dan met mijn vriendin ga dan verwacht ik dat ik meer getriggerd word. Dan ga ik er technisch meer in. Dan kijk ik er technisch naar.

I: Als je dan denkt aan je ervaringen, andere manieren van kijken, zie je daar een lijn in? Keuzes voor voorstellingen?

R: Ja met mijn familie ga ik meer naar musicals, leuke entertainment dingen. Commerciëler. Met mijn vriendin kies ik voor hele andere voorstellingen. Meer toneelvoorstellingen of ook van kleine gezelschappen. Het M-Lab ging ik vaak heen. Omdat zij dat ook leuk vindt.

I: Dus dan kan je meer uitproberen?

R: Ja.

I: Nou hebben we het gehad over je theaterervaringen, algemeen, met verschillende genres en Nijmeegse theaters. Heb je nog iets van een toevoeging?

R: Nou een ding wat ik wel belangrijk vind en wat ook wel een theatervoorstelling, waar ik heel van hou, wat ik belangrijk vind, dat er in een voorstelling dat mensen en kunnen lachen maar ook dat het raakt. Dat mensen weggaan en veel hebben gelachen en emotioneel geraakt zijn. Dat vind ik belangrijk.

I: Dat je als kijker mee wordt genomen van wat er op het toneel zijn: echt een beleving?

R: Ja, meer dan echt iets leuks.

I: Dan gaan we door naar het tweede deel. We blijven bij jouw theaterervaringen, maar dan ook vanuit de communicatie tussen jou en theaters. Dat is heel breed, tussen jou en een persoon of dat jij op zoek gaat naar voorstellingen, kaartjes gaat kopen, naar het theater gaan. Kun je wat zeggen over de contactmomenten tussen jou en het theater?

R: Soms wil je specifiek naar een voorstelling en ga je kijken waar die draait. Dus in welke stad, welke plek. Soms heb ik ook dat ik gewoon ga kijken bijvoorbeeld bij de schouwburg van ik heb zin om een avondje uit te gaan, naar een voorstelling te gaan dan kijk ik wat het te bieden heeft. Wat het programma is voor die maand bijvoorbeeld. Dus dat zijn twee verschillende dingen. Specifiek of juist dat je willekeurig wil gaan.

I: Soms wil je dan echt naar een voorstelling. Hoe kom je daar dan bij?

R: Mijn moeder, zus en ik willen bijvoorbeeld graag naar The Bodyguard. Dat is in Utrecht. Dat is een ideale locatie. Je pakt de trein, stapt uit en je kan er heen. Je hebt bij The Bodyguard dat je verschillende prijzen hebt, ook met weekend en doordeweeks. Ik wil dan natuurlijk de voorstelling zien maar ook wel op de goedkoopste manier. Het is wel dat ik denk de prijs, het is gewoon heel duur. Kijk wij zijn met z'n drieën dat is al duur maar voor een heel gezin is het niet te betalen. Dan ben je meer dan € 200 kwijt. Dus dat houdt mensen ook

weg bij theaters. Nou ja dan kijk ik waar ik wil zitten, ideaal want je kan je eigen stoel kiezen. Dat vind ik heel positief. Dan kan je kiezen voor rang 1, 2, 3 of balkon. Als ik dan met mijn moeder en zus ga dan willen we wel goed zitten. Dan gaan we voor rang 2 en het liefst doordeweeks want dat is goedkoper.

I: Dus prijs speelt dan ook wel iets van een rol? Dat het leuk is als je een goede deal hebt?

R: Ja precies.

I: Je vindt het fijn je stoelen te kiezen, is dat belangrijk?

R: Ja als ik kan kiezen, als ik dan met een vriendin ga, gaan we zo goedkoop mogelijk als we maar de voorstelling kunnen zien. Maar als ik dan echt bewust naar een voorstelling wil met m'n zus en moeder dan wil ik ook goed zitten. Dan vind ik dat belangrijk.

I: Wil je dat vooraf regelen?

R: Ja, bij voorstellingen met vrije plekken maakt het me niet uit. Dan zie ik het wel. Het is gewoon gemak eigenlijk dat je stoelen kan kiezen. Vroeger was dat niet. Dan had je alleen rang 1, 2. En dan wist je dat je bij rang 1 gewoon goed zat.

I: En als je nog niet weet van ik ga naar die voorstelling, hoe gaat dat? Wat ga je dan doen?

R: Toevallig heb ik dat gisteren gedaan, toen dacht ik ik wil graag naar het theater deze maand. Ik ben al lang niet geweest. Dus heb ik mijn vriendin geappt van zullen we naar een voorstelling gaan. De Vereeniging heeft dan veel muziek en orkesten. Dat zou ik best leuk vinden om daar eens heen te gaan maar toch doe ik dat niet, ik weet niet waarom. Toen zagen we dat Grease kwam en daar speelt een meisje in die ik ken en zij heeft dat ook. Dus dan kiezen we voor die. Twee bekenden, ik wil wel zien hoe dat eruit ziet. Maar dat vind ik ook wel jammer. Ik zou het ook leuk vinden om andere dingen te zien, maar dat is dan toch ook de prijs. Straks vind ik het niet en dan heb ik er toch behoorlijk wat voor betaald.

I: In het verleden kon je gratis, je zag goed en slechte dingen, doet die ervaring dan iets?

R: Ja want dan denk ik, vroeger was het toch gratis en leuk om gezien te hebben, nu ga ik bewuster kiezen. Dan kies ik voor zekerheid. Dat ik echt weet dat het een goede voorstelling is. Je weet het nooit, maar van buitenaf dat je het hebt gehoord of dat je denkt het triggert me om te zien ook al is het slecht.

I: Dus dan laat je je wel leiden door recensies of zo. Maar als je dan denkt van die wil ik zien, ook al heeft hij maar één ster, dan is het niet helemaal bepalend?

R: Nee ik denk toch dat ik heb belangrijker vind van wat ik zelf echt wil zien. Dan dat ze zeggen die is heel goed of slecht. Als ik zelf geen connectie heb dan heb ik de behoefte niet.

I: Heb je weleens gehad dat iets slecht bekend staat maar dat je toch gaat, en dan?

R: Ja ik kan niet specifiek een voorbeeld noemen maar het is weleens voorgekomen dat je denkt van dit is echt... Het is dan iets heel anders maar bij film bijvoorbeeld van het is slecht

en ik heb hem gezien dan ben ik soms ook verrast. Het is ook smaak, je eigen smaak, wat jij interessant vindt en wat je bezighoudt.

I: Alleen bij theater is de prijs niet zo laag wat je al zei...

R: Ja en dat vind ik ook erg jammer. Ook bij kinderen, ik vond het vroeger ontzettend leuk om naar het theater te gaan. En dan hoor je nu zoveel mensen die nog nooit een musical hebben gezien. Je hoeft het niet leuk te vinden maar het is wel goed om zo iets eens te zien.

I: Je komt best veel in aanraking met informatie over theater, waar zit voor jou de balans naar zelf kijken voor voorstellingen en informatie tegenkomen zoals de groepen die je volgt of recensies?

R: Je hebt dan theaters die dan reclame maken voor voorstellingen. En ook bijvoorbeeld Toneelgroep Maastricht speelt een voorstelling en dat je dan ziet waar. Dat is lastig. Ik zie dat weleens. Dat er een hele leuke voorstelling is. Maar dan ga ik toch niet snel daarheen. Ik kies dan altijd voor informatie van een theater in de buurt.

I: Hoe ben je er dan op het idee gekomen om groepen te gaan volgen?

R: Meer dat je denkt, ik vind toneelgroepen goed. Dan ben ik geïnteresseerd in wat voor voorstellingen maken zij. Welke draait nu. Het is wel een nadeel dat veel groepen of voorstellingen van toneel die zijn vaak in de randstad. Zoals het DeLaMar bijvoorbeeld, die heeft vaak hele leuke voorstellingen met Tjitske. Dat is jammer, want dan ga ik toch niet snel daarheen. Helemaal in Amsterdam. Dan ben ik en veel geld kwijt aan reizen. Dat vind ik een hele onderneming.

I: Dus je volgt die groepen meer ook om het proces te volgen? Niet persé om voorstellingen te kiezen?

R: Nee.

I: Als we dan even teruggaan naar de theaters, hoe is jouw ervaring met communicatie in theater?

R: Er is wel verschil. Bijvoorbeeld bij de schouwburg moet je kaarten bestellen op de site. Bij LUX kan je makkelijk ook even bellen of bij de Lindenberg. Qua reclame, ik krijg niet altijd alles mee. Misschien ook mijn eigen schuld. Soms kijk ik ook in de brochure. Als ik dan bij de schouwburg ben zie ik die en denk ik die moet ik mee nemen. Anders mis ik dingen. Bijvoorbeeld Philip Goebbels vind ik een leuke cabaretier maar toen ik het zag was die al uitverkocht. Dan baal ik wel. Ik zou wel qua informatie, reclame dan zou het wel beter kunnen voor mijn gevoel.

I: En als je dan naar de zaal gaat, vooraf aan de voorstelling, hoe is dat voor jou?

R: Het is anders of je naar de schouwburg of naar LUX of naar Lindenberg. Als je naar de schouwburg gaat, zo voel ik het zelf niet eigenlijk voelt LUX of Lindenberg gelijk, maar ik denk in het algemeen dat mensen eerder naar de schouwburg gaan. Het trekt een ander

publiek dan LUX of de Lindenberg. Bij LUX of de Lindenberg gaan echt mensen die theaterliefhebber zijn. Schouwburg is toch commerciëler, meer gezinnen of andere mensen. Zelf vind ik het wel echt leuk om ook dingen te zien in LUX en de Lindenberg, wat kleiner. Voor mij maakt het theater niet uit.

I: Er zijn dus geen drempels?

R: Nee voor mij niet.

I: En qua ervaring, als je iets gezien hebt, is dat dan ook zo?

R: Nee ik heb niet dat ik daar dan heel veel, nee voor mij maakt het niet zo uit waar het zich afspeelt. Het gaat me echt om de voorstelling en niet om de plek.

I: Het is dan meer de informatiestroom, je krijgt niet alles mee, maar als je iets wil dan ga je gewoon?

R: Nee er is geen drempel, als iets in LUX is en niet in de schouwburg houd me dat niet tegen. De voorstelling is de voorstelling.

I: Je noemde de brochure al. Ik heb ze bij me. Als je ze gewoon eens pakt en kijkt, vertel dan eens wat er in je opkomt. Hardop denken zeg maar en verder zoals thuis.

R: Oh dit is de Lindenberg. Wat anders is bij die van de Lindenberg en LUX er staan heel veel voorstellingen in, maar ook heel veel mensen die je niet kent. Voornamelijk mensen waarvan je nooit hebt gehoord. Dan vind ik het altijd lastig, ik zou het wel graag willen, maar lastig om de stap te nemen om erheen te gaan. Dan zie ik een voorstelling en denk ik leuk, maar het is toch anders. Ik zie geen herkenning. Deze is dan van de schouwburg, dan denk ik heel vaak oh ja, ken ik, heb ik van gehoord. Dat is wel anders.

I: En wat je zei voor jou is het gelijk, die theaters?

R: Nee, maar als ik dan kijk naar, het hangt af wat voor voorstelling het is. Als er een voorstelling is die ik wil zien en die staat in Lindenberg staat dan zou ik het doen. Maar als ik eerlijk naar mezelf luister kies ik eerder voor de schouwburg. Dus dan is het misschien toch een drempel.

I: Dus dan heeft ermee te maken dat je kiest voor de bekende naam, iets wat je waardeert?

R: Ja of sommige voorstellingen als van Hoorne, daar heb ik ook voor gewerkt dan ben ik daar ook nieuwsgierig naar.

I: En zoals gisteren toen je ging kijken naar wat je wil zien, hoe zou je dat aanpakken? Er staat veel in.

R: Ja zeker, en sommige dingen zijn dan over een half jaar, een jaar. En dan ben ik het vergeten. Maar toen keek ik op de website, wel van de schouwburg, van wat er die maand komt.

I: Dus wat je al zei van ik moet dat boekje eigenlijk meenemen, dan is dat een manier van informatie krijgen die minder voor de hand ligt voor jou? Gewoon meer leuk om te bladeren?

R: Ja precies, vooral leuk om te kijken wat er allemaal komt. Ik kan zelf niet heel veel zien, maar ik vind het leuk te weten wat er speelt. Wat er allemaal is. Ik wil wel up to date blijven op het gebied van theater. Daarom volg ik denk ik ook die groepen. Ik vind het belangrijk dat ik weet wat er is en wat er draait.

I: En verder kijk je dan ook naar specifieke dingen of is het alleen leuk bladeren?

R: Als ik zo blader denk ik van oh daar wil ik best heen, interessant dus dat dan wel.

I: Hoe komt dat dan?

R: Wat ik heb gehoord, of namen, of ook via via of sociale media. Mond tot mond reclame. Van daar moet je heen. En ik vind het interessant om te weten bij voorstellingen wie erin zitten. Wie hebben ze hiervoor gecast? Wie heeft de rol gekregen? Vind ik ook wel belangrijk.

I: Als je deze boekjes zou gebruiken om een voorstelling te kiezen, hoe zou je dat doen?

R: Ik zou niet hebben van daar ga ik heen. Ik zit wel te kijken van oh leuk, maar ik vind het lastig. Veel mensen die willen naar een voorstelling dat bijvoorbeeld over een half jaar hier komt. Dat zou ik nooit doen. Ik zou nooit iets boeken voor iets wat over een half jaar komt en daar zijn volgens mij de boekjes voor.

I: Jij bent dan meer van de last minute en die boekjes meer voor als je ver vooruit plant?

R: Misschien ook omdat ik alleen ben. Ik hoef geen rekening te houden met kinderen. Ik hoef niet te plannen. Doe ik nooit.

I: Het zijn twee boekjes, hoe zie je die?

R: Ja toch wel die, er staan veel bekende musicals in waar veel reclame voor is gemaakt op tv, tijdschriften, Facebook, social media. Ik snap dat mensen hier eerder naartoe gaan. Het is allemaal bekend als je zo kijkt, voor mij in ieder geval. Dat is in deze wel anders. Dat zou ik ook heel erg leuk vinden maar doe ik toch minder snel. Helaas. Je kunt niet alles hebben. Ja het is wel anders.

I: Dan ben ik tot slot benieuwd naar hoe jij met social media van theaters bent. Zij hebben nu ook Facebook, Twitter. Wat betekenen die voor jou?

R: Nou ja bijvoorbeeld op Facebook en Instagram volg ik vanalles. Dus er komt veel langs. Ook veel processen van voorstellingen.

I: Hoe zie je die dan?

R: Eigenlijk altijd vanuit de groep. En veel mensen die ik ken zitten in een musical of in een voorstelling en vanuit hun staat er heel veel op mijn tijdlijn. Daar word ik heel erg mee.. Maar

vanuit het theater valt het mee. Zoals vanuit de schouwburg, ik weet niet eens of ik die wel volg. Daar zie ik niet heel veel reclame van langskomen. Echt meer via via wat ik dan zie.

I: Dus voor jou is het niet de sociale media van theaters waardoor jouw aandacht wordt getrokken?

R: Nee echt via via dat ik hoor van een voorstelling dan zie ik dat langskomen.

I: Maar het via via is dus wel echt deels online? Via Facebook: ik heb je niet gesproken maar ik zie dit en dat is leuk?

R: Ja precies.

I: Je zei dat je verder heel actief bent met zoeken. Zet je dat zelf ook door via social media?

R: Dat gebeurt minder. Soms heb ik gewoon zin om te gaan, lang geleden, ik wil iets zien. Dat is dan toch de site. Liever gewoon de schouwburg. Als je kijkt bijvoorbeeld het M-Lab was altijd omdat er een bekende in speelde. Ik ga wel voor het gemak. Ik kijk dan echt in deze maand wat er komt.

I: Dus dan ben jij meer een social media gebruiker voor informatie dan er zelf actief in bent.

R: Ja inderdaad, ik zie het en neem het op maar ik doe er niets mee actief. Leuke informatiebron en leuk om het proces te zien.

I: Oke duidelijk. Heb je zo achteraf nog wat toe te voegen aan je theaterervaringen met genres, Nijmegen, communicatie?

R: Nee volgens mij niet.

I: Oké dan sluiten we hiermee het interview af. Heel erg bedankt!